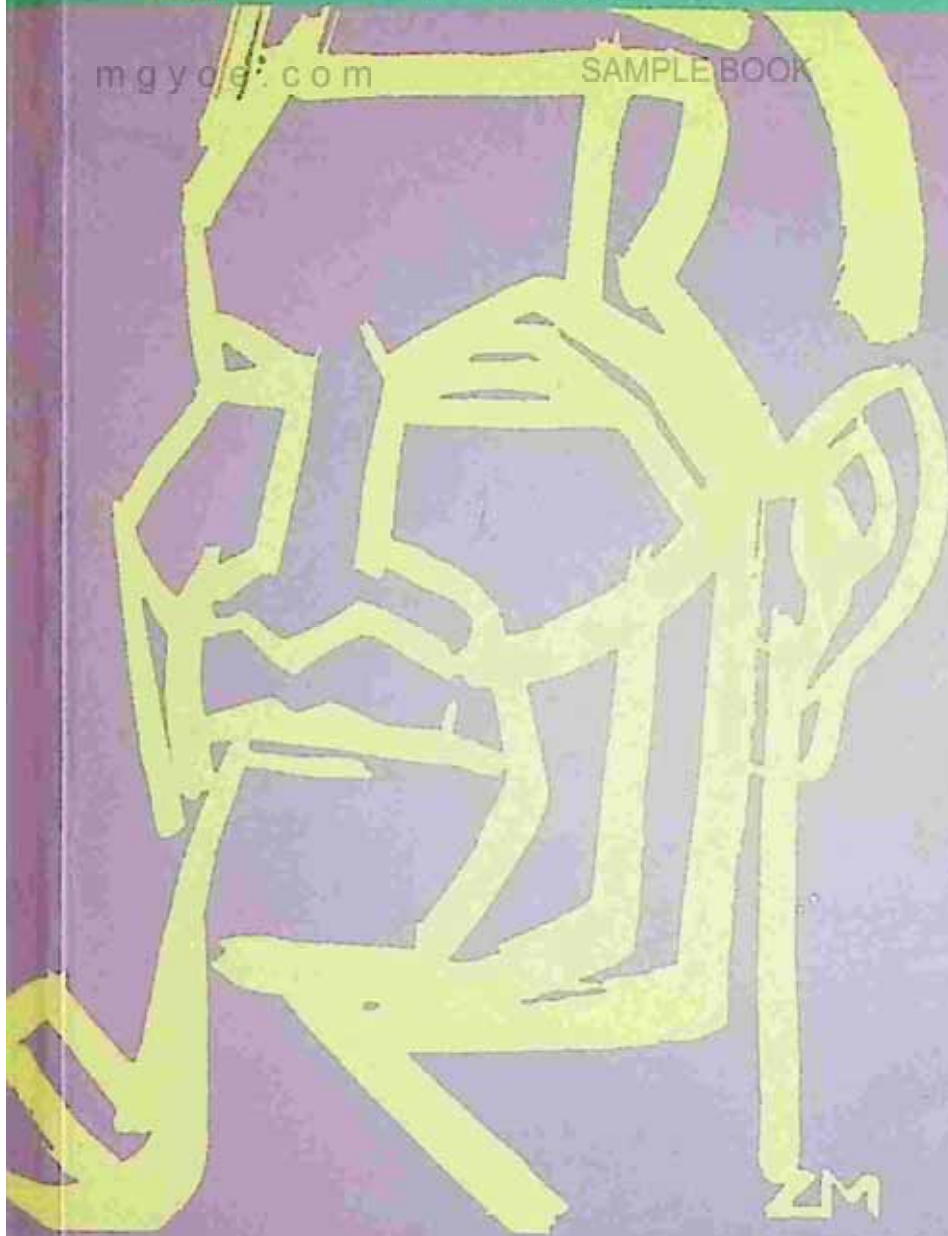

စာပေလောက ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်

mgyc.com

SAMPLE BOOK

ရှောဒေါင်း

တစ်သက်တာမှတ်တမ်း
နှင့်
အတွေ့အခေါ်များ

mgyc.com

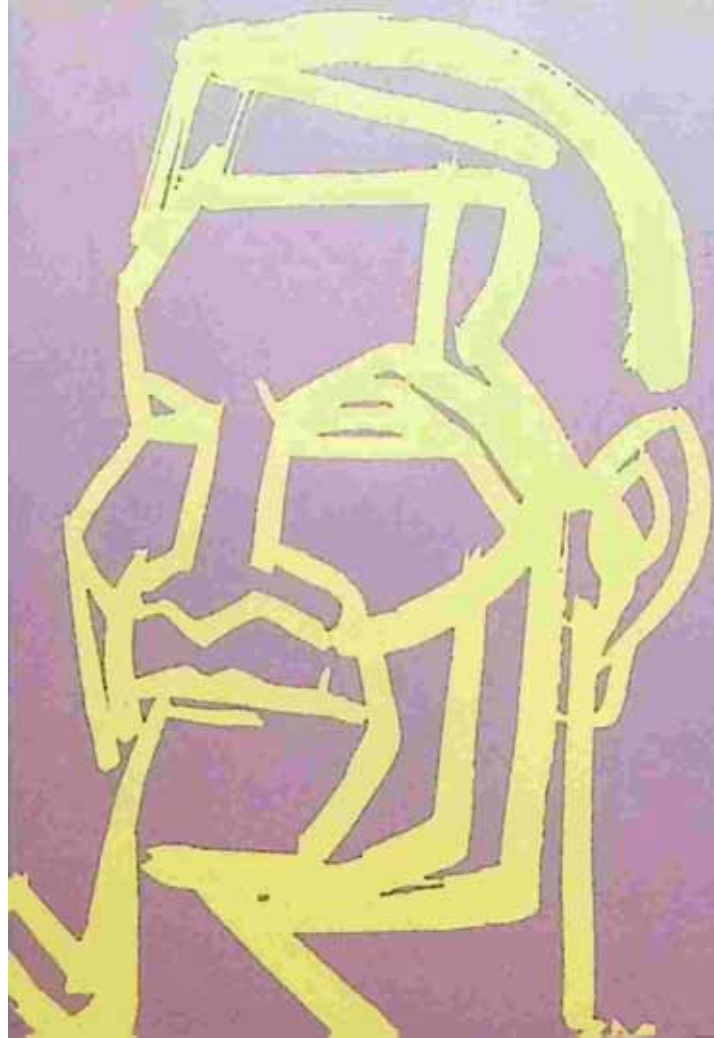
mgype.com

SAMPLE BOOK

ရွှေအောင်:

တစ်သက်တာမှတ်တမ်း
အတွေ့အကြုံများ

ဒုတိယတွဲ

mgype.com

ရွှေဥဒေါင်း
တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ
ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပထမတွဲ	-	ပထမအကြိမ် ဒုတိယအကြိမ် တတိယအကြိမ် စတုတ္ထအကြိမ်	၁၉၆၁၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။ ၁၉၆၃၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။ ၁၉၇၁၊ စာပေးဟင်းလေးဘိုးကြီး၊ ရန်ကုန်။ ၁၉၆၁၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။
ဒုတိယတွဲ	-	ပထမအကြိမ်	၁၉၆၁၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။
တတိယတွဲ	-	ပထမအကြိမ်	၁၉၆၁၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။
စတုတ္ထတွဲ	-	ပထမအကြိမ်	၁၉၆၂၊ ကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေး။
စ - ဆုံး ပေါင်းချုပ်	-	ပထမအကြိမ်	၁၉၆၈၊ နှလုံးလှ စာအုပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်။
ပထမ-ဒုတိယ နှစ်တွဲပေါင်းချုပ်		ပထမအကြိမ်	၁၉၉၇၊ စာပေလောက စာအုပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်။
ပထမ-ဒုတိယ နှစ်တွဲပေါင်းချုပ်		ဒုတိယအကြိမ်	၂၀၂၀၊ စာပေလောက စာအုပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်။

[တစ်အုပ် ၂၂၀၀၀ ကျပ်]

ရွှေဥဒေါင်း

တစ်သက်တာမှတ်တမ်း နှင့်

အတွေးအခေါ်များ

[ဒုတိယတွဲ]

စာပေလောကစာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

[ဖုန်း - ၀၁ ၈၃၇၄၃၉၁၊ ၀၁ ၈၃၈၁၆၉]

www.sarpaylawkbookhouse@gmail.com

ပျက်စားပုံ၊
လော်မောင်

ပုံနှိပ်ခြင်း
(၅၀၀)

ထုတ်ဝေခြင်း
နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၀

●
ဦးစနေအောင် (၀၀၅၇၀)၊ စာပေလောက စာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့၊ ထုတ်ဝေ၍
ခေါ်ဝေါ်ခြင်း (၀၀၄၃၀)၊ စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့တွင်
ပျက်စားပုံ၊ နှင့် အတွင်းစာသားများ ပုံနှိပ်သည်။

ရွှေဥဒေါင်း
(၁၈၈၉ - ၁၉၇၃)

ဘဝဇာတ်ခုံအဖုံဖုံ
ကျော်ရင်မြင့်

မိမိရယူပိုင်ဆိုင်ထားသည့် ဘဝပေးအခြေအနေအတွင်းမှ ထက်သန်
စွဲမြဲသော စိတ်ဓာတ် အရင်းတော်ပြီး အောင်မြင်မှုကို ရယူနိုင်ခဲ့သူ
ပုဂ္ဂိုလ် ၅၁ ဦး၏ အကြောင်း
စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးစာစုများ

စာရေးသူအနေနဲ့ လူပေါင်း ၅၀၀ ကျော်လောက်ကို တွေ့ဆုံ
မေးမြန်းပြီး သူတို့ဘဝအတွေ့အကြုံတွေ၊ အခက်အခဲတွေကို ရင်ဆိုင်ဖြေ
ရှင်းကျော်လွှားခဲ့ရပုံတွေ၊ အောင်မြင်မှုရခဲ့ပုံတွေကို ရေးပါတယ်။ မြန်မာ
ပြည်အနှံ့ ခရီးတွေ သွားရောက်တဲ့အချိန်မှာ ဘဝဇာတ်ခုံ စာဖတ်ပရိသတ်
အချို့နဲ့ တွေ့ဆုံရတယ်။ ဘဝဇာတ်ခုံကို ဖတ်ရှုရင်း အခြားသူတွေရဲ့
အတွေ့အကြုံစာတွေတွေက နည်းလမ်းရပြီး အောင်မြင်မှုအကျိုးခံစားရ
တယ်လို့ ပြောသူတွေနဲ့လည်း တွေ့ပါတယ်။ အကျိုးဖြစ်သူတွေအတွက်
ဝမ်းသာမိတယ်။

ဇယ်သော်လှတဲ့ အနာဂတ်
(အနာဂတ်စီးပွားရေးအစဉ်အကျဉ်း)

မိုးမင်းသိမ်း မြန်မာပြန်သည်။

ဒီစာအုပ်ဟာ ဂျက်မားရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ငန်းရှင်ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ဟောပြောချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ၊ ကုမ္ပဏီတွေအတွက် အနာဂတ်မှာ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းနဲ့ လုံးဝဥသံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် လုပ်ကြမလဲဆိုတာကို ဒီစာအုပ်က နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်ရှာဖွေတင်ပြထားပါတယ်။

ရှေ့မှာကြုံရမှာတွေအတွက် ပြင်ဆင်ထားကြဖို့ ပရောဟိတ် တစ်ဦးလို လူတွေကို လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းတတ်တဲ့ ဂျက်မားက အနာဂတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့သူ့အမြင်တွေကို စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြင်းပြပြနဲ့ ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးထားပါတယ်။ အံ့အားတသင့်ဖြစ်ရမယ့် ကိစ္စတွေ တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ 'အနာဂတ်ဟာ ၃၀တွေရဲ့အကြောင်းချည်းပဲ ဖြစ်တယ်၊ အနာဂတ်ဟာ ဇယ်သော်လှ၏' ဆိုတဲ့ ဂျက်မားရဲ့ ပြောဆိုချက် ကို ယုံကြည်ဖို့ပဲလိုပါတယ်။

**စိတ်တည်ငြိမ်မှုဖြင့်
ဘဝအောင်မြင်ရေး**

တင်စိန် (ပထဝီဝင်)

အသိဉာဏ်နဲ့ မေတ္တာတရားပြည့်ဝနေတဲ့ ဒီစာအုပ်ဟာ အလွန် ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်တဲ့ အဖော်တစ်ဦးအဖြစ် သိမ်းဆည်းထားရမယ့်စာအုပ်ပါ။ ဒီစာအုပ်ကလေးကို ရင်ဝယ်မြဲမြဲပိုက်ထားပါ။ ဒီစာအုပ်ရဲ့ ရိုးရှင်းပေမယ့် နက်နဲပြီး ထူးခြားတဲ့ အကြံပေးချက်တွေကြောင့် ထပ်ခါထပ်ခါဖတ်ရမယ့် ပြန်ကြည့်ရမယ့် ပညာရှိမိတ်ဆွေတစ်ဦး ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဟေမင်ဆူးနှင့်က သူ့ရဲ့ ကိုယ်ရေးဘဝဇာတ်လမ်း နဲ့ သူ့အရေးအသားတွေကို အသုံးပြုပြီး အရှေ့နဲ့အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို ပေါင်းကူးပေးတယ်။

အမှန်တော့ ဒီစာအုပ်ဟာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ ရတနာတစ်ပါးပါ။

ဝိဒယမာလာဘားချီ

Mindfulness for Health. စာအုပ်ပြုစုသည့် စာရေးဆရာ။

ဘဝဆိုတာ
 ကိုယ့်လက်ထဲမှာပါ
 မြင့်စိုးလှိုင် (မြန်မာပြန်သည်)

စာဖတ်သူမှာ အခွင့်အရေးနှစ်ခု ရှိတယ်။ တစ်က ဒီစာအုပ်ကို ဖွင့်ပြီး ဖတ်ဖို့၊
 နှစ်က ဒီစာအုပ်ကို ပိတ်ပြီး အောက်ချလိုက်ဖို့။ စာအုပ်ကို ပိတ်လိုက်
 ရင်တော့ စာဖတ်သူဟာ နေရိုးနေစဉ်အတိုင်း တစ်နေ့ပြီး တစ်နေ့ တစ်ပတ်ပြီး
 တစ်ပတ်တစ်လပြီး တစ်လ တစ်နှစ်ပြီး တစ်နှစ် နေသွားရုံပဲ ရှိပါတယ်။

ဘာမျှ မဟုတ်ဘူး။ ထိလို့ ကိုင်လို့ရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘဝနေနည်းပေါ့။
 အမြော်အမြင်ပေါ့။ ကိုယ့်ကို စိတ်ချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးတာ ကိုယ့်ကို
 စိတ်မချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးတာကိုယ်တွေ့ရဲ့ ဘဝကို တစ်မူထူးခြားအောင်
 လုပ်ပေးတာ။

**တဂိုး၏စာ
မောင်ဖြူ**

ကန်ရေကဲ့သို့ရှိနေသော မြန်မာစာပေကို နိုင်ငံခြားစာပေ ရေသစ် သွင်းရေးမှာ အရေးကြီးပါသည်။ ဤစကားကို ကဝိမွန်၏ မိန့်ဆိုချက်ဖြင့် ထင်လင်းစေအံ့။ 'လူမျိုးတိုင်း၌ မိမိတို့၏ နှလုံးအိမ်တွင် ကဗျာရှိ၍ ထိုကဗျာ စိတ်ကူးကို ကျနစွာ ထုတ်ဖော်နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်။ သို့ ထုတ်ဖော် နိုင်ရန်မှာ ထိုလူမျိုးတို့၏ ဘာသာစကား အရေးအသားသည် ကျပ်တည်း တင်းမာခြင်းမှ ကင်းဝေးရမည်။ တခြားဘာသာ၏ ရေးထုံးကို မိမိကိုယ်ပိုင်ရေးထုံးဖြစ်လာနိုင်ရန် ရုန်းကန်ညွတ်ပျောင်းသော သတ္တိအား ရှိရမည်။ ဘာသာတိုင်းသည် ပြောင်းလဲခဲ့၍ ပြောင်းလဲဆဲရှိနေသည်။ အပြောင်းအလဲကို ငြင်းပယ်တင်းခံသော ဘာသာကား ပျက်စီးဆုံးရှုံး ချေမည်။"

ကိုယ်ဘယ်လောက်
တော်တယ်တတ်တယ်ဆိုတာ
အကြောင်းမဟုတ်ဘူး
ကိုယ်မှာ တော်ချင် တတ်ချင်စိတ်
ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတာကသာ
အကြောင်း

IT'S NOT HOW GOOD YOU ARE...
 IT'S HOW GOOD YOU WANT TO BE.
 PAUL ARDEN

မြင့်စိုးလှိုင်

ကိုယ်ဘယ်လောက်တော်တယ်
 တတ်တယ်ဆိုတာ
 အကြောင်းမဟုတ်ဘူး
 ကိုယ့်မှာ တော်ချင်တတ်ချင်စိတ်
 ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတာကသာ
 အကြောင်း
 မြင့်စိုးလှိုင် (မြန်မာပြည်သည်)

ကိုယ် ဘယ်လောက် တော်တယ် တတ်တယ်ဆိုတာ အကြောင်းမဟုတ်ပါ။
 It's Not How Good You Are...သည် သင့်ကိုယ်သင် အကောင်းဆုံးဖြစ်လာအောင်
 ဖန်တီးရေး အတွက် ကျစ်လစ်ရှင်းလင်းသော လမ်းညွှန်ဖြစ်သည်။ စဉ်းစားလို့
 မရနိုင်တာတွေကို စဉ်းစားလို့ရအောင်၊ မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ဖြစ်နိုင်တာတွေ
 ဖြစ်လာအောင် ကြံဆောင် ပေးနိုင်သည့်မို့ ပါရမီရှင်များ၊ ပါရမီရှင်
 မဟုတ်သူများအတွက် အိတ်ဆောင် စာအုပ် လည်း ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အအောင်မြင်ဆုံး စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများအနက် စက်မှုလုပ်ငန်းကြီး
 တစ်ခု၏ ထိပ်ဆုံးနေရာမှာ ၁၀ စုနှစ် အတော်တော်များများ တာဝန်
 ထမ်းဆောင်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် Paul Arden သည် အကြောင်းအရာ အမျိုးမျိုးမှ
 ပတ်သက်သော အတွေးအမြင်များကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။

သူသည် နေ့စဉ် ပေါ်ပေါက်လာတတ်သော ပြဿနာများအတွက်
 ကျိုးကြောင်း ကျသည့် သူပိုင်အဖြေများ ပေးခဲ့၏။ သူပေးလိုက်သော အဖြေ
 များထဲ၌ ကျိုးကြောင်း ကျတာတွေ အများကြီး ပါဝင်နေ၏။ သူ့အဖြေများကို
 ဖတ်ကြည့်လိုက်လျှင် သူ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပေးရသည့် ပြဿနာများသည်
 သိပ်တော့ မလွယ်ကူလှကြောင်း သိရှိရမည်ဖြစ်၏။

**ဘာကိုတွေ့တွေ့
ဆန့်ကျင်ဘက်တွေ့ပါ
တင်စိန် (ပထဝီဝင်)
မြန်မာပြန်သည်။**

ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ မှားမှားယွင်းယွင်း ချတာတို့၊ အကျိုးအကြောင်း မဆီလျော် တာမျိုးတွေ လုပ်တာတို့၊ အန္တရာယ် ရှိမှန်းသိလျက်နဲ့ ပြေးတွေ့တာတို့၊ မလုပ်သင့် တဲ့ စွန့်စားမှုမျိုးတွေလုပ်တာတို့ စတာမျိုးတွေကို လုပ်နိုင်တဲ့ ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့ အင်အားမျိုးကို သင်စဉ်းစားခဲ့ဖူးပါသလား။

စိတ်ချလက်ချ လုပ်လိုက်တာထက် ပိုပြီး အန္တရာယ်ကြီးတာမျိုး မရှိဘူးဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုး ကြုံခဲ့ဖူးပါသလား။ သင့်ကို ချောက်ကမ္ဘားပေါ်ကနေ ကျသွားစေ နိုင်တဲ့ ဖြောင့်တန်းသော လမ်းကျဉ်းကလေးမျိုး လျှောက်ခဲ့ဖူးပါသလား။ ဘာကိုတွေ့တွေ့ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေ့ပါ စာအုပ်က သင့်ကို အစစအရာရာ ပြန်စဉ်းစားဖြစ်အောင် တွန်းအားပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒီစာအုပ်က ပိုပြီး စွန့်စွန့် စားစား လုပ်နိုင်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုကို ဖန်တီးပေးမယ့်အပြင် ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ကို ထင်တာထက်ပိုပြီး စိတ်ချမ်းမြေ့စေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

**အနာဂတ်နှင့် စကားပြောခြင်း
ဦးရဲမင်းဦး**

The Voice Journal ၊ မဇ္ဈိမ မီဒီယာ၊ ဧရာဝတီ သတင်းဌာနတို့နှင့် ဦးရဲမင်းဦး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲအကြောင်းအရာများ တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားသည်ကို စုစည်းထားပါသည်။

အစိုးရနှစ်ရပ်ဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောကြတာက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ အရတပ်မတော်က သီးခြားတချို့သော အထူးအခွင့်အရေးတွေ ရနေတာကို ပြောတာ။ စင်ပြိုင်အစိုးရကြီး ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ- တပ်မတော်က နေပြီးတော့ စီမံဘဏ္ဍာဝန်ကြီးဌာနကို ဘာမှလာပြီး အာဏာပေးလို့ မရဘူး။ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်ကနေပြီး ဗဟိုဘဏ်ကိုလာပြီး အာဏာ ပေးလို့မရဘူး။ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်ကနေပြီး ပြည်နယ်၊ တိုင်း အစိုးရတွေကို လာပြီး အာဏာပေးလို့ မရဘူး။ အဲဒီတော့ 'စင်ပြိုင် အစိုးရမဟုတ်ဘူး။ ဒီအစိုးရနှစ်ရပ်ဆိုတဲ့စကားက ကျွန်တော်တို့ပြည်တွင်းက စပြောခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီအစိုးရနှစ်ရပ်ဆိုတာ အပြင်ကလူတွေရဲ့အမြင်ပဲ ဖြစ်တယ်။ တကယ်က အစိုးရနှစ်ရပ် မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ တပ်မတော်က အခြားသော အဖွဲ့အစည်းတွေထက် ပိုတဲ့အခွင့်အရေးတွေ ရထားတယ်။ အဲဒါသည် ဖွဲ့စည်းပုံက ပေးထားတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ။ ဒါတွေတော့ သူရှိတယ်။ ဥပမာ-တပ်မတော်တွင်းမှာ လွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိတာတို့၊ တပ်မတော်ကနေ ဒုတိယ သမ္မတတစ်ယောက် တင်မြှောက်ခွင့်ရှိတာတို့၊ ဝန်ကြီးသုံးယောက်တင် သွင်းခွင့်ရှိတာတို့၊ တပ်မတော်ကနေ လွှတ်တော် ထဲမှာ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ယူခွင့်ရထားတာတို့။ အဲဒါတွေသည် အခြေခံ ဥပဒေပေးချက်က ရထားတဲ့အခွင့်အရေးတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက်က ဒီမိုကရေစီရင့်သန်ဖို့ ကြိုးစားရင်းနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး လျှော့ပေးရမယ့်ကိစ္စတွေ ဖြစ်တယ်။ ဖြည်းဖြည်းချင်းလျှော့ရမယ်။

ဝါသနာရှိလေရာ ဤအချက်ကား ကိုခင်မောင်တင့်က သာပေသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့မိ၏။ အခြားသော အချက်တစ်ခု သာသေးသည်မှာကား ကိုခင်မောင်တင့်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် လမ်းတွင်မခွဲဘဲ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်သို့ ရောက်အောင် ပို့ပြီးမှ (ခြောက်နာရီလောက်တွင်) ပြန်သွားလေသည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်ထက် အသက်သုံးနှစ် ကြီးသည့် အလျောက် စကားပြောရာ၌ ခပ်စီးစီး ပြောတတ်သော်လည်း (ကျွန်ုပ်အား 'မောင်ဖေသိန်း'ဟု ခေါ်သည်။) လူကြီးသဖွယ် တာဝန်ယူသော နေရာများလည်း ရှိပါပေသည်။ သို့သော် သူ ထိပေါက်စဉ်က ငွေငါးကျပ် ပေးခြင်းနှင့် ပေးပုံပေးနည်းကိုမူကား ကျွန်ုပ် တော်တော်နှင့် မကျေနိုင်။ မိခင်အကြောင်းကို သူ ချီးမွမ်းသည်တွင်မှ လုံးဝ စာရင်းဖျက်နိုင်ပါတော့သည်။ မေနိုင်သည်ကား မဟုတ်၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။

ဒုတိယမိ ဗုံးကြဲခြင်း

နောက်တစ်နေ့ ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက် (ခရစ္စမတ်နေ့)တွင် ရန်ကုန်မြို့ကြီးကို ဂျပန်တို့ ဒုတိယအကြိမ် ဗုံးကြဲချပြန်၏။ ဗြိတိသျှအစိုးရလက်ထက်တွင် ခရစ္စမတ်ပွဲတော်နေ့သည် (ခရစ်ယာန်အစိုးရ ဖြစ်သည့်အလျောက်) အရေးကြီးသော နေ့ထူးနေ့မြတ် ဖြစ်ပေရာ ဂျပန်တို့သည် အင်္ဂလိပ်များ မပျော်နိုင်ကြစေရန်အတွက် ၎င်းနေ့ကို တမင်ရွေးပြီး ဗုံးကြဲချဟန် တူ၏။ ဗုံးကြဲပုံ ကြံနည်းနှင့် မြို့သူမြို့သားများ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ကြပုံ အဖြစ်သနစ်မှာ ပထမအကြိမ်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်၌ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားအပြင် ခယ်မနှင့် သမီးကလေး ရှိကြကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ဖူးရာ ၎င်းတို့သည် ပထမအကြိမ် ဗုံးကြဲကတည်းက ပြောင်းရွှေ့သွားကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသာ ရှိတော့သည်။ ခယ်မသည် ကျွန်ုပ်၏ ညီနှင့် ကွဲကွာနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ နေအိမ်၌ မှီခိုလျက် ရှိရာ ဗုံးကြဲသောအခါ၌ ၎င်း၏ ဆွေမျိုးများ ထံသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားလေ၏။ 'အရေးကြီး သွေးနီးရာ'ဟူသော စကားပုံကို ကျွန်ုပ် သတိရမိ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် ခယ်မနှင့် သူ၏ သမီးအပေါ်တွင် တာဝန်ထမ်းစိတ် အတော်ကြီး ပေါ့လျော့သွားခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ မည်သူက မည်သည့် အချက်၌ တော်ပါပေသည်၊ မည်သူက မည်သည့်အချက်၌ ရှော်လှသည် စသော အခြင်းအရာများကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ တင်ပြရန် မလိုသောကြောင့် စေ့စုံအောင် ဖော်ပြခြင်း မပြုသော်လည်း စိတ်ထဲ၌မူကား အကောင်းကို ဖြစ်စေ၊ အဆိုးကိုဖြစ်စေ မေနိုင်သည် မဟုတ်ပါ။ အဆိုးအတွက် လက်တုံ့ပြန်ရန် မှတ်ထားခြင်းကား မဟုတ်။ သို့ရာတွင် ၎င်းအတွက် မေတ္တာပျက်ကွက်သွားခြင်းကိုမူကား ကျွန်ုပ် မတတ် နိုင်ဘဲ ရှိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘာမဆို မမေ့တတ်ခြင်းကား ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာ ဖြစ်ပါသည်။

ပီတိဖြစ်ရသော စကားတစ်လုံး

ထိုနေ့ ဗုံးချပြီး၍ ကျွန်ုပ် လည်ပတ်ကြည့်ရှုပြီးရာမှ ပြန်ရောက်လာသော အခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ နေအိမ်အောက်ထပ်တွင် လူစည်ကားလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ဤအိမ်မှာ အထက်ထပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဦးတည်းနေ၍ အောက်ထပ်မှာမူ နှစ်ခန်းဖွဲ့ထားပြီး နှစ်အိမ်ထောင် နေထိုင်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အောက်ထပ်တစ်ခန်း၌ အဝတွင် ထိုင်လျက်ရှိသော မိန်းမတစ်ယောက်ကို မြင်ရ၍ တန်ခနဲ ရပ်မိ၏။ ဤမိန်းမကား ၎င်းအခန်း၌ နေထိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း ချက်ချင်းသိသည့်ပြင် ကျွန်ုပ် မြင်ဖူးပါသည် ဟူ၍လည်း ထင်မိ၏။ မြင်ဖူးသည်မှာ တော်ရုံတန်ရုံ မဟုတ်၊ ကြာကြာကြီး မြင်ဖူးသည်ဟူ၍လည်း သိရသည်။ သို့သော် ဘယ်သူ ဘယ်ဝါဖြစ်သည်ဟု မဖော်နိုင်ခြင်းအတွက် ကြောင့် ကျွန်ုပ် မခံချင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ထိုမိန်းမကမူ ကျွန်ုပ်အား သူစိမ်းပြင်ပြင် တစ်ယောက်အနေဖြင့်သာ ကြည့်နေ၏။ ကျွန်ုပ်ကား သိချင်လှပြီဖြစ်၍ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်ရလေပြီ။

‘အစ်မကြီးကို ကျွန်တော် မြင်ဖူးတယ် မှတ်ပါတယ်၊ ဘယ်ကပါလဲ ခင်ဗျာ’ ယင်းသို့ မေးရင်း ကြည့်လိုက်စဉ် ထိုမိန်းမ၏ ငယ်မျက်နှာသည် စိတ်ထဲ၌ ကွက်ခနဲ ပေါ်လာ၏။ ဘယ်သူဟူ၍ကား မဖော်နိုင်ချေ။

‘ကျွန်မ ဧည့်သည်ပါ အစ်ကိုကြီးရှင်၊ ဒီမှာ တူမကလေးများ ရှိလို့ ခေတ္တ လာခဲ့ပါတယ်’

‘ဧည့်သည်မှန်းတော့ ကျွန်တော် သိပါတယ်၊ ကျွန်တော်က မြင်ဖူးမှန်း သိလျက်နဲ့ ဖော်မရလို့ခင်ဗျာ၊ ဇာတိက ဘယ်ကပါလိမ့်’

‘ကျွန်မ မန္တလေးကပါရှင်’
ဤမျှဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်၏မျက်စိထဲ၌ သူ၏ ငယ်ရုပ် ကွက်ခနဲပေါ်လာခဲ့လေပြီ။

‘ခင်ဗျား စိန်ဆင်၊ ဒေါ်စိန်ဆင် မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်ရှင်၊ အစ်ကိုကြီးက ဘယ်သူပါလိမ့်’

‘ကျွန်တော့်ကိုတော့ ခင်ဗျားသိမှာ မဟုတ်ပါဘူး’

မိန်းမသည် ရုတ်တရက် ပြုံးလိုက်ရာ ငယ်ရုပ် သာ၍ ပေါ်လာသည်။

‘ရှင်က ပွဲကြည့်ပရိသတ်ထဲက နေမှာပေါ့’

‘ဒီလောက်တော့ မကတတ်ဘူးဗျာ၊ ပလွေ ဆရာဘတို့ အိမ်ကို ခင်ဗျားတို့ ခဏခဏ ဝင်လာတတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဂုန္တာန် ဆေးရိုးဝင်းလေ’

‘မှတ်မိပါတယ်ရှင်’

‘ဆရာဘ အိမ်နားမှာ ပိန်းတန်းဖိနပ်လုပ်တဲ့ အိမ်တစ်အိမ် ရှိတယ် ဟုတ်လား’

‘ဪ မှတ်မိပြီ၊ ရှင်က အဲဒီအိမ်က အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသားလား’
 ကျွန်ုပ်က ဟုတ်ကြောင်းဝန်ခံရင်း ၎င်းစကားကလေးအတွက် ပီတိ
 ဖြစ်မိသေးသည်။ ပီတိဖြစ်ရခြင်းကား ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်ပေတည်း။
 ကျွန်ုပ်သည် စံဒေဝီကို ပိုးပမ်းလျက်ရှိစဉ် သူငယ်ချင်းများနှင့် အငြိမ့်ပွဲ၊
 ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲ စသည်များကို အများဆုံး ကြည့်ခဲ့သော အချိန်အခါ ဖြစ်၏။
 အငြိမ့်မင်းသမီးများအနက်တွင် ကျွန်ုပ်၏ မျက်စိ၌ အချောဆုံး အလှဆုံး
 ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဟု ထင်ခဲ့မိသူမှာ စိန်ဆင်ပင် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည်
 ထိုစဉ်က စံဒေဝီကို အကြိုက်ဆုံးဖြစ်သော်လည်း စိန်ဆင်၏ လှပခြင်းကိုလည်း
 အသိအမှတ် မပြုဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့၏။ လှပါပေသည်ဟု စိတ်ထဲက
 ချီးမွမ်းမိသော်လည်း ပိုးပန်းချင်သော စိတ်မျိုးရှိသည်မဟုတ်။ တတ်နိုင်လျှင်
 သူ့အငြိမ့်ပွဲကို နေ့တိုင်း ကြည့်လိုခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ အငြိမ့်မင်းသမီး
 တစ်ယောက်ကို ပိုးပန်းရာမှာလည်း သုံးနိုင်၊ ဖြုန်းနိုင်၊ ပေးနိုင်၊ ကမ်းနိုင်သော
 သူဌေးသားများ၏ အလုပ်ဖြစ်ပေရာ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော ဖိနပ်ထောင်ဆရာ
 တစ်ယောက်၏ သားတစ်ယောက်အဖို့မှာ အိပ်မက်မက်ဝံ့သော ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။
 သို့ရာတွင် စိန်ဆင်သည် ၎င်း၏ အမေကြီးနှင့်အတူ ပလွေဆရာဘာ၏ အိမ်သို့
 လာသောအခါများတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်ရှေ့မှ ဖြတ်သွားရသည် ဖြစ်၍
 ကျွန်ုပ်နှင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ မျက်နှာချင်း ဆိုင်ခဲ့ရဖူး၏။ ကျွန်ုပ်ကမူ အလွန်
 သဘောကျ၍ အံ့ဩချီးမွမ်းသော မျက်နှာထားမျိုးနှင့် ရိုးသားစွာ ကြည့်မိရုံမှ
 တစ်ပါး မည်သည့် ကြံရွယ်ချက်မျှမရှိ၊ ချစ်ကြိုက်ခြင်းကို ဖော်ပြစရာလည်း
 မရှိ။ စံဒေဝီကဲ့သို့ ချစ်ကြိုက်သည်လည်းမဟုတ်၊ ရိုးသားစွာ ချီးကျူးခြင်းမျှသာ
 ဖြစ်၏။ ဤတို့သို့ သုံးလေးကြိမ်မျှ မျက်နှာချင်း ဆိုင်မိကြသောအခါ စိန်ဆင်
 သည် ကျွန်ုပ်အား စိတ်ဝင်စားခြင်းရှိသော မျက်နှာထားမျိုးနှင့် ကြည့်သည်ဟု
 ထင်မိ၏။ တစ်နေ့သ၌ ပလွေဆရာဘာက ကျွန်ုပ်အား ‘မစိန်ဆင်က မင်းကို
 မေးတယ်မောင်၊ ငါက အင်္ဂလိပ်ကျောင်းမှာ ကိုးတန်းသမားကလေးလို့ ပြော
 လိုက်တယ်’ဟု ပြောသော်လည်း၊ အငြိမ့်တီးလုံးဆရာများသည် အပိုးအပန်း
 ဝါသနာပါသော ကာလသားများအား ‘လှိုမ့်’၍ စားတတ်သော အလေ့အကျင့်
 ရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ် သိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အား ‘လှိုမ့်’ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်
 ဆိုကာ သူ၏ စကားကို အယုံအကြည် မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ဆရာဘာ၏အိမ်သို့
 မစိန်ဆင် လာတိုင်း ကျွန်ုပ် ဘာလုပ်နေသည် ဖြစ်စေ ထပြေ ကြည့်မိအောင်
 ကြည့်လိုက်သည်သာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုညနေက သီတာလမ်းနေအိမ်၌
 မစိန်ဆင်နှင့် တွေ့ကြ၍ သူက ‘အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသား မဟုတ်လား’ဟု မေး
 လိုက်သောအခါ ပလွေဆရာပြောစကားသည် အမှန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု သိရ၍
 ကျွန်ုပ် ပီတိဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သံဝေဂ ဖြစ်ရပုံ

ကျွန်ုပ် ဝမ်းပန်းတသာ ဖြစ်ခြင်းကို မြင်၍ မစိန်ဆင်က 'ထိုင်ပါဦးလား ရှင်၊ ခု ဘယ်မှာနေပါသလဲ' မေးကာ ဖိတ်ခေါ်ရာတွင် ကျွန်ုပ်က အပေါ်ထပ် မှာ နေကြောင်းပြော၍ အနီးတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်၏။ ထိုင်ခြင်းကား အခြား ကြောင့်မဟုတ်၊ ရှေးက မစိန်ဆင်နှင့် ယခု မစိန်ဆင်တို့၏ ကွာခြားပုံကို နီးကပ်စွာ လေ့လာလိုသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ တအံ့ တဩ ချီးမွမ်းမိခဲ့သော မစိန်ဆင်၏ ရုပ်မှာကား ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီ၊ ကတ္တီပါ ဘောင်းဘီ ရွှေဇာသပ်လျက်၊ ခေါင်းပေါင်းကလေး ပေါင်းကာ ယောကျ်ား ကလေးလို ဝတ်ပြီး 'သိန်းထိုက်တဲ့ စိန်ဆင်မေ၊ သိန်းထိုက်တဲ့ စိန်ဆင်မေ၊ ဝတီသာ ဘုံဆိုက်အောင် အလိုဗျာ၊ တီးလိုက်ရပါတော့မယ်'ဟု သီဆိုရင်း အိုးစည်တီးသော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်လေရာ ယခု မစိန်ဆင်မှာ အသက် ၅၀ကျော် အရွယ်ဖြစ်၍ ပါးရေများ တွန့်လိမ်စ ပြုနေသည့်ပြင် ဗုံးကျင်းထဲမှ ထလာခဲ့သည့် လက္ခဏာနှင့် မပြီးမလိမ်း မဆင်မပြင် မယ်ကြီးအိုဟန် ဖမ်းနေသော မစိန်ဆင် ဖြစ်နေတော့သည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်မှာကား အလွန်ကြည့် ကောင်းလှသည်ဆို၍ ငါက တစ်မိမိမိမိကြည့်ခဲ့မိဖူးသော မစိန်ဆင်သည် ဤ အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်နေသည်ဆိုလျှင် ဘယ်တုန်းကမှ ကြည့်ကောင်းလှသည် မဆိုနိုင်သည့် ငါ၏ရုပ်သည်ကား အတော်အရပ်ဆိုးလျက် ရှိချေတော့မည်တကား ဟု စဉ်းစားကာ ဇရာ၏ သဘာဝနှင့်ပတ်သက်၍ တော်တော်ကြီး သံဝေဂ ဖြစ်မိပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် မစိန်ဆင်နှင့် ကြာရှည်စွာ စကားမပြောချင် တော့ဘဲ ခပ်တိုတိုနှင့် ဖြတ်၍ အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားလေရာ မစိန်ဆင် ကိုယ်တိုင် အံ့ဩသည့် လက္ခဏာနှင့် ငေးကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေ့အဖို့၌ ကျွန်ုပ်မှာ ဗုံးတွေက ကျ၊ အလောင်းတွေကိုလည်း မြင်ခဲ့ရသည့် အထဲတွင် အလွန် အထင်ကြီးခဲ့မိသော မစိန်ဆင်၏ ရုပ်ပြောင်းလဲခြင်းကို မြင်ရသည်နှင့် စိတ်တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး မစိန်ဆင်အား ရှောင်ကွင်းနေခဲ့ရာ သူ ပြန်သွားခြင်းကိုပင် ဆင်း၍ နှုတ်မဆက်လိုက်တော့ချေ။

စောရနက္ခတ်၏ အသုံးဝင်ပုံ

ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့၌ ဂျပန်က ဗုံးကြဲချပြီးသည်နောက် လူများ သည် ပြောင်းရွှေ့ကုန်ကြတော့ရာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် သီတာလမ်း တစ်လမ်းလုံး၌ လေးငါးအိမ်မျှသာ လူရှိတော့သည်။ ကျန်ရစ်သော လူများမှာလည်း လုပ်စား ကိုင်စား အတန်းအစား ဖြစ်ကြ၍ တတ်နိုင်သူ ဟူသမျှ ထွက်ပြေးကုန်ကြလေပြီ။ ကျွန်ုပ်မှာ တတ်နိုင်သမျှ တောင့်ခံသည့်အထဲက ဖြစ်သော်လည်း မစိုးမှာ မျက်နှာကလေး ငယ်ငယ် ဖြစ်နေရာလေပြီ။ အိမ်ချင်း ကပ်လျက်ရှိသော

ကိုသိန်းပေအစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်ရှင် ဦးစံမင်းသည်လည်း သားမယားများကို အဝေးသို့ပို့၍ (ဘယ်သို့မဆိုနိုင်) သူ တစ်ယောက်တည်း အိမ်စောင့်လျက် ကျန်ရစ်လေပြီ။ ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ မီးရထားတစ်စင်း နံနက်စောစော ထွက်သည်ဟု သိရသော်လည်း သေတ္တာနှင့် အိပ်ရာလိပ်လောက်ကိုမျှ သယ်ယူရန် ကားမရှိ၊ ရထားမရှိ၊ လန်ချားမရှိ၊ ကူလီမရှိ၊ ဘာမျှ မရှိသောကြောင့် ဘူတာသို့ သွားရန်ပင် ခဲယဉ်းလှသည်။ အိပ်ရာလိပ်လောက်မျှ မပါဘဲ ကိုယ် လွတ် ထွက်သွားကြရန်မှာလည်း စိတ်မကူးတတ်အောင် ဖြစ်နေ၏။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် နေ့လယ် ၁၂ နာရီလောက်၌ ကိုခင်မောင်တင့် ပေါက်လာ၏။ သူ၏မယားကို ဟင်္သာတသို့ ပို့လိုက်ပြီး၍ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အဖော်လုပ်ပြီး နေရန်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြော၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ဤအရပ်ထဲ၌ လူသူ မရှိတော့သဖြင့် အညာသို့ သွားလိုကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အိပ်ရာလိပ်ကလေး မျှပင် သယ်ယူဖို့ ခဲယဉ်းလျက်ရှိကြောင်း ပြောပြရလေသည်။

ဤတွင် ကိုခင်မောင်တင့်က 'နေကြဦးဗျ၊ ကျုပ် ကြံဦးမယ်' ဟုဆိုကာ အပြင်သို့ ထွက်သွားလေသည်။ တစ်နာရီခန့် ကြာသောအခါ ကိုခင်မောင်တင့် သည် လန်ချားတစ်စီးကို သူ့ကိုယ်တိုင်ဆွဲလျက် ပေါ်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က အံ့ဩ စွာနှင့် ကြည့်နေကြစဉ် ကိုခင်မောင်တင့်သည် လန်ချားကို အိမ်နောက်ဖေးရှိ ဘူးစင်အောက်သို့ ဆွဲသွား၍ ဖျာစုတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ် ထားလိုက်လေ၏။ ၎င်းနောက် သူက ပြောပြ၍ သိရသည်မှာ ဗုံးကြဲချရာတွင် လန်ချားကုလားများသည် မိမိတို့၏ လန်ချားများကို လမ်းပေါ်၌ပစ်ချ၍ ထွက်ပြေးကြကြောင်း၊ (ကျွန်ုပ်တို့ လှည့်လည် ကြည့်ရှုစဉ်ကလည်း လမ်းပေါ်တွင် လန်ချားများ ဟိုတစ်စီး သည်တစ်စီး မြင်ခဲ့ရသည်။) ဗုံးချပြီးကာစ ရက်များ၌ လမ်းများပေါ်တွင် ပိုင်ရှင်မဲ့ လန်ချားတွေ ပေါများသော်လည်း ယခုမူ ဟိုအိမ် သည်အိမ်မှ လူများက ပိုင်ရှင်မဲ့ လန်ချားကို ကောက်ယူကာ မိမိတို့ နေအိမ်များ၌ သိမ်းဆည်းထား ကြကြောင်း၊ ကိုခင်မောင်တင့်သည် လမ်းများပေါ်၌ လန်ချား မတွေ့ရတော့ သည်နှင့် အိမ်တစ်အိမ်၌ ဝှက်ထားသော လန်ချားတစ်စီးကို ခိုးယူလာခဲ့ကြောင်း၊ ဤလန်ချားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပစ္စည်းကလေးများကိုတင်၍ နက်ဖြန်နံနက် စောစောကြီး ကွမ်းခြံဘူတာသို့ သွားကြပြီး မန္တလေးရထားဖြင့် လိုက်ကြမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လိုက်ခဲ့မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ လေ၏။

အသည်းတထိတ်ထိတ်

ကျွန်ုပ်တို့သည် ခိုးယူခဲ့သော လန်ချားဖြစ်သည်ဆိုကာ အရိုးများသော ဈေးခါးသော ကြေးမထူကြဘဲ ကိုခင်မောင်တင့်၏ စိတ်ကူးနှင့် ရဲဝံ့ခြင်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ချီးကျူးကြသည်။ ဤလန်ချားသာ မရခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့

လင်မယားမှာ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနှင့် ပြေးရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း ရှိတော့မည်မဟုတ် ဆိုကာ ကျေးဇူးတင်ကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် လန်ချားတစ်စီး နိုင်လောက်ရုံမျှသော အိပ်ရာလိပ်၊ သေတ္တာနှင့် အိုးအင်ခွက် ယောက်၊ တောင်းပလုံး စသည်များကို စုရုံး ထုပ်ပိုးကာ ပြင်ဆင် ထားကြ လေ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ လန်ချားအတွက် တနွေးနွေး ရှိပါတော့ သည်။ နွေးမည်ဆိုလည်း နွေးထိုက်သည်။ ထိုနေ့ ညနေစောင်းတွင် လူတစ် ယောက်သည် အိမ်ရှေ့ လမ်းပေါ်မှ တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့်နှင့် ခပ်ဖြည်းဖြည်း လျှောက် လာသည်ကို ကျွန်ုပ် မြင်ရကတည်းက လန်ချားရှာသော လူ ဖြစ်ရ မည်ဟု ကျွန်ုပ် ရိပ်မိလေပြီ။

‘ဟိုလူ အကဲမရဘူးဗျို့ ကိုခင်မောင်တင့်၊ လန်ချားရှာတယ် ထင်တယ်’
 ‘ဟုတ်မှာပေါ့ဗျာ၊ အသာနေပါ’
 ‘တွေ့သွားလျှင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲဗျ’
 ‘တွေ့လျှင်ကော ဘာဖြစ်သလဲဗျ၊ သူ့ပစ္စည်းမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဗျာ၊ ဒီလိုအခါမျိုးမှာတော့ (Might is Right) အားသာတဲ့ဘက်က အနိုင်ယူတမ်း ပဗျာ’

‘ဟိုလူ ဗလက မခေလှဘူးဗျ’
 ‘ကျုပ်တို့က နှစ်ယောက်ပဲဗျ၊ မနိုင်လျှင်လဲ တုတ်နဲ့ရိုက်လှဲပေါ့ဗျာ’
 ကျွန်ုပ်လည်း သူ၏ဝါဒကို သဘောကျ၍ ကနစိုသား ထင်းပုံကို စိတ်ထဲ က မှန်းထားရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြံကား လန်ချားကို သူ့တွေ့၍ အကြောက် အကန် တောင်းနေလျှင် ထင်းချောင်းများဖြင့် ဦးအောင်နှက်ကြရန် ဖြစ်လေသည်။ ကံအားလျော်စွာ ထိုလူသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သန့်ပြန့်သော ရုပ်ရည်ကို မြင်သဖြင့် ဂျပိုးများ မဟုတ်တန်ရာဟု ယူဆသည့် လက္ခဏာနှင့် အိမ်နောက်ပေး ဘူးစင်ကို သေချာစွာ မကြည့်ဘဲ လျှောက်သွားလေ၏။ အိမ်ဝင်းထဲသို့ ဝင်ဖို့ မလို၊ အိမ်နံဆေး လှမ်းကြည့်လိုက်လျှင်ပင် ဖျာစုတ်အောက်မှ လန်ချားဘီးများကို အရှင်းသား မြင်နိုင်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖျာစုတ်များ ရှာ၍ ဘီးများကို လုံအောင်ပုံးပြီး စောင့်ကြရသေး၏။ သို့သော် ထိုသူကား မပေါ်လာတော့ချေ။

မမေနိုင်သော ခြေလျင်ခရီး

ကွမ်းခြံဘူတာမှ မီးရထားသည် နံနက် လေးနာရီတွင် ထွက်သည်ဆိုရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ညလုံး အိပ်တော့သည်မရှိဘဲ လန်ချားစောင့်ရင်းနှင့်ပင် သန်းခေါင်တိုင်သွား၍ ပစ္စည်း ပစ္စယကလေးများကို လန်ချားပေါ်သို့ တင်ကြ လေ၏။ ဤဟာကလေးတော့ ယူမှဖြစ်မည်၊ ထိုဟာကလေးတော့ ပါမှဖြစ်မည် စသည်ဖြင့် တိုလိုမိုလို ပစ္စည်းကလေးများကို လန်ချားပေါ်သို့ တင်လိုက်ရာ မဆန့်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။

နောက်ဆုံး၌ မစိုးက ပစ္စည်းတစ်ရွက်စာ ရွက်၍ ကျွန်ုပ်က လန်ချားဆွဲ၊ ကိုခင်မောင်တင့်က နောက်မှ တွန်းလျက် သီတာလမ်းမှ ထွက်လာကြသောအခါ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၌ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ နံနက် တစ်နာရီအချိန် ဖြစ်လေသည်။ တစ်မြို့လုံးမှာ မီးလည်း မထွန်း၊ လ လည်း မရှိသောကြောင့် မှောင်မည်းလျက်ရှိရာ တစ်လမ်းလုံးတွင် ကားတစ်စီးတလေမှတစ်ပါး မည်သည့်ယာဉ်မျှ မတွေ့၊ လူလည်း မတွေ့၊ အလွန် တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိ၏။ မတိတ်ဆိတ်ဘဲ ရှိမည် လော။ လမ်းဘေးရှိ အိမ်များတွင် လူရှိသောအိမ် အလွန် နည်း၍ ရှိသမျှသော လူများလည်း ကြောက်ကြောက်နှင့် ကုပ်နေကြပေလိမ့်မည်။

ကျောက်မြောင်းရပ် သီတာလမ်းနှင့် ကွမ်းခြံဘူတာ ခရီးမှာ အတန်ကြီးဝေးသည် ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ လာရပ် အခြေအနေကိုကြည့်လျှင် အလွန်တရာကြီးဝေးသည်ဟု ထင်မိသည်ဆိုက နားလည်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်က ရှေ့မှဆွဲ ကိုခင်မောင်တင့်က နောက်မှတွန်း (ချဲ့ဂါရီစတိုင်) မစိုးက ပစ္စည်းတစ်ရွက် ရွက်လျက် သန်းခေါင်ကျော်အချိန် အလွန်ဆိုးရွားသော စစ်ခေတ်ကြီး၌ သုံးယောက်သား လာခဲ့ခြင်းကို နောင်အခါ ကာလမျိုး၌ ပြန်လည် တွေးတောလိုက်သည့်အခါ ဆင်းရဲဖော် ဆင်းရဲဘက်များဟူ၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ သံယောဇဉ်ကြီးတစ်ပတ်ထပ်၍ ရစ်ပတ် တုပ်နှောင်ခြင်း ခံရပါသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူက ကျွန်ုပ်အား လန်ချားဆွဲရသော အဖြစ်မျိုးသို့ တစ်နေ့နေ့၌ ရောက်လိမ့်မည်ဟု ဗေဒင် ဟောပြောအံ့၊ ကျွန်ုပ်က လူရူး ဟူ၍ စွပ်စွဲမိလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သား လာကြ၍ ၂၅ ရက်နေ့က ကုလားအလောင်းပုံကြီး မြင်ခဲ့သည့် သချိုင်းအနီးသို့ ရောက်ကြသောအခါ ကိုခင်မောင်တင့်က 'ခင်ဗျား မှတ်မိသေးလားဗျို့' ဟု မေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်က 'မှတ်မိပါတယ်ဗျာ နေစမ်းပါ' ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရ၏။

ဤတွင် မစိုးက 'ဘာလဲအစ်ကိုကြီး' ဟု မေး၍ ကျွန်ုပ်က 'ဒီအနားမှာ ဟိုတစ်နေ့က ကားတိုက်တာပါကွာ' ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် မစိုးက 'သေရောလား' ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က 'မသေပါဘူးကွာ ဆေးရုံတင်ရရုံပါပဲ' ဟု ပြောရ၏။ ဤသို့သော ခွလုပ်နည်းမျိုးမှာ ကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်း ဝန်ထောက် ကိုဝင့်မော် လုပ်တတ်လှသောကြောင့် သူ့အား ကျွန်ုပ် သတိရမိ၏။ ကိုခင်မောင်တင့် မူကား ဤကဲ့သို့ ပြုဖူးသည် မရှိဘဲ အဆင်ပြေအောင် စပ်ဟပ်ဖာထေးပြောဆို တတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါလျက် ဤတစ်ချက် လုပ်လိုက်ခြင်းအတွက် ကျွန်ုပ် အံ့ဩလှသည်။ 'ဘာစိတ်ကူးရှိလို့ ခင်ဗျား မေးရတာတုန်းဗျ' ဟု နောင်တွင် ကျွန်ုပ်က မေးသောအခါ 'ပြောတတ်ပါဘူးဗျာ၊ မကြံစဖူး အဖြစ်မျိုး ကြုံရလို့ စိတ်တွေ ကယောက်ကယက် ဖြစ်ကုန် ထင်ပါရဲ့ဗျာ'

'ခင်ဗျား တော်လိမ့် မှတ်တယ်၊ ဒီတစ်ချက် ရှော်လိုက်တာဗျာ၊ တကယ်ဆို မစိုး ရှိနေတယ် မဟုတ်လား'

‘မစိုးကို သတိမရဘူးဗျို့၊ ကျုပ်က တွန်း၊ ခင်ဗျားက ဆွဲ နှစ်ယောက် တည်း ထင်မိပါတယ်’

အကြီးအကျယ် စကားများရခြင်း

ဘူတာရုံသို့ ရောက်ကြသောအခါ ခရီးသည်တွေ အပြည့်နှင့် မီးရထားကြီး ထိုးထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ မီးရထားထွက်ဖို့ နှစ်နာရီကျော်ကျော်ကြီး လိုသေးသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ ပြေးချင်စေနှင့် အစောကြီး ကြိုတင် ရောက်ရှိ နေကြလေပြီ။ ကိုခင်မောင်တင့်သည် ကော်ရင်ဂျီကုလားတစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ ပစ္စည်းများကို မီးရထားပေါ်သို့ တင်ပေးလျှင် လန်ချားကို အပိုင်ပေး မည်ဟု ပြောသည်နှင့် ကုလားလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သယ်ယူ တင်ပေး၏။ (ကိုခင်မောင်တင့်ကား ငွေရေးကြေးရေးတွင် အတော် လာဘ်မြင်သူဖြစ်သည်။ ပစ်ထားခဲ့ရမည့် လန်ချားကို ကူလီခနှင့် နှိမ်လိုက်သည်။) မီးရထားပေါ်၌ကား အလွန်ပြည့်ကျပ်နေပြီ ဖြစ်၍ မည်သည့်တွဲတွင်မှ နေရာရနိုင်ဖို့မရှိဟု ကျွန်ုပ်ထင်မိ ရာ ကိုခင်မောင်တင့်သည် တွဲတစ်တွဲပေါ်သို့ စွပ်ခနဲ တက်သွား၍ ချောသူကို ချော၊ ခြောက်သူကို ခြောက်၊ ငေါက်သူကို ငေါက် စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှင့် ပစ္စည်းကလေးများအတွက် နေရာရပေသည်။ သူ့အဖို့မှ ထိုင်ချင်ရာထိုင်မည် ဆို၍ အတည်တကျမရှိ၊ မတ်တတ်ပင် လိုက် လာသည်။ မီးရထား မထွက်မီ ဘောင်းဘီဝတ် လက်မှတ်စစ်များ ရောက်လာကြ၍ ခရီးသည်များအား လက်မှတ်ယူကြရန် ပြော၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ကြားသိထားသည် မှာကား ရန်ကုန်မှ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေးလိုသော ခရီးသည်များအား အစိုးရက နိဗ္ဗာန်ကူးတို့ ပို့သည်၊ လက်မှတ်ယူရန် မလို ဟူသည်ပင် ဖြစ်၏။ ဤတွင် ကိုခင်မောင်တင့်သည် ခရီးသည်များကို ဦးစီးဆောင်ပြုလျက် လက်မှတ်မယူဖို့ ခုခံပြောဆို၏။ အချို့ ခရီးသည်များသည် လက်မှတ်စစ်များကို ကြောက်ရှာကြ သည်နှင့် လက်မှတ်ယူမည်ပြုကြရာ ကိုခင်မောင်တင့်က ‘လက်မှတ်မယူကြနဲ့၊ ခံစရာရှိလျှင် ကျွန်တော် ခံမည်’ဟု ပြောသည်နှင့် ပြန်၍ ထိုင်ကြ၏။ လက်မှတ် စစ်များသည် ကိုခင်မောင်တင့်ကို မဲ၍ ကြိမ်းကြလေရာ၊ ကိုခင်မောင်တင့်ကလည်း အင်္ဂလိပ်လို တစ်လှည့်၊ ကုလားလို တစ်လှည့်ဖြင့် သွက်လက်စွာ ခုခံပြော၏။

လက်မှတ်စစ်များက အလဲကားပို့ခြင်းမှာ မနေ့က ဖြစ်သည်။ ယနေ့ အတွက် မဟုတ်ဟု ပြောရာ ကိုခင်မောင်တင့်က ‘နားမလည်ဘူး၊ အစိုးရက ပြေးရမည် အမိန့်ထုတ်၍ ပြေးကြရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ဖြစ်ရခြင်းသည် ပြည်သူ ကြောင့်မဟုတ်၊ အစိုးရကြောင့်ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်၍ ပြည်သူကို ရွှေ့ပြောင်းပေးဖို့ အစိုးရက တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း’ ပြော၏။

နောက်ဆုံး၌ လက်မှတ်စစ်မှူးက လက်မှတ်မယူကြလျှင် မီးရထား ထွက်မည် မဟုတ်ကြောင်းပြောရာ ‘မထွက်ချင်နေ၊ ငါတို့ ဒီအပေါ်မှာ

တစ်သက်လုံး နေကြမည်' ဟု ကိုခင်မောင်တင့်က ပြော၏။ သို့နှင့် သုံးနာရီခွဲပြီး သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ တွဲမှ မည်သူမှ လက်မှတ်မယူကြဘဲ ကိုခင်မောင်တင့်၏ အရိပ်အကဲကို ကြည့်လျက် ရှိကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှာမူ လန်ချားအတွက်နှင့် ရန်မဖြစ် ခဲ့ရဘဲ မီးရထားလက်မှတ်အတွက်နှင့် သတ်ကြရလိမ့်မည် ထင်လျက် ရှိ၏။ ဂတ်ဗိုလ်သည် ဝိစိမှုတ်၍ အချက်ပေးလေရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း တွဲအနီး၌ ရပ်လျက်ရှိသော လက်မှတ်စစ် နှစ်ယောက်၏ အကဲကို ကြည့်နေကြ၏။ လေးနာရီထိုးသည်နှင့် မီးရထားလည်း တရွေ့ရွေ့ထွက်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ တွဲပေါ်မှ ခရီးသည်များသည် ကိုခင်မောင်တင့်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် 'အောင်ပြီ' ဟူသော သဘောနှင့် ဟစ်အော်ကြွေးကြော် ခဲ့ကြလေ၏။ လမ်းခရီး၌ ကျွန်ုပ်တို့ စုံစမ်းကြည့်ရာ အချို့တွဲများတွင် လက်မှတ်မယူသော လူမျိုးများ ပါသော် လည်း များသောအားဖြင့် လက်မှတ်ယူခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။ လက်မှတ်စစ် များသည် အခြားတွဲများပေါ်သို့တက်၍ စစ်ကြသော်လည်း လမ်းတစ်လျှောက် လုံး ကျွန်ုပ်တို့၏ တွဲသို့ တစ်ကြိမ်မျှ မတက်ခဲ့ကြချေ။

မြန်မာလူမျိုး၏ စေတနာ

မီးရထားသည် နံနက် လေးနာရီတွင် ထွက်၍ ခုနစ်နာရီ ရှစ်နာရီတွင် ကောင်းကောင်းလင်းသော ဘူတာများသို့ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ၎င်းမြို့ရှိ မြို့သူမြို့သားများသည် ဘူတာရုံများတွင် စုရုံးစီတန်းကာ ရပ်နေကြခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများသည် မီးရထားတွဲများပေါ်မှ လူများအား 'စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ' အနေဖြင့် ကရုဏာ အလွန်ကြီးသော အမူအရာဖြင့် ကြည့်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုသူတို့၏ လက်ထဲ၌ကား လင်ပန်း၊ လက်ဆွဲချိုင့်၊ တောင်းပလုံး၊ အထုပ်ကလေးများ စသည်တို့ကို ကိုင်ဆွဲလျက်ရှိရာ လေးလံ သည့် ခြင်းတောင်းကြီး ဗျတ်ကြီး စသည်များကို ရွက်သူက ရွက်၊ ထမ်းသူက ထမ်း၊ ခါးစောင်းတင်သူက တင်လျက် ရှိကြ၏။ အဆိုပါ ထည့်စရာများထဲ ၌ကား ထန်းလျက်၊ မြေပဲ၊ ငှက်ပျောသီး၊ သင်္ဘောသီး၊ ပဲစိမ်းစားဥ၊ ထမင်း ထုပ်၊ ဆေးလိပ် စသည်ဖြင့် အပြည့်ပါရှိ၏။ အချို့ မိန်းကလေးများကလည်း ရေအပြည့် ထည့်ထားသည့် ရေအိုးသစ်များကို ငှက်ပျောရွက်စိမ်း စည်းလျက် ရွက်ထား၏။ မီးရထားရပ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့သည် မီးရထား တစ်စင်းလုံး ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်ကာ စားစရာများကို မီးရထားတွဲများထဲသို့ (အချိန်မရှိသဖြင့်) ပစ်ထည့်ကြသည် ဖြစ်စေ၊ ခရီးသည် များ၏ လက်သို့ ကမ်းလှမ်းကြသည် ဖြစ်စေ၊ ကုန်စင်အောင် သွက်လက်စွာ ပေးကြလေတော့သည်။ ခရီးသည်များအနက် တရုတ်၊ ကုလား၊ မြန်မာမှ စ၍ လူအမျိုးမျိုး ပါရှိလေရာ ပေးကမ်းသူများသည် လူမျိုးမရွေး၊ ကျားမ မရွေး၊ ကြီးငယ်မရွေး ပေးကမ်းကြပါပေသည်။ လူမျိုးကွဲ ဆိုသောကြောင့် အနည်းငယ်

မျှသာ ပေးခြင်း၊ မြန်မာများ ဆိုသောကြောင့် ပို၍ ပေးခြင်းကို မတွေ့ရ။ ၎င်းတို့၌ ပါသမျှကို ကြည်ဖြူရက်ရောစွာ ပေးကမ်းကြခြင်းကိုသာ တွေ့ရပေသည်။ အချို့ ဘူတာများ၌ အထက်ပါ စားစရာမျိုးသာမက ဟင်း ထမင်းနှင့် အချဉ် အငန် အစုံပါသည့် ထမင်းထုပ်များနှင့် အချို့ဘူတာများ၌ ကြက်သား ဒန်ပေါက်၊ ဆိတ်သားဒန်ပေါက် အထုပ်များကိုလည်းကောင်း ရက်ရောဖောသိစွာ ပေးကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ အထူးသဖြင့် စွဲမြဲခါ မှတ်သားမိသော အခြင်း အရာတစ်ခုမှာ တစ်ဘူတာ၌ အသက် ၆၀ ခန့်ရှိ လူကြီးတစ်ယောက်သည် (ယခင်ကမူ အသက် ၆၀ အရွယ်များကို 'အဘိုးကြီး'ဟု ရေးခဲ့ရာ ကိုယ်တိုင် ၇၀ ကျော်လာပြီ ဖြစ်သည့် ဤစာ ရေးချိန်၌မူ ထိုအရွယ်မျှကို အဘိုးကြီးဟု မခေါ်ချင်၊ 'လူကြီး'ဟူ၍သာ ရေးချင်ပါတော့သည်။) ပဲစိမ်းစာဥ တွဲများကို လက်ဝဲ လက်ယာပါ နှစ်ဖက်ကိုင်လျက် မီးရထားတွဲတစ်လျှောက် ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန်လျှောက်ရင်း 'ကျုပ် ပဲစိမ်းစားဥကလေးများလဲ စားကြစမ်းပါဦး အမိတို့ မောင်တို့ရယ်၊ ကျုပ် ကိုယ်တိုင်စိုက်ပြီး လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကိုယ်တိုင် ဖော်ယူခဲ့တာပါ။ အင်မတန် ချို့ပါတယ်၊ စားကြည့်ကြပါဦး၊ လူကလေး မိန်းကလေးတို့ရယ်' စသည်ဖြင့် အသံတစာစာနှင့် ပြောလျက် ရှိရှာခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သူ၏ စားစရာမှာ ကြက်သားဒန်ပေါက်၊ ဆိတ်သားဒန်ပေါက်၊ ထောပတ်ထမင်း၊ အုန်းထမင်း၊ နနွင်းမကင်း စသည်ဖြင့် အစားကောင်းတွေ ထဲတွင် 'မတိုး' နိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်နှင့် အရွယ်ကြီးသူဖြစ်၍ လက်နှစ်ဖက် တွင် အပြည့်ဆွဲထားသော ပဲစိမ်းစားဥများကို ရထားတွဲထဲသို့ရောက်အောင် မြှောက်သွင်းရန် မတတ်နိုင်ရှာသည်နှင့် တဝဲလယ်လယ် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေရှာရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် မီးရထားပေါ်မှဆင်း၍ လူကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မျက်နှာငယ်လျက်ရှိသော ပဲစိမ်းစားဥ တွဲများကို အလှူခံလေရာ လူကြီးက ဝမ်းမြောက်စွာ အားလုံးပေးခဲ့သည်နှင့် လမ်းတစ် လျှောက်လုံး ကျွန်ုပ်က တစ်ဆင့်ကမ်း ဒါန ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါလေသည်။

ကျွန်ုပ် ဂုဏ်ယူမိခြင်း

စားစရာများကိုလည်း လမ်းတစ်လျှောက်လုံး စားလာကြစဉ် ကျွန်ုပ် သည် လူမျိုးကွဲ ခရီးသည်များအား (ကုလား ပို၍ များသည်။) မြန်မာလူမျိုး၏ သနားကြင်နာစိတ် ဖြစ်လွယ်၍ ကရုဏာအလျောက် သဒ္ဒါကြည်ဖြူစွာ ပေးကမ်း တတ်ခြင်း အကြောင်းကို အသားယူကာ ဖော်ထုတ်ချီးကျူး ပြောဆိုလေရာ လူမျိုးကွဲ ခရီးသည်များ (အထူးသဖြင့် ကုလားလူမျိုးများ) သည် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးများအပေါ်မှ ကတ်သီးကတ်သတ် အမြတ်ထုတ်ခဲ့မိခြင်းအတွက် ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ကြသော မျက်နှာထားမျိုးနှင့် (ဤသို့ဖြစ်ကြရစေရန် ကျွန်ုပ်ကလည်း ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်။) မြန်မာလူမျိုး၏ ရက်ရောပုံကို အူထဲ

အသည်းထဲက လှိုက်လှဲစွာ ချီးကျူးကြလေသည်။ ဤတွင် အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်ခဲ့ဖူးသော ကိုခင်မောင်တင့်က အိန္ဒိယပြည်တွင် နိုင်ငံခြားသား ခရီးသည် တစ်ယောက်အဖို့မှာ ရေတစ်ခွက်တောင်း၍ ရဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းကြောင်းနှင့် ဖိနှိပ် ပြောဆိုလေရာ ဟိန္ဒူကုလား ခရီးသည်ကြီးများလည်း လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဆလမ်ပေးကာ ဝန်ခံရှာလေသည်။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်မှာလည်း မြန်မာလူမျိုး များ၏ ကြင်နာတတ်ခြင်းနှင့် ရက်ရောခြင်းတည်းဟူသော အပြုအမူသည် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို အတော်ကြီး ထိခိုက်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ့်လူမျိုးအပေါ်၌ ယခင်က ထားရှိခဲ့သည့် မကျေနပ်မှု၊ အားမရမှု၊ အထင်သေးမှုများသည် တစ်ခါတည်း ပျောက်ပျက် လွင့်စင်သွားပါလေတော့သည်။ ခရီးသည်များသည် လမ်းခရီးအဖို့ အစာရေစာအတွက် ကောင်းစွာ လုံလောက်ရုံမက မိမိတို့ အသီးသီးရရှိကြသော ဝေစုကိုပင် ကုန်အောင်မစားနိုင်ဘဲ ပိုလျှံလျက် ရှိကြ ပါလေသည်။

အားငယ်မိခြင်း

ညနေ ခြောက်နာရီလောက်တွင် မန္တလေးဘူတာသို့ မီးရထားဆိုက်သော အခါ ခရီးသည်အများအပြားမှာ လမ်းဘူတာများ၌ ဆင်းသွားကြပြီဖြစ်သော ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရထားတွဲ၌ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်အပြင် ခရီးသည် လေး ငါးယောက်မျှသာ ပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပိုလျှံသော စားစရာများကို ကူလီများအား ဝေငှရာတွင် တပွေတပိုက်စီ ရရှိကြသည်နှင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ သယ်ယူသွားကြ၏။ ၎င်းတို့သည် အလကားရခဲ့သော ပစ္စည်းများဟူ၍ သိရှိကြသောအခါ အောက်ရွာ အောက်ပြည်များတွင် ပစ္စည်းအလွန်ပေါ၍ ရက်ရောကြပါပေသည်ဟု မှတ်ထင်ကာ တအံ့တဩ ဖြစ်သွားကြရှာလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခရီးစဉ်မှာ ကသာ ထိအောင် သွားကြရန် ဖြစ်လေရာ မီးရထားသည် ညဉ့်အချိန်တွင် မခုတ်မောင်းဘဲ နံနက်မှ ထွက်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ် တို့မှာ မန္တလေးဘူတာအတွင်း မီးရထားတွဲပေါ်တွင် အိပ်ကြရန် ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ တွဲထဲ၌ကား ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်မှတစ်ပါး အခြားခရီး သည် မရှိတော့သဖြင့် ခပ်ခြောက်ခြောက် ဖြစ်နေ၏။ ဖြစ်ရပုံတစ်ခုကို ဖော်ပြ လိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် မန္တလေးသားတစ်ယောက် ဖြစ်ပါလျက် မန္တလေး မြို့ကြီးသို့ရောက်ခါမှ ဤမျှလောက် အားငယ်ခြင်းကို တစ်ခါမှ မကြုံရဖူးပါ။ အရပ်ထဲ၌ ကျွန်ုပ်၏ ဆွေမျိုးများရှိ၍ တစ်ညအတွက် တည်းခိုခွင့်ရလောက်သော် လည်း ရန်ကုန်၌ ဗုံးနှစ်ကြိမ်ချကတည်းက မန္တလေးမြို့ကြီးမှာ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်၍ ညဉ့်အချိန်တွင် အသွားအလာ အလွန်နည်းပြီး မည်သည့်ယာဉ်မျှ မတွေ့ရချေ။ အကယ်၍ ယာဉ်ရသဖြင့် သွားကြပါလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ဆွေမျိုးများသည် နေအိမ်၌ ရှိကြလိမ့်မည်ဟု မည်သူမျှ မပြောနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍

ဗုံးကြဲချမည်ကို စိုးရိမ်ရသော မန္တလေး ဘူတာရုံကြီးအတွင်း မီးရထားတွဲထဲ၌ အိပ်ရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိချေ။

ရှာတတ် ဖွေတတ်သူ တစ်ယောက်

ကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်း ကိုခင်မောင်တင့်မှာ အထက်တွင် အမြွက်မျှ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မကျေနပ်ဖွယ်သော အချက်ကလေးများကြောင့် ကျွန်ုပ်နှင့် တကျက်ကျက် ဖြစ်ခဲ့ရဖူးသော်လည်း သူ၏ ကောင်းသော အချက်ကလေး များမှာ ကျေနပ်ဖွယ်တွင်မက ရှိခဲ့ချင်စရာပင် ကောင်းပါပေသည်။ ပမာဆိုသော် မီးရထားတွဲထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ စားစရာအတွက် ထမင်း၊ ဟင်း မရှိစေကာမူ မုန့်ပဲသရေစာများ ရှိသည်ဖြစ်၍ မတတ်သာလျှင် ၎င်းတို့နှင့်ပင် ညစာအတွက် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲရမည် ဖြစ်၏။ ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ကျွန်ုပ်ကား ကျေနပ်နိုင်ကြ သည်။ သို့ရာတွင် 'မစိုးသည် ထမင်းမှလွဲလျှင် (ပဲစိမ်းစားဥကို မဆိုထားဘိ) ပေါင်မုန့်နှင့်ပင် တင်းမတိမ်တတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သိပြီးဖြစ်၍ သူ့အတွက် ကျွန်ုပ် စိတ်မကောင်း ဖြစ်၏။ ကိုခင်မောင်တင့်က

'ဘယ့်နှယ်လဲဗျို့၊ ငှက်ပျောသီး ပဲစိမ်းစားဥနှင့် မြေပဲ ပဲရှိတယ်၊ ကျေနပ်နိုင်ကြပါမလား'

'ကျုပ်ကတော့ ကျေနပ်နိုင်ပါတယ်၊ မစိုးက ခက်တယ်၊ သို့သော် ဟင်းတွေတော့ပါဗယ်၊ ထမင်းလိုတာပဲ'

မစိုးက ဥပုသ်စောင့်လိုက်ရုံရှိတာပေါ့ဟု ပြောသော်လည်း ကိုခင်မောင်တင့် က 'နေဦးဗျ၊ ကျုပ် ကြိုးစားချေဦးမယ်'ဟု ဆိုကာ ရထားပေါ်မှ ဆင်းသွားလေ ၏။ ရထားပေါ်၌ကား ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်တော့သည် ဖြစ်၍ သာပြီး အားငယ်ကြသည်။ မပြီးကြပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်ကား သူ့ရဲကောင်း ကြီး တစ်ယောက် မဟုတ်သော်လည်း လမ်းပေါ်က လူထက်မူကား သတ္တိမနည်း ပါ။ ခေတ်ကြီး ဖြစ်နေပုံ အခြေအနေနှင့် ဘူတာရုံတွင် ဗုံးချမည်လောဟု စိုးရိမ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နာရီခန့် ကြာသောအခါ ကိုခင်မောင်တင့် ပြန်လာ၍ လက်တွင် အထုပ်တစ်ထုပ်ဆွဲလျက် ချိုင်းတွင် ပိုင်ပုလင်းတစ်လုံး ပါလာ၏။ အထုပ်ကြီး ကို ဖြေကြည့်ကြသောအခါ ခေါက်ဆွဲထုပ် သုံးထုပ် တွေ့ရ၍ ပုလင်းမှာကား တောအရက် ပါသည်။ အရက်အကြောင်းကို အနည်းငယ် ရေးရဦးမည်။ ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် သောက်တတ်သူများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ဟိုတယ်များ ၌သာ သောက်ခြင်းများ၍ ဒင်းနားပါတီကလေး တစ်ခါတလေ ကျွေးခြင်းမှတစ်ပါး အိမ်တွင် မယားများ၏ ရှေ့၌ သောက်ကြခြင်း အလွန် နည်း၏။ အထူးသဖြင့် ကြီးပြင်းသောအခါ၌ ရှောင်တတ်ကြ၏။ မယားများ ကို ကြောက်သောကြောင့် မဟုတ်၊ မလေးစားဘဲ ရှိမည်စိုးသောကြောင့်

ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကိုခင်မောင်တင့်က အရက်ပုလင်း ဝယ်လာသောအခါ (မစိုးအတွက်ကြောင့်) ကျွန်ုပ် တွန့်သွား၏။ သို့ရာတွင် တစ်ခွက်နှစ်ခွက်စီ သောက်မိကြ၍ အူရွင်လာကြပြီး စိုးရိမ်သောက စိတ်တွေ ပျောက်ပြယ် သွားခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ မစိုး၏ သောကကို မြင်သဖြင့် သနားပြီး သူပါသောက်လျှင် ကောင်းလိမ့်မည်ဟု ထင်မိလာသည်။ သို့သော် သွေးဆောင်တိုက်တွန်းခြင်း ပြုလောက်အောင် မိုက်မဲလှသည်ကား မဟုတ်ပါ။

ဖခင်ကို သတိရခြင်း

နံနက် လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခရီးသည်များ ရောက်လာ၍ မီးရထားလည်း ထွက်ခဲ့လေပြီ။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်သည် အခြားနေရာသို့မသွားဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ကသာသို့ သွားရသည်ကို ရှင်းပြလိုပါသေးသည်။ ကသာ၌ ကိုသိန်းဖေ ရှိခြင်းကား မှန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အခြားသော အကြောင်းများလည်း ရှိပါသေးသည်။ စစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၏ တွက်ကိန်းကား ဂျပန်က အင်္ဂလိပ်ကို နိုင်လိမ့်မည်မှာ သေချာသည်။ သို့ရာတွင် ဂျပန်သည် ရန်ကုန်မှစ၍ တိုက်လာပြီး တဖြည်းဖြည်း အညာသို့ တက်လာ၍ မန္တလေးလောက် ရောက်သည်ဆိုလျှင် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်တွေ အားလုံးပြေးပြီး မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်သိမ်းလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင် ကသာမြို့ကို တိုက်နေဖို့မလို၊ ကသာမြို့သည် စစ်မြေပြင် ဖြစ်နိုင်စရာ မရှိဟု ကျွန်ုပ် တွက်ကိန်းရသည်။ ဤတွက်ကိန်းမှာ အမှားကြီး မှားရုံမက ကျွန်ုပ်အဖို့ သေရမတတ် ခံလိုက်ရပုံကို ရှေ့တွင် ဖော်ပြပါဦးမည်။ အခြားသော အကြောင်းတစ်ရပ်မှာလည်း အကယ်၍ မိခင်အသက်ရှင်လျက်ရှိပါမူ ကျွန်ုပ်သည် ကသာသို့ ပြေးစေဦးတော့ မည်သည်နည်းမဆို မိခင်နှင့် ဖခင်တို့ကို မန်ကျည်းတုံရွာသို့ ဝင်၍ ခေါ်ဦးမည်ဖြစ်၏။ ယခုမှာ ဖခင်နှင့် မိထွေးတို့သာ ရှိတော့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖခင်၏ ဆွေမျိုး ပေါများလှသော မန်ကျည်းတုံရွာမှ သူတို့အား ခေါ်သွားဖို့မလိုဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဝက်လက်ဘူတာကို ကျော်လွန်၍ မီးရထား ခုတ်မောင်းသွားရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မိဘနှစ်ပါးအနက် ဖခင်ထက် မိခင်အား မြတ်နိုးပုံ ကဲလွန်ခြင်းကို သတိရ၍ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တရားပါ၏လောဟု ဝမ်းနည်းစွာနှင့် စဉ်းစားမိပါသေးသည်။ အထူးသဖြင့် ဖခင်၏တူ (ကျွန်ုပ်၏ ညီဝမ်းကွဲ) တစ်ယောက်နှင့်တွေ့၍ 'အစ်ကိုကြီး မန်ကျည်းတုံ မဆင်းဘူးလား' ဟု မေးရာတွင် 'မဆင်းတော့ဘူးကွာ၊ အဖေကိုသာ ပြောလိုက်ပါတော့' ဟု မှာထားရာ၌ စိမ်းကားရာကျသည်ဟု ထင်ခဲ့မိပါသည်။

ကိုခင်မောင်တင့် ကျီစယ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကသာမြို့သို့ ည ရှစ်နာရီတွင် ဆိုက်ရောက်ကြ၍ ဇရစ်ချောင်သို့ လှည်းဖြင့် ကိုးနာရီကျော်မှ ရောက်သွားကြ၏။ ဆောင်းဥတု

ရာသီဖြစ်၍ ကိုသိန်းဖေတို့ အိမ်သားများ အိပ်ပျော်ကုန်ကြပြီ ဖြစ်သောကြောင့် နှိုးယူရ၏။ ကိုခင်မောင်တင့်၏ အကြံပေးချက်အတိုင်း သူ့အား လှေကားရင်းတွင် ဝှက်ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် ပစ္စည်းကလေးများနှင့် အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားရာ ဗုံးထဲမှ လွတ်မြောက်လာကြသည့် လင်မယားနှစ်ယောက်ဟု ဆိုကာ ကိုသိန်းဖေတို့ ဝမ်းသာလိုက်ပုံမှာ ပြောဖွယ်ရာ မရှိချေ။ ကိုသိန်းဖေက

‘ဘယ်သူတွေ သေကြ သေကြ ခင်ဗျားတော့ ဒီအထဲ မပါနိုင်ဘူးလို့ စိတ်ချပြီးသားပါဗျာ’

‘ဘာကြောင့်လဲဗျာ’

‘ခင်ဗျားက တိမ်းဖို့ ရှောင်ဖို့ အချက်အလက် နားလည်တဲ့ လူတစ်ယောက် လို့ ကျုပ်က ယုံကြည်ပြီးသားပဲ၊ လူအ တွေ သေရတာပါဗျာ’ ကျွန်ုပ်သည်လည်း မိမိကိုယ်ကို အလားတူပင် ယုံကြည်ထားသူတစ်ယောက် ဖြစ်၍ သူ၏ စကားကို အတော် ကျေနပ်မိသည်။ သို့သော်

‘ကိုခင်မောင်တင့် တစ်ယောက်တော့ ပါသွားရှာပြီဗျို့’

‘ဟင် ဟုတ်ကဲ့လားဗျာ၊ သူလဲ လူပါးတစ်ယောက်ပဲ’

‘ပါးတိုင်းလဲ မလွတ်ဘူးဗျာ၊ ကံနှိပ်စက်တော့ ခံရတာပဲ’

‘ဘယ်နေ့ကလဲဗျာ’

‘ဒုတိယမို့ ချတဲ့ နေ့ကပေါ့’

‘ဖြစ်ရလေဗျာ’

ထို အတောအတွင်း၌ ဒေါ်ဖူးညိုသည် ငြိမ်းစ ပြုနေသော ဆောင်းမီးဖိုကို ပြန်မွှေး၍ မီးဖိုအနီး၌ ဝိုင်းထိုင်ကာ ကာဖီဖျော်ရန်အတွက် ရေနွေးအိုးတည်လျက် ရှိစဉ် လှေကားထိပ်၌ ရပ်လျက်ရှိသော ကိုခင်မောင်တင့်ကို ဖွင့်ထားသောတံခါးမှ မြင်ရ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် မစိုးတို့ကမူ မမြင်ချင်ပြု၍ နေကြ၏။ ကိုသိန်းဖေကား အတော် မျက်စိမူန်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်ရာ ခဏတာမျှ တွေ့လျက် ကြည့်နေပြီးနောက် ဖြုတ်ခနဲ ထသွား၍ ကိုခင်မောင်တင့်၏ ပခုံးကို လှုပ်ရမ်း လေသည်။ ကိုသိန်းဖေကား ကိုခင်မောင်တင့် မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ကိုယ်ထင် ပြသည် မထင်။ ချက်ချင်းပင် အမှန်အတိုင်း ရိပ်မိလေသည်။

ကျွန်ုပ်က

‘တစ္ဆေခြောက်တယ်လို့ မထင်ဘူးလားဗျာ’

‘မထင်ပေါင်ဗျာ၊ ကိုခင်မောင်တင့်လဲ လူပါး တစ်ယောက်လို့ ကျုပ် သိသားပဲ’

ကိုယ့်အဖြစ်ကို ကြည့်နူးခြင်း

ထိုည၌မှာ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ ဖြစ်၍ ထိုအရပ်တွင် အလွန် ချမ်းအေးလျက် ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆောင်းမီးဖိုအနီးတွင် ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ထိုင်ကြလျက် ကာဖီသောက်ကာ မုန့်စားကာဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို

အားရပါးရ ပြောသူများက ပြော၍ နားထောင်သူများကလည်း စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်ကြလေသည်။ လွန်ပြီးသော အတွေ့အကြုံများကို အင်္ဂလိပ်လို တစ်လှည့်၊ မြန်မာလိုတစ်လှည့်ဖြင့် ပြန်ပြောရသော အလုပ်မျိုးတွင် ကိုခင်မောင် ကဲ့သို့ အပြောကောင်းသော လူတစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ် မတွေ့ရဖူးကြောင်း ထုတ်ဖော် ရေးသားခဲ့ဖူးပြီ ဖြစ်ရာ ထိုည၌ မစိုးနှင့် ကျွန်ုပ်မှာ ရံဖန်မျှသာ ပြောခွင့်ရကြ၍ သူ တစ်ယောက်တည်း စာဟောဆရာ ပြောနည်းမျိုးဖြင့် 'တစ်ပါးသွား' ကြံပါလေတော့သည်။

ကုလားသင်္ချိုင်းတစ်ခု၌ အလောင်းတွေ စုပုံထားသည့်အထဲမှ ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာနှင့် ကုလားမကြီး တစ်ယောက်၏ အလောင်းသည် ပေါင်ထောင် ကားယားနှင့် ရှုမကောင်း မြင်မကောင်း ဖြစ်နေပုံကို မျက်စိထဲ၌ ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက် မြင်လာအောင် ပြောပြရာတွင် ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်သာ မက ဒေါ်ဖူးညိုနှင့် မစိုးတို့ပါ အော့နှလုံးနာကြသည်နှင့် 'ပျို' တက်လာကြ ပါတော့သည်။ အလွန် သရုပ်ပါအောင် ပြောတတ်သော လူတစ်ယောက်ပါ ပေတည်း။ ဤသို့ဖြင့် သန်းခေါင်ကျော်တိုင်အောင် စကားကောင်းလျက် ရှိကြရာ၊ ကြက်တွေ တွန်သောအခါမှ ဒေါ်ဖူးညိုနှင့် မစိုးတို့ ဝင်အိပ်ကြ၍ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်မှာမူ ဆောင်းမီးဖိုကို ဝိုင်းရံလျက် တစ်ယောက်၏ တင်ပါးကို တစ်ယောက် ခေါင်းအုံးကာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း တစ်ကရားနှင့် မိုးလင်းတိုင် စကားကောင်းကြပါတော့သည်။ ဤလူသုံးယောက်အနက် အကျေ နပ်ဆုံးလူကား ကျွန်ုပ်ပေတည်း။ ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ရပြီးနောက် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ထံသို့ လိုက်ပို့၍ သူတို့ နှစ်ယောက်၏ အလယ်တွင် လဲလျောင်းကာ မိုးလင်းသည့်တိုင်အောင် စကား လက်ဆုံ ဝင်ကြရခြင်းစည်းဟူသော ကျွန်ုပ်၏ အတွေ့အကြုံမျိုး ကြုံတွေ့ရ သူတို့သည် လောကတွင် များများကြီး ရှိလိမ့်မည် မထင်ပေ။ အခြားသော အခြင်းအရာများကို ထားပါဦး။ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ အဟုတ်တကယ် ခင်မင်ရင်းနှီးသော သူငယ်ချင်း လေးငါးယောက် ရှိခဲ့ဖူးသူပင် ခပ်ရှားရှားရှိ၍ 'ဟေးလားဝါးလား' နှင့် ပြီးကြသည့် မိတ်ဆွေများသာ ပေါများကြလေသည်။

လင်းအားကြီး အချိန်တွင် ကိုသိန်းဖေက
'ဦးချစ်စုကြီး တစ်ယောက်တော့ မရှိ ရှာတော့ဘူးဗျို'
'ဘာဖြစ်တာလဲဗျာ'
'ကျုပ် ရန်ကုန်က ပြန်မရောက်ခင် ဆုံးနေနှင့်တယ်ဗျာ'
'ဒါဖြင့် ဟိုဒင်းကလေး မပေးလိုက်ဘူးပေါ့'
'မမိလိုက်တော့ဘူးဗျ'

ဤတွင် ကိုခင်မောင်တင့်က 'ဟိုဒင်းကလေး' ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မေး၍ ကျွန်ုပ်က ပြောပြသောအခါ

‘ဒါဖြင့် ရှိသေးလားဗျို့၊ ကိုသိန်းဖေ’

‘ကျုပ် တဖြည်းဖြည်း မြည်းတာနဲ့ ကုန်ပါလေရောဗျား’

‘နစ်နာလိုက်တာ ကိုသိန်းဖေရာ’

ကိုသိန်းဖေ၏ စေတနာ

နောက်တစ်နေ့မှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် နောက်ဆုံးနေ့ (ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်) ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အနောက်တိုင်းသားများ၏ ထုံးစံအတိုင်း ကုန်လေ ပြီးသော နှစ်ဟောင်းကို သောက်ပွဲကလေးဖြင့် နှုတ်ဆက်ဖို့ သတိရကြသော် လည်း ငွေရေးကြေးရေး မဟန်ကြသဖြင့် မသိချင်ပြု၍ နေကြ၏။ နောက်တစ် နေ့မှာ နှစ်သစ်ကူးနေ့ ဖြစ်သော်လည်း အလားတူ အကြောင်းကြောင့် အိမ်တွင် ကုတ်၍ နေကြ၏။ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့သည်ကား ကိုသိန်းဖေ၏ ပင်စင်လခ ထုတ်ရမည့်နေ့ ဖြစ်လေရာ ကိုသိန်းဖေသည် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် အား ရုံးသို့ လိုက်ခဲ့ကြရန် ခေါ်သဖြင့် သုံးယောက်သား အတူသွားကြ၏။ လခ ထုတ်ပြီးသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် တရုတ်ခေါက်ဆွဲဆိုင်တစ်ခုသို့ ဝင်ကြ လေ၏။ ခေါင်ရေနှင့် စားစရာများ ကျွေးမွေးခြင်းကို စာဖွဲ့လိုသောကြောင့် မဲဟုတ်။ ကိုသိန်းဖေ၏ ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ် အလွန်ကျေနပ် သော အချက်တစ်ခုကို ဖော်ပြလိုသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ကိုသိန်းဖေသည် ၅၀ ဝင် စီးကရက်ဘူး တစ်ဘူးကို ဝယ်၍ ဖောက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်လိပ်စီ တည်သဖြင့် ညှိသောက်ကြ၏။ အနံ့မှာ ‘မင်သော်’နဲ့ မွှေးလေသည်။ ကိုသိန်းဖေက ပြောသည်မှာ

‘ဒီ စီးကရက်မျိုးပေါ်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ မသိဘူး၊ ဦးချစ်စုက တည်လို့ ကျုပ် သောက်ရဖူးတယ်၊ သိပ်ကြိုက်တာပဲ၊ နို့ပေမယ့် ဈေးကြီးလို့ ဝယ်မသောက်နိုင်ဘူး၊ ဒီတစ်ခါတော့ ခင်ဗျားတို့လာတုန်းမို့ ဘယ်လောက် ပေးရပေးရ ဆိုပြီး ဝယ်တည်လိုက်တာပဲ’ ဟု ပြောလေရာ၊ သူ့သောက်ချင်လျက်နှင့် မဝယ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဝယ်သည်ဟူသော စကားသည် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို အတော်ကြီး ထိခိုက်လှသည်။ ကိုသိန်းဖေကား နှမြောတတ်သူ မဟုတ်။ သုံးရက် ဖြုန်းရက်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်လေရာ၊ သူ၏ ပင်စင်လခ ကလေးဖြင့် တိုင်းတိုင်းထွာထွာ သုံးရရှာသည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တစ်ခါတစ်ရံ တတ် နိုင်သလောက် ကြိုရှာသည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ကိုခင်မောင်တင့်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကောင်းသော အချက်အလက် များ ရှိစေကာမူ ကိုသိန်းဖေ၏ ဤ ကောင်းနည်းမျိုး မရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ် မသိ သည်နှင့် ကိုခင်မောင်တင့်၏ မျက်နှာကို ကျွန်ုပ်က စေ့စေ့ကြီး ကြည့်လိုက်သည်။ အဓိပ္ပာယ်ကား ‘ဘယ်နှယ့်လဲဗျာ၊ ကျုပ်လူ့ မတော်ပေဘူးလားဗျာ’ဟူ၍

ပြောလိုခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ခေါင်ရေ တော်တော်မှူးလတ်သော် ကိုသိန်းဖေသည် ဤအလုပ်မျိုးတွင် လောဘကြီးတတ်သည့်အတိုင်း ခပ်မှူးမှူးနှင့် သဒ္ဓါလွန်၍ စားစရာသောက်စရာများကို မကုန်နိုင် မခမ်းနိုင် ဆက်လက် မှာယူလေရာ ကျွန်ုပ်က ထ၍ သူ့အိတ်ထဲမှ ပင်စင်လခကို နှိုက်ယူ၍ ဤမျှသာ သုံးရမည်ဆိုကာ ဖယ်ထားပြီး အကျန်ကို ကျွန်ုပ်၏အိတ်ထဲသို့ ထည့်ထားလိုက်ရလေသည်။ ထိုနေ့က ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်အနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တမင်တကာ အနည်းဆုံးသောက်သူ ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် မဏ္ဍိုင်သဖွယ် ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ် မှားလျှင် အားလုံး မှားကုန်ကြမည် ဖြစ်ပါသောကြောင့်တည်း။

ရန်ကုန်သို့ ပြန်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဧရစ်ချောင်ရွာ၌ ၁၂ ရက်ခန့် နေထိုင်ကြသည့်အတွင်း ရန်ကုန်သတင်းကို နားစွင့်လျက် ရှိကြ၏။ ရန်ကုန်ကို ဗုံးများထပ်၍ မကြံသောကြောင့် သူရိယသည် နေရာပြောင်းရွှေ့ပြီး သတင်းစာ ထုတ်ဝေလျက်ရှိကြောင်း ကြားရ၏။ ကိုခင်မောင်တင့်၌ ပိုက်ဆံမပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၌ အနည်းငယ်သာ ပါ၍ ကိုသိန်းဖေ၏ ပင်စင်လခမှာလည်း မများလေရကား ကျွန်ုပ်သည် ဤအတိုင်း ထိုင်စားကြ၍ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိသည်နှင့် မစိုးကို ဒေါ်ဖူးညိုတို့နှင့် ထားခဲ့ကာ ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ရန်ကုန် ပြန်ပြီး အလုပ်ဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်လေ၏။ ကိုသိန်းဖေတို့က ဖြစ်သလို ဝေစားပါမည်ဟု ပြောကြသော်လည်း ငွေအကြောင်း ကိုသိသော ကျွန်ုပ်သည် ပြန်မှဖြစ်မည်ဟု ပြောကာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြလေ၏။ ထိုနှစ်မှာ ကသာမြို့၌ ကျွန်ုပ် မှတ်မိသလောက် အချမ်းအေးဆုံး ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် နံနက် ၄ နာရီ ထွက်သည့် မီးရထားပေါ်တွင် မီးသွေးမီးဖိုကလေး တစ်ခုနှင့် မီးသွေး နှစ်ပြည်ခန့် ဆောင်ယူကာ မီးလုံကြရလေသည်။ ထိုခေတ် အခါက ခရီးသွားခြင်းမှာ အလွန် စိတ်မချရာဘဲ ရင်တနွေးနွေး ရှိကြသော်လည်း အလွန် ချမ်းအေးသော နဘားဘူတာရုံမှ စ၍ မီးကျိုးတွေရဲရဲနီသော မီးဖိုကလေး အနီး၌ထိုင်ကာ လိုက်ရခြင်း တည်းဟူသော ဇိမ်ကို ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်အောင် ရှိပါတော့သည်။ ဝက်လက် ဘူတာသို့ ရောက်သောအခါ ဖခင်ကို သတိရ၍ မန်ကျည်းတုံရွာကလေးသို့ မျှော်ကြည့်ရုံသာ ကြည့်ခဲ့နိုင်၏။ အသိမတွေ့သဖြင့် မေးမြန်းခြင်း၊ မှာထားခြင်း မပြုခဲ့နိုင်ပေ။ ထိုည၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် မန္တလေးဘူတာကြီး၌ပင် အိပ်ကြရ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ ယခင် အကြိမ်ကနှင့် မတူဘဲ ခြားနားခြင်း တစ်ခုရှိသည်မှာကား ဤတစ်ခေါက်၌မူ မိန်းမသား ဖြစ်သော မစိုးတစ်ယောက် မပါသည့်အတွက် အလွန် တာဝန်ပေါ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ယောက်ျားနှစ်ယောက်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကြိုချင်ရာ ကြိုကြရစေ ပေါ့ပါးစွာ တိမ်းရှောင်နိုင် ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။

လက်မှတ်အခက်အခဲ

နံနက်လင်း၍ မီးရထားထွက်သဖြင့် သာစည်ဘူတာသို့ ရောက်ကြသော အခါ ဘိုကပြား လက်မှတ်စစ် တစ်ယောက် တက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၌ လက်မှတ် မရှိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အထင်ကား အစိုးရ နိဗ္ဗာန်ကူးတို့ ပို့လျက်ပင် ရှိသေးသည် ထင်၏။ ကသာမှ မန္တလေးသို့တိုင်အောင် လက်မှတ်စစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် သာ၍ပင် ထင်မိ၏။ သို့ဖြစ်၍ လက်မှတ်စစ် တက်လာသော အခါ ကျွန်ုပ်တို့ အံ့ဩလျက်ရှိ၏။ လက်မှတ်စစ်က မေးသောအခါ လက်မှတ်မပါကြောင်း ပြောင်ပြောင်ရဲရဲပင် ပြောလိုက်ကြ၏။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကို ဖော်ပြရပါဦးမည်။ ကိုခင်မောင်တင့်၌ ပိုက်ဆံ ပါဟန်မရှိ။ ကျွန်ုပ်၌ ငွေ ၁၀ ကျပ် ပါခဲ့ရာ လမ်းတွင် ထမင်းဟင်း လေးနပ် အတွက်သာ ရည်ရွယ်၍ လက်မှတ်ခံဖို့ လုံးဝ စိတ်ကူး မထည့်ခဲ့ချေ။ ဤတွင် ကိုခင်မောင်တင့်က ရန်ကုန်ဘူတာမှ ကုလားလက်မှတ်စစ်များနည်းတူ ဤနှယ် ထိုနှယ် ပြောပါသေး၏။ မစွဲချေ။ ဤမျှသာမက လက်မှတ်စစ်သည် ကျွန်ုပ် တို့နှစ်ယောက်နှင့် သူတစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေခြင်းကို လန့်သည့်လက္ခဏာ နှင့် အခြား ကပြား လက်မှတ်စစ်တစ်ယောက်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်၏။ ဤ အတောအတွင်း၌ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲတွင် ချိတ်ချိတ် ဖြစ်လျက် မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ရှိနေသော အခြင်းအရာတစ်ခုကို ဖော်ပြပါဦးမည်။

ဒုတိယ ရောက်လာသော ကပြားလက်မှတ်စစ်ကို ကျွန်ုပ် ကောင်းကောင်း သိ၏။ သူကလည်း ကောင်းကောင်း သိဖူး၏။ သို့သော် မသိချင်ပြု၍ နေခြင်း လော၊ တကယ် မမှတ်မိ၍လော မပြောတတ်ချေ။ သိပုံကား ဤသို့တည်း။ လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်ခန့်လောက်က လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးရုံး၌ အလုပ် လုပ်ခဲ့စဉ် ဒဂုန်ဂွန်အမည်ရှိ စာရေးတစ်ယောက်ရှိရာ သူနှင့် ကျွန်ုပ် တော်တော် ခင်မင် ကြ၏။ မတ္တရာနယ် ဆည်ကြီးဘက်သို့ ငှက်ပစ်သွားကြစဉ်က ဒဂုန်ဂွန်၏ ယောက်ဖများလည်းပါကြောင်း ရေးသားခဲ့ဖူးရာ ယခုလက်မှတ်စစ်မှာ ဒဂုန်ဂွန် ၏ ယောက်ဖတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ထိုစဉ်ကတည်းက လက်မှတ်စစ်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် သိသည်။ သူတို့လူစုသည် ကျွန်ုပ်၏ ခြင်ထောင်ထဲသို့ ဦးခေါင်းများ ထိုးသွင်း၍ အိပ်ကြခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်၌ ငှက်ဖျားရခဲ့ခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ ဖူးလေပြီ။ ကျွန်ုပ်မှာ ယခုအခါ၌ အကျပ်အတည်း ကျနေ၍ သူက ကယ်မည် ဆိုလျှင် ကယ်နိုင်လောက်သော အခြေအနေ ရှိ၏။ သို့ဆိုလျှင် ထိုသူအား ရှေးဟောင်းအဖြစ်ကို ပြန်ပြော၍ မိတ်ဆက်ရမည်လောဟု ကျွန်ုပ် စဉ်းစား၏။ ကျွန်ုပ် သိရသလောက်မှာ ကပြားများသည် အလွန် လူလည် လုပ်တတ်သည်။ ကျွန်ုပ်က ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို ပြန်ပြော၍ သူက မသိချင်ပြုနေလျှင် ကျွန်ုပ် သေလုအောင် ရှက်ရပေတော့မည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ် မပြောတော့ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်လေ၏။

ရွေးယူခြင်း

လက်မှတ်စစ်က မည်သည့်ဘူတာမှ စီးခဲ့ကြသနည်းဟု မေးရာ မန္တလေး မှဟု လိမ်၍ပြောရ၏။ သွားမည့်ခရီးမှာ ရန်ကုန်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ပြောရ၏။ နောက်ဆုံး၌ ဤဘူတာမှ လက်မှတ်ယူကြရန် ပြောရာ ကျွန်ုပ်တို့က အခမဲ့ပို့သည် ဆိုသောကြောင့် စီးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၍ ပိုက်ဆံမပါကြောင်း ပြောရသည်။ ဤတွင် လက်မှတ်စစ်နှစ်ယောက် တိုင်ပင်၍ ကျွန်ုပ်တို့အား ရန်ကုန်ထိအောင် အစောင့် အရှောက်နှင့် ခေါ်ခဲ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြလေ၏။ အစောင့်အရှောက်ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့အနီး၌ လက်မှတ်စစ်တစ်ယောက် ထိုင်၍လိုက်ပြီး အလှည့်နှင့် စောင့်ကြခြင်းဖြစ်၏။ လက်မှတ်စစ်များသည် သူတို့၏နယ်ဆုံး သောအခါ နောက်ရောက်လာသော လက်မှတ်စစ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကို လွှဲအပ်ထားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နောက်လူများသည် ပထမလူများကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့ အပေါ်၌ အထင်သေးဟန်မရှိဘဲ 'ခင်ဗျားတို့ကို ယုံကြည်ပါသည်' ဆိုကာ ကပ်၍မလိုက်ဘဲ လွတ်လပ်စွာ ထားပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မီးရထားပေါ်မှ ဆင်းနေရစ်ခြင်းအားဖြင့် တိမ်းရှောင်ဖို့ စိတ်ကူးမိပါသေး၏။ သို့သော် ပိုက်ဆံမပါသော ကျွန်ုပ်တို့အဖို့၌ မီးရထားပေါ်မှ ဆင်းနေရစ်ပြီး မည်သည့် အချိန်မှ နောက်ရထားရောက်လာမည်ကို မပြောနိုင်သောကြောင့် အကြောင်း မထူးဟုဆိုကာ ထိုင်မြဲတိုင်း ထိုင်လိုက်လာကြ၏။ ရန်ကုန်ဘူတာရုံကြီးသို့ မီးရထားဆိုက်သောအခါ ညကိုးနာရီခွဲပြီး နေလေပြီ။ လက်မှတ်စစ် တစ်ယောက် သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ရုံပိုင်ထံသို့ ခေါ်သွားရာ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း အမှန်အတိုင်း ပြောပြ၏။ ခိုးစီးခြင်း မဟုတ်။ အစိုးရက အလကားပို့ပေးသည် ထင်သောကြောင့် စီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ပိုက်ဆံမပါခြင်းလည်း အမှန် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရန်ကုန်၌နေသော လူများဖြစ်၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။ နောက်ဆုံး၌ ရုံပိုင်က ကျွန်ုပ်တို့၏အလုပ်အကိုင်ကို မေးရာ ကျွန်ုပ်က သူရိယ အယ်ဒီတာဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည်နှင့် ကမာရွတ်ဘက်၌ရှိသော တိုက်အုပ် ဦးဘကလေးထံ တယ်လီဖုန်းဆက်၍ မေး၏။ ထို့နောက် ဦးဘကလေးနှင့် ကျွန်ုပ် စကားပြောစေ၍ ကျွန်ုပ်က အဖြစ်အပျက်ကို အမှန်အတိုင်း ပြောပြ၏။ ဤတွင် ဦးဘကလေးက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တာဝန်ယူကြောင်းပြော၍ နက်ဖြန်တွင် သူရိယတိုက်သို့ လူလွှတ်ပြီး လက်မှတ်ခ တောင်းပါလျှင် ပေးပါမည်ဟု ပြောလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ရုံပိုင်သည် ဦးဘကလေး၏ အာမခံချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား လွတ်မည်ပြုရာ ကျွန်ုပ်က

'လက်မှတ်အတွက် ဘယ်လောက်ကျသလဲ ရုံပိုင်ကြီး'

'တစ်ယောက် ရှစ်ကျပ်၊ နှစ်ယောက် ၁၆ ကျပ်၊ ဒဏ်ငွေ နှစ်ဆဆိုတော့ ၃၂ ကျပ် ကျတယ်'

‘ဒီလိုတော့ ကျွန်တော် မပေးနိုင်ဘူးဗျ’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘ကျွန်တော်တို့ ရိုးရိုးသားသား မှားတာဗျ၊ ခိုးစီးကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒဏ်ငွေတော့ မပေးပါရစေနဲ့’

‘ဥပဒေအရတော့ ပေးရမှာပဲဗျ’

‘ဒီလိုဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ကို မလွှတ်နဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ချင်ရာလုပ်၊ ကျွန်တော်တို့ မသွားဘူး’

ရုံပိုင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်နှာများကို လှမ်းကြည့်ရာ တကယ်တင်းမာခြင်းကို တွေ့ရသည့်လက္ခဏာနှင့် ခဲတံဖြင့် စားပွဲကိုခေါက်ကာ စဉ်းစားလျက်ရှိ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က

‘လူတွေ ဒုက္ခဖြစ်နေရတဲ့အထဲမှာ ရိုးရိုးသားသားမှားတဲ့အပေါ်က ခင်ဗျားတို့က ဒဏ်ရိုက်ပြီး အမြတ်ထုတ်လို့ တော်နိုင်ပါမလားဗျ’

ကျွန်ုပ်၏စကားသည် ရုံပိုင်အား အတော်ထိသွားဟန် ရှိ၏။

‘ကဲ ကဲ ခင်ဗျားပြောသလိုပဲ ထားပါတော့ဗျာ၊ ငွေ ၁၆ ကျပ် ပေးလိုက်နော်’

‘ဒါကတော့ ဦးဘလေးက တာဝန်ယူပြီပဲ မဟုတ်လား’

‘သွားကြပါတော့ဗျာ’

ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်သည် ကျောက်မြောင်းရပ် သီတာလမ်း၌ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ်သို့ သွားရန်ဖြစ်သော်လည်း ဖြောင့်ဖြောင့် မသွားသေးဘဲ တရုတ်တန်းဘက်သို့သွား၍ ကျန်သမျှ ပိုက်ဆံကလေးများဖြင့် ကမြင်းကြလေသေးသည်။ ထိုခေတ်ကမူ ပိုက်ဆံများများကြီးပါမှ ပျော်နိုင်သည် မဟုတ်။ လူ တစ်ယောက် တစ်ကျပ်ဆိုလျှင်လည်း အတော်စုံအောင် ပျော်နိုင်ကြသည်။ ဆိုရာတွင် ထိုညကမူ လေယာဉ်ပျံ အချက်ပေးဥဩများ နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် ဖြောင့်ဖြောင့် မပျော်ကြရသဖြင့် ဇိမ်ပျက်လှပါတာသည်။

သွက်ချာပါဒသမား

သီတာလမ်းရှိ ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ်သို့ နံနက်စောစော ရောက်လာကြသော အခါ အလွန်ဖင်ပေါသော ကိုခင်မောင်တင့်သည် ချက်ပြုတ်စရာ သားငါးများ ရအောင် ရှာ၍ မီးဖိုချောင်သို့ ဝင်ရှာပေးသည်။ (ဤလူမှာ သူ့အိမ်တွင်လည်း သူကိုယ်တိုင် ‘အိုးသူကြီး’ လုပ်နေကျဖြစ်၍ သူ့အဖို့ ဝန်မလေးလှချေ။) ထမင်းစားသောက် ပြီးကြသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် အလုပ်တိုက်သို့ သွား၍ ကိုခင်မောင်တင့်က ညစာ အတွက်နှင့်တကွ အိမ်မှုကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ရင်း အိမ်၌ နေရစ်၏။ သူရိယသည် ကမာရွတ်အနီး၌ရှိသော ဦးဘကလေး၏ နေအိမ်သို့ ပုံနှိပ်စက်များပါ ပြောင်းရွှေ့၍ သတင်းစာ နေ့စဉ်မှန်မှန် ထွက်လျက် ရှိ၏။

အလုပ်ဌာနသို့ ကျွန်ုပ် ရောက်သွား၍ မကြာမီပင် မီးရထားဘက်မှ မင်းစေတစ်ယောက် ရောက်လာသဖြင့် ငွေ ၁၆ကျပ် ပေးလိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဒီဇင်ဘာလအတွက် လခမှာ ယခုမှ ထုတ်ရသောကြောင့် ဦးဘကလေးအား အပူမကပ်ဘဲ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ပေးလိုက်နိုင်ပါသည်။ ထိုနေ့၌ ခေါင်းကြီးနှင့် မှတ်ချက်ရေး၍ အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့ရာ လှေကားသို့ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် 'အလိုလေးဗျ၊ အမယ်လေးဗျ' ဟူသော ညည်းညူသံများကို ကြားရ၏။ ကျွန်ုပ် အဖို့ရာ၌ အသစ်အဆန်း မဟုတ်သောကြောင့် အထိတ်တလန့်မဖြစ်ဘဲ တက်သွားရာ အိပ်ရာပေါ်၌ လူးလို့မိုလျက်ရှိသော ကိုခင်မောင်တင့်ကို တွေ့ရ၏။ ကိုခင်မောင်တင့်မှာ သွက်ချာပါဒရောဂါ စွဲကပ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်လေရာ ယခု လူကောင်းပကတိ ရှိရာမှ တော်တော်ကြာလျှင် အလိုလေး၊ အမယ်လေးနှင့် အော်ဟစ် ညည်းတွားရသူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်သည့်အခါ နှိပ်၍လည်းမရ၊ သူ၏အသားကိုလည်း အထိမခံနိုင်ဘဲ ကျင်၍တက်သည် ဆို၏။ အစားမှားလျှင် ဤသို့ဖြစ်တတ်သည်ဆိုရာ မသင့်သောအစာကို သူ သိသော်လည်း မနေနိုင်သောကြောင့် စားမိသည် ဆို၏။ ကြီးပြင်းလာသော အရွယ်၌ မသင့်မှန်းသိလျက်နှင့် စားမိ၍ ခံရသော အကြိမ်ပေါင်းမှာ တစ်ရာလည်း ကမည် မထင်။ သို့နှင့်လည်း စားမြဲတိုင်းစား၍ ခံမြဲတိုင်း ခံရရာသည်။ ဤနံနက်၌ မုန့်ဟင်းခါးနှင့် လိပ်ဥ စားခဲ့မိသည်ဟု ပြောပါသည်။ ညတိုင်သော အခါ၌ ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသွားပြန်ပါသည်။

ကိုခင်မောင်တင့် ကျေနပ်ခြင်း

ဤသို့ဖြင့် ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်တည်း အတူနေကြ၍ နှစ်ရက်တစ်ကြိမ်၊ သုံးရက်တစ်ကြိမ် ဆိုသလို သူ၏ရောဂါ ထလေ့ရှိ၏။ တစ်ညသ၌ ကိုခင်မောင်တင့် ရောဂါထလျက်ရှိစဉ် လေယာဉ်ပျံ အချက်ပေးဥဩ ဆွဲသဖြင့် ဆူညံလျက် ရှိ၏။ လေယာဉ်ပျံ အချက်ပေးဥဩသံကို မည်သည့် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ လာမည့်အရေးကြောင့် ဆွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိကြရပြီး ဖြစ်သည့်အထဲတွင် ဥဩသံ ကိုယ်နှိုက်ကလည်း အသည်းနှလုံးကို ပွတ်ချေလိုက် ဘိသကဲ့သို့ စိတ်၏ညှိုးနွမ်းခြင်း ဖြစ်စေတတ်ခြင်းကို ကြားရသူတိုင်း နားလည် ကြပေလိမ့်မည်။ ဤအသံသည် ညအချိန်ဖြစ်ခဲ့လျှင် သာ၍ ဆိုးရွားသေး၏။ အူအသည်းကို တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ရစ်ပတ်ဆွဲသည့်နှယ် ခွန်အားတွေ အားလုံး ပါသွားသည် ထင်ရ၏။ ထိုည၌ ကိုခင်မောင်တင့် ရောဂါ ထလျက်ရှိစဉ် အချက်ပေး ဥဩမှုတ်ရုံသာမက တကယ်ပင် ဂျပန်လေယာဉ်ပျံများ၏ အသံများကို ကြားရ၏။ များမကြာမီ လေယာဉ်ပျံများမှ ဗုံးများကြီချ၍ မြေပြင်မှ လေယာဉ်ပျံပစ် အမြောက်သံများလည်း ဆူညံလျက် ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုခင်မောင်တင့်အနီး၌ ထိုင်လျက်ရှိရာ ကိုခင်မောင်တင့်က သူ့မှာ ကာကွယ်

ရေးကျင်းထဲသို့ ဆင်းရန် မတတ်နိုင်။ ကျွန်ုပ်၏အသက်ကို အချည်းနှီး မစွန့်ဘဲ ကာကွယ်ရေး ကျင်းထဲသို့ ဆင်းရန် ပြောရှာလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သေးငယ်သော ကိုခင်မောင်တင့်၏ ကိုယ်ကလေးကို ပွေ့၍ မဆင်းနိုင်စေကာမူ တွဲ၍ ဆင်းနိုင်လောက်၏။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ၌ဖြစ်တတ်သော ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာအတိုင်း 'ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်စမ်းပါစေဗျာ၊ ကျုပ်တို့အိမ်ပေါ် တည့်တည့်ကျမှ သေမှာပါ။ သေကြလျှင်လည်း အတူတူပဲပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ် မဆင်းဘူး'ဟု ပြောသည်နှင့် ကိုခင်မောင်တင့်သည် ခွန်အား မရှိသော လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ လက်တစ်ဖက်ကို ကိုင်ညှစ်လေသည်။ ၁၅ မိနစ်ခန့် အပေါ်က ကြုံသူကကြုံ အောက်မှ ပစ်သူက ပစ်ကြပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်သို့ တည့်တည့်ကျသော ဗုံးဟူ၍ တစ်လုံးမျှ မရှိသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အရှင်လတ်လတ် ကျန်နေရစ်၍ ဟီးချနိုင်ကြပါတော့သည်။

လက်မြောက်ရခြင်း

ဤရက်များ၌ ကျွန်ုပ်၏ ဒုက္ခမှာ မသေးငယ်လှချေ။ သူ့နာကား တစ်ဖက်၊ အလုပ်ကား တစ်ဖက် ရှိနေသည့်ပြင် သူ့ရိယတိုက် တည်ထားသည့် ကမာရွတ်ရှိ ဦးဘကလေး၏ နေအိမ်သို့ သွားရသည်မှာလည်း ဘတ်စ်ကား အတန်တန် ပြောင်းစီး၍ ဖျော့တော့သော မျက်နှာများရှိနေကြသည့် ခရီးသည်များ၏ အလယ်တွင် တစ်နာရီခန့်ထိုင်ပြီးမှ ရောက်ရသည်။ ကိုခင်မောင်တင့် ရောဂါတက်နေသော နေ့များတွင် နှစ်ယောက်အတွက် စားစရာကို တရုတ်တန်းတွင် ဆင်းဝယ်ပြီးမှ သိတာလမ်းသို့ ခရီးဆက်ရသည်။ သိတာလမ်းတစ်ခုလုံး၌လည်း လေးငါးအိမ်မှတစ်ပါး လူမရှိသည်နှင့် ခြောက်ကပ် ငြီးငွေ့ဖွယ် ကောင်းလှသည်။ ဤသို့သော ဒုက္ခများ၏ အလယ်တွင် ကိုခင်မောင်တင့်၏ ရောဂါမှာလည်း ရက်ခြား ဖြစ်ရာမှ ရက်ဆက် ဖြစ်လာသည်နှင့် ထမင်းကို နေ့တိုင်း ဝယ်စားနေရလေပြီ။ နံနက်အဖို့မှ သူ့အဖို့ ကာဖီနှင့် ပေါင်မုန့် မီးကင်ပေးခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်အဖို့မှ တရုတ်တန်းသို့သွားပြီးမှ ကမာရွတ်သို့ သွားရ၏။ ဤသို့ဖြင့် ဇန်နဝါရီလကုန်အထိ နေမိသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်းသည် မည်သို့ဖြစ်သည် မသိ။ တစ်ချက်တစ်ချက်၌ ပေါက်ကွဲတော့မည့်အလား ချွတ်ခနဲ ဆတ်ခနဲ မြည်သလို ထင်မိ၏။ ကိုခင်မောင်တင့် ကျန်းမာခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည် ဤဒုက္ခမျိုးကို ခံဖို့ အသင့် ပြင်ဆင်ထားခဲ့သော်လည်း ယခုကား မခံနိုင်သဖြင့် လက်မြောက် ရချေတော့မည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကိုခင်မောင်တင့်၏ ညီအရင်းဖြစ်သူ ခင်မောင်ဆင့်ထံသို့သွား၍ အခြေအနေကို ပြောပြရာ ခင်မောင်ဆင့် လိုက်လာ၍ သူ့အစ်ကိုအား သင်္ဘောပေါ်သို့ တင်ပေးကာ ဟင်္သာတသို့ ပို့လိုက်ရှာပေသည်။ ကိုခင်မောင်တင့်ကို ကြည့်ရသည်မှာ ရောဂါအတွက် ဝမ်းနည်းခြင်းထက် မူလ အစီအစဉ်အတိုင်း နှစ်ယောက်သား အတူတကွ မနေလိုက်

ရခြင်းအတွက် ဝမ်းနည်းပုံရသည်။ ကျွန်ုပ်ကား အကြီးဆုံးသော သားဖြစ်၍ အစ်ကိုတစ်ယောက်အား ချစ်ခင်ကြပုံကို နားမလည်သော်လည်း ကျွန်ုပ်၌ အစ်ကို ရှိခဲ့လျှင် ကိုခင်မောင်တင့်ထက် ပိုပြီး ချစ်ခင်တတ်လိမ့်မည် မထင်ပါ။

ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာတစ်ခုမှာ တစ်စုံတစ်ခုကို ယနေ့ လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ် ထားလျှင် ယနေ့ လုပ်ရမှ ကျေနပ်တတ်၏။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်ုပ်၏ အိတ်ထဲ တွင် ငွေ ၃၀ကျပ် ခန့်မျှရှိရာ နောက်နေ့တွင် လကုန်မည်ဖြစ်၍ တစ်ရက် ဆိုင်းလိုက်လျှင် ဇန်နဝါရီလအတွက် လခရမည် ဖြစ်၏။ သို့နှင့်လည်း တစ်ရက် မဆိုထားဘိ။ တစ်နာရီမျှပင် ရန်ကုန်၌ နေချင်စိတ် မရှိတော့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အဖြစ်အပျက်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်အခြေအနေကို ဦးဘကလေးထံသို့ စာရေး၍ စာတိုက်၌ ထည့်ခဲ့ပြီးလျှင် ကသာသို့ ပြန်ပြေးလာခဲ့ပါတော့သည်။

ရုံးချိန်းက တစ်ဖက်

ဧရစ်ချောင်သို့ရောက်၍ ကိုသိန်းဖေတို့ အိမ်သားများနှင့် မစိုးအား ကျွန်ုပ်၏ ရန်ကုန်ကိုယ်တွေ့ကို ပြောပြလေရာ အလွန်အံ့ဩကြသည်။ ကိုသိန်းဖေကမူ 'ခင်ဗျားတို့ တော်တော်ဆတ်ဆော့တဲ့ လူနှစ်ယောက်ပဲ၊ ဗုံးတွေကြားထဲသွားပြီး အလုပ် လုပ်စားရမယ်ဆိုလျှင် ဒီမှာပဲ ဖြစ်တတ်သလို စားနေကြရောပေါ့ဗျာ'ဟု ပြော၏။ ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်၏ စိတ်ကူးမှာ (အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံရလျှင်) ဝမ်းရေးအတွက်ကြောင့်ချည်း မဟုတ်၊ ရန်ကုန်မြို့ကြီးတွင် ဂျပိုးဘဝနှင့် တွေ့ရာစား၊ တွေ့ရာအိပ် ထင်သလိုနေစမ်း ချင်သော အာသိသနှင့် ဆင်းသွားကြခြင်းဖြစ်လေရာ အကယ်၍ ကိုခင်မောင်တင့် သာ ကျန်းမာခဲ့လျှင် ၎င်းစိတ်ကူးအတိုင်း နေကြ၍ ဘယ်နေရာ ဘယ်နေ့တွင် ဗုံးထိ၍ သေကြမည်လော မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်အဖို့ရာ၌ကား သေလျှင်လည်း ဝမ်းမနည်း၊ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် လုပ်ချင်ရာ လုပ်ရလျှင်လည်း ကျေနပ် မည်သာ ဖြစ်သည်။ ဧရစ်ချောင်၌ရှိစဉ် ဒေါက်တာသိန်းမောင်၏ အမှုအတွက် ရုံးချိန်းကလည်း ရှိသေး၍ မန္တလေးသို့ ကျွန်ုပ် ဆင်းလာရပြန်၏။ မန္တလေးမြို့ နန်းတော်အတွင်း ဂျင်မခါနာကလပ်ကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ဗုံးကြဲ ချလေရာ ကျွန်ုပ်လည်း ၂၁ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးသို့ ရောက်သွား၏။ မန္တလေး မြို့သူမြို့သားများမှာ ရန်ကုန်၌ ကြံချသော ဗုံးများကြောင့် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ် လျက်ရှိစဉ် ထိုနေ့ကမူ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဗုံးလန့်ရခြင်း၏ အရသာကို မြည်းဖူးကြရလေပြီ။ တစ်မြို့လုံးလည်း ခြောက်သွေ့လျက် ရှိ၏။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့၌ ရုံးချိန်းအတိုင်း အမှုဆိုင်ရန် ရုံးသို့ ရောက်သွားသောအခါ ရန်ကုန်မှ အမှုသည်များ မရောက်လာကြသည်နှင့် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့သို့ ရက်ချိန်း ပေးလိုက်ပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ သူရိယသတင်းထောက် (ယခု ပီအာရ်အို ဖြစ်နေသော) ကိုဘတုတ်၏ နေအိမ်၌ နှစ်ည တည်းခိုကာ မန္တလေးမြို့

အကြောင်းကို စနည်းနာပြီးနောက် ကသာသို့ ပြန်သွားလေသည်။ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ အမှုဆိုင်ရန်ကိုမူ ကျွန်ုပ်လည်း မသွားတော့။ အခြားလူများလည်း မလာကြဟု ကြားသိရသည်။

ကိုသိန်းဖေ လေးစားပုံ

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ သုံးရက်နေ့၌မူ ဂျပန်လေယာဉ်များသည် မန္တလေးမြို့ကို အနံ့အပြား ဖုံးကြံချလေရာ ထိုရက်မှစ၍ မန္တလေးမြို့တွင် နေဝံ့သူ အလွန်နည်းပြီး မပြေးနိုင်သူများသာ ကျန်ရစ်၍ တတ်နိုင်သူ ဟူသမျှ ထွက်ပြေးကုန်ကြလေပြီ။ ဧပြီလအတွင်း၌ ကိုသိန်းဖေ၏ တူမများသည် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ ပြေးလာကြရာမှ မန္တလေး၌ ဖုံးကြံရာတွင် ကိုသိန်းဖေ၏ နေအိမ်သို့ ပြေးလာကြပြန်၏။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ ဦးဘချစ်အမည်ရှိ ဗိသုကာ (Architect) တစ်ယောက်လည်း ပါလာ၏။ ဦးဘချစ်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ ဒုက္ခရောက်ရာရမည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့အကြောင်းကို အနည်းငယ် ဖော်ပြရပေဦးမည်။ ကိုသိန်းဖေ၏ တူမများသည် ဆေးရုံ ဆရာမကြီးများ (Sisters) ဖြစ်လေရာ အကြီးဆုံးမှာ ဦးဘချစ်နှင့် လက်ထပ်မည့်ဆဲဆဲ ဖြစ်၍ အတူတကွ လိုက်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဦးဘချစ်မှာ အင်္ဂလန်မှ ဗိသုကာ စာမေးပွဲ အောင်ပြီး၍ ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာသည်မှာ လအနည်းငယ်မျှသာ ရှိသေး၏။ ကိုသိန်းဖေအား ကျွန်ုပ် အထူးကျေနပ်မိသော အချက်တစ်ခုမှာ သူ၏အိမ်သို့ ဧည့်သည်များ ရောက်လာကြ၍ ၎င်းတို့အနက်တွင် ဘိလပ်ပြန် တစ်ယောက် ပါဝင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားအား အကောင်းဆုံးသော နေရာကို ပေးပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က လူရင်း ဖြစ်သည်ဆိုကာ နိမ့်ကျသောနေရာကို မပေး။ သူတို့လင်မယားထက် မြတ်သောနေရာကို ပေးပါပေသည်။ မပေးလျှင် ကျွန်ုပ်က မည်သို့မျှ ရှိမည်မဟုတ်။ သို့သော် ပေးခြင်းအတွက်ကား သူ၏ လေးစားခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုမိပါသည်။

သင်္ဘောများ နှစ်မြုပ်ခြင်း

ဤရက်များတွင် မန္တလေးမှ သင်္ဘောများသည် တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း ဆိုက်ရောက်လာကြ၍ ကသာဆိပ်ကမ်း၌ နှစ်မြုပ်လိုက်၏။ ဤအကြောင်း ကို ကျွန်ုပ်တို့ကြားရ၍ ဦးဘချစ်၊ ကိုသိန်းဖေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် တစ်နံနက်တွင် သင်္ဘောဆိပ်သို့ သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြံမှာ စားနပ် ရိက္ခာ ရှားပါးစပြုနေသော ထိုအချိန်တွင် ကောက်သင်းကောက်ကြရန် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် အခြားသော အရပ်သားများနှင့်အတူ ကမ်းမှ ရပ်ကြည့်လျက်ရှိစဉ် သင်္ဘောတစ်စင်း ဆိုက်ကပ်လာ၍ ဦးခန်းမှ မျက်နှာဖြူ သုံးလေးယောက်နှင့် အခြားနေရာများမှ ကော်ရင်ဂျီကုလားတစ်ရာခန့် ဆင်းလာ

ကြ၏။ သင်္ဘောပေါ်မှ လူများ ဆင်းပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သင်္ဘောကို နှစ်မြှုပ်လိမ့်မည်ဟု သိပြီးဖြစ်သော အရပ်သားများသည် သင်္ဘောပေါ်မှ လူများ ကုန်အောင် မဆင်းရသေးမီ တိုးဝှေ့ကာ တက်သွား၍ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်လည်း လိုက်ပါသွားကြ၏။ အပေါ်သို့ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဤအခန်း ထိုအခန်းများသို့ ဝင်ရောက် မွေနှောက်ကြလေရာ ကျွန်ုပ်မူကား စားစရာများထားသည့် စတိုး (Pantry) ခန်းသို့ တည့်တည့်ကြီး သွား၏။ မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမျှ မလိုချင်။ စားစရာသာ လိုချင်၏။ ကသာတစ်ဝိုက်၌ ယခုပင်လျှင် စားကောင်းသောက်ဖွယ်များ ရှားပါးစ ပြု၍ ဝယ်မရဘဲ ဖြစ်နေ လေရာ ရှေ့အဖို့တွင် မည်မျှလောက် ပြတ်လပ်ဦးမည် မပြောနိုင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် စတိုးခန်းထဲမှ စည်သွတ်ဘူးများကို တပွေ့တပိုက်ကြီး ယူလာခဲ့၏။ ကိုသိန်းဖေနှင့် ဦးဘချစ်တို့မူကား ရေနံဆီ ရှားလိမ့်မည်ဆိုကာ တစ်ယောက် တစ်ပုံးစီ ဆွဲလာကြ၏။ ဤသင်္ဘော၌ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မသိ။ ဆိပုံးနှင့် ထောပတ်ပုံး အမြောက်အမြား ပါလာလေရာ အရပ်သားများသည် ၎င်းတို့ကို တစ်ဖက်တစ်ပုံးဆွဲကာ ကုန်းပေါ်သို့ တင်ကြ၏။ အချို့ကလည်း အခြားလူများ သယ်ချလာသော ဆိပုံးများကို တစ်ပုံး တစ်ကျပ်နှင့် ဆီးကြို ဝယ်ယူကြ၏။ ဆိတစ်ပုံးလျှင် ဈေးထဲ၌ ပေါက်ဈေး ငါးကျပ် ခြောက်ကျပ်ရှိသော် လည်း သယ်ချသူများအဖို့မှာ ချက်ချင်း ရောင်းပစ်ရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိချေ။ ချက်ချင်းမရောင်းဘဲ တစ်နေရာ၌ စုပုံထားပြီး သင်္ဘောပေါ်သို့ ပြန် တက်မည်ဆိုလျှင်လည်း ချထားခဲ့သော မုံးများမှာ လူ ယူသွားမည်ဖြစ်သော ကြောင့် အချည်းနှီးဖြစ်ရမည်ဆိုကာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ရောင်းကြခြင်းဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဆိတစ်ပုံး တစ်ကျပ်နှင့် ချက်ချင်းရောင်းလျှင် တစ်ခါက် နှစ်ကျပ်၊ ဆယ်ခေါက် ၂၀ ကျပ် ရနိုင်သည်ဆိုကာ ဆူလွယ်နပ်လွယ် အလုပ် လုပ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သင်္ဘောသည် ကြာရှည်စွာ ပေါ်နေတော့မည် မဟုတ်ချေ။ စည်သွတ်ဘူးများကိုပွေ့လျက် ကျွန်ုပ် ကမ်းပေါ်မှ ရပ်ကြည့်နေစဉ် အတွင်း သင်္ဘောသည် မြုပ်သည်ထက် မြုပ်သွား၍ ဖောင်းမျှလောက်သာ ပေါ်တော့သည်ဖြစ်ရာ လူများသည် အန္တရာယ်ကိုမမြင်ဘဲ သဲသဲမဲမဲ သယ်ယူလျက် ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် အချို့က 'ဟေ့ကောင်တွေ သင်္ဘော နစ်လုပြီ၊ နစ်သွားလျှင် ရေကူးလို့ မရဘူးဟေ့၊ ဝဲစုပုံပြီး မြုပ်လိုက်သွားလိမ့်မယ်'ဟု ဟစ်အော်ကာ သတိပေးသည်နှင့် အစုလိုက် အပြုံလိုက် ပြေးဆင်းလာကြ၏။ ကံကောင်း သည်မှာ နောက်ဆုံးလူသည် ကမ်းပေါ်သို့ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သင်္ဘော ကြီးသည် တစ်ဖက်သို့ စောင်းပြီး နစ်မြုပ်သွားရှာပါတော့သည်။

ကြေကွဲပွယ်သော အခြင်းအရာ

ကသာမြို့သူမြို့သားများသည် သင်္ဘောပေါ်မှ ပစ္စည်းများကို ရကြ၍ ပျော်ရွှင်လျက်ရှိကြစဉ် (အချို့မှာ သင်္ဘောမှ ပန်ကာကိုပင် ခဲယဉ်းစွာဖြုတ်ယူ

ကြသည်။) သင်္ဘောပေါ်မှ ဆင်းလာကြသည့် ကော်ရင်ဂျီ ခရီးသည်များ၏ သနားဖွယ် အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် တွေ့မြင်ရ၏။ တစ်ရာခန့်မျှရှိသော ကော်ရင်ဂျီကုလားများသည် (ကူလီများ ဖြစ်ကြဟန်တူသည်။) ပစ္စည်းများကို ထမ်းသူက ထမ်း၊ ရွက်သူက ရွက်၊ ကလေးငယ်များကို ချီသူက ချီ၊ ပွေ့သူက ပွေ့၊ လက်ဆွဲသူက ဆွဲလျက် ကမ်းပေါ်သို့ တက်လာကြပြီးလျှင် အနောက် စူးစူးသို့ စိတန်းကာ သွားကြလေ၏။ ၎င်းတို့သည် ကသာမြို့မှ တမူးခမ်းပသို့ ရောက်အောင်သွား၍ ၎င်းမှ အိန္ဒိယပြည်သို့ ဝင်ကြမည် ဆို၏။

ကျွန်ုပ် စုံစမ်းသိရှိရသည်မှာ မြန်မာပြည်သို့ ဂျပန်ဝင်လာသောအခါ ကော်ရင်ဂျီကုလားများသည် ကူလီအဖြစ်နှင့် အသုံးဝင်ကြသည်ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အသုံးမချနိုင်စေရန် အင်္ဂလိပ်အရာရှိများက ၎င်းတို့အား ခြောက်လှန့်၍လွှတ်ပြီး ကသာထိအောင် သင်္ဘောများနှင့် လိုက်ပို့ခြင်းဖြစ်သည် ဆို၏။ ခြောက်လှန့်ပုံကား ဂျပန်ဝင်လာလျှင် ၎င်းတို့ကို အားလုံး သတ်ပစ်လိမ့် မည်ဟုပြောသည် ဆို၏။ ထို့ကြောင့် လုပ်မှုကိုင်မှု စားကြရရှာသော ကော်ရင်ဂျီ ကူလီများသည် ဘာပစ္စည်းမျှ ယူပြေးစရာမရှိဘဲ အသက်ဘေးအတွက် ပြေးလာ ရှာကြသည်နှင့် ဤရှည်လျားခက်ခဲသော တမူးခရီးကို ရိက္ခာ မပါဘဲ သွားဖို့ ကြံစည်ရှာကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤနေရာ၌ အထူး ကြေကွဲဖွယ် ကောင်းသော အခြင်းအရာတစ်ခုကို တင်ပြလို၏။ ခရီးသည်များ အနက်တွင် အသက် ၅၀ ကျော်ခန့်ရှိ၍ ကျန်းမာပုံမရသော ကုလားမကြီး တစ်ယောက်သည် တိုလီမိုလီ ပစ္စည်းများ ထည့်ထားသည့် သွတ်ပုံးတစ်ပုံးကို ဘယ်လက် ညာလက် ပြောင်းကာ ဆွဲလျက် နှစ်ဘက်လုံး ညောင်းသောအခါတွင် မြေပေါ်၌ချ၍ နား၏။ ဘယ်ရော ညာပါ တစ်လှည့်စီ ပြောင်းဆွဲကာမှ ပေ ၂၀၀ ခန့်လောက်သာ ရောက်နိုင်သဖြင့် ချ၍ နားရပြန်၏။

လက်နှစ်ဘက် ညောင်းအောင် ဆွဲကာမှ ပေ ၂၀၀ မျှသာ ရောက်နိုင်၍ တစ်ထောက်ချပြီး နားရသော ဤမိန်းမကြီးသည် တမူးခရီးကို မည်သည့် နည်းနှင့် ရောက်အောင် သွားနိုင်ရှာပါလိမ့်မည်နည်း။ နောက်ပိုင်း၌ ကျွန်ုပ် ကြားသိရသော သတင်းအရမှာ ၎င်းတို့သည် အိန္ဒိယသို့မရောက်ဘဲ လမ်းခရီး တွင် အစာပြတ်၊ ရေငတ်၊ ရောဂါကပ်ပြီး ဖတ်ဖတ်မောသည်နှင့် ရာခိုင်နှုန်း ၉၀ မက သေကုန်ရှာကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဆိုးယုတ်လှသော နယ်ချဲ့ သမားများ ပေတကား။ ဂျပန်က ကော်ရင်ဂျီကို သတ်ပစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ခြောက်လှန့်ကာ သေလမ်းသို့ ပို့ရက်သည့် နယ်ချဲ့သမားတို့၏ လောဘဇော ပေတကား။ ကျွန်ုပ်သည် ကော်ရင်ဂျီ ခရီးသည်များဘက်သို့ နောက်ဆုံး မျှော်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကုန်းမြင့်ဘက်သို့ တရွေ့ရွေ့တက်နေ ကြသော ကော်ရင်ဂျီတန်းကြီးကို မြင်၍ ၎င်းတို့အနက် သွတ်ပုံး ပေ ၂၀၀

လောက် ရွှေတိုင်း ရွှေတိုင်း တစ်ခါ တစ်ခါချ၍ နားရှာရသော ကော်ရင်ဂျီမကြီးအား အထူး ကရုဏာဖြစ်ကာ ရင်လေးမိပါတော့သည်။

ပထမနှင့် နောက်ဆုံး ကျင်းအောင်းခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ ဧရစ်ချောင်၌ရှိစဉ် ဂျပန်လေယာဉ်ပျံများသည် ကသာမြို့ကို နှစ်ကြိမ်တိုင် ဖုံးကြီးချ၏။ ကိုသိန်းဖေသည် သူ၏ ခြံကြီးအတွင်း တည်းပင်ကြီးအောက်တွင် ကာကွယ်ရေးကျင်းတူးထားရာ လေယာဉ်ပျံများလာသံ ကြားကတည်းက လူ ၂၀ ကျော်ခန့်ရှိသော အိမ်သားများသည် ကျင်းထဲသို့ ဆင်း၍ ပုန်းကြ၏။ ကျွန်ုပ်၏ တွက်ကိန်းကား ဖုံးကြီးသည်ဆိုလျှင် ကသာမြို့ကိုသာ ကြံမည်။ ဧရစ်ချောင်ကဲ့သို့သော ရွာကလေးကို ကြံလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် လူအများနှင့်အတူ ကျင်းထဲသို့ မဆင်းဘဲ ကျင်းဝ၌ထိုင်ကာ လေယာဉ်ပျံများကို မော့ကြည့်ပြီး ၎င်းတို့၏ အသွားအလာကို ကျင်းထဲမှ လူများအား သတင်းပေး၏။ ဤတွင် အချို့သောမိန်းမများက လေယာဉ်ပျံကို ကျွန်ုပ်က မြင်နိုင်လျှင် လေယာဉ်ပျံကလည်း ကျွန်ုပ်ကို မြင်ပြီး ဖုံးချပါလိမ့်မည်ဟု အော်ဟစ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်က သစ်ပင်အောက်၌ရှိသော လူတစ်ယောက်ကို လေယာဉ်ပျံပေါ်မှ မမြင်နိုင်ပါ။ အကယ်၍ မြင်စေဦးတော့ လူတစ်ယောက်တလေအား ဖုံးချသတ်မည်မဟုတ်ပါဟု ပြောပြသော်လည်း မရဘဲ ကျွန်ုပ်အား ကျင်းထဲသို့ဆင်းခဲ့ရန် ဝိုင်း၍ အော်ကြ၏။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်သည် သူတို့အလိုသို့လိုက်၍ ကျင်းထဲသို့ ဆင်းလိုက်ရလေရာ စစ်ကြီးတစ်ခေတ်လုံးတွင် ဤတစ်ကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ်နှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျင်းအောင်းခဲ့ရဖူးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အသူ သေသည် ဆိုခြင်း

လေယာဉ်ပျံများ ပြန်သွားကြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် (၁၀ စင်းလောက် ရှိမည်ထင်သည်။) ကျွန်ုပ်သည် ထုံးစံအတိုင်း ကသာမြို့ထဲသို့ တစ်ယောက်တည်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုရာ ရုံး၊ ဆေးရုံ၊ ဈေး၊ ထောင်ကြီး စသော အဆောက်အဦကြီးများအနီး၌ လူ တော်တော်များများ အတုံးအရုံး လဲသေကြခြင်းများကို တွေ့ရ၏။ အဆောက်အဦကြီးများအနီး သေကြခြင်းကို မြင်ရ၍ လူကို ချိန်ရွယ်ခြင်း မဟုတ်။ အဆောက်အဦကို ချိန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် တွေးမိသည်။ အဆောက်အဦထဲ၌ လူရှိရမည်မဟုတ်လောဟု ပြောနိုင်သော်လည်း အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အဆောက်အဦဖြစ်ရမည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ ထူးဆန်းခြင်းတစ်ခုမှာ ကသာမြို့သည် ကုလား ပေါများလှသော မြို့တစ်မြို့ မဟုတ်သော်လည်း အလောင်းများမှာ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ဝက်ကျော်မျှ ကုလားများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤတွင် ကိုသိန်းဖေပြောသည့်အတိုင်း 'အတုလူတွေ

သေတာပါဗျ'ဟူသော စကားသည် ဟုတ်တန်ရာသည်ဟု ထင်မိ၏။ ကုလားဆိုသည်မှာလည်း ကုလီအလုပ်ကြမ်းသမားများသာ ဖြစ်ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ ထောင်ချီ၍ သေရသည့် အလောင်းများကို ရန်ကုန်၌ မြင်ခဲ့ရဖူးပြီဖြစ်၍ ရာလောက်မျှရှိသော ကသာအလောင်းများအတွက် စိတ်ထိခိုက်အောင် မရှိလှချေ။

ကြည့်ကောင်း၍ ကြည့်ခြင်း

ရက်အနည်းငယ် ကြာပြန်လတ်သော် ဂျပန်လေယာဉ်ပျံများသည် ဒုတိယအကြိမ် ရောက်လာပြန်၏။ အိမ်သားများလည်း ဗုံးကျင်းထဲသို့ဆင်း၍ ပုန်းကြပြန်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်က ဧရစ်ချောင်ရွာလောက်ကို ဗုံးချမည်မဟုတ်ကြောင်း ပြောသော်လည်း မည်သူမျှ လက်မခံချေ။ အခြားလူများထက် ကိုသိန်းဖေကို ကျွန်ုပ် ပို၍ အံ့ဩမိ၏။ ကိုသိန်းဖေနှင့် ကျွန်ုပ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံဖူးခဲ့သမျှတွင် လူနှင့်လူချင်း ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်အရိုင်း သို့မဟုတ် အယဉ်နှင့် ဖြစ်စေ ရင်ဆိုင်ကြရာတွင် ကိုသိန်းဖေသည် ကျွန်ုပ်ထက် ဘယ်အခါမှ သတ္တိ မလျော့။ ပိုသော အကြိမ်များပင် ကြုံခဲ့ရဖူး၏။ (သူ၏ သတ္တိအကြောင်းကို တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြပါဦးမည်။) လေယာဉ်ပျံနှင့် ပတ်သက်၍မူကား ကျွန်ုပ်ထက် ထိတ်ထိတ် ပြာပြာဖြစ်ခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သူ့ထက် ကျွန်ုပ်က ဤကိစ္စမျိုး၌ အတွေ့အကြုံများသောကြောင့် ဖြစ်တန်ရာသည်။

လေယာဉ်ပျံများလာ၍ ကသာမြို့ပေါ်သို့ ဗုံးများကြီချသဖြင့် ကိုသိန်းဖေသည် အခြားလူများနှင့်အတူ ကျင်းထဲသို့ ဆင်းပြေးကြစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ဗုံးကျင်းဆီသို့ လိုက်သွားပါက အတင်းအဓမ္မ အဆင်းခိုင်းကြသည်နှင့် ဘာမျှ မကြည့်ရ မမြင်ရမည်ကိုစိုးသောကြောင့် သူတို့ဆီသို့မသွားဘဲ၊ ငှက်ပျောတောထဲသို့ တစ်ယောက်တည်း ဝင်သွား၏။ ငှက်ပျောပင်များ ခပ်ကြီကြီရှိသော နေရာသို့ ရောက်သောအခါ ကသာဘက်သို့ ဦးခေါင်းလှည့်လျက် မြေကြီးပေါ်၌ အလျားမှောက်ကာ ကောင်းကင်သို့ မော်ကြည့်လိုက်၏။ ဤတွင် ရှစ်စင်းခန့် ရှိသည် ထင်ရသည့် လေယာဉ်ပျံများသည် ကသာမြို့ပေါ်သို့ အနံ့အပြား ပျံဝဲကာ ဗုံးများကြီချနေခြင်းကို တွေ့ရ၏။

လေယာဉ်ပျံတစ်စင်း တစ်စင်းမှ ဗုံးတစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ ဖြုတ်ချခြင်းကိုပင် မြင်ရ၏။ (ဗုံးကျင်းထဲမှ လူများ မမြင်ရဖူးချေ။ စစ်ပြီးကာမှ ရုပ်ရှင်ထဲတွင် မြင်ဖူးကြသည်။) လေယာဉ်ပျံများသည် အုပ်စုလိုက် လှည့်ပတ်ပျံကာ ဗုံးကြီလျက်ရှိရာမှ လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းသည် အုပ်စုနှင့် ခွဲပြီး မြောက်ဘက် (ဧရစ်ချောင်ဘက်) သို့ ဦးတိုက် ပျံလာ၏။ ပျံရုံသာ မကသေး။ ဗုံးများ ကြီချလာခြင်းကိုလည်း တစ်လုံးစီ ကျွန်ုပ် မြင်ရ၏။ ဗုံးတစ်လုံး ဖြုတ်ချလိုက်ခြင်း၊ ရှိခနဲမြည်ကာ ကျလာခြင်း၊ မြေသို့ရောက်၍ ဝုန်းခနဲ ပေါက်ကွဲခြင်း စသည်တို့ကို

တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ မြင်ရ ကြားရ၏။ ဗုံးကွဲသံများသည် ဝုန်းခနဲ ဝုန်းခနဲ မြည်လျက်ရှိစဉ် လေယာဉ်ပျံများသည်လည်း ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ပျံလာ၍ ဦးခေါင်းပေါ်သို့ တည့်တည့်ကြီး မရောက်တရောက်တွင် မြေကြီး ပေါ်မှ ဗုံးတစ်လုံးပေါက်ကွဲသံကြားရသေးရာ 'နောက်တစ်လုံး ဖြုတ်ချလျှင် ငါ့ခေါင်းပေါ်ပဲကွဲ'ဆိုကာ မြေကြီးနှင့် မျက်နှာ ကပ်လိုက်မိပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် လေယာဉ်ပျံသည် နောက်ထပ်၍ မချတော့ဘဲ လှည့်ပြန်သွားလေ တော့၏။ နောက်ဆုံးဖြုတ်ချသည့် ဗုံးသည် ကသာမြို့ အစွန်း၌ရှိသော ဘိုအိမ် ကြီး တစ်လုံးပေါ်သို့ ကျလေရာ၊ နောက်ထပ်၍ မချခြင်းကိုထောက်သော် ဇရစ်ချောင်ရွာထဲသို့ ဗုံးမချ ဟူသော ကျွန်ုပ်၏ တွက်ကိန်းမှာ မှန်သည်ဟုဆိုရ ပေမည်။ နောင်တွင်လည်း တစ်ခါမျှ မချချေ။

ဟန်ကောင်းလှသော ကိုသိန်းဖေ

ဤနေရာ၌ ကိုသိန်းဖေ၏ သတ္တိ (သို့မဟုတ် ဟန်) ကောင်းပုံအကြောင်း ကို ဖော်ပြရပါဦးမည်။ ကမ်းနီရွာ၌ ကျွန်ုပ် ကျောင်းဆရာလုပ်လျက်ရှိစဉ် ကို သိန်းဖေမှာ (အင်းရွာအနီး) ပိန်းကောရွာတွင် အကောက်အုပ်အဖြစ်နှင့် အမှု ထမ်းလျက် ရှိ၏။ တစ်နေ့သ၌ ကျွန်ုပ်သည် သူ့အိမ်သို့ မြင်းနှင့် အလည်သွား၍ သူ၏ ရုံးခန်း၌ စကားပြောလျက်ရှိကြစဉ် ကိုသိန်းဖေ၏ လက်အောက်၌ အမှုထမ်းနေသည့် ဂေါ်ရခါးလူမျိုး ကန်ချားဆိုသူ တက်လာ၏။ သူ၏လက်၌ ကား ဂေါ်ရခါး လူမျိုးကိုင်သည့် ဓားကောက်ကြီး တစ်ချောင်း ပါလာ၏။ ဓားကိုကိုင်၍ တက်လာခြင်းကြောင့် ရိုင်းလှပါတကားဟု ကျွန်ုပ် ထင်လျက် ရှိရာမှ ကန်ချား၏ မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်နယ် တင်းမာသော မျက်နှာထား ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။

ကျွန်ုပ်သည် ကိုသိန်းဖေ၏ မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ မျက်ကျောတစ်ချက် ဆတ်ခနဲ တင်းသွားခြင်းမှတစ်ပါး ပြောင်းလဲခြင်းရှိသည်ကို မတွေ့ရချေ။ ကိုသိန်းဖေ၏ အမူအရာမှာ ကန်ချား၏ မျက်နှာထား တင်းလာ ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူ၏လက်မှ ဓားကောက်ကြီးကို လည်းကောင်း အလျဉ်း မမြင်သည့်အဟန်နှင့် 'ဘာကိစ္စလဲဟေ့ ကန်ချား'ဟု မေးလိုက်၏။ ကန်ချားသည် ကိုသိန်းဖေ၏ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသော အမူအရာကို မြင်သည်နှင့် အနည်းငယ် တွန့်သွားဟန် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် မိမိ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသော အခါ၌မူ ပြောရင်း ဒေါသထွက်၍ မျက်နှာများ နီလာသည်။ သူ ပြောပြသော အကြောင်းအရာကို ကျွန်ုပ် ကောင်းစွာ မမှတ်မိသော်လည်း- သူ့ အလုပ်ကို ကိုသိန်းဖေက အပြစ်ရှာပြီး သစ်တောဝန်ထံ တိုင်တန်းသည်ဟု သူက ယူဆ လျက် ရှိသည်။ သူ၏ စကားအဆုံး၌ ကိုသိန်းဖေသည် ဂေါ်ရခါး၏ ခြောက်

လှန်သော အမူအရာကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်းလည်း မဖော်ပြ၊ ဂေါ်ရခါးအပေါ်၌ အရေးယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ရွေးသားမျှလည်း အလျှော့မပေး။ အရေးယူထိုက်၍ ယူရခြင်း ဖြစ်သည်။ လူကိုမုန်းတီး၍ အပြစ်ရှာခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ပြောသောအခါ ပထမ၌ ကန်ချားသည် အံသွားကြိတ်၍ မျက်လုံးများပြူးကာ ဓားကောက်ကြီး တံဆုပ်ကိုင်ကိုင် လုပ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်ကား အတော် စိုးရိမ်လျက် ရှိလေပြီ။ စိုးရိမ်ခြင်းကား ကိုသိန်းဖေအတွက်တွင်သာမက ကျွန်ုပ်အတွက်လည်း ပါ၏။ အကယ်၍ ကန်ချားသည် ဒေါသထွက်ပြီး ကိုသိန်းဖေကို ခုတ်ပိုင်း ပြားအံ့။ ဒေါသမွန်သော လူများ၏ ထုံးစံအတိုင်း မိုးမမြင် လေမမြင် ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်ကိုပါ ဓားစက် ပါသွားနိုင်သည်။ အမှန်ကိုဝန်ခံရလျှင် ကျွန်ုပ် အတော်ကြီး လန့်ပါသည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံများ လာခြင်းထက်ပင် လန့်ပါသည်။ ကိုသိန်းဖေ မူကား (သိုင်းတတ်သူဖြစ်၍ အရေးဆိုလျှင် တိမ်းရှောင်ရန် စိတ်ကူးထား သည်ဟု နောင်၌ ကျွန်ုပ်အား ပြောပြသော်လည်း) အေးအေးဆေးဆေး အမူအရာ နှင့် ထိုင်လျက် ရှိ၏။ ဤအတောအတွင်း လူနှစ်ယောက်တို့သည် တစ်ယောက် ကိုတစ်ယောက် စေ့စေ့ကြည့်လျက် ရှိကြရာ ကန်ချားက ဒေါသနှင့် ပြူးကြည့်၍ ကိုသိန်းဖေက တည်ငြိမ်သောမျက်နှာထားနှင့် ကြည့်၏။ ကျွန်ုပ်သည် နှစ်ယောက် လုံးကို ကြည့်လျက်ရှိသော်လည်း ကန်ချားကို ပို၍ ဂရုစိုက်လျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် ကြည့်နေစဉ် ကန်ချားသည် မဆိုစလောက်ကလေး မျက်နှာထား ပျော့သွားခြင်းကို မြင်လိုက်ရ၏။ နောက်တစ်ခဏ၌ ကိုသိန်းဖေက ငြိမ်သက်သော အသံဖြင့်

‘ဟေ့ ကန်ချား’

‘ဆရာ’

‘မင်းနဲ့ ငါနဲ့ ဘယ်လိုတော်သလဲ’

‘ဘယ်လိုမှ မတော်ဘူး’

‘ဆရာ တပည့် မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မင်းကို ငါက မုန်းနေတယ်လို့ မင်းက ထင်သလား’

‘မထင်ပါဘူး’

‘မုန်းမနေလျှင် မင်းကို ငါက ဘာကြောင့် အပြစ်ရှာလိမ့်မှာလဲ’

‘မသိဘူး’

‘မင်းနဲ့ ငါနဲ့ ရန်သူဆိုလျှင် အပြစ်ရှာချင် ရှာမပေါ့၊ ခုတော့ ရန်သူမှ မဟုတ်ဘဲနဲ့၊ ဘာကြောင့် အပြစ်ရှာလိမ့်မှာလဲ၊ မင်း ယုံရဲ့လား’

‘ပြောတဲ့လူက ပြောတယ်ဆရာ’

‘ဘယ်သူက ပြောပြော မင်းကို ငါက ဘယ်တော့မှ အပြစ်မရှာဘူး၊

ငါ့စကားကို မင်းယုံပါ၊ ကိုင်း သွားတော့’

ကန်ချားသည် မျက်နှာကိုအောက်ချလျက် လှေကားမှဆင်းသွားလေ၏။

အလုံးစုံ ရေလည်သောတစ်နေ့၌ ကန်ချားအား အခြား အလုပ်သမား တစ်ယောက်က တိုက်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ ကိုသိန်းဖေ ကမူ မည်သူက တိုက်သနည်းဟု ကန်ချားအား မမေး၊ သူ့ဟာသူ သိအောင် လုပ်ယူလေသည်။ လေယာဉ်ပျံခေတ်၌ ဤအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်က ပြောပြ၍ ကိုသိန်းဖေအား ချီးမွမ်းလေရာ ကိုသိန်းဖေက 'တစ်ယောက်တစ်မျိုးစီပေါ့ လေဗျာ၊ ဗုံးကျတော့ ခင်ဗျားက ရဲပေတယ်'ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

တရုတ်များ ဖမ်း၍ နှိပ်စက်ခြင်း

ဂျပန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံများ မလာမီ တစ်ရက် နှစ်ရက်၌ ချန်ကေရှိတ်၏ တရုတ်စစ်သားများသည် ကသာသို့ ရောက်လာ၍ စခန်းချလျက် ရှိကြ၏။ ချန်ကေရှိတ်သည် ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်ကို ကာ ကွယ်ရန်အတွက် စေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတစ်ခွင်တွင် ပြိပြီစင်အောင် မွေနှောက်ကြပြီးနောက် အညာသို့ ဆုတ်ခွာ၍ ကသာသို့ ရောက်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကသာမြို့ကို ဂျပန်များက ဗုံးကြဲခြင်းမှာ တရုတ်စစ်သားများ ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဆိုကာ ကိုသိန်းဖေတို့လူစု သည် ဧရစ်ချောင်တွင် မနေဝံ့ကြတော့ဘဲ မြောက်ဘက် နှစ်မိုင်ခန့်ဝေးသည့် နတ်လှိုင်းရွာကလေးသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန် စီမံကြလေ၏။

သို့ရာတွင် လူအားလုံးနှင့် ပစ္စည်းများကို တစ်ခါတည်း သယ်ယူရန် လှည်းလုံလောက်စွာ မရှိသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားနှင့် ရန်ကုန်မှ ရောက် လာသော ဗိသုကာဘွဲ့ရ ဦးဘချစ်တို့ ဆရာတပည့်က အိမ်၌စောင့်ရစ်ရန် ဗော်လန်တီယာ လုပ်ကြ၍ အခြားလူများ ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်။ အစီအစဉ်မှာ လှည်းအခေါက်ခေါက် သယ်ယူရာတွင် နောက်ဆုံးမှ ကျွန်ုပ်တို့ လေးယောက် လည်း တစ်ပါတည်းလိုက်ကြရန် ဖြစ်သည်။

ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့ရာတွင် အိမ်ရှင်များက ရှေးဦးစွာ ထွက်ပြေး၍ ဧည့်သည်များက အိမ်စောင့်နေရစ်ကြရခြင်းမှာ နည်းလမ်းမကျဟု ဆိုဖွယ်ရာ ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လူအားလုံး ကြောက်လန့် တုန်လှုပ်နေရာတွင် ရန်ကုန်၌ ကြုံခဲ့ရဖူးသည့် ဦးဘချစ်နှင့် ကျွန်ုပ်က အခြားလူများထက် ရဲသည်ဖြစ်၍ မလွဲ မရှောင်သာသော ဤအရေးတွင် တမင်တကာ ဗော်လန်တီယာ လုပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးဘချစ် နေရစ်၍ သူ၏ တပည့်လည်း နေရစ်ရခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ် နေရစ်မည်ဆိုရာတွင်လည်း ဇနီးသည်က ကျွန်ုပ် အစားအသောက် ဆင်းရဲလိမ့်မည် ဆို၍ ချက်ပြုတ်ကျွေးရန်အတွက် နေရစ်ရှာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အားလုံးသော မိန်းမများ ပြေးသွားကြသည့်နောက် မိန်းမဖော်မရှိဘဲ အိမ်ကြီးထဲတွင် ကျွန်ုပ် အတွက် စောင့်နေရစ်ပေသော ဇနီးသည်အား ယနေ့တိုင် ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံးအောင် ရှိပါတော့သည်။ ထိုအပြုအမူတစ်ခုတည်းနှင့်ပင် ကျွန်ုပ်သည်

ဇနီးသည်အပေါ် မည်သို့သောပြစ်ချက် ရှိစေကာမူ ခွင့်လွှတ်မည်ဟူ၍ တစ်ခါ တည်း သန္နိဋ္ဌာန် ချထားလိုက်ပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ လေးဦးသားသည် ဇရစ်ချောင်ရွာထဲတွင် အခြားလူများမရှိဘဲ နှစ်ရက်မျှ နေထိုင်ခဲ့ရပြီးနောက် တတိယနေ့ (မေလ ၁၀ ရက်)တွင် ကျွန်ုပ် တို့နှင့်တကွ ပစ္စည်းများကိုပါ သယ်ယူရန်အတွက် ကိုသိန်းဖေက လှည်းနှစ်စီး လွှတ်လိုက်၍ နံနက် ရှစ်နာရီခန့်တွင် ရောက်လာကြသည်။ လှည်းပေါ်၌ ကိုသိန်းဖေ၏သား မောင်မောင်နှင့် တူ မောင်မောင်ကြီးတို့ လိုက်ပါလာကြ သည်။ မောင်မောင်ကြီးသည် ခါး၌ပါလာသော ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်ကို စားပွဲပေါ်တွင် ပစ်တင်ထားခဲ့၍ လှည်းပေါ်သို့ ပစ္စည်းများတင်ခိုက်တွင် ရွာထဲသို့ လျှောက်လည်နေသည်။

ပစ္စည်းများကို လှည်းပေါ်သို့ တင်နေခိုက်တွင် တရုတ်စစ်ဗိုလ်ကလေးနှင့် ဂေါ်ရခါး စကားပြန်တစ်ယောက် ရောက်လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်း သည်။ ကျွန်ုပ်ကား စကားပြောရန် ပျင်း၍ လူတွင်ကျယ် လုပ်ရန် ဝါသနာ မပါသူတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ ဤနေရာတွင် ၎င်းဝါသနာကြောင့် အသက်ချမ်းသာ ရာ ရပေတော့သည်။

အကယ်၍ ဦးဘချစ်က စကားလက်ခံ မပြောဘဲ ကျွန်ုပ် ပြောရပါမူ ဦးဘချစ် ပြောသကဲ့သို့ ပြောမည်ပင်ဖြစ်၍ ဦးဘချစ်၏ အဖြစ်မျိုးကို ကျွန်ုပ် ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်လေသည်။

တရုတ်စစ်ဗိုလ်ကလေးက စစ်ဆေး၍ ဦးဘချစ်က ပြောဆိုရာတွင် ကျွန်ုပ်လည်း ဦးဘချစ်နှင့်အတူရပ်လျက် ရှိ၏။ အခြားသော အရာများကို မေးမြန်းပြီးနောက် တရုတ်စစ်ဗိုလ်ကလေးက

‘ခင်ဗျားတို့ဆီမှာ လက်နက်များ မရှိဘူးလား’

ချစ်။ ‘မရှိပါဘူး’

ဗိုလ်။ ‘ရှိလျှင် ထုတ်ပေးပါ။ ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တက်ရှာမှ တွေ့ရင် ဒဏ်ပေးရပါလိမ့်မယ်’

ချစ်။ ‘ရှာချင် ရှာပါတော့၊ မရှိပါဘူး’

အမှန်မှာ ဦးဘချစ်၌ ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်ကလေးတစ်လက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် အိမ်နောက်ဖေး ငှက်ပျောတောထဲ၌ မြှုပ်ထားပြီးလေပြီ။ မောင်မောင် ကြီး၏ သေနတ်အကြောင်းကိုမူ ဦးဘချစ်လည်း မသိ၊ ကျွန်ုပ်လည်း မသိ ချေ။ ကျွန်ုပ်ကို မေးလျှင်လည်း ဤအတိုင်းပင် ဖြေမိပေလိမ့်မည်။

ထို့နောက် စစ်ဗိုလ်နှင့် စကားပြန်တို့သည် အိမ်ပေါ်သို့တက်၍ ရှာကြရာ အိမ်ဦးခန်းသို့ တက်မိလျှင်ပင် စားပွဲပေါ်၌ တင်ထားသော သေနတ်ကို ပက်ပင်းပါ တွေ့နေကြလေပြီ။

ဗိုလ်။ ‘ဘယ်နှယ်လဲ ခင်ဗျားက မရှိဘူးဆို၊ ဒီမှာ တွေ့နေပါပြီကော’

ဦးဘချစ်ကား အကျပ်ရိုက်နေရှာပြီ၊ မျက်နှာတွင် သွေးဆုတ်သွားတော့သည်။

ချစ်။ 'ကျွန်တော် မသိပါဘူး၊ ကျွန်တော့်သေနတ် မဟုတ်ပါဘူး' ထိုအခိုက်တွင် မောင်မောင်ကြီး ပြန်ရောက်လာ၍ သူ၏ သေနတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဌာနာအုပ်တစ်ယောက်ဖြစ်၍ သေနတ်ကိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပြောပါ၏။ သို့ရာတွင် စစ်ဗိုလ်ကား ကျေနပ်ပုံ မရချေ။

ထို့နောက် စစ်ဗိုလ်သည် ဦးဘချစ် ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်၊ မောင်မောင်နှင့် မောင်မောင်ကြီး အပြင် ကျွန်ုပ်ကိုပါ (ယောက်ျား ငါးယောက်လုံး) ခေါ်သွားတော့သည်။ ဝင်းတံခါးဝသို့ ရောက်၍ အိမ်ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာတွင် ပြုတင်းပေါက်မှ မျှော်ကြည့်နေသောဇနီးသည်ကို မြင်သည်နှင့် သွားလိုရာ သွားပေတော့ ဆိုသောအနေဖြင့် လက်ပြလိုက်ရာ ဇနီးသည်မှာလည်း မျက်နှာကလေး ဆီးရွက်လောက်နှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့ရှာတော့သည်။

မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ အိမ်ကြီးထဲသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သာမက အခြားသော ရွာသားများကိုလည်း ခေါ်ထားသေးရာ ၎င်းတို့နှင့်အတူ သစ်ပင်အောက်တွင် ရောနှောကာ ထိုင်ကြရသည်။ ဤအတောအတွင်း ရွာသား နှစ်ယောက်တစ်တွဲ သုံးယောက်တစ်တွဲ ခေါ်လာ၍ ၁၇ ယောက် ဖြစ်လာလေပြီ။ နောက်ဆုံးတွင်မူကား စောဖေစောနှင့် စောဒန်နီယယ်အမည်ရှိ ကရင်နှစ်ယောက်ကို ခေါ်လာပြန်ရာ ၎င်းတို့ကိုမူ တရုတ်စစ်သား တစ်ယောက်က ကန်ကျောက်ထိုးကြိတ်ရင်း ခေါ်လာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး (၁၉)ယောက်ကို သံရက်ပင်ကြီးအောက်၌ထားစဉ် တရုတ်စစ်သားတစ်ယောက်သည် မကျေချမ်းနိုင်သော အမူအရာနှင့် စောဖေစောဆိုသူ၏ ကျောကို သေနတ်ဒင်နှင့် ပြေး၍ ပြေး၍ ဆောင့်သေး၏။ ကျွန်ုပ်တို့အထဲမှ လူတစ်ယောက်အား ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်ကို မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမူကား မသေးငယ်လှဟု စဉ်းစားမိသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သရက်ပင်ကြီးအောက်၌ စိတန်းကာထိုင်လျက် ရှိစဉ် သရက်ပင်အောက်၌ ခြေသုံးချောင်းထောက် စက်သေနတ်ကလေးနှစ်လက်သည် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ ပြောင်းလှည့်လျက်ရှိရာ တရုတ်စစ်သားတစ်ယောက်က ၎င်းသေနတ်တစ်လက်ကို မောင်းတင်ခြင်းပေလော မဆိုနိုင်။ ခလောက်ခလက်နှင့် မြည်အောင် လုပ်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ပစ်ချေတော့မည်လော ထင်မိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ထပြေးရလျှင် တော်ချေမည်လားဟူသော အကြံနှင့် နောက်သို့ လှည့်ကြည့်လိုက်ရာတွင် သေနတ်ထမ်းသော စစ်သားတစ်ယောက် လမ်းလျှောက်နေ၍ အခြားတစ်ယောက်က လက်ပစ်ဗုံး နှစ်လုံးကို လက်တစ်ဖက်တစ်လုံး ကိုင်ကာ ရပ်နေသည်ကို မြင်ရတော့သည်။

ရွာထဲ၌ ယောက်ျားများ ကုန်စင်လောက်ပြီ ထင်သောအခါမှ စစ်ဗိုလ်ကလေးက အချက်ပေးလိုက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လူ ၁၉ ယောက်သည် စစ်သားများ

ခြံရံကာ လိုက်ပါသွားကြရသည်။ လမ်းခရီး၌ ကျွန်ုပ်သည် ဦးဘချစ်နောက်မှ လိုက်ပါလာရာ ဦးဘချစ်မှာ ခြေထောက်၌ ခဲဆွဲထားသကဲ့သို့ အလွန်လေးကန်သော ခြေလှမ်းရှိသည်ကို မြင်ရသည်။

ပိန္နဲကုန်းရွာထိပ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အား သစ်ပင်ကြီးအောက်တွင်ထိုင်စေလျက် ကျွန်ုပ်တို့နေအိမ်သို့ ဝင်ခဲ့ဖူးသော စစ်ဗိုလ်ကလေးသည် ၎င်းထက်ကြီးဟန်တူသော စစ်ဗိုလ်အား အာပြောသည် မသိ။ အတန်ကြာကလေး တိုင်ပင်ကြသည်။ ထိုနောက် စကားပြန်က ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့လှည့်၍ ပြောလိုက်ရာ ၎င်း၏စကားကို ကျွန်ုပ် မကြားရဘဲ အနီးရှိ လူတစ်ယောက်က 'လူကြီးတွေခေါ်သတဲ့ လူကြီးတွေ'ဟု ပြောလိုက်၏။ လူကြီးတွေဆိုလျှင် ငါလည်း လူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဆိုကာ ထိုင်ရာမှ ထသွားရာ ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ ရပ်နေသူများမှာ ဦးဘချစ်၊ စောဖေစောနှင့် စောဒန်နီယယ်တို့သုံးယောက် ဖြစ်နေသည်ကို မြင်ရသည်တွင်မှ ဟန်မကျသေးဟု အောက်မေ့ကာ ပြန်၍ ထိုင်နေလိုက်ရပါတော့သည်။ (နောက်ကြောင်းကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်သည့်အခါ ပသိပုံပြင် ဝတ္ထုထဲ၌ ဦးခေါင်းဖြတ်ခံရသော ရာဇဝတ်ကောင်များထဲတွင် ရောနှောကာ ဝင်တိုးမိသော ငရောင်ကန်း၏ အဖြစ်နှင့် တူလှ၍ ငိုအားထက် ရယ်အား သန်မိကာ ပြုံးမိပါသေး၏။)

ထိုနောက် ဦးဘချစ်တို့သုံးယောက်ကို ထိုနေရာ၌ ချန်ထားခဲ့၍ ကျန်လူများအား ဆက်လက် ခေါ်ဆောင်သွားပြန်ရာ တရုတ်စစ်ဗိုလ်ကြီး တည်းခိုလျက် ရှိသည်ဆိုသော အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အား ဝင်းထဲတွင် ထားခဲ့၍ ဗိုလ်ကလေးသည် အိမ်ကြီးပေါ်သို့ တက်သွားလေသည်။ ထိုအတောအတွင်း မြန်မာစကား ကောင်းစွာပြောတတ်သော တရုတ်ကလေးတစ်ယောက် ချဉ်းကပ်လာ၍ မောင်မောင်ကြီးက 'ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ လူကောင်းတွေပါ'ဟု ပြောရာတွင် တရုတ်ကလေးက 'ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ လူကောင်းချည်းပေါ့ဗျာ'ဟု ပြန်ပြောလေရကား ကျွန်ုပ်မှာ 'ငါတို့ ကိစ္စ မလွယ်လှ'ဟု စဉ်းစားမိပါတော့သည်။

တစ်နာရီခန့် ကြာသောအခါ စစ်ဗိုလ်ကလေး ပြန်ဆင်းလာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို မြို့စွန်း၌ရှိသော ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲသို့ ခေါ်သွားသည်။ ကျောင်းထဲ၌ကား ဘုန်းကြီး မရှိ၊ လူလည်း မရှိ၊ ခွေးများပင် မရှိ။ တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိတော့သည်။ တစ်နေရာတွင် သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ ထိုင်စေပြီးနောက် တရုတ်စစ်သားတစ်ယောက်က စက်သေနတ်ကို ရှေးနည်းအတူ ခလောက် ခလက် လှုပ်ပြန်ရာ လူမရှိသော နေရာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ကိုခေါ်၍ သတ်တော့မည် ပြင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်မိပြန်ပါသည်။ လူများ၏ မျက်နှာများကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ပေါက်စိထက် ကြီးတော့သည် မထင်။ မျက်နှာငယ်သည် ဆိုခြင်းကား အကယ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု သိရတော့သည်။

နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ပေါက်တူး ပေါက်ပြားများ စုပုံထားသည်ကို ပြလျက် တစ်ယောက်တစ်ခု ယူခဲ့ရန် လက်ပြခြေပြဖြင့် အမိန့်ပေးသည်။ ထိုနေရာ၌ စကားပြန် မရှိတော့ချေ။ ပေါက်ပြားတစ်ခုကို ကောက်ယူလျက် တရုတ်စစ်သားများနောက်သို့ လိုက်ရစဉ် ကိုယ့်သင်္ချိုင်း ကိုယ်တူးရသည် ဆိုသော စကားကိုကြားဖူး၍ အကယ်ပင် ခိုင်းချေမည်လောဟု ပူပန်မိသေးရာ ဆေးရုံသို့ ရောက်၍ အလောင်းများကို ညွှန်ပြသောအခါမှ တော်သေးရဲ့ဟု အောက်မေ့မိသည်။

ကသာကို ဖုံးချ၍ ထိမှန်သော လူနာများကို ဆေးရုံကြီးသို့ပို့ထားရာ ဆရာဝန်များ အားလုံး ထွက်ပြေးကြသဖြင့် သေသူသေ၊ ပုပ်သူပုပ် ဖြစ်ကုန်သည် တွင် ကျွန်ုပ်တို့အား အလောင်းများကို မြေကြီးဖြင့် ဖုံးဖိရန် စေခိုင်းခြင်း ဖြစ်၏။ လက္ခဏာမှာ ဆေးရုံကြီးထဲတွင် တရုတ်စစ်တပ် စခန်းချမည်ဟု ကြံစည်ဟန် တူသည်။ နှစ်နာရီကျော် သုံးနာရီခန့် အလုပ် လုပ်၍ အလောင်းပေါင်း ၁၀ လောင်းခန့် မြေဖို့ပြီးလတ်သော် ကျွန်ုပ်တို့လူစုကို မြို့ထဲသို့ လှည့်လည် ခေါ်သွားသည်။ အလုပ်မှာကား လမ်းပေါ်တွင် ဖုံးမှန်၍သေဆုံးသော အလောင်း များကို ဖုံးဖိရန် ဖြစ်၏။ မြေကြီးကား မတူးနိုင်။ မီးရထားတွဲထဲမှ စပါး တွေကို ကျုံး၍ အလောင်းများကို ဖုံးရတော့သည်။

နေ့ရက်ကား မေလ ၁၀ ရက်၊ အချိန်ကား နာရီပြန်တစ်ချက်။ ခေါင်းတုံး ပြောင်လှအောင် ရိတ်ထား၍ ဦးထုပ်လည်းမပါ။ စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်ကလေး နှင့် ရုတ်တရက် လိုက်လာမိခဲ့သော ကျွန်ုပ်အဖို့မှာကား ပူလောင်လိုက်သည်မှာ သွက်သွက်လည်နေပါတော့သည်။

ထိုအတောအတွင်း ထမင်းလည်းမစားရ၊ ရေလည်းမသောက်ရ၊ ခေါ်ရာ သို့ တစ်နေ့လုံးလိုက်၍ ခိုင်းရာကို လုပ်နေရပါတော့သည်။ အခြားလူများမှာ များသောအားဖြင့် ကရင်စစ်ပြန် လူငယ် လူလတ်များဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်နှင့်ရွယ်တူ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်သာ ပါရှိ၍ ၎င်းအဘိုးကြီးက ကွမ်းစားချင်သောကြောင့် ကွမ်းဝယ်ရန် ထွက်ခဲ့ရာတွင် တရုတ်စစ်သားများနှင့် တွေ့သွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ကွမ်းစားချင်လှသောပါးစပ်ကြောင့် ဤသို့ ဒုက္ခရောက်ရခြင်း ဖြစ်၍ ကိုယ့် ပါးစပ်ကိုသာ ရိုက်ချင်ကြောင်း ပြောရှာသဖြင့် ဒုက္ခရောက်သည့်အထဲမှပင် ရယ်ချင်လှတော့သည်။

နာရီပြန်နှစ်ချက်ခန့် အချိန်တွင်မှ ကျွန်ုပ်တို့ကို ရေပံတစ်ခုသို့ ခေါ်သွား၍ ဆန်နှင့် အာလူးများ ထုတ်ပေးသဖြင့် ကရင်စစ်ပြန်များက ချက်၍ အခြား လူများ စားကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်ကား ဆာလည်း မဆာ၊ ကြမ်းပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်လျက် မြစ်လယ်၌ လှေကလေးများဖြင့် လှော်ခတ် သွားလာလျက် ရှိသော လူများ၏ လွတ်လပ်ခြင်းကိုသာ အားကျမိပါတော့သည်။

ထိုလူများ ထမင်းစားပြီး၍ စစ်ဗိုလ်ကြီးရှိသော ဘိုအိမ်ကြီးသို့ ကျွန်ုပ် တို့ကို ခေါ်သွားသောအခါ လေးနာရီခန့် ရှိလေပြီ။ ဘာခိုင်း၍ ဘာလုပ်ဦးမည်

မသိသဖြင့် လုံးဝ စိတ်မအေးနိုင်ချေ။ နောက်ဆုံး၌ တံရုတ် စစ်သားတစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးကို ကလပ် အဆောက်အဦဘက်သို့ ခေါ်သွားရာ ဘာလုပ်မည်မသိဘဲ လိုက်သွားကြ၏။ ကလပ်အဝသို့ ရောက်သည်တွင်မှ တရုတ်စစ်သားသည် ရုပ်တန်လျက် သွားကြတော့ဆိုသော သဘောနှင့် လက်ပြလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဌာနာအုပ် မောင်မောင်ကြီးသည် အလွန် ပျော်မြူးသည့် လက္ခဏာနှင့် ကလပ် ပတ်ပတ်လည် ကာရံထားသည့် သံဆူးကြိုးကို ပြေးခုန်လိုက်၏။ အခြားဘက်သို့ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် 'ဒိုင်း ဒိုင်း ဒိုင်း ဒိုင်း' သေနတ်သံများ ပေါ်ထွက်လာသည်နှင့် လိုက်ပို့သောစစ်သားက တရုတ်လို လှမ်းပြော၏။ လက္ခဏာမှာ 'ငါတို့လွတ်လိုက်တဲ့လူတွေပါ မပစ်ပါနှင့်'ဟု ပြောဟန်တူ၏။ သို့ရာတွင် သေနတ်သံများသည် စဲတော့သည် မရှိဘဲ တဒိန်းဒိန်း တဒိုင်းဒိုင်း ဆက်လက် ပစ်ခတ်နေလေတော့ရကား စစ်သားသည် နားမလည်နိုင်သော မျက်နှာထားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ပေယျာလကန် ပစ်ထား၍ ပြန်ပြေးလေတော့သည်။

သေနတ်သံများသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိသော မြောက်အရပ်ဆီမှ ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်နှင့် မည်သူက မည်သူ့အား ပစ်လေသည် မသိ။ အသံများသည် များသည်ထက် များလာတော့သည်နှင့် လူစုကွဲ၍ ပြေးမိပြေးရာ ပြေးကြတော့သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အနီးအပါးရှိ ချိုင့်ကြီးထဲတွင် မြောင်းကလေးတွေရှိသည်ဟု သိသည်နှင့် ထိုနေရာသို့ တန်းပြေး၍ ချိုင့်ထဲသို့ လှိမ့်ချလိုက်သည်တွင် ဦးသိန်းဖေ၏ သား မောင်မောင်နှင့် ဦးဘချစ်၏ တပည့်လည်း ရောက်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုအခါ၌မူကား သေနတ်သံများသည် တစ်ချက်ချင်း မဟုတ်တော့ဘဲ အပြတ်လိုက် အပြုလိုက် ပစ်ခတ်လျက် ရှိလေပြီ။ သေနတ်သံများသည် မြောက်မျက်နှာမှသာ မဟုတ်၊ တောင်မျက်နှာနှင့် အနောက်မျက်နှာတို့မှလည်း ပေါ်ထွက်နေကြလေပြီ။ အရှေ့ဘက်၌မူ ဖရာဝတီမြစ်သာ ရှိပေသည်။ ထိုနောက်၌မူ ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံများသာ မဟုတ်။ စက်သေနတ်သံများလည်း ရောညှပ်ပါလာခဲ့လေပြီ။

'ဘာဖြစ်တာလဲ ဦးလေး'

'ဘာဖြစ်ရမလဲကွ၊ ဂျပန် ဝင်လာတာ ဖြစ်မှာပေါ့'

ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို လိုက်ပို့သော တရုတ်စစ်သား ပြန်ပြေးရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

စင်စစ်သော်ကား ကလပ် အနီး၌ ကျွန်ုပ်တို့ရှိစဉ်က ကြားရသော သေနတ်သံများမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ ပစ်ခတ်ခြင်း မဟုတ်။ မြောက်မျက်နှာမှ ချဉ်းကပ်လာသော ဂျပန်များကို တရုတ်များက ပစ်ခတ်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

တရုတ် ဂျပန်တိုက်ပွဲ

ကျွန်ုပ်တို့လူစုမှာ တရုတ်စစ်သားများက လွတ်လိုက်ပြီဆို၍ ဝမ်းသာရမည် မကြံသေးမီ မြောက်ဘက်မှဝင်ရန် ကြိုးစားသော ဂျပန်နှင့် မြို့ကို ခုခံကာကွယ်သော တရုတ်စစ်တပ်တို့ အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်ကြသည့် အလယ်ကြားသို့ ရောက်နေခဲ့လေပြီ။ မြောင်းထဲ၌ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်တည်း ရှိ၍ ကျန်သော လူများမှာ ခြေဦးတည့်ရာသို့ စွပ်၍ပြေးကြသောကြောင့် ဘယ်ဆီ ရောက်ကုန်ကြသည် မပြောတတ်ချေ။

ကျွန်ုပ်တို့သုံးယောက် ခိုအောင်းကြသောမြောင်းမှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခန့်က ချိုင့်ကြီးထဲမှ ရေကို မြစ်ထဲသို့ တံငါသည်များ ဖောက်ထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ရာ ထိုစဉ်က လက်ခုပ်တစ်ဖောင် နက်သော်လည်း ယခုမှာ တစ်တောင်ခန့်မျှသာ နက်တော့သည်။ အနံ့မှာမူ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက် ယှဉ်လျက် ဝမ်းလျားမှောက်လောက်ရုံမျှသာ ကျယ်ဝန်းလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် တရုတ်စစ်သားများ မမြင်စေရန် ခါးပိုက်ထဲ၌ လိမ်၍ ဝှက်ထားသော လက်ပတ်နာရီကို ထုတ်ကြည့်၍ ငါးနာရီခွဲနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အရပ်သုံးမျက်နှာမှ ပစ်ခတ်သံများသည် မိုးချုပ်လေလေ အားကြီးလေလေ ဖြစ်နေတော့သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အားကိုးတစ်ခုမှာ မြောင်း၏ တစ်တောင်ခန့်နက်ခြင်း ဖြစ်၍ အပေါ်တည့်တည့်မှ ချိန်၍ပစ်ခြင်း မဟုတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး ကျည်ဆန်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို မထိနိုင်ဘဲ ကျော်သွားရမည်ဟု စိတ်ချနိုင်ပေသည်။ သို့နှင့်ပင် ကျည်ဆန်များ၏ အဆက်မပြတ် ဒလစပ် ပစ်ခတ်မှုကြောင့် တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် ကျောထဲမှ တွန့်ခနဲ တွန့်ခနဲ ဖြစ်သွားပါသေးသည်။

ငါးနာရီခွဲမှ ခြောက်နာရီ၊ ခုနစ်နာရီ၊ ရှစ်နာရီ၊ ကိုးနာရီ ထိုးလတ်သော် ပစ်ခတ်သံများသည် တိုး၍ပင် များပြားလာ၍ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းရင်းဆီမှ ပစ်သော စက်သေနတ်သံသည် နား မခံနိုင်အောင် စူးစူးပေါက်ပေါက် ရှိလှ၏။ ထိန်း ထိန်း ထိန်း၊ ဒိုင်း ဒိုင်း ဒိုင်း၊ တူး တူး တူး စသည်ဖြင့် သေနတ်သံအမျိုးမျိုး ရှိသည်အနက် တူး တူး တူး တူး မြည်သော သေနတ်သံသည် အထူးသဖြင့် စူးစူးရားရားရှိ၍ နားထဲသို့ အပ်ကလေးဖြင့် မွေလိုက်သလို အခံရခက်လှသည်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် စွပ်ကျယ်အင်္ကျီမှ အောက်ပိုင်းကိုဖြတ်၍ နားနှစ်ဘက်ထဲသို့ ဆိုပိတ်ထားရပါတော့သည်။ သို့နှင့်ပင် တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် အထူးသဖြင့် စူးရှသည်နှင့် ဆိုပိတ်ထားသော အဝတ်စုတ်ပြုတ်ကျလေသလောဟု စမ်းကြည့်ရာ နေရာတွင်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဤမျှလောက် စူးပေါက်သော သေနတ်သံ တစ်မျိုးပါပေတည်း။

ကိုးနာရီခွဲလတ်သော် မြောက်အရပ်မှ ဝုန်းခနဲ မြည်သံကြီးကြားရ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းရင်းရှိ မြို့ထဲမှ ဒိန်းခနဲ မြည်သံ ကြားရသည်။ ဝုန်းခနဲ

မြည်တိုင်း ဒိန်းခနဲ မြည်သံ ကြားရသည်တွင် ဂျပန်ဘက်မှ မော်တာနှင့်ပစ်၍ မြို့ထဲ၌ ပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။ ဝုန်းခနဲမြည်သံကြီး ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း မည်သည့်နေရာ၌ ပေါက်ကွဲချေမည်နည်းဟု အသက်အောင့်လျက် စောင့်ကြရပေရာ တစ်နေရာတွင် ဒိုင်းခနဲကွဲသံ ကြားရသောအခါမှ 'ဒီအချက်အဖို့ ငါတို့လွတ်ပေပြီ' ဟု ဟီး ချရပေတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်တည့်တည့် ခပ်မြင့်မြင့်၌ ဒိုင်းခနဲ ပေါက်ကွဲ၍ မီးခဲအစအနတွေ လွင့်စဉ် ကျသွားခြင်းကိုပင် မြင်ကြရသည်။ တစ်ခါက ဝတ္ထုပစ္စည်းတစ်ခုသည် 'ဇွီ ဇွီ ဇွီ ဇွီ' ဟူသော အသံကြီးနှင့် လွင့်လာ၍ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ငါးကိုက် ၁၀ ကိုက် ကွာခြားသလော မပြောတတ်။ မြေကြီးပေါ်သို့ ဖုတ်ခနဲ ကျလာ၏။ ဤလက်နက်ကား ဘွဲ့ဖြူလက်နက် မဟုတ်ခြင်းကိုသိသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မြောင်းထဲတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို တတ်နိုင်သမျှ သေးငယ်အောင် ကွေးကျုံ့လျက် အသက်မရှုဘဲ စောင့်နေကြစဉ် ဒိုင်းခနဲ အသံကြီး ပေါ်ထွက်လာ၍ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဖက်လိုက်မိကြသည်။ သို့သော် တော်ပါသေး၏။ မည်သူ့ကိုမျှ မထိခိုက်။ မီးခဲ အစအနများသည် မြောင်းပေါ်မှ လျှံသွားကြသည်။

ကျွန်ုပ်အဖို့ အဆိုးရွားဆုံးမှာကား ဝုန်းခနဲ မြည်သောအသံနှင့် ဒိုင်းခနဲ မြည်သော အသံတို့၏အကြား ၅ စက္ကန့် ၁၀ စက္ကန့်မျှသော အချိန်ကာလပင် ဖြစ်၏။ ဝုန်းမြည်သံ ကြားလိုက်ရတည်းက ရှိလ် ကျည်ဆန်သည် ကျွန်ုပ်တို့ဆီသို့ လာလျက်ရှိသည်ဟု သိရ၍ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက် မည်သည့်နေရာ၌ ကျလိမ့်မည်ကို မသိရသဖြင့် အသက်အောင့်ကာ စောင့်နေကြရာ တစ်နေရာ၌ ဒိုင်းခနဲ ပေါက်ကွဲသံ ကြားကာမှ ရှူးခနဲ အသက်ရှူလိုက်ကြတော့သည်။ တစ်မိနစ်တွင် တစ်ချက် ပစ်၍ ထိုညအဖို့ ဘယ်နှစ်ချက် ပစ်ပြီး ဘယ်နှစ်ကြိမ် အသက် အောင့်ခဲ့ကြရသည် မပြောနိုင်ပေ။

သဘာဝတစ်ခုမှာကား အဆိုးရွားဆုံးသော အချင်းအရာပင် ဖြစ်စေကာမူ ကြာလျှင် ရိုးသည်သာ ဖြစ်၏။ မော်တာသံ ကြားကာစ၌ ဝုန်းသံနှင့် ဒိုင်းသံ အကြားတွင် လွန်စွာ ထိတ်လန့်၏။ သို့သော် အချက်ပေါင်းများစွာ ကြားရသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိမှန်နိုင်သော အခွင့်အရေး နည်းပါးသွားသည် မဟုတ်သော်လည်း ပထမကလောက် အသက်ရှုမှားအောင် မကြောက်တော့ချေ။ သို့သော် ဝေဒနာဟောင်းတစ်ခု လျော့သောအခါ ဝေဒနာအသစ်များ ပေါ်လာကြပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ တစ်နေ့ပတ်လုံး ဘာတစ်ခုမျှ မမျိုးခဲ့ရသည်နှင့် အူတကြုတ်ကြုတ် ဖြစ်နေတော့ရာ ထို့ထက်ဆိုးရွားသည်ကား ရေငတ်ခြင်းပေတည်း။ လူသည် ကြောက်လျှင် ရေငတ်တတ်သောသဘာဝ ရှိရသည့်အထဲတွင် တစ်နေ့လုံး နေပူကျဲကျဲကြီး၌ ဦးထုပ်မပါဘဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရ၍ ညနေခင်း သုံးနာရီထက် နောက်တွင် ရေတစ်ပေါက်မှ မသောက်ခဲ့ရကား ရေငတ်လိုက်ပုံမှာ ပါးစပ် စေးကပ်၍ ဖွင့်ရန်ပင် ခဲယဉ်းလှသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဖွင့်ရပါ

သနည်းဟူမူ မြက်ထဲ၌ ရေဓာတ်ရှိ၍ မြက်များကို တစ်ဆုပ်ပြီး တစ်ဆုပ် နှုတ်၍ စားရသောကြောင့်ပေတည်း။ အခြားသော ဒုက္ခဝေဒနာတစ်ခု ရှိသေး၏။ မြက်ခင်းကြီးဖြစ်၍ ခြင်ကောင်များပျော်မြူးသော ဌာနကြီးဖြစ်ရာ မော်တာကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြောက်သလို မကြောက်သည့် ရာထောင်မျှသော ခြင်ကောင်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ အောက်ပိုင်းတွင် ရဲတင်းစွာ ပျံ့ဝဲလျက် ခြေသလုံး သုံးစုံမှ ကြိုက်ရာ ရွေး၍ သွေးစုတ်နိုင်ကြတော့သည်။ ပထမ၌ ခြင်ကိုက်ခြင်းမျှလောက်ကို မမှု သော်လည်း ရိုးလာ၍ အကြောက်သက်သာသလို ရှိလာသောအခါတွင် ပူနေအောင် ကိုက်ထားသည့် အောက်ပိုင်းတစ်ဝိုက်ကို ဗျင်းဗျင်းပါအောင် ခြစ်ကုတ်ကြလေတော့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဦးဘချစ်၏ တပည့်က 'ကျွန်တော်တော့ ခက်တာပဲ ဘကြီးရယ်' ဟု ညည်းတွားလိုက်သည်နှင့် 'ဘစ်ဖြာသလဲ' ဟု မေးလိုက်ရာ 'ကျွန်တော် ဝမ်းနာလိုက်တာခင်ဗျာ' ဟု ပြန်ပြောသည်။ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မအောင့်နိုင်ကြောင်း ပြောရာတွင် ခြေရင်းဘက်သို့ လျှောဆင်းပြီး စွန့်ချေပါ မောင်မင်းကြီးသားဟု ပြောရင်း ရယ်မိပါသေးတော့သည်။

စောစောပိုင်း၌ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ရပ်နားခြင်း မရှိဘဲ တရစပ် ပစ်ခတ် ကြသော်လည်း ညဉ့်နက်လာရာတွင်မူ တစ်ချိတစ်ချိတွင် နှစ်ဘက်လုံး ရပ်နားပြီး အကဲကြည့်ကြ၏။ လက္ခဏာမှာ တရုတ်တွေ ထွက်ပြေးချေပြီလောဟု ဂျပန် တို့က ရပ်နားကြည့်ဟန် တူ၏။ သို့ရာတွင် ရပ်နားပြီးတိုင်း တရုတ်ဘက်က စတင်ပစ်သည်နှင့် ဂျပန်ဘက်က တုံ့ပြန်ပစ်ခတ်တော့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ နားချည်ပစ်ချည် တိုက်ကြ၍ ညဉ့်နက်လာသည်ရှိသော် ကျွန်ုပ်မှာ ကြောက်ခြင်း အမျိုးမျိုး၊ ဒုက္ခဝေဒနာ အမျိုးမျိုး ခံစားပြီး၍ အသစ်အဆန်း မပေါ်လာတော့ဘဲ ရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ကြာရှည်စွာ ပင်ပန်းလှ၍ မြော့နေ တော့သည် တစ်ကြောင်းကြောင့် နောက်ဆုံး နာရီကို ကြည့်သောအခါ ၁၂ နာရီတိတိ ရှိခြင်းကိုသာ သိရပြီးနောက် အိပ်ပျော်သွားပါတော့သည်။ သွေးရိုး သားရိုး အိပ်ပျော်ခြင်း ပေလော၊ အပန်းကြီး ပန်းပြီး နစ်မျောသွားခြင်း ပေလော မပြောနိုင်ပါ။

ဂျပန်တွေ ဝင်ကုန်ပြီ

မျက်စိ ဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကျဲကျဲကြီး လင်းလျက် ရှိလေပြီ။ ပစ်ခတ်သံများလည်း အလျဉ်း မကြားရတော့ချေ။ သူငယ်နှစ်ယောက်ကိုနှိုး၍ အခြေအနေကို အကဲခတ်ကြည့်ရာတွင် ချိုင့်ကြီးနှုတ်ခမ်းပေါ်၌ လူတစ်ယောက် သည် အထုပ်ကလေးထမ်းလျက် လျှောက်သွားသည်ကို မြင်ရ၏။ တစ်ယောက် သွားဝံ့လျှင် သုံးယောက်သွားဝံ့ရမည် ဆို၍ မြောင်းထဲမှ ထွက်ကြပြီး လူကြီးကို

ခေါ်လိုက်ရာ လူကြီးလည်း ရပ်နေ၏။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ စုံစမ်းသည်တွင် 'ဂျပန်တွေ ဝင်လာကုန်ပြီဗျ။ ခင်ဗျားတို့ မသိဘူးလား'ဟု ပြောသည်နှင့် အတော် စိတ်အေးသွားကြသည်။ မနီးမဝေး၌ ဂျပန်စစ်သားတစ်ယောက်သည် ဆေနတ်ထမ်းလျက် စကြိုလျှောက်နေရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို မြင်သော်လည်း ဂရုမစိုက်သည်နှင့် အားတက်၍ ဧရစ်ချောင်ရွာသို့ လျှောက်လာကြသည်။

ဧရစ်ချောင်ရွာ၌ ကိုသိန်းဖေ၏နေအိမ်မှာ မော်တာထိမှန်သည့် အပေါက် အပြဲများ ပြည့်နေ၏။ အိမ်၌ကား လူတစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရေတွင်းမှ ရေ ဝအောင်သောက်၍ သရက်သီးများခူးစားရင်း နတ်လှိုင်ရွာသို့ လျှောက်လာကြရာ လမ်းတွင် ဝက်အူချောင်းတစ်ဘူး တွေ့သည်နှင့် ကျောက်ခဲနှင့် ထုပြီး ရသမျှကို စားကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဝင်လာသည်ကို မြင်ကြသောအခါ အိမ်သူအိမ်သားများ ဝမ်းသာလိုက်ကြသည်မှာ ပြောစရာမရှိချေ။ သို့သော် ၎င်းတို့ ဝမ်းသာခြင်းထက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝမ်းသာခြင်းက ပိုလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဧရစ်ချောင် ရွာသူရွာသားများသည် အများအားဖြင့် နတ်လှိုင်ရွာသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာကြသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်သောအချိန်တွင် တရုတ်စစ်သားများ ဖမ်းသွားသော ယောက်ျားများအနက် လေးငါးယောက်မျှသာ ပြန်ရောက်သေးကြောင်း သိရှိရသည်။ ထိုနေ့ တစ်နေ့လုံး နှစ်ယောက်တစ်တွဲ သုံးယောက်တစ်တွဲ ပြန်ရောက်လာကြသဖြင့် ညနေခင်းအချိန်တွင် လူစုံလူမတတ် ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့နေအိမ်မှ ဖမ်းဆီးသွားသော ယောက်ျားငါးယောက် အနက် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် နံနက်ခင်းတွင် ပြန်ရောက်၍ ညနေခင်းတွင် ဌာနာအုပ် မောင်မောင်ကြီး ပြန်ရောက်လာ၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်မှ ဗိသုကာ ဦးဘချစ်နှင့် ရွာထဲမှ စောဒန်နီယယ်နှင့် စောဖေစောတို့မှ တစ်ပါး အားလုံး ပြန်ရောက်ကြလေပြီ။

ထိုလူ သုံးယောက်မှာမူ ပကတူးကတည်းက ကျွန်ုပ်တို့ လူစုနှင့် အတူ မထားဘဲ တသီးတခြား ခွဲထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏ သား မယား များက စိုးရိမ်ပူပန်လျက် ရှိကြလေပြီ။ နောက်တစ်နေ့တွင် စောဖေစော၏ အစ်ကိုနှင့် ဆွေမျိုးညာတိများသည် ဂျပန်များ ဝင်နေပြီဖြစ်သော ကသာမြို့ ထဲသို့ အရဲစွန့် ဝင်ကြ၍ လူသုံးယောက်အကြောင်းကို စုံစမ်းကြရာ နေ့လယ်ခင်း အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့လာ၍ အလောင်းများတွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြောသည်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်သားများ လိုက်သွားကြသည်။

ယခင်က သစ်တောဘက်ဌာန အကောက်ဝန်ထောက် (Revenue Assistant) နေသော အိမ်ဝင်းကြီးထံ၌ သစ်ပင်ကြီးအောက်တွင် အဝတ်များ ဖုံးထားသော အလောင်းသုံးလောင်းကို တွေ့ရ၍ အဝတ်များကို လှုပ်ကြည့်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ လူသုံးယောက်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ရင်ထုမနာ ဖြစ်ရသော

အချက်တစ်ခုမှာ အလောင်းများ၌ မျက်စိဟောက်တောက် ရှိနေကြသဖြင့် အနီးမှ ကပ်ပြီး မျက်လုံးကို ခြောက်လုံးပြူးနှင့် ပစ်သတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိနိုင်ပေသည်။ ဦးဘချစ်မှာ မဒရပ်နှင့် လန်ဒန်မြို့များမှ ဗိသုကာအတတ် အောင်လက်မှတ်များ ရရှိ၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သည်မှာ များစွာ မကြာသေးဟု သိရသည်။

စောဖေစောမှာ ကသာမြို့ ရာဇဝတ်ဝန်ရုံးတွင် စာရေးကြီး ဖြစ်၍ စောဒန်နီယယ်မှာ ဌာနာအုပ် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုလူသုံးယောက် တို့၏ ဈာပနကိစ္စကို ဆောလျင်စွာ ဆောင်ရွက်၍ ၎င်းနေရာ၌ပင် မြှုပ်နှံခဲ့ရ ပါသည်။

ရေငတ်ခြင်း၏ဒဏ်

ကျွန်ုပ်တို့သည် နံနက် ခြောက်နာရီခန့်တွင် နတ်လှိုင်ရွာသို့ ပြန်ရောက် ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ အပြင်းထန်ဆုံးသော အာသာဆန္ဒ တစ်ခုသည်ကား ရေဝကြီး ချိုးရန်ပင် ဖြစ်၏။ ယမန်နေ့က အလွန်ပူပြင်းသော ကဆုန်လကြီးတွင် နေပူကျဲကျဲကြီးထဲ၌ စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်ကလေးနှင့် အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရ၍ ထမင်းလည်း နှစ်နပ် မစားရ၊ ရေလည်း မသောက်ရ၊ စိတ်ဒုက္ခ ရောက်ရခြင်းကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်ခြောက်သွေ့လျက် ရှိရာတွင် ရေ မည်မျှ သောက်သည်ဖြစ်စေ ဝနိုင်သည် မရှိသည်နှင့် ရေထဲ၌ ကျွဲများကဲ့သို့သာ စိမ်၍ နေလိုက်ချင်၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က ရေအိုင် မရှိသလောဟု မေး၍ ရေအိုင်ကား မရှိ။ သို့သော် ရေတွင်းတိမ်တိမ် ရှိကြောင်း ပြောပြသည်နှင့် မစိုးနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ရေတွင်းသို့ သွားကြလေသည်။ ရေတွင်းမှာ နေပျောက် မထိုးနိုင်သည့် မြိုင်ကြီး ထဲ၌ရှိ၍ အောက်တွင် ကျောက်များခံလျက် အလွန် ကြည်လင်အေးမြ ပေရကား မြင်ရသည်နှင့် အလွန် စိတ်တိုင်းကျ၍ မစိုး ငင်ပေးသောရေကို ပုံးတစ်ရာထက် မနည်း ချိုးလိုက်၏။ မစိုး လက်ညောင်းသောအခါ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ငင်၍ ချိုးလိုက်သေး၏။ တစ်နာရီခန့် ချိုးသည်တွင်မှ ရေငတ်ပြေပြီး လတ်ဆတ် လာပါတော့သည်။ ရေချိုးပြီးသည့်နောက် ထမင်းနှစ်နပ် ငတ်သည့်အတွက် စားလိုက်မည်ဟု ကြိုးဝါးထားသည့် နံနက်စာမှာမူ ထင်သလောက် မစားနိုင်ဘဲ အိပ်ပို့လောက်သာ မက်ခံပါတော့သည်။

နတ်လှိုင်ရွာ

နောက်တစ်နေ့ နံနက်၌ ကျွန်ုပ်သည် နတ်လှိုင်ရွာကလေး၏ အခြေအနေ ကို စုံစမ်း၏။ အိမ်ခြေ ၃၀ခန့်ရှိသော ဤရွာကလေးမှာ ကုန်းမြင့်ကလေးပေါ်၌ တည်ရှိလေရာ ရွာမှ ပေ ၁၀၀ ခန့် လျှောဆင်းလာသောအခါ ညီညာသော မြေပြင်ကို တွေ့ရ၍ လယ်ကွက်များကို မြင်ရသည်။ ထူးခြားသော အခြင်းအရာ တစ်ခုမှာ ကသာတစ်မြို့လုံးသည် နတ်လှိုင်ရွာသို့ချည်း သဘောတူပြောင်းရွှေ့

လာကြသည့်နယ် အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းတွင် သုံး လေးအိမ်ထောင် ပေါင်းစု၍ နေထိုင်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ တည်းခိုသည့် အိမ်၌လည်း အပေါ်ထပ် အောက်ထပ် နွားတင်းကုပ် မီးဖိုမှ စ၍ ခွေးကတက်မကျန် ဖြတ်သိပ် အွပ်သိပ် စုပြုံ၍ အိပ်ကြရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အိမ်သား အားလုံးမှာ အသားကြိုက်သူများဖြစ်ပါလျက် သေနတ်ရှိသော်လည်း ဂျပန် ကြောက်သည့်အတွက်ကြောင့် တောမလည်ဝံ့ သည်နှင့် ပဲဟင်းပြီး ပဲဟင်းနှင့်သာ စားကြရ၏။ ထောပတ်ကား ပေါပါ၏။ နှစ်မြှုပ်လိုက်သော သင်္ဘောများပေါ်မှ ချရောင်းသူများထံမှ ထောပတ်တစ်ပုံး သုံးကျပ်နှင့် ဝယ်ထားသဖြင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို ထောပတ်နှင့် အလျှံပယ် ကြော်စားရပါ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့လူစုကား ဟိန္ဒူဝါဒ၏ ရန်သူများဖြစ်ကြ၍ အသားဟင်း မပါဘဲ လေးငါးနပ်လောက် စားကြရလျှင်ပင် လင်းတသား မရှောင် စားမည်ဟု တက်ကဲ ပြင်လျက် ရှိကြလေပြီ။ ငါးသေတ္တာ အနည်းအကျဉ်း ရှိပါ၏။ သို့ရာတွင် အညှိမပါဘဲ လုံးဝမစားနိုင်သည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် ထားရသေးသည်။ တစ်နေ့သ၌ အုန်းသီးခန့် ပမာနရှိသော ကြပ်တင်ခြောက် အသားတုံးကြီးများကို မိန်းမတစ်ယောက် လာရောင်းရာ ဆင်သားဟု သိရ၍ ကျွန်ုပ်တို့က အားလုံး သိမ်းခြံ ဝယ်ယူလိုက်သည်။ ၎င်းနေ့ကို ကျွန်ုပ် မှတ်မိ သေးသည်။ ဒေါ်ဖူးညိုနှင့် မစိုးတို့သည် ဆင်သားတုံးကြီးများကို ပါးပါးလှီး၍ ငရုတ်သီးနှင့်ကြော်ပြီး ကင်ပွန်းရွက် ချဉ်ရည်တစ်ခွက် ချက်လျက်ရှိရာ ၂၀ ခန့် မျှသော ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်သားများသည် ပါးစပ် တပြင်ပြင်နှင့် စောင့်လျက် ရှိကြ၏။ ထမင်း ဟင်း ကျက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မိုးရောလေပါ အပြင်းအထန် ကျလာလေရာ ကျွန်ုပ်တို့ လူစုသည် နာရီတစ်ဝက်ခန့် စောင့်ပါသော်လည်း မိုးလည်း မစဲ၊ လေလည်း မရပ်ဘဲ ရှိသည်နှင့် တတ်နိုင်ပါဘူးဆိုကာ မိုးထဲ လေထဲ၌ပင် ထမင်းစားဖို့ ပြင်ကြလေတော့သည်။ အိမ်ကလေးမှာ နှစ်ခန်း အိမ်မြင့် ကလေးဖြစ်လေရာ ကျွန်ုပ်တို့လူစုသည် မိုးပက်သောကြောင့် ထိုင်ခွင့်မရဘဲ ကိုယ့်ပန်းကန် ကိုယ်ကိုင်ကာ ကင်ပွန်းရွက်ချဉ်ရေကို ဆမ်းပြီး ဆင်သားကြော် ဖတ်များကို ပန်းကန်တွင်ပုံလျက် စားလိုက် ဝါးလိုက်ကြသည်မှာ ဘီလူးသဘက် များသဖွယ် ရှိပါဘိသည်။ လူတိုင်းသည် အသားငတ်လှသည်ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဟင်းလိုက်ဖို့ တာဝန်မယူနိုင်။ မိုးထဲသို့ထွက်၍ မီးဖိုထဲသို့ဝင်ပြီး ကိုယ့်ဟင်းကိုယ် ကော်ခတ်ရလေသည်။ ဤထမင်းတစ်နပ်မှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်က မီးရထားပေါ်၌ မိဘနှစ်ပါးတို့နှင့် စားရသည့် အုန်းထမင်းကဲ့သို့ ဇိမ်မရှိလှသော်လည်း ဆင်းရဲခြင်း၊ ငတ်ခြင်းတို့ကြောင့် အရသာ တစ်မျိုးရှိ၍ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲတွင် အမှတ်ထင်လျက် ရှိပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက် တာတွင် ထူးထူးခြားခြား မှတ်မိသော ထမင်း ဆယ်နပ်လောက် အနက်တွင် တစ်နပ် အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

ငှက်ဖျား ရွာကလေး

နတ်လှိုင်ရွာသို့ရောက်ကြ၍ ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့် ကြာသည်ဆိုလျှင်ပင် ဟိုအိမ်သည်အိမ်များမှ ငှက်ဖျား ဖျားကြသည်ဆိုသော သတင်းများ ကြားသိရ လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်သားများလည်း သိကြားသားများ မဟုတ်။ မကြာ မတင်ပင် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အိပ်ရာ၌ လဲကုန်ကြလေပြီ။ ကျွန်ုပ်မှာ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် သေလုနီးပါး ငှက်ဖျား ဖျားခဲ့ဖူးသော်လည်း ငှက်ဖျား ဟူသည်မှာ ပြီးသည့်လက္ခဏာ မရှိ။ တစ်ကြိမ် ဖျားပြီးသော်လည်း နောက်ထပ် ဖျားရသေး၏။ ဖျားသည်မှာ သက်သက်သာသာ မဟုတ်။ အတော်ကြီး ပြင်းထန်၏။ သို့သော် ကိုယ့်ဟာကိုယ် သေလိမ့်မည်ဟူ၍မူကား ထိုစဉ်က မထင်မိသေး။ နောက်မှ ထင်လာရသေးသည်။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်သား အားလုံးအနက် ဆရာမ နှစ်ယောက်မှတစ်ပါး အားလုံးကုန် ဖျားပါလေတော့ သည်။ သို့သော် တစ်ယောက်ထိုင်မှ တစ်ယောက် ဖျား၍ တော်ပါသေး၏။

နတ်လှိုင်ရွာ၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ ရပ်ဝေးမှ ရောက်လာကြသည့် စစ်ပြေးများသာ မဟုတ်။ ကသာမြို့ပေါ်မှ ပြေးလာကြသည့် ဧည့်သည်များလည်း ဖျားကြရသည်သာ များလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်မှ အဖျားလွတ်သူ နှစ် ယောက်မှာ တစ်ယောက်ကား ကသာမြို့ပေါ်မှ ကျောင်းဆရာမ(ကိုသိန်းဖေ၏ နှမ) ကျန်တစ်ယောက်ကား ရန်ကုန်မှ သူနာပြုဆရာမ (ဦးဘချစ်၏ဇနီးလောင်း) တို့ ဖြစ်ပေရာ ငှက်ဖျားသည် ဆရာမ ဟူသောအမည်ကို ကြောက်လေ သလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓာတ်သဘော လေလော မပြောတတ်ပေ။ ကိုယ့် ကိုယ်ကို ဂရုစိုက်သောကြောင့်ဟု ဆိုရန်မှာလည်း ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည် ကျန်းမာရေးကို ကျွန်ုပ်ထက် အလေးဂရုပြုသည် မထင်ပေ။ တစ်ယောက်ကမူ သူနာတွေ ပြုစုလွန်းသည်နှင့် ဆေးတွေဝင်ပြီး ခံနိုင်ရည် ရှိနေခြင်းပေလောဟု တွေးတောစရာ ရှိပေသည်။

ဇရစ်ချောင်သို့ ပြန်ကြခြင်း

၁၅ ရက်ခန့်နေကြ၍ လူတွေ ဖျားလွန်းအားကြီးလတ်သော် ကျွန်ုပ်က 'ဗုံးကျလို့ မသေကြရဘဲ ငှက်ဖျားမိ၍ သေကုန်ကြမည်၊ ဆေးကောင်းဝါးကောင်း လည်း မရှိ၍ ခက်သည်'ဟု ပြောရာတွင် ကိုသိန်းဖေသည် ဇရစ်ချောင်ရွာသို့ ပြန်ပြောင်းရန် အခြားလူများနှင့် အဖော် ညှိလေ၏။ သဘောတူသူ သုံးလေး အိမ်မျှ ရရှိသည်တွင် ဇရစ်ချောင်သို့ ပြောင်းလာကြပြန်၏။ ပြန်ပြောင်းသော အခါ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားပင် ရှေ့ဆုံးအသုတ်အဖြစ်နှင့် ဝင်ကြရန် တာဝန်ယူလေရာ ဦးဘချစ်၏ ဇနီးလောင်း ဆရာမသည်လည်း ဦးဘချစ်၏ မြေပုံနှင့် နီးစေရန်ဆိုကာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လိုက်လာပေသည်။ ကိုသိန်းဖေနှင့် ကျွန်ုပ်မှာ သတ္တိချင်း ခပ်ပြိုင်ပြိုင် သဘောထားကြသူများ ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏

အပြုအမူအတွက် ခပ်ရှက်ရှက်ရှိပုံ ရသော်လည်း သူ၏ အိမ်သားများ ကျေနပ် စိမ့်သောငှာ ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ်ကို လက်ခံရလေသည်။ (သူ၏ အိမ်သားများ ကျေနပ်စိမ့်သောငှာ ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် သူတို့၏ ထမင်းကို စားလျက်ရှိကြစဉ် အရေးအကြောင်းရှိလျှင် အားကိုးရသော လင်မယားနှစ်ယောက် ဟူ၍ ဒေါ်ဖူးညိုတို့ သိမြင်စေလိုခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။) ဧရစ်ချောင်သို့ ပြန် ရောက်ကြသောအခါ အိမ်သားများအနက် အချို့မှာ ငှက်ဖျား မပြတ်ကြသေးဘဲ ရှိရာ ထိုသူတို့အထဲတွင် ကျွန်ုပ်လည်း အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ဇနီး မစိုးကား အဖျားပြတ်လာ၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ ကံကောင်းလှသည်။ သို့မဟုတ်ခဲ့ပါလျှင် တောင်မင်းကို မြောက်မင်းမကယ်နိုင် ဆိုသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်အဖို့ အများကြီး ဒုက္ခ ရောက်ဖို့ ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤတစ်ကြိမ် ငှက်ဖျားမှာ လွန်စွာ ခွန်အားကုန်ခမ်းသော အဖျားဖြစ်၍ ပြုစုမည့်သူ အလွန် လိုအပ်သောကြောင့် ပေတည်း။ ဆရာမများလည်း ရှိကြပါ၏။ ပြုစုဖော်လည်း ရကြပါ၏။ သို့ရာ တွင် ဤအရေးမျိုး၌ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးသည် သားမယားကို အားအကိုးဆုံး ဖြစ်ကြလေသည်။

အသည်းကောင်းသော ကိုသိန်းဖေ

တစ်လကျော်ခန့်ရှိ၍ ကျွန်ုပ် အဖျားပြတ်သဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ပြန်ဆင်း ကြရန် အစီအစဉ် ပြုလုပ်ကြ၏။ ကိုသိန်းဖေ၏ တူမများဖြစ်ကြသော ဆရာမ နှစ်ယောက်တို့လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ရန်ကုန်သို့ပြန်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ ဤတွင် ကိုသိန်းဖေမှာ ဦးခေါင်း အကြီးအကျယ်ကိုက်သောဝေဒနာ ပေါ်လာ ခဲ့လေပြီ။ ကိုက်လိုက်သည့်ခေါင်းမှာ ကွဲတော့မည်ထင်ရသည် ဆို၏။ နာကျင် သော ဝေဒနာကို ကြိတ်၍ခံတတ်ခြင်း၌ ကိုသိန်းဖေမှာ ကျွန်ုပ်ထက် အသည်း ကောင်းခြင်းကို ကျွန်ုပ် သိ၏။ တစ်ခါက အသည်း၌ မြည်တည်သည်ဆို၍ ရန်ကုန်သို့ဆင်းလာပြီး ဆရာဝန်များက နံရိုးနှစ်ချောင်းအကြားမှ အသည်းထဲသို့ ပြတ်နှင့် ထိုးသွင်း၍ မြည်များကို စုတ်ယူရာ ကိုသိန်းဖေသည် ရမ်တစ်ခွက် သောက်ပြီး မရှုံ့ဘဲ ကြိတ်၍ခံခြင်းကို ကျွန်ုပ် ကြံဖူးသည်။ ထိုမျှလောက် အသည်းကောင်းသော လူတစ်ယောက်သည် ခေါင်းကိုက်၍ ညည်းရှာခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ အလွန်အမင်း ပြင်းထန်သော ဝေဒနာဖြစ်ရမည်ဟု ကျွန်ုပ် သနားမိသည်။ သူ၏ ကိုးကွယ်ရာကား အက်စ်ပရင်သာ ရှိတော့၏။ ပထမ၌ အက်စ်ပရင်တစ်ခွက် သောက်လျှင် နာရိတစ်ဝက်ခန့် သက်သာရာ ရ၏။ ထို့ နောက် မိနစ် ၂၀၊ ၁၅ မိနစ်၊ ၁၀ မိနစ် စသည်ဖြင့် လျော့၍ လာလေရာ နောက်ဆုံးတွင် ၁၀ မိနစ် တစ်ကြိမ် သောက်ရလေတော့သည်။

ဤတွင် ဆရာမနှင့် ကျွန်ုပ်က အက်စ်ပရင် သောက်လွန်းလျှင် နှလုံးကို ထိခိုက်တတ်သည်ဟု ကြားဖူးကြောင်း ပြောပြလေရာ ကိုသိန်းဖေက 'မတတ်နိုင်

ဘူးဗျာ၊ နှလုံးရပ်ပြီး မြန်မြန်သေသွားလဲ ပင့်ကျွတ်တာပဲ ဟုဆိုကာ သောက်မြင်တိုင်း သောက်လေတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်လခန့်ကြာပါသော် လည်း ပျောက်လည်း မပျောက်။ သူ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း သေလည်း မသေဘဲ ခံနေရလေတော့ သည်။

နောက်ဆုံး ခွဲခွာခြင်း

တစ်နေ့သ၌ ကိုသိန်းဖေ၏တူမ ဆရာမကြီးက သူတို့မှာ ရန်ကုန်သို့ မပြန်ဘဲ မဖြစ်ကြောင်း၊ ဆေးရုံသို့ အလုပ်ဝင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်အား ပြောလေရာ ကျွန်ုပ်က ကိုသိန်းဖေအား ဤစကားကိုပြောပြ၍ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားလည်း အဖော်ကောင်းတုန်း လိုက်လိုကြောင်း (ထိုအချိန်တွင် အသွား အလာ အလွန် ခဲယဉ်းသည်ဖြစ်ရာ ဆရာမကြီးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့အား အဖော် သွေးခြင်း ဖြစ်၏။) သို့သော် ကိုသိန်းဖေက နေရစ်စေလိုသေးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ နေရစ်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေ၏။ ကိုသိန်းဖေသည် အလွန်ကျေးဇူးတင် သော မျက်နှာနှင့် ကျွန်ုပ်အား မော့ကြည့်၍ ကျွန်ုပ်၏လက်ကို ဖြစ်ညှစ်ကာ 'ခွဲရမှာတော့ လွမ်းတယ်ဗျာ၊ ဒီတစ်ခါ နောက်ဆုံးခွဲခွာခြင်းလို့ ကျုပ် ထင်တာပဲ၊ ကျုပ်တို့က ကျေးထားနိုင်တဲ့ သတ္တိရှိလျှင်တော့ ခင်ဗျားတို့ကို အတင်းတား မှာပဲ၊ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ တစ်သက်လုံး သုံးဖြုန်းပစ်ခဲ့ကြတာတွေ ဒီတစ်ချက် တော့ နာတယ်ဗျာ၊ ကိုင်း ဒီဘဝမှာ မတွေ့ကြလျှင် နောက်ဘဝပေါ့ဗျာ'ဟု နှုတ်ဆက်လေရာ သေရမည်ထင်သည့် ကိုသိန်းဖေထက် ကျွန်ုပ်က ပို၍ မျက်ရည်ကျမိပါသည်။ ကျွန်ုပ်က 'ကျုပ်တို့လို မိုက်တဲ့လူတွေကို ခင်ဗျားတို့ ဘုရားသခင်က စောစောကြီးခေါ်မှာ မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ လိမ္မာဖို့ အချိန်ပေးဦး မှာပါ'ဟု မချီသွားဖြီ ပြုံးရယ်ကာ ပြောရသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ကား သူ ပြောသည့်အတိုင်း နောက်ဆုံးအကြိမ် ခွဲခွာခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ပင် မှတ်ယူ လျက် ရှိ၏။ စင်စစ်သေခံကား သူရော ကျွန်ုပ်ပါ တွေးထင်ကြသည့်အတိုင်းပင် မှန်ပါလေတော့သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်သလောက်ကား မမြန်။ ခွဲခွာကြသည့်နောက် ရှစ်လခန့် ကြာသောအခါမှ ကိုသိန်းဖေ ကွယ်လွန်ရှာလေ သည်။

သေစေတော့ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း

ဆရာမ ညီအစ်မနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် ကသာမှ မန္တလေးသို့ သင်္ဘောတစ်စင်း ထွက်ခွာမည် ကြားသည်နှင့် တစ်ညနေတွင် ဇေရစ်ချောင်ရွာမှ ထွက်ခွာလာကြရာ နေရစ်သူများရော ထွက်ခွာသူများပါ စိတ် ထိခိုက်လှသည်။ ယခင်က အကြိမ်ကြိမ် ခွဲခွာခဲ့ကြဖူးသော်လည်း ဤလောက် မရှိကြ။ ခေတ်ပျက်ကြီးဖြစ်သည်နှင့် နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ကောင်းမှ တွေ့ကြရ

တော့မည်ဟူသော အထင်သည် အားလုံးတွင် ကပ်ရောက်လျက် ရှိ၏။ ဆင်းရဲဖော် ဆင်းရဲဘက်များ ဟူ၍လည်း တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အလွန် ချစ်ခင် ကြင်နာလျက် ရှိကြသည်။ ဆိပ်ကမ်းသို့ရောက်၍ အသင့် ဆိုက်ကပ်လျက် ရှိသော သင်္ဘောပေါ်သို့ ပစ္စည်းကလေးများကိုတင်၍ နေထားတကျရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူတွေ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာကြ၏။ အကြောင်းမူကား အင်္ဂလိပ် လေယာဉ်ပျံ တစ်စင်းသည် အထက်ကောင်းကင်၌ ကသာဘက်သို့ ပျံဝဲလာခြင်းကို မြင်ကြရသောကြောင့်ပေတည်း။ ဤတွင် သင်္ဘောနှင့် အပြည့်ရှိသော ခရီးသည် များသည် သင်္ဘောမှဆင်း၍ ခြေဦးလှည့်ရာ ပြေးကြလေရာ ဆရာမ ညီအစ်မနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားမှာ တစ်ကွဲစီ ဖြစ်သွားကြလေ၏။ သူတို့ ဘယ်ဆီသို့ ရောက်သည် မသိ။ ကျွန်ုပ်တို့ကား လမ်းတစ်လမ်းအောက်၌ တူးဖောက်ထား သည့် ရေမြောင်းတစ်ခုအနီးသို့ ရောက်သွားကြ၏။ မစိုးခမြာမှာ (ဗုံးကျင်းအားကိုး မရှိသောကြောင့်) အလွန် ထိတ်လန့်၍ မျက်နှာကလေး အလွန် ငယ်စွာနှင့် ရေမြောင်းထဲသို့ ဆင်းပြီး လမ်းအောက်သို့ရောက်အောင် တိုးဝင်သွားလေရာ ကျွန်ုပ်မူကား မြောင်းထဲသို့ ဆင်းသော်လည်း လမ်းအောက်သို့ လျှိုး၍မဝင်ဘဲ လေယာဉ်ပျံကို မော့ကြည့်လျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်မှာကား အင်္ဂလိပ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျွန်ုပ်များကို ပစ်ပြေးပြီး ပြန်ဝင်ရန် ကြိုးစားရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှန်း သိလျက်နှင့် သင်္ဘောကို ဗုံးကြဲသတ်ဖြတ်ဦးမည် ဆိုလျှင် သင်းတို့ထက် ရက်စက်မိုက်မဲသောလူ မရှိ။ သူတို့၏ စာအုပ်များကို ဖတ်ခြင်း အားဖြင့် ကျွန်ုပ် သိရသလောက်မှာ ဤလူမျိုးသည် အခြား လူမျိုးများနည်းတူ လောဘရှိသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မရှိသော ရက်စက်မှုမျိုးကို မလုပ်တန်ရာ။ အကယ်၍ လူတွေကို ဗုံးကြဲသတ်ပြီး မြန်မာပြည်ကို သင်းတို့ ပြန်ယူရမည် ဆိုလျှင်လည်း သင်တို့လက်အောက်ခံ ဖြစ်ရခြင်းထက် သင်းတို့လက်ချက်နှင့်ပင် သေပါလေစေတော့ဟု ဆိုကာ လမ်းအောက်သို့ လျှိုးမဝင်ဘဲ မြောင်းထဲမှပင် မော့ကြည့်နေ၏။ ကျွန်ုပ် ထင်သည့် အတိုင်းပင် လေယာဉ်ပျံသည် သင်္ဘောကို ဗုံးမကြဲဘဲ တောင်ဘက်သို့ ပျံသွားပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သေရမည်ကို မကြောက်သည် မဟုတ်၊ ရဲစွမ်းသတ္တိ ရှိသည်ဟူ၍လည်း မဆိုလို။ ကျွန်ုပ်၏ တွက်ကိန်းအရ ပြုလုပ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

ညှိုးငယ်သော ကာလအပိုင်း

သင်္ဘော စုန်လာသောအခါ၌လည်း ခရီးသည်များသည် စိတ်ချသည့် လက္ခဏာ မရှိဘဲ ကောင်းကင်သို့တမော့မော့နှင့် ကြည့်သူများက ကြည့်ရှာကြ၏။ သို့ရာတွင် ဗုံးကြဲချခြင်း မခံကြရဘဲ ချောမောစွာပင် ဆိုက်ရောက်လာကြ၏။ မန္တလေးမြို့မှာ အိမ်ခြေတစ်ဝက်ခန့်လောက် လူမနေဘဲ ဟောင်းလောင်း ရှိနေခြင်း ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂန္တန်ရပ်ကွက်၌ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ယောက်ဖ

နှင့် တူမကလေးများ၏ အိမ်သို့ လှည်းတစ်စီးနှင့် သွားကြလေရာ (ကျွန်ုပ်၏ နှမ ကွယ်လွန်သည်မှာကား ၁၃ နှစ်ခန့် ရှိလေပြီ။) ရောက်သောအခါ၌ အဆင်သင့် တွေ့ရ၍ နှစ်ဘက်လုံးပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကူးမှာ ၎င်းတို့၏အိမ်တွင် တစ်ရက်နှစ်ရက် တည်းခိုကာ နှုတ်ဆက်ကြပြီးနောက် ရန်ကုန်သို့ ဆက်လက် သွားရောက်ကြရန် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းတို့ နေထိုင်လျက်ရှိသော ဂန္တနီရပ်ကွက်မှာ လူရှိသော အိမ်များထက် လူမရှိသောအိမ်များက များသည်နှင့် ခြောက်ကပ်ကပ် ဖြစ်နေပြီး သူတို့အားလုံး မျက်နှာကလေးတွေ ငယ်ငယ်နှင့် ဖြစ်နေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ယောက်ဖက ရန်ကုန်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ဖို့ အရေးတကြီး မလိုသေးလျှင် တူမကလေး တူမကလေးများနှင့်အတူ နေထိုင် စားသောက်ပါဦးဟု တားလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ယောက်ဖ၏ တားဆီး ဖိတ်ခေါ်ခြင်းထက် တူမကလေး များ၏ အားငယ်ပုံရခြင်းအတွက် ညှာတာသည်ဖြစ်၍ ရုတ်တရက် မသွားသေးဘဲ အတူနေဖို့ ကတိပေးလိုက်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်လခန့် ကြာရှိသောအခါ ယောက်ဖ၏သား (ကျွန်ုပ်၏တူ) ဝင်းမောင်သည် သားမယားများနှင့်တကွ ရောက်လာ၍ ဤအိမ်၌ နေထိုင်ကြလေရာ ယောက်ဖသည် အားကိုးရာရလာသည့် လက္ခဏာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားအား ယခင်ကကဲ့သို့ တန်ဖိုးထားဟန် မရှိချေ။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်သည် အခြားလူများကဲ့သို့ အမှတ်တမဲ့ မနေ တတ်ဘဲ အရိပ်အကဲကို ချက်ချင်းသိတတ်သူ ဖြစ်၏။ ဤအတောအတွင်း ဂန္တနီရပ်မှ လူများသည် ဘာကို ထပ်လောင်း၍ လန့်ကြဲပြန်သည် မသိ။ အရပ်ထဲမှ ထွက်ပြေးကြပြန်ရာ ယောက်ဖသည် အရှေ့အင်္ဂန်းတိုက်သို့ အားလုံးပြောင်းရွှေ့ ကြဖို့ ဆုံးဖြတ်၏။ သို့ရာတွင် သူတို့တွင် လူစောင့် ရှိစေလိုသည် ဆိုသဖြင့် ဝင်းမောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့က ဒရဝမ် လုပ်ကြ၏။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်အား ခိုင်းဝံ့သည် မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်ကပင် လောကဝတ် ချော်မိခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့်တူ မောင်ဝင်းမောင်သည် ဂန္တနီတွင် ညအိပ်၍ အရှေ့ပြင်သို့ စက်ဘီးတစ်စီးစီနှင့်သွားပြီး ထမင်းစားကြရ၏။ ရက်သတ္တ တစ်ပတ်ခန့်ကြာသော် ရန်ကုန် သူရိယတိုက်မှ ဦးဘကလေးက လူကြိုနှင့် ပေးလိုက်သော စာတစ်စောင် ရောက်လာရာ ၎င်းစာတွင် ရန်ကုန်သို့ ချက်ချင်း ဆင်းခဲ့စေလိုကြောင်း ပါရှိလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် ရန်ကုန်သို့ သွားကြဖို့ ပြင်ဆင်ကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာတွင် သူတစ်ပါး၏ ထမင်းကို မှီခိုစားသောက်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မျက်နှာငယ်လှသည့် ပထမအကြိမ် ပေတည်း။ ကိုသိန်းဖေ၏အိမ်၌ (ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း) နေခဲ့ဖူးသော်လည်း ယောက်ဖ၏ အိမ်မှာကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှိလှသည်။ ကျွန်ုပ်ကား ဆွေမျိုး အကျိုးပေးသူတစ်ယောက် မဟုတ်။ တကယ် ခင်မင်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေမူကား အခြားလူများထက် ပေါများခဲ့ဖူးသည် ထင်ပါသည်။

သူခိုးဘဝ

ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကို ဖော်ပြလိုပါသေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုသိန်းဖေတို့နှင့်အတူ ငါးလကျော်ကျော်မျှ နေထိုင်ခဲ့ရစဉ် သူတို့၏ထမင်းကို လုံးဝ စားနေခဲ့ရသော်လည်း ရှိသမျှပိုက်ဆံကလေးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ထုပ်ထားချင်သော ဝါသနာ မရှိသည်အလျောက် တိုလီမိုလီ ကိစ္စကလေးများအတွက် ရှိသမျှကလေးကို ထုတ်၍ သုံးခဲ့သည့်ပြင် အဝတ်အစားများ အနက်မှလည်း တစ်ထည်တလေကို ဝယ်လိုသူရှိလျှင် (အချို့ကလည်း ရောင်းပါတော့ဟုဆိုသည်။) ရောင်းချ သုံးစွဲသည်နှင့် ဂျပန်များ ဝင်လာကြသည့်အချိန်တွင် ပိုက်ဆံ မကပ်သလောက် ပြောင်လျက် ရှိလေပြီ။ ကသာမြို့ကို ဒုတိယအကြိမ် ဗုံးကြဲသောနေ့နှင့် ဂျပန်များ ဝင်မလာကြမီ ဝတ်စုံများ အုပ်ချုပ်နေသည့်အချိန် အတောအတွင်း တစ်နေ့သ၌ ဧရစ်ချောင်သို့ ကသာမြို့ထဲမှ ပြောင်းလာကြသည့် အိမ်ထောင်များအနက်တွင် ကျောင်းသားကလေးတစ်ယောက်ပါလာရာ ထိုသူငယ်က 'လာပါဦးလေး၊ မြို့ထဲလျှောက်ကြည့်ချေရအောင်' ဟု ခေါ်သည်နှင့် နှစ်ယောက်သား ထွက်လာကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် ကသာမြို့ထဲ၌ လူ ဆယ်ပုံ တစ်ပုံလောက်မျှသာ ကျန်တော့၍ အလွန်ရှင်းလျက် ရှိ၏။ အင်္ဂလိပ် စာသင်ကျောင်းကြီးကိုမူကား တရုတ် စစ်သားတစ်ယောက်သည် သေနတ်ထမ်းကာ စန္ဒရီစောင့်လျက် ရှိ၏။ သူငယ်က

'ဦးလေး၊ ဟိုကျောင်းကြီးထဲမှာ ပစ္စည်းတွေ အများကြီးရှိတယ်ဗျ'
 'ဘာပစ္စည်းတွေလဲကွ'
 'နို့ဆီ သကြား အထည်အလိပ်တွေ၊ စစ်သုံးပစ္စည်းတွေ ပြည့်လို့ဗျ'
 'ပြည့်နေလျှင် ဘာဖြစ်သလဲကွ'
 'ဝင်ယူရအောင်ဗျ'

'ဟကောင် မလုပ်နဲ့၊ သေနတ်ကြီးနဲ့ စောင့်နေတဲ့ တရုတ်စစ်သား မြင်ဖူးလားကွ'

'သူတစ်ယောက်တည်းပဲဗျာ၊ ကျောင်းက အကျယ်ကြီး၊ သူ မမြင်အောင် ဝင်လို့ရပါတယ်'

'မလုပ်နဲ့ကွာ၊ ငါတော့ ကြောက်တယ်'

ယင်းသို့ ကျွန်ုပ်ကပြောစဉ် သူငယ်သည် ကျောင်းထဲသို့ စွပ်ခနဲ ဝင်သွားလေရာ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုနေရာ၌ ရပ်နေရစ်ခဲ့လျှင် သေနတ်နှင့် လှည့်လာသော တရုတ်စစ်သား မြင်သွားမည်စိုးသောကြောင့် ကြောက်ကြောက်နှင့်ပင် သူ့နောက်သို့ ဝင်၍ လိုက်သွားရလေ၏။ ဤသူငယ်ကား စောရနကွတ်ပါလေသည်လော မဆိုနိုင်။ အလွန် ရဲတင်း၍ ဖျတ်လတ် လျင်မြန်ခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ဝင်ခဲ့မိသည့်နောက်၌မူ ကျွန်ုပ်မှာ ဘာမျှ မတတ်နိုင်တော့ဘဲ သူ သွားရာသို့သာ လိုက်နေရတော့၏။ သူငယ်သည် ကျောင်းကြီးထဲတွင် တစ်ခန်းမှ တစ်ခန်းသို့

ကူး၍ (ကျောင်းထဲ၌တွေ့သော) သံတူရွင်းတစ်ချောင်းဖြင့် ကလန်ကာ ကလန်ကာ ဖွင့်ကြည့်လေ၏။ ကျွန်ုပ်ကား 'ငါတော့ လူပေါင်းမှားပြီ'ဟု စဉ်းစားကာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်စွာနှင့် ငေးကြည့်နေမိ၏။ ပစ္စည်းများကား သကြား၊ နို့ဆီဘူး၊ စစ်စောင်ကြီးများ၊ သက္ကလတ်ကြမ်း ရှပ်အင်္ကျီများ၊ အိပ်ရာခင်းများ စသည်တို့ဖြစ်၏။ သူငယ်သည် ဤပစ္စည်းများကို မလိုချင်သေးဘဲ ဆက်လက်၍ ဖောက်ထွင်း မွှေနှောက်ပြန်လေရာ ကျွန်ုပ်ကမူ သက္ကလတ် ရှပ်အင်္ကျီတစ်ပွေနှင့် အိပ်ရာခင်းတစ်ပွေကို ယူ၍ 'သွားကြစို့ကွာ'ဆိုကာ ထွက်မည်ပြုသည်တွင်မှ သူငယ်လည်း သူ လိုချင်ရာများကို ပွေ့ပါတော့သည်။ သူငယ်က 'နေဦး ဦးလေး၊ အရမ်း မထွက်နဲ့နော်'ဟု ဆိုကာ တစ်နေရာမှ ချောင်းပြီး တရုတ်စစ်သားကို ကြည့်၏။ တရုတ်စစ်သားသည် ကျောင်းကို လှည့်ပတ်စဉ် ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသောနေရာ အပိုင်းသို့ ရောက်လာ၍ တိတ်ဆိတ် လှသော မြို့ကြီးတွင် 'ဒေါက် ဒေါက် ဒေါက် ဒေါက်'မြည်သော သူ၏ စစ်ဖိနပ်ခြေသံကို ကျွန်ုပ် ကြားရသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ရင်ခုန်သံနှင့် အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေပါတော့သည်။ သူငယ်ကမူ မှန်ပြတံင်းပေါက်တစ်ခုမှ စစ်သားကို ချောင်းကြည့်နေ၏။ ခြေသံလွန်သွား၍ အတန်ကြာသောအခါမှ ကျွန်ုပ် ချောင်းကြည့်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ ကျောခိုင်းကာ လမ်းထောင့် ချိုးကို ကွေ့သွားသော စစ်သားကိုမြင်ရ၍ သူငယ်က 'လာ ဦးလေး'ဟုခေါ်သဖြင့် တစ်ပွေတစ်ပိုက်စီနှင့် ကျောင်းထဲမှ ထွက်လာကြလေ၏။

ခိုးခြင်း ဟုတ် မဟုတ်

ရေစံချောင်သို့အပြန် လမ်းခရီးတွင် သူငယ်သည် သူ၏ အထုပ်ကို ချုံတစ်ခုထဲသို့ ထိုးဝှက်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်က မေးကြည့်ရာ 'ရုံးထဲဝင်ကြည့် ရအောင် ဦးလေး'ဟု ပြော၏။

'မလုပ်ပါနဲ့ကွာ ငါ ကြောက်ပါတယ်'

'ကြောက်စရာမရှိပါဘူး ဦးလေးရဲ့၊ ဘယ်သူမှ မရှိပါဘူး'

ဤတွင် ကျွန်ုပ် စဉ်းစားသည်မှာ ရုံးဆိုကတည်းက လက်နှိပ်စက်တော့ ရှိရမည်။ ယူရလျှင် တော်မည်လော။ ကျွန်ုပ်သည် စာရေးကလေးဘဝ၌ အစိုးရငွေကို လောင်းကစားခဲ့မိဖူးခြင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်၏ အကြံအစည်မှာ ခိုးရန် မဟုတ်။ ခေတ္တ ယူကစားပြီး နိုင်လျှင် ပြန်ထည့်ထားရန် ဖြစ်၏။ မနိုင်ခဲ့လျှင် အပြစ်ခံရမည်ကို သိသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်ကား ခိုးရန် မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ယခုမှာမူ လက်နှိပ်စက်ကို တွေ့ခဲ့လျှင် ခိုးယူမည်ဖြစ်၍ သင့်တော်ပါမည်လော။ ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်မှာ တရားအားထုတ်၍ သင်္ကန်းလည်း ဝတ်ခဲ့ဖူးသည် ဖြစ်သောကြောင့် သံသယ ဝင်လျက် ရှိ၏။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ် စဉ်းစားသည်ကား အစိုးရပစ္စည်းဆိုသော်

လည်း အစိုးရလည်း မရှိ။ ထွက်ပြေးခဲ့လေပြီ။ ပစ္စည်းများကိုပစ်၍ ထွက်ပြေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္စာရှင် မရှိသော ပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဥစ္စာရှင် ရှိသည် ဆိုလျှင်လည်း အရေးပိုင် အစရှိသည့် အရာရှိများ မဟုတ်။ ပြည်သူသာ ဖြစ်ရမည်။ ငါသည်လည်း ပြည်သူတစ်ယောက် ဖြစ်၍ ထိန်းသိမ်းမည့်သူ မရှိသော ပစ္စည်းကို ယူခြင်းသည် ခိုးခြင်းမဟုတ်နိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက် လေသည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့်အတူ ရုံးသို့ လိုက်သွား၍ လက်နှိပ် စက် လေးငါးလုံး တွေ့ရသည်အနက် အလုပ်ဆုံးသော အင်္ဂလိပ် လက်နှိပ်စက် တစ်လုံးကို ရွေးယူခဲ့လေသည်။ -

သဒ္ဓါတရားလော၊ အမြင်ကပ်ခြင်းလော

လမ်းခရီးတွင်ဝှက်ထားခဲ့သည့် အထုပ်များကို ချုံထဲမှ ထုတ်ယူကြ၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် လက်နှိပ်စက်တစ်လုံးစီနှင့် ဇရစ်ချောင်သို့ ပြန်လာကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူနေကြသော ယောက်ျားများသည် လက်နှိပ်စက်များထက် သက္ကလတ်ရှပ်များကို မျက်စိကျလျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က ရပုံရနည်းကိုပြောပြ၍ လမ်းညွှန်ပြလေရာ ထိုလူများသည် သူတို့ကိုယ်တိုင် သွား၍ မယူဝံ့ကြဘဲ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပစ္စည်းကိုသာ တကိုင်ကြည့်ကြည့် လုပ်နေကြ၏။

နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်သည် ထိုလူများ၏ လိုချင်မျက်စိရှိကြခြင်းကို ရိပ်မိသည်နှင့် ကျွန်ုပ် ပွေ့ခဲ့သော သက္ကလတ်ရှပ်အင်္ကျီ ဆယ်ထည်အနက်မှ ယောက်ျားဟူသမျှအား တစ်ထည်စီ ဝေပေးလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်အတွက် တစ်ထည် မျှသာ ကျန်ပါတော့သည်။ အိပ်ရာခင်းများမှာမူ အကြံအစည်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ မျက်မှန်းမကျိုးမီ ကပျာကယာ သိမ်းထားလိုက်ရသည်။ ဂျပန်တစ်ခေတ် လုံး၌ အခြားလူများသည် ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီများ ဝတ်ကြရသော်လည်း ကျွန်ုပ် မူကား စစ်အိပ်ရာခင်းများကို စက လက်တို ချုပ်ဝတ်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် ဆင်းရဲသားများ သွားရည်ယိုစေနိုင်ခဲ့လေသည်။

လင်သေ ကြွေးပူ ရှာတတ်သူ

မန္တလေးသို့ရောက်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကျောင်းနောက် သူငယ် ချင်းတစ်ယောက်အား လက်နှိပ်စက်တစ်လုံး ရခဲ့ခြင်းအကြောင်းကို ပြောပြ၍ ရန်ကုန်သို့သွားရန် စရိတ်နည်းနေသဖြင့် ရောင်းလိုကြောင်း ပြောပြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် နေရာတိုင်းတွင် ဟန်မလုပ်တတ်ဘဲ အခြေအနေကို အမှန်အတိုင်း ပြောတတ်သောဝါသနာ ရှိပေရာ ကျွန်ုပ်၏ ငွေရေးကြေးရေး အခြေအနေကို ထုတ်ဖော် ပြောပြလိုက်ခြင်းအားဖြင့် သူငယ်ချင်းထံမှ အကူအညီ ရကောင်း ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းသူငယ်ချင်းသည် လင်သေ ကြွေးပူ မိန်းမမျိုးကို ရှာတတ်သော ဈေးဝယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် လက္ခဏာနှင့်

မည်သည့်အခါမဆို ၂၀၀ ကျပ်လောက်တန်သော လက်နှိပ်စက်ကို ၁၂၅ ကျပ် မျှသာ ပေး၍ ဝယ်ယူလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤအကြောင်းကို ထိုအခါကတည်းက နားလည်သော်လည်း ပိုက်ဆံ ပြတ်လပ်သော ထိုစဉ်ကမူ မောင်မင်းကြီးသားက ဝယ်ပေး၍ ငါ့မှာ လမ်းစရိတ်ကလေးရပေသည်ဟု ကျေးဇူးတင်မိပါသေးသည်။ မည်သို့ဆိုစေ လက်နှိပ်စက်တစ်ခုအတွက် ၁၂၅ ကျပ် ဆိုသော ဈေးနှုန်းသည် အကျဉ်းအကျပ် တွေ့လျက်ရှိသော ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်အား ကရုဏာ နှင့်ပေးသည့် ဈေးနှုန်းမျိုးကား ဟုတ်သည် မထင်ပေ။

ရှေးဖြစ်ဟောင်း ပေါ်လာခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ (တော်သလင်း လပြည့် အဖိတ် နေ့) စက်တင်ဘာလတွင် ရန်ကုန်သို့ မီးရထားဖြင့် ဆင်းလာခဲ့ကြ၏။ မီးရထားပေါ်၌ လမင်းကို မော့ကြည့်မိရာ မမေ့နိုင်သော ညအဖြစ်နှင့် ရှေးဖြစ်ဟောင်းတစ်ခု ပေါ်လာပါသေးသည်။ ၎င်းမှာ ၁၉၀၈ ခုနှစ်၌ စံဒေဝီ တို့နှင့် ပတ္တမြားစေတီ ဘုရားပွဲသို့ သွားစဉ် ဘုရားပေါ်သို့ရောက်၍ လသာသာတွင် နှု၊ ကြေးနောင်၊ ဗုံထောက် စသော တူရိယာများဖြင့် 'နယီး' တီးသည့် ရေခင်းသံသည် နားထဲတွင် ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ယခုအချိန်သည် အကျဉ်းအကျပ် ကျလျက်ရှိသော အချိန်ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း အလွန် ပေါ့ပါး ကြည်နူးလျက်ရှိသော ထိုစဉ်က စိတ်နှလုံးနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အလွန် ကွာခြားသည်ဟု သတိပြုမိပါသေးသည်။ ဤကဲ့သို့ စိတ်ကူးယဉ်လျက် ငိုက်မြည်းရာမှ အိပ်ပျော်သွားရာတွင် မျက်နှာပေါ်သို့ တောင်ကြီးပြိုကျသည်ဟု အိပ်မက် မက်သည်နှင့် အလန့်တကြား ခုန်ပေါက်ကာ ထလိုက်မိပါသည်။ ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။

အိပ်မက်လော တကယ်လော

ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် မန္တလေးဘူတာသို့ ရောက်ကြသောအခါ မီးရထားပေါ်၌ ခရီးသည်များ ပြည့်ကျပ်လျက် ရှိလေပြီ။ မီးရထားပေါ်၌ မျက်နှာသိ လင်မယားနှင့်တွေ့၍ လူတစ်ယောက်အတွက် တစ်ဖင်ရာစာ နေရာရနိုင်သည်ဟု ပြောသည်နှင့် မစိုးကို ၎င်းတို့နှင့်ထားခဲ့ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကုန်တွဲ တစ်တွဲပေါ်သို့ တက်၍ စီးခဲ့၏။ မီးရထားတစ်စင်းလုံး၌ လူစီးတွဲ သုံးလေးတွဲသာ ပါ၍ ကုန်တွဲ ဆယ်တွဲခန့် ဆက်ထားရာ ကုန်တွဲများ အပေါ်၌ လည်း ခရီးသည် အပြည့်ပါလေသည်။ အတန်ညဉ့်နက်လှသော် ကျွန်ုပ်သည် ခရီးသည်များ ပြောစကားကို နားထောင်ရင်း ကုန်တွဲ၏ ထောင့်တစ်ခု၌ အထုပ်ကလေးကို ခေါင်းအုံးလျက် အိပ်ပျော်သွားလေ၏။ သူတို့ပြောကြသော

စကားများအနက် တပ်ကုန်းဘူတာမှ ဂျပန်ရုံပိုင်သည် ခရီးသည်များအား ရိုက်နှက်ရာတွင် အလွန် လက်သွက်သောကြောင့် 'စိန်ဗေဒါ'ကြီးဟု နာမည်တွင်နေကြောင်း ပြော၍ ရယ်ကြသည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ်သည် မျက်နှာပေါ်သို့ တောင်ကြီးပြိုကျသည်ဟု အိပ်မက်မက်၍ အလူးအလဲ ထကြည့်လိုက်သောအခါ မျက်နှာပေါ်သို့ နေမင်းကြီး အလုံးလိုက် ထိုးလျက်ရှိခြင်းကို လည်း မြင်လိုက်ရ၏။ ဤအတောအတွင်း 'ရှူးရှူး ရှားရှား' 'ကွီးကွီးကွားကွား' မြည်သော ဂျပန်အသံများကိုလည်း ကြားလျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု မတွေးတတ်နိုင်ဘဲ နေရောင်ထိုးဝင်သော မျက်လုံးများကိုသာ လက်ဖြင့် ပွတ်လျက်ရှိစဉ် နေလုံးကြီးကွယ်ပျောက်သွား၍ ဂျပန်သံများလည်း အဝေးသို့ ရောက်သွားလေတော့သည်။ အတန်ငယ်ကြာသောအခါမှ ကျွန်ုပ်သည် အဖြစ်အပျက်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ အောက်ပါအတိုင်း သိရပါတော့သည်။

ရှင်းလင်းချက်

ကျွန်ုပ်သည် တပ်ကုန်းဘူတာသို့ မီးရထား မဆိုက်မီ တွဲပေါ်၌ လူချောင်နေခြင်းကို မြင်သည်နှင့် အထုပ်ကလေးကို ခေါင်းအုံး၍ အိပ်ခဲ့မိခြင်းဖြစ်ရာ အိပ်ပျော်ရင်း တပ်ကုန်းဘူတာသို့ မီးရထားဆိုက်သောအခါ ဂျပန်ရုံပိုင်သည် အတက်ခရီးသည် များလှသော တပ်ကုန်းဘူတာ၌ ခရီးသည်များကို တွဲပေါ်သို့ သူကိုယ်တိုင် လိုက်ပို့ကာ နေရာချထားပေး၏။ ကျွန်ုပ်၏ တွဲသို့ ရောက်သော အခါ ထောင့်တစ်ထောင့်တွင် အိပ်ပျော်လျက်ရှိသော ကျွန်ုပ်ကို မြင်၍ ခရီးသည်တစ်ယောက်ထံမှ ဦးထုပ်ကို ဆွဲဖြုတ်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာသို့ ပေါက်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဦးထုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာပေါ်သို့ တည့်တည့်ကြီး ကျလာရာတွင် ကျွန်ုပ်က တောင်ကြီးပြိုကျသည်ဟု အလန့်တကြား အိပ်မက်မြင်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာပေါ်သို့ တည့်တည့်ကြီး ထိုးနေသည့် နေလုံးကြီး၏ ရောင်ခြည်ဆိုသည်မှာလည်း ဂျပန်ရုံပိုင်က ကျွန်ုပ်အား ထိုးကြည့်သည့် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးရောင်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ရုံပိုင်သည် ကျွန်ုပ် အလူးအလဲထခြင်းကို မြင်တော့မှ 'ကွီးကွီးကွားကွား' နှင့် ထွက်သွားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ် နိုးလာခြင်းကို မြင်သောအခါ အခြား ခရီးသည်များက 'ခင်ဗျား ကံကောင်းတယ်၊ သူ့လက်ထဲက ကြိမ်လုံးနဲ့ တက်ရိုက်မလို့ဟာ လူတွေ တစ်နေတာနဲ့ မတက်နိုင်ဘဲ ဟိုသူငယ်ရဲ့ဦးထုပ်ကို ဆွဲချုတ်ပြီး ပေါက်လိုက်တာဗျ၊ နို့မို့ရင် ခင်ဗျား ဒို့ထက် နာဦးမှာ'ဟု ပြောကြလေသည်။ ရှေ့လျှောက်၍မူ တစ်ခါတစ်ရံ လူချောင်သော်လည်း မအိပ်ဝံ့တော့ဘဲ မိုးလင်းအောင် ထိုင်၍လိုက်ရပါတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ ညနေ ခုနစ်နာရီလောက်တွင် ရန်ကုန်ဘူတာသို့ ဆိုက်ရောက်၍ လန်ချားနှစ်စီးဖြင့် ကျောက်မြောင်းရပ် သီတာလမ်းသို့သွားကြ၏။

တော်သံလင်းလပြည့်နေ့ဖြစ်၍ ကောင်းကင်၌ လမင်းကြီးသာလျက်ရှိခြင်းကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိသော်လည်း ရန်ကုန်သို့ ဝင်ရသည်မှာ ဤတစ်ခေါက်ကဲ့သို့ ကျွန်ုပ် စိတ်ညှိုးငယ်ခြင်းကို မမှတ်မိပါ။ ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ် လိုက်သည့်အခါ အောက်ပါ အချက်များကြောင့်ပေလောဟု တွေးတောမိသည်။

ဤတစ်ခေါက်လာရသည်၌ ရန်ကုန်မြို့သည် ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် လာရစဉ်ကထက် အနည်းငယ် စည်ကားလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသော်လည်း ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် လာစဉ်ကကဲ့သို့ စွန့်စားချင်သော စိတ်မျိုး မရှိတော့ဘဲ ဇနီး ပါသည့်အတွက်ကြောင့် တာဝန်တစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်ထင်မိသည် တစ်ကြောင်း၊ မီးရထားစီးရာ၌ ဖြစ်စေ၊ ကသာမှ သင်္ဘောနှင့် စုန်ခဲရာ၌ ဖြစ်စေ ယခင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ခေတ်ကကဲ့သို့ သက်သာချောင်ချိခြင်း မရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင် အတွက်လည်း စိတ်မအေးရှိနေသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် အတန်ငယ် စိတ်လေးသည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်၏။ စိတ်လေးသည်အတိုင်းပင် သီတာလမ်း အိမ်သို့ ရောက်သွားသော အခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်ထောင်ပစ္စည်းများမှာ တစ်ခုမျှ မကျန်။ လူယူကုန်ရုံမက ကျွန်ုပ်တို့ နေခဲ့သော အိမ်ကိုလည်း အိမ်ရှင်က အခြားလူများသို့ ငှားလိုက်ပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်တော့မှ ပြန်လာမည် မသိနိုင်သဖြင့် အိမ်ရှင်အားလည်း အဆိုး ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပါပေ။ သို့သော် အိမ်ရှင် (ကိုသိန်းဖေ၏ အစ်ကိုဝမ်းကွဲ)အား ကျေးဇူး တင်ထိုက်ပေသည်မှာ အခြားအိမ် မရသေးမီ ၎င်းတို့နှင့်ပင် အတူနေထိုင်ဖို့ ပြောပါပေသည်။ သူ၏ အိမ်မှာလည်း အတော် ကျယ်ဝန်းသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားသည် သူ၏ အရိပ်ကို ခိုခဲ့ရပါပေသည်။

ဂျပန် သတင်းစာတိုက် ဖွင့်ရန်

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကမာရွတ်၌ရှိသော ဦးဘကလေး၏ နေအိမ်သို့သွား၍ တွေ့၏။ ဦးဘကလေးက ကျွန်ုပ်အား မှာယူခြင်းမှာ ဂျပန် အစိုးရသည် ရန်ကုန်၌ရှိသော မြန်မာ သတင်းစာတိုက်များကို (သူရိယ၊ မြန်မာ့အလင်းနှင့် တိုးတက်ရေး) အားလုံး တစ်တိုက်တည်းပေါင်း၍ သတင်းစာကြီး ထုတ်ဝေဖို့ စီမံလျက် ရှိကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ကိုထွန်းသန်းတို့အား ခေါင်းကြီးရေးသား နှစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် ရွေးချယ်ထား၍ လခ ၃၀၀ ကျပ်စီ ရကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုထွန်းသန်း၏ စိမ်းကား ဟန်ရှိသော အမူအရာကို မကြိုက်သဖြင့် သူနှင့်အတူ အလုပ် လုပ်ရမည့်အရေးကို ဝမ်းမသာလှသည်နှင့် မည်သူက အကြီးအကဲဖြစ်ပါမည်နည်းဟု မေးကြည့်ရာ ဦးဘကလေးက အကြီးအငယ်မရှိ၊ အတူတူပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပြောပြန်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်မှာ ဤခေတ်ပျက်ကြီးထဲ၌ ထမင်းစားဖို့

အတွက် စိတ်ချရလျှင်ပင် တော်ပေသေးသည်ဆိုကာ ဝမ်းသာမိခဲ့ပါသည်။ ဦးဘကလေး၏နေအိမ်၌ ကိုသိန်းမောင်နှင့် တွေ့ခဲ့သေးရာ သူနှင့် ဦးဘကလေး တို့ ဘာပြောကြသည်ကိုမူ ကျွန်ုပ် မသိရပေ။ ဦးဘကလေး၏အိမ်မှ ပြန်ကြ ရာတွင် ဘတ်စ်ကားမရှိသဖြင့် ကိုသိန်းမောင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ နေပူကြိုကြိုထဲတွင် (တော်သလင်းနေ့ဖြစ်၍ အတော် ပူပြင်းသည်။) အတူပြန်လာကြသော်လည်း အလုပ်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စကားစပ်မပြောကြဘဲ ခွဲခွာသောအခါတွင် သူက ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်၊ ကျွန်ုပ်က ကျောက်မြောင်းဘက်သို့ ခြေလျင်လျှောက် လာကြလေသည်။

ရေချိုး မှားခြင်း

သိတာလမ်းအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်မှာ အလွန် ထမင်းဆာလျက် ရှိလေပြီ။ ဂဠုန်ဦးစောဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်အား အနည်းဆုံး လက်ဖက်ရည်တိုက်၍ ကားနှင့် လိုက်ပို့စေမည်ဖြစ်ရာ ဦးဘကလေးမူကား (မြို့တော်ဝန် ဖြစ်ဖူးသောကြောင့်ထင်) မေးလည်း မမေး၊ လောကဝတ်ပင် မလုပ်ချေ။ ဩဘာစာ ရေးပေးဖူးခြင်းသည် အမှတ်အသား မရှိတော့။ ပြေပျောက် သွားခဲ့ဟန် တူလေသည်။ အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ထမင်း မြိန်ချင်တတ်သည့် ဝါသနာရှိသော ကျွန်ုပ်သည် ဆာလောင်လှပြီဖြစ်သော်လည်း မြိန်သည်ထက် မြိန်စေရန်ဆိုကာ မစိုး ထမင်းခူးနေခိုက်တွင် ရေချိုးလိုက်သေး၏။ ချိုးပြီး၍ ထမင်းပွဲ၌ ထိုင်လိုက်သောအခါ ယခင်က ဆာလောင်ခြင်းသည် ဘာဖြစ်၍ ဘယ်ရောက်သွားသည် မသိ။ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း မမြိန်တော့ဘဲ သုံးလေးလုပ် နှင့် ဝသွားလေတော့သည်။ ဘာဖြစ်ပါလိမ့်။ ကျောထဲကလည်း စိမ့်တိမ့်စိမ့်တိမ့် ဖြစ်လာသည်။ လက်စသတ်တော့ နေပူထဲက လမ်းလျှောက်လာပြီး ခရီးရောက် မဆိုက် ရေချိုးလိုက်သဖြင့် ချွေးငှပ်သွားခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုည၌ ချမ်းဖျားတက်၍ ငှက်ဖျား ဝင်လာခဲ့ပြန်လေပြီ။

လင်မယား တကွစီ

၁၉၄၂ ခုနှစ်သည် ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာတွင် ကျန်းမာရေး၊ စီးပွား ရေးနှင့်တကွ အနေအထိုင်ပါ ဒုက္ခအရောက်ဆုံး၊ အညှိုးငယ်ဆုံးသော ကာလ အပိုင်းအခြားပေတည်း။ သူတစ်ပါးအိမ်၌ အရိပ်ခိုနေရ၍ (ကိုယ့်ထမင်းတော့ ကိုယ်ချက်စားပါသည်။) ငှက်ဖျားကလည်း ခဏခဏ ဖျား၊ ဆေးကောင်း ဝါးကောင်းလည်း မရနိုင်၊ ဂျပန်သတင်းစာတိုက်ကလည်း မဖွင့်နိုင်သေး။ အင်္ဂလိပ် လေယာဉ်ပျံများကလည်း ခဏခဏ ဗုံးကြဲ၊ စက်သေနတ်ပစ်။ လက်နှိပ်စက်ရောင်းခဲ့ရသည့် ပိုက်ဆံကလေးလည်း ကုန်ပြီဖြစ်၍ လက်ပတ်နာရီ နှင့် အဝတ်အစားကလေးများကို ညီတော်မောင်ထံသို့ ရောင်းပြီး မနက်ည

အလျဉ်မီအောင် အလွန်တရာ ချွေတာ စားသောက်ကြရပါသည်။ နောက်ဆုံး၌ အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံများသည် ညစဉ်လိုပင် လာရောက် ဗုံးကြဲကြသည်တွင် ရန်ကုန် မြို့သူမြို့သားများမှာ ယခင်ကထက် ပိုမို ထိတ်လန့်လာကြပြန်လေပြီ။ ဂျပန်သတင်းစာ ထုတ်ဖို့ဆိုသော စိတ်ကူးမှာလည်း ဘယ်ဆီရောက်သွားသည် မဆိုနိုင်ချေ။

ဤအတောအတွင်း သိတာလမ်းမှလူများသည်လည်း ဂျပန် ဗုံးများ ကြိချသည့် ခေတ်ကကဲ့သို့ပင် အင်္ဂလိပ် ဗုံးများကို ကြောက်လာကြပြန်သည်နှင့် တောင်ပြေးမြောက်ပြေး ပြေးကုန်ကြပြန်ရာ သိတာလမ်းမှာ ရှေးနည်းအတိုင်း ခြောက်ကပ် လူပြတ်သောအဖြစ်သို့ ရောက်ရပြန်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ အဖျားကလည်း ပြတ်သေးသည် မရှိ။ တစ်ရက်ခြား နှစ်ရက်ခြား ဖျားလျက်ပင် ရှိသေး၏။ ဤအထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့နေသော အိမ်ရှင်များလည်း ပြေးဖို့ ပြင်လျက် ရှိကြပြန်လေပြီ။ ဤသို့သော အခက်အခဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ကယ်ပေါက်ကလေးတစ်ခု ပေါ်လာသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ယခင်ကနေခဲ့သည့် အိမ်မြင့်၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော တရုတ်ကပြား လင်မယားသည် (အထူးသဖြင့် မယားဖြစ်သူသည်) ကျွန်ုပ်တို့ကို အလွန်ခင်မင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားအား ကံရုဏာ ဖြစ်ရှာကြသည်။ တစ်ရပ်လုံး ပြေးကြမည် ပြုသည်တွင် သူတို့ လင်မယားက ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်ကို မြစ်ကျိုးရွာသို့ အတူလိုက်ခဲ့ကြဖို့ အကြောင်း၊ ဘာမျှ ပူစရာ မရှိ၊ ၎င်းတို့က အားလုံး တာဝန်ယူမည့်အကြောင်း ကြင်နာစွာနှင့် ပြောရှာကြပါပေသည်။ ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်ကား မကျန်းမမာ ဖြစ်နေခိုက်တွင် လင်မယားနှစ်ယောက် အတူနေချင်သည်ကား မှန်သည်။ မြစ်ကျိုးသို့ နှစ်ယောက်လုံး လိုက်သွားပါမူ နှစ်ယောက်အတွက် ဆိုပါက သူတို့ အဖို့ တာဝန် လေးလိမ့်မည်။ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော ညီနှင့် ခယ်မများထံသို့ နှစ်ယောက်လုံး ပြောင်းရွှေ့သွားပါလျှင်လည်း နှစ်ယောက် အတွက်ဆိုတော့ ဝန်လေးလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ မစိုးကို မြစ်ကျိုးသို့ ထည့်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ် တစ်ယောက်တည်း ညီများနှင့်အတူ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ နေမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတော့သည်။

သေလျှင် ပြီးတာပဲ

ပထမ၌ ကပြား လင်မယားသည် မြစ်ကျိုးသို့ လေးငါးရက်ကြာမှ သွားကြရန် ချိန်းထားသော်လည်း လေယာဉ်ပျံများ လာလွန်းအားကြီးသည်နှင့် သိတာလမ်း၌ တစ်ရက်မျှပင် မနေဝံ့ကြတော့ဟုဆိုကာ သင်္ကန်းကျွန်းသို့ တစ်ထောက် ရွှေ့ပြောင်းကြပြီး ထိုနေရာ၌ လေးငါးရက်နေကြပြီးမှ မြစ်ကျိုးသို့ တစ်ထောက် ရွှေ့ပြောင်းရန် စီမံကြလေ၏။

ကျွန်ုပ်မှာ လေးငါးရက်အတွက်မျှနှင့် သင်္ကန်းကျွန်းသို့ မလိုက်တော့ဆိုကာ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့ တစ်ခါတည်း ပြောင်းရွှေ့ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်

လေ၏။ သို့ဖြစ်၍ မစိုးတို့လူစုက သင်္ကန်းကျွန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ နှစ်ရက်တစ်ခေါက် သုံးရက် တစ်ခေါက် သွားရောက်လည်ပတ်ရန် အစီအစဉ် ရှိလေသည်။ တစ်နေ့သ၌ ကျွန်ုပ်သည် မစိုးတို့ရှိသည့် သင်္ကန်းကျွန်းသို့ သွားရောက်လည်ပတ်စဉ် ငှက်ဖျားတို့ ထုံးစံအတိုင်း အချိန်မရွေး ဖျားတတ်သည့် အလျောက် ညနေတွင် အဖျားဝင်၍ မပြန်နိုင်တော့ဘဲ သင်္ကန်းကျွန်း၌ ညအိပ်ရ၏။ အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံ များသည် ထိုအချိန်က ညတိုင်းလိုပင် ရန်ကုန်သို့ လာရောက် ဗုံးကြဲလေ့ရှိရာ (ထို့ကြောင့်လည်း လူတွေထိတ်လန့်ကုန်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။) ကျွန်ုပ်အိပ်သော ညတွင်လည်း ခပ်များများ လာကြသည်။ အချက်ပေးဥဩဆွဲသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အိမ်သူအိမ်သားများသည် ဗုံးကျင်းထဲသို့ ပြေးဝင်ကြလေရာ မစိုးက အဖျားတက်လျက်ရှိသော ကျွန်ုပ်အား တွဲခေါ်ပါမည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်က ဇွတ်ပေနေ၍ သူ့ကိုသာ အရှောင်ခိုင်းလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကူးကား လင်ကိုယ်မယား နှစ်ယောက်တည်းရှိရသည့်အထဲတွင် အရေးအကြောင်းရှိ၍မှ အတူတူ မပြေးနိုင်ဘဲ တစ်ယောက်တကွ ဖျားကျန်ရစ်ရမည့် အတူတူ ဗုံးမှန်၍ သေရလျှင်လည်း ပြီးတာပဲဆိုကာ စောင်ခြုံပြီး မျက်စိမှိတ်နေရစ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းသည် ကျွန်ုပ် အိပ်လျက်ရှိသောအိမ် အထက်မှ နီးကပ်စွာပျံ၍ ဗုံးတစ်လုံး ဖြုတ်ချလိုက်သည့်အသံကို ကျွန်ုပ် ကြားလိုက်ရ၏။ အချို့သော အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံများသည် ဗုံးတစ်လုံး ဖြုတ်ချလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝါးစည်းကို မြေကြီးပေါ်၌ တရွတ်တိုက်၍ဆွဲသော အသံကဲ့သို့ ‘ဝရော၊ ရောရော’ဟု မြည်၏။ ‘ဝရော၊ ရော ရော’ဟူသော အသံကြီးသည် ရှည်လျားစွာ မြည်လျက်ရှိစဉ် တစ်ခဏထက် တစ်ခဏ နီးကပ်လာ၍ ကျွန်ုပ် တို့၏ အိမ်ပေါ်သို့ ကျတော့မည် ထင်ရ၏။ ကျွန်ုပ်ကမူ ‘ကျစမ်းပါစေကွာ’ဟု ဆိုကာ မျက်စိကို စုံမှိတ်ထားလိုက်၏။ ‘ဝုံး၊ အုံး၊ အုံး’ဟူသော အသံကြီး မြည်ဟိန်း၍ တစ်အိမ်လုံး သွက်သွက်ခါ သွားပြီးလျှင် မြူမှုန်နှင့် အမှိုက်သရိုက် များသည် ခေါင်းမြီးခြုံထားသော ကျွန်ုပ်၏ စောင်ပေါ်သို့ တဖွားဖွားကျလာ လေ၏။ တစ်ခဏမျှကြသော် တစ်ဖာလုံ မရှိတရှိ ဝေးသည့်နေရာသို့ ဗုံးကျခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အထင်မှာမူ ဟိုဘက်တစ်အိမ် ခြားလောက်တွင် ကျသည် ထင်မိ၍ ‘စပလင်တာ’များပင် လွင့်စဉ်လာမည် လောဟု သတိရမိပါသေးသည်။ ထိုလသည် တပို့တွဲ (ဖေဖော်ဝါရီ)လ ဖြစ်၍ လိပ်ကန်တို့ဘက်က သဲသဲမဲမဲ ဗုံးချခြင်းကို ကျွန်ုပ် မှတ်မိသည်။

တစ်သက်တွင် ဝမ်းအနည်းဆုံး

နောက်တစ်နေ့နံနက်၌ တရုတ်ကပြား မိတ်ဆွေများသည် သင်္ကန်းကျွန်း၌ သုံးလေးရက် နေမည်ဟူသော အစီအစဉ်ကို ဖျက်၍ ဤနေ့ နံနက်ရထားနှင့်

ပင် မြစ်ကျိုးသို့လိုက်ကြရန် ပြင်ဆင်ကြလေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မစိုးအား ဘူတာရုံသို့လိုက်ပို့စဉ် တစ်သက်တွင် ကျွန်ုပ်၏စိတ်၌ အထိခိုက်ဆုံးသော အခြင်းအရာတစ်ခုအနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုမိပါသည်။ တရုတ်များ ဖမ်းသွား၍ သစ်ပင်ကြီးအောက်တွင် လူတွေကို စိတ်နားထားပြီး စက်သေနတ်နှင့် ချိန်ကာ 'ခလောက်ခလက်' လုပ်စဉ်က ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ခဲ့ခြင်းကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်ကမူ တစ်ကိုယ်လုံး ထူပူလျက်ရှိသောကြောင့် ဘာသော ညာသော သတိမရသဖြင့် ထိခိုက်လှသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ သူတို့ လူစုအား ဘူတာရုံသို့ လိုက်ပို့၍ မီးရထား ထွက်ခါနီး၌မူကား ကျွန်ုပ်၏ မကျန်းမာသော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ယောက်တည်းရှိသည့် ပြုစုမည့်သူ မစိုးအား ခွဲခွာ၍ တစ်ရပ်တစ်ကျေးသို့ လွှတ်လိုက်ရမည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ မစိုးနှင့် ကျွန်ုပ်သည် သူတစ်ပါး၏ နှာခေါင်းနှင့် အသက်ရှုကြရမည့် အဖြစ် မျိုးသို့ ရောက်ရဦးမည်ကို လည်းကောင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ထူထပ်သည့် ဤ အချိန်အခါကြီးတွင် သူ့ခမြာမှာ အားငယ်ရှာလိမ့်မည်ဟူသော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း အလုံးစုံ စဉ်းစားမိသည်နှင့် ရင်ထဲ၌ ဆိုလာပြီး မျက်စိ ကောင်းစွာ မမြင်ဘဲ မှုန်မှိုင်း၍ သွားပါသည်။

ဤအခြင်းအရာသည် မျက်ရည်ထွက်တော့မည့် ရှေ့ပြေးလက္ခဏာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ရိပ်မိသည်နှင့် ထွက်မည်ပြုသော မျက်ရည်ကို ရှုံ့သွင်းကာ ကြိုးစား၍ ပြီးသော မျက်နှာဖြင့် မစိုးအား နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်က မျက်ရည်လည်လျှင် မစိုးက ငိုလိမ့်မည်ဖြစ်ရာ အဘိုးကြီး အမယ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကာမှ လူတွေရှေ့တွင် ငိုကြသည်ဟု မဖြစ်စေလိုသည်အတွက် ကျွန်ုပ်က ကြိုးစား၍ ချုပ်တည်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ချုပ်တည်းရသည် အတွက် ရင်ထဲ၌ အောင့်သက်သက်ကြီး ခံရပုံမှာ တစ်သက်တွင် ဤတစ်ခါမျှ ကြုံရဖူးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အမှန်ကို ဝန်ခံရလျှင် ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ ဇနီး မစိုးကိုလည်းကောင်း ဤတစ်ကြိမ်ကဲ့သို့ ကရုဏာဖြစ်ရဖူးခြင်းကို ကြုံရဖူးသည်ဟု မမှတ်မိအောင် ရှိပါတော့သည်။ မီးရထား မထွက်မီ စိတ်ကို တင်းထား၍ မီးရထား ထွက်သောအခါမှ လူကွယ်ရာသို့သွားပြီး စိတ်ကို လျော့ချလိုက်ရာ မျက်ရည်များ အတော်ကျသွားသည်တွင်မှ ရင်ထဲ၌ ရှင်းသွားပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်ကို စိတ်အားပျော့သော လူတစ်ယောက်ဟူ၍ အပြစ် မဆိုကြပါလေနှင့်။ စင်စစ်မှာ ကျွန်ုပ်၏ ကျန်းမာရေး မကောင်းသည့် အတွက် ဤမျှလောက် အားငယ်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေး ပြည့်စုံပါမူကား လောကဓံ သည်းခံမှုတွင် ထိပ်ဆိုသောလူကို အလျော့ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

တက်ဖျား ကျဖျား

သင်္ဃန်းကျွန်းဘူတာမှ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်၏ ငှက်ဖျားသည် တစ်ရက်ခြား မှန်မှန်ကြီး တက်လျက် ရှိလေပြီ။

ယခင်ကမူ ဖျားချင်သောနေ့တွင် ကောက်၍ဖျားပြီး နှစ်ရက် သုံးရက်တန်သည် ကောင်းချင် ကောင်းနေ၏။ ထိုနေ့ကစ၍မူကား ဖျားတစ်နေ့ ကောင်းတစ်နေ့ မှန်မှန်ကြီး လုပ်နေ၏။ ကောင်းသောနေ့များတွင် သူတစ်ပါးနည်းတူ စားနိုင် သောက်နိုင်၍ အဖျားတက်သောနေ့၌မူ တစ်ကိုယ်လုံး ဆတ်ဆတ်တုန်ပြီး ကျောထဲမှ စိမ့်၍ တက်သည်နှင့် စောင် ဘယ်လောက်ခြုံသည်ဖြစ်စေ မနွေး နိုင်ဘဲရှိ၏။ လူများများဝိုင်း၍ ဖိပေးလျှင်ကား သက်သာရာရပါ၏။ သို့ရာတွင် ဖိပေးမည့်သူမှာ ညီတော်မောင်၏ သားကလေး သင်းမောင်နှင့် စုံထောက် အင်စပိတ်တော် ကိုအောင်ဘော်၏ သမီးကလေး (နှစ်ယောက်လုံး ဆယ်နှစ် သာသာလောက်ရှိကြသည်။) တို့သာရှိကြ၍ လေးလေးပင်ပင် မရှိသောကြောင့် သက်သာလောက်အောင် မရှိလှချေ။ လူကြီးများထံမှမူကား အကူအညီ မတောင်းဘဲ တစ်လျှောက်လုံး ကြိတ်၍ ခံခဲ့ပါသည်။ သူတို့မှာလည်း ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ အလုပ်ရှိကြသူများ ဖြစ်သည်။ အဖျားလွတ်သောနေ့များတွင် 'တရုတ် များ နှိပ်စက်သော အဖြစ်အပျက်'နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို ထိုစဉ်က ထုတ်သည့် ဂျာနယ်တစ်စောင်သို့ ရေးပေးရာ ဤခေတ်တွင် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းက ပြန်လည်ရိုက်နှိပ် ထည့်သွင်းခဲ့ဖူးပါသည်။

သေတော့မည် ထင်သော်လည်း

ဤသို့ဖြင့် တစ်ရက်ခြား ဖျားလိုက် စားလိုက်နှင့် တစ်လကျော်ခန့် ရှိလတ်သော် အဖျားလွတ်သော နေ့များ၌ စားသော အစာသည် မနည်းလှသော် လည်း ဘယ်ရောက်ကုန်သည် မသိ။ တစ်နေ့တခြား ခွန်အားနည်း၍ ချည်နဲ့ ပိန်ကြိုသွားခဲ့လေပြီ။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၌ ဒုတိယအိမ်ထောင်မှ မွေးသည့်သား စိုးနိုင်က ကျွန်ုပ်အား ထမင်းစားဖို့ ဖိတ်သည်နှင့် သွား၍စားခဲ့ရာ အပြန်တွင် လမ်းမလျှောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်နှင့် စိုးနိုင်၏အိမ်သည် (မန္တလေးအခေါ်) သုံးပြလောက် ဝေးသည်ဖြစ်ရာ ကျောင်းသို့ အပြန်တွင် ၎င်းခရီးကို တစ်ဆက်တည်း မလျှောက်နိုင်သဖြင့် လမ်းထောင့်ရှိ ဘုတ်တိုင် တစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင်၍ နားရသေး၏။ ဒူးများက တုန်၊ ရင်ထဲက လှိုက်လျက် ရှိနေ၏။ ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်ကား 'ငါသည် ဤတောင်မှ တက်တော့မည် မထင်၊ တောင်တောင်အိအိ လောက်အာရုံများကို ဖြတ်တောက် ပြီး ငါတွေ့သော တရားအတိုင်း နှလုံးသွင်းမပြတ်အောင် သတိပြုလေလော့' ဟု မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမမိပါသည်။ အပန်းပြေသောအခါ ထိုင်ရာမှထမိ၍ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်သည်တွင် အဆက်မပြတ် သတိမလပ်ဘဲ အိပ်ရာ ဝင်သည်၌လည်း နှလုံးသွင်း တရားနှင့်ပင် အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ နံနက်လင်းသောအခါ ထိုနေ့သည် ဖျားနေကျနေ့ဖြစ်သော်လည်း ဖျားမည့် အရိပ်နိမိတ် မတွေ့ရသည့်ပြင် ပေါ့ပါး ဖျတ်လတ်သော ကိုယ်ကာယနှင့်

ကြည်လင်ချမ်းမြေ့သော စိတ်နှလုံးရှိနေခြင်းကိုလည်း တွေ့ရ၏။ အကျဉ်းချုပ် လိုက်သော် ကျွန်ုပ်မှာ ထိုနေ့မှစ၍ အဖျားပြတ်သွားပြီး တစ်နေ့တခြား အင်အား ပြည့်တင်းသောအဖြစ်သို့ ရောက်လာပါတော့သည်။

ရဲတင်းသော ကိုသိန်းမောင်

အတန်ငယ် အားအင် တောင့်တင်းလာသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် သတင်းစာ တိုက်အကြောင်းကို သိလိုသည်နှင့် အတန်ငယ် ဟန်ကြီးသည် ထင်သော တိုက်အုပ် ဦးဘကလေးထံသို့ မသွားဘဲ ကျွန်ုပ်နှင့် အရောတဝင် စကားပြောလေ့ ရှိသော ဗြိတိသျှဘားမား သူဌေး ဦးညွန့် (သူရိယဒါရိုက်တာ) ထံသို့ သွား၏။ ဗြိတိသျှဘားမား ကုမ္ပဏီသည် ထိုစဉ်က စကော့ဈေးကြီးထဲတွင် (ဘာအတွက် မဆိုနိုင်) ဆိုင်ခန်းတစ်နေရာ ယူထား၍ ဦးညွန့် ကိုယ်တိုင် ထိုင်ခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဆိုင်ခန်းထဲတွင် ဦးညွန့်နှင့်အတူ ထိုင်လျက် ဂဠုန် ဦးစောအကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ လခတိုးဖို့ သတ်မှတ်ထားကာမှ အလုပ်ပါ ပြတ်လပ်နေကြောင်းများကို ပြောဆိုလျက်ရှိကြစဉ် ကိုသိန်းမောင် ဝင်လာ၍ ကျွန်ုပ်နှင့် ယှဉ်လျက် ထိုင်လေသည်။ ကိုသိန်းမောင်သည် စကားရှည်စွာ ပလ္လင်မခံဘဲ သူရိယတိုက်တွင် သူမှတစ်ပါး အယ်ဒီတာချုပ် ဖြစ်ထိုက်သောသူ မရှိ။ သူသာလျှင် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုထမ်း သက်လည်း အရှည်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း၊ သတင်းစာ အထားအသို ဆောင်းပါး အပြင်အဆင် အဖြတ် အတောက် စသည်တို့၌လည်း သူသည်သာလျှင် နား အလည်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း စသည်များနှင့် သူ၏အရည်အချင်းများကို ရှည်လျားစွာ တောက်လျှောက်ကြီး ခင်းပြလေရာ ဦးညွန့်နှင့် ကျွန်ုပ်မှာ တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်ယောက် တစ်ချက် တစ်ချက်တွင် လှမ်းကြည့်ကာဖြင့် အံ့အား သင့်စွာနှင့် နားထောင် နေကြရလေ၏။ သူ၏စကား ဆုံးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကိုသိန်းမောင်သည် ကျွန်ုပ်ကိုပင် နှုတ်မဆက်ဘဲ ဦးညွန့်တစ်ယောက်တည်း နှုတ်ဆက်ကာ ထသွားလေ၏။ ဦးညွန့်နှင့် ကျွန်ုပ်လည်း တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ကြည့်၍ ဘာမှ မပြောဘဲ ပြုံးရုံမျှ ပြုံးနိုင်ကြပါသည်။ အယ်ဒီတာချုပ် အလုပ်အတွက် ကျွန်ုပ်ထက် သူက သင့်တော်မည်ဟု ကျွန်ုပ် ရှေ့တွင် ဤမျှလောက် ရဲရဲတင်းတင်း ထုတ်ဖော် ပြောပြခဲ့ခြင်းမှာ သူသည် ဘယ်နှစ်တန်းများ အောင်ထား၍ ဘာစာအုပ်တွေများ ဖတ်ပြီး ဘာစာများ ရေးဖူးလေသနည်းဟု ကျွန်ုပ် အံ့ဩမိပါတော့သည်။

အိမ်ဖျက် ပွဲစားအလုပ်

ကျွန်ုပ်သည် မည်သူ၏ ထမင်းကို စားသည်ဖြစ်စေ၊ ယုတ်စွအဆုံး သူ၏ ထမင်းအတွက် ကျေအောင်ဆိုကာ ကိုယ်တတ်နိုင်သော နေရာတစ်ခုခု

လုပ်ပေးမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ထားတတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ် ကျန်းမာလာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ညီတော်မောင်၏အလုပ်ကို ကူညီဖို့ စီစဉ်ပါသည်။ ညီတော်မောင်သည် ရောင်းလိုသော သူများ၏ အိမ်များကို ဝယ်၍ ဖျက်ရောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်လျက်ရှိ၏။ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်မြို့တွင် လိပ်ကန် လေယာဉ်ပျံများ မပြတ်လာ၍ ဗုံးချလျက်ရှိသောကြောင့် အိမ်ရှင် များသည် မိမိတို့ မနေဝံ့သည့်အတူတူ အိမ်များကို ဖျက်ရောင်းချင်သူ အလွန် ပေါများလျက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုခင်မောင်တင့်ကို ခေါ်၍ အိမ်ဖျက်ပွဲစား လုပ်ကြဖို့ တိုင်ပင်ရာ သူ့မှာလည်း အလုပ်မရှိသည်နှင့် ဝမ်းမြောက်စွာ သဘောတူ၏။ အဆင်သင့်ပုံတစ်ခုမှာလည်း သူ၏ညီ ခင်မောင်ဆင့်သည် ကျောက်မြောင်းရပ် ဩဘာလမ်း၌ရှိသော သူ၏အိမ်ကို ရောင်းချင်သည်ဆို၍ ညီတော်မောင်နှင့် ဆိုင်ပေးရာ ဈေးတည့်ကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့က ဖျက်ပေးရန် တာဝန်ယူကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တာဝန်မှာကား လက်သမားများခေါ်၍ ဖျက်စေပြီးလျှင် အသားကောင်းများမှ ထင်း ဖြစ်မသွားစေရန် စောင့်ကြည့်ကြဖို့ ဖြစ်လေသည်။ ကိုခင်မောင်တင့်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ညီတော်မောင်၏ အလုပ်ကို လုပ်ကြရာတွင် မည်၍မည်မျှ အဖိုးအခ (သို့မဟုတ် ပွဲခ) ရကြမည်ဟု ကား အပြောအဆို မရှိ။ ကျွန်ုပ်တို့က အလုပ်ရှိလျှင် တော်စေ၊ သူကြည့်၍ ပေးလိမ့် မည်။ ရသမျှ အမြတ်ပဲဟူ၍ အောက်မေ့ကြသူများ ဖြစ်လေသည်။ (လောက၌ ငွေရေးကြေးရေးဟူသည် မိတ်ဆွေ ဖြစ်စေ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ဖြစ်စေ မသေမချာ 'ဝါစာကမာ' သဘောမျိုးလုပ်လျှင် နေရာမကျကြောင်း သင်ခန်းစာ ရခဲ့ပါသည်။

မောင်မင်းကြီးသားများ

တစ်နေ့သ၌ မစိုးသည် ရန်ကုန်၌ ဗုံးတွေ အားကြီးချသည်ဟု ကြား၍ ကျွန်ုပ်အား စိတ်မချ ဆိုကာ မြစ်ကျိုးမှ ပြန်ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း ကောင်းစွာ ကျန်းမာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် လူနာတစ်ယောက်အနေဖြင့် အားနာစရာ မရှိတော့ဆိုကာ မြစ်ကျိုးသို့ အလည်သွားဖို့ စိတ်ကူးလျက်ရှိစဉ် ကျွန်ုပ်သွားမည် ကြံသည့်နေ့ မတိုင်မီ တစ်ရက်တွင် မစိုး ပြန်ရောက်လာလေသည်။ အခြားသော အချိန်အခါများ၌မူ ဤအဖြစ်မျိုးသည် ကိစ္စမရှိ။ ရယ်စရာကလေးတစ်ခုသာ ဖြစ်နိုင်၏။ သွားဖို့လာဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းလှသော ထိုအခါကမူကား ကျွန်ုပ် သွားမည့်ဆဲဆဲတွင် မစိုး ရောက်လာခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ မျက်နှာကို ဤတစ်ကြိမ် မြင်လိုက်ရခြင်းကဲ့သို့ ဝမ်းသာရဖူးခြင်းကို ကျွန်ုပ် မမှတ်မိချေ။ မစိုး ရောက်လာသောအခါ၌မူ ချက်မှုပြုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မစိုးက တာဝန်ယူကာ အကူအညီပေးနိုင်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် အိမ်ဖျက် ပွဲစား အလုပ်ကို မလုပ်တော့ဘဲ ဝတ္ထုကလေးများရေးဖို့ စိတ်ကူးပါတော့သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်ကို ဝန်ခံရပါက ညီအရင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း သူတစ်ပါး၏

ထမင်းကို ကြာရှည်စွာ မှီခိုစားသောက်လိုသောဆန္ဒ မရှိသည် နှင့် ဖခင်ရှိသည့် မန်ကျည်းတုံရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုသော ဆန္ဒ ပြင်းထန်လျက် ရှိလေပြီ။ တစ်ကြောင်းမှာလည်း ညီတော်မောင်နှင့် အတူနေကြသော အင်စပိတ်တော် ကိုအောင်ဘော်တို့သည် ဂျပန်ခေတ်တွင် အရောင်းအဝယ် အလုပ်၌ ကွက်စပ် တည့်နေကြသူများဖြစ်၍ ငွေစကား အလွန်ပြောကြရာ ငွေရအောင် ရှာနိုင်စွမ်း မရှိသော ကျွန်ုပ်သည် သူတို့နှစ်ယောက်နှင့် အတူ နေထိုင်ခြင်းအားဖြင့် အလကား အနေခက်လျက် ရှိ၏။ တစ်ထောင် မြတ်သည်၊ နှစ်ထောင် မြတ် သည် စသည်ဖြင့် သူတို့ ပြောကြသော စကားများသည် ကျွန်ုပ်အား ချိုးနှိမ်ဘိ သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ပြောင်းရွှေ့ရန် အခက်အခဲတစ်ခု ဖြစ်နေသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၌ စုံစုပေါင်း ဝန်စည်စလယ် အထုပ် လေးထုပ်ရှိလေရာ ကူလီဟူ၍ မရှိသော ထိုခေတ်၌ မီးရထားပေါ်သို့ ဇာတိကရိုက် တင်လိုက် ချလိုက် လုပ်ရသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မတတ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ တစ်ယောက် တစ်ထုပ် ကား သယ်ယူနိုင်ပါ၏။ နှစ်ယောက်အတွက် လေးထုပ်ကား မတတ်နိုင်သဖြင့် တစ်ထုပ်တလေ ကျန်ရစ်မည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် မန်ကျည်းတုံသို့ စိတ်သာ ရောက်ပြီး လူမသွားနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြ၏။ ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ကျွန်ုပ်၏ ညီဝမ်းကွဲနှစ်ယောက်သည် တပည့်ကလေးကိုယ်စီနှင့် ရန်ကုန်သို့ ကုန်ဝယ် ဆင်းလာကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့ရန် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့ လာကြ သည်တွင် ကျွန်ုပ်၏ ညှိုးငယ်ပုံရသော မျက်နှာကို မြင်ကြသည်နှင့် ဖခင်ထံသို့ လိုက်ခဲ့ရန် ခေါ်ကြလေ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အထုပ်လေးထုပ် သယ်ယူရေး ပြဿနာ ဖြေရှင်း၍ သူတို့နှင့်အတူ လိုက်ကြရန် သဘောတူလိုက်လေသည်။ ထိုခေတ်၌ မီးရထားဖြင့် သွားလာခြင်းမှာ တကယ် ခက်ခဲသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်၏ အထုပ်လေးထုပ် သယ်ယူရေးအတွက် ကျွန်ုပ် စိုးရိမ်ပူပန်မိခဲ့ခြင်းသည် အပိုမဟုတ်။ တကယ် ပူပန်ထိုက်ခြင်းကို အဟုတ် ခရီးသွားသောအခါ၌ သိကြရပါသည်။ ဂျပန် မီးရထားအရာရှိများက ဆင်းကြဦးဆိုတိုင်း ဆင်းကြရ၍ ဘက်ဆိုလျှင် ကတိုက်ကရိုက် တက်ကြရလေရာ မီးရထားဘူတာရုံတစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်၏ညီများက အထုပ်များကို မရပ်သေးဘဲ ရွှေ့နေသေးသော မီးရထားပေါ်သို့ ပစ်တင်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားကိုလည်း တွဲပေါ်သို့ ဆွဲတင် ယူရသည်အထိ သေပြေးရှင်ပြေးလုပ်ဖို့ လိုခြင်းကိုပင် ကြုံခဲ့ ရဖူးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ချည်း ဆိုပါ လျှင် ပစ္စည်းထုပ်ကို မဆိုထားဘိ လူကိုယ်တိုင်ပင် မန်ကျည်းတုံသို့ ရောက် ကောင်းမှ ရောက်ပေမည်။

မိဘ၏အရိပ် အေးလှခြင်း

မီးရထားတစ်တန်း၊ ငှက်(သမ္ဗန်)တစ်တန်း၊ လှည်းတစ်တန်း၊ မြင်းရထား တစ်တန်း သွားကြရ၍ နှစ်ရက်မြောက်သော ညတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် မန်ကျည်းတုံ

ရွာ ဖခင်၏နေအိမ်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေရာ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ ပင်လယ် ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးမှ ဆိုက်ရောက်လာကြသည့်နယ် အကြီးအကျယ် ဟီးချ မိပါတော့သည်။ ညီတော်မောင်တို့နှင့် နေထိုင်ရစဉ်က ဆပ်ပြာခဲ၊ ဆီ၊ ရေနံဆီ၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက် စသည့် ကုန်စည်များကို မြင်ရ၍ ငါးရာ မြတ်သည်၊ တစ်ထောင်မြတ်သည်ဟု ကြားခဲ့ရပေရာ ဖခင်၏အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ တွင် ဖျာ၊ ရိုင်း၊ တောင်း၊ ခြင်း၊ ပလုံး စသည့် အသေးအနပ် ကုန်စည်များ သာ မြင်ရပြီး တစ်ကျပ်မြတ် နှစ်ကျပ်မြတ် စသည်ဖြင့်သာ ကြားရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဖခင်၏ အရိပ်ကို ခိုရခြင်းကား အလွန် အေးချမ်းလှပါဘိ သည်။ ညီများ ရာ ထောင် မြတ်စွန်းသည် ဆိုခြင်းသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ဝမ်းသာ စရာ မဟုတ်သည့်ပြင် သူတို့၏ အမူအရာကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နုံရာရောက် သည်ဟု ထင်ခဲ့မိရာမှ ဖခင်၏ ငါးကျပ် တစ်ဆယ် မြတ်စွန်းခြင်းမူကား ငါတို့ ဆန်ကလေး၊ ဆီကလေး၊ ဟင်းလျာကလေး ဝယ်နိုင်ပေတော့မည်ဟု ဝမ်းသာမိပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်အဖို့ ကံကောင်းခြင်းတစ်ချက်မှာလည်း ကျွန်ုပ်သည် မိဘများအား ထောက်ပံ့ကြည့်ရှုခဲ့ဖူးခြင်း မရှိသော်လည်း အခါပျက်လုနီး ချိန်မှစ၍ မိဘ နှစ်ပါးအား တစ်လလျှင် တစ်ယောက်တစ်ဆယ်စီ ထောက်ပံ့ခဲ့ဖူးခြင်းကြောင့် (ကျွန်ုပ်နှင့် အတူနေများသော) မိခင်က ကိစ္စ မရှိလှစေကာမူ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်ကမူကား လူတွေ့တိုင်း မပြောဘဲ မနေနိုင်အောင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရရှာသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က တစ်လှည့်တစ်ပတ် မှီခို ကပ်ရပ်ရဦးမည့် ထိုအချိန်တွင် ဖခင်က 'မင်းတို့လင်မယားတော့ စားချင်တိုင်း စားပါမောင်၊ ငါ့ဆိုင်ကလေးက အမြင်နှပ်ပေမင့် တစ်နေ့ တစ်ဆယ် ဆယ့်ငါးကျပ်တော့ ဆေးသေ ဝင်ပါတယ်'ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောရှာပေသည်။ ဖခင်၏ အိမ်ဆိုင်မှာ မြန်မာလက်ဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ဖျာ၊ ရိုင်း၊ တောင်း၊ ပလုံး စသော ပစ္စည်းများ ရောင်းချလေသည်။ ဇနီး မစိုးနှင့် သူတစ်ပါးအိမ်၌ နေရ၍ ကျွန်ုပ် ကျေနပ်ခြင်းတစ်ခုမှာ မစိုးသည် ဟင်းချက်ကောင်းသည်ဟု နာမည်ရသည်ပြင် သူတစ်ပါးအိမ်၌ အိုးသူကြီး အလုပ်ကို ဘယ်ခါမဆို တာဝန်ယူတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်နှင့် အိမ်ရှင်မတိုင်းက သဒ္ဒါကြည့်ကြ။ ရှိကြ၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ အနေချောင်လှသည်။

ကျွန်ုပ်၏ မိုက်မဲခြင်းတစ်ခု

ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်သောနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်၏ မိထွေးသည် အချက်အပြုတ် တာဝန် လွတ်ငြိမ်း၍ ဝမ်းသာခြင်းနှင့်အတူ မစိုး၏ အချက်အပြုတ်ကို တစ်လျှောက်လုံး နှစ်သက်လာခဲ့သော ဖခင်ကလည်း 'ယခုမှ ဟင်းနုတူအောင် စားရပေသကွယ်'ဟု ဆိုကာ ဝမ်းသာလျက် ရှိကြ၏။ ဤမျှအထိကား နေရာ

ကျလှပါဘိသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် မစိုးတို့၏ ဝါသနာမှာ ဟင်းကို နေ့ဖို့ညစာ တိုင်းထွာချက်ပြုတ်လေ့ ရှိ၏။ ဥပမာ ကြက်သားဟင်းချက်သည် ဆိုလျှင် နံနက်အတွက် တစ်ဝက် ခွဲထားပြီး ညအတွက် တိုင်းထွာ၍ ချက်၏။ မိထွေးမှာ ရွာသူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ကြံသည့်အခါတွင် များများမြက်မြက် စားချင်တတ်သူ ဖြစ်ရကား ညအချိန်တွင် နံနက်အတွက် ချန်ထားသော ကြက်သားဟင်းထဲမှ နှိုက်ချင် နှိုက်စားတတ်၏။ နံနက်တိုင်သောအခါ မစိုးက ဟင်းပျောက်သည်ဆို၍ ကျွန်ုပ်အား ပြောရာ ကျွန်ုပ်လည်း ဟင်းတုံး များကိုကြည့်ကာမျှနှင့် မည်သည့်အတုံးများ ပျောက်သည်ဟု ပြောနိုင်သူ ဖြစ်သည်အလျောက် 'ကြက်သားဟင်းအိုးထဲက ရင်အုပ်တုံးတွေပျောက်တယ်၊ ဘယ်သူစားသလဲ' ဟု စစ်ဆေးလေ့ရှိ၏။ ဖခင်ကမူ သူ့မယားအကြောင်းကို သိရှာသည်နှင့် 'မဆူပါနဲ့ ငါ့သားရယ်၊ အဖေ ရအောင်ရှာပါမယ်၊ ဈေးကို လူလွှတ်ပြီး ဝယ်ပေးပါမယ်ကွယ်' ဟု ပြောသော်လည်း ကျွန်ုပ်က 'ဝယ်တဲ့ လူက ဝယ်နိုင်ပေမယ့် ချက်ရတဲ့လူက ပင်ပန်းသေးတယ်အဖေရဲ့' ဟု ပြန်ပြော မိသေးသည်။ သို့သော် ဖခင်၏ မျက်နှာ မကောင်းခြင်းကို မြင်ရသည်နှင့် တစ်ကြိမ်ပြင် နှစ်ကြိမ် ဆူပူခြင်းကား မလုပ်တော့ပါ။ မိထွေးမူကား သူ၏ အကျင့်ကို ဖျောက်တော့သည် မရှိ။ သူ့ဆာလျှင် စားတတ်သည်ဖြစ်၍ ချက် ကတည်းက ပိုပိုလျှံလျှံ ချက်ပြုတ်ထားရပါတော့သည်။ ဖခင်အား ကျွန်ုပ် သနားမိခြင်းမှာ မိခင်၏ နေရာ၌ မြောက်စားထားသည့် မိထွေး၏ ညံ့ဖျင်းသော အလေ့အကျင့်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိသွား၍ ရှက်ရှာခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မိထွေး၏ ညံ့ဖျင်းသော အချက်များကို ကိုယ်တိုင် လည်း မပြော၊ မစိုးအားလည်း မပြောဖို့ သတိပေးခြင်းအားဖြင့် စိတ်သက်သာ ရအောင် ကြိုးစားဖို့ သတိရခဲ့ပါသည်။

ဆေးကုန်သည် ဖြစ်ရခြင်း

မန်ကျည်းတုံသို့ ရောက်ပြီး၍ တစ်လကျော်ခန့် ကြာလတ်သော် ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်လာခဲ့သည့် ညီဝမ်းကွဲ နှစ်ယောက်အနက် အကြီးဖြစ်သူ မောင်ဖေဘက 'ဆင်ကိုနာ' (ကွာနိုင်မှုန့်) ဝယ်ပြီး ရန်ကုန်သို့ သွားရောင်းလျှင် မြတ်နိုင်သည်ဟု အကြံပေး၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဖခင်၏ ဆိုင်ကလေးမှ ထမင်း စားသောက်၍ ဖခင်ကလည်း သံဒွါကြည်ဖြူ ရှိစေကာမူ ဝမ်းစာအတွက် တစ်ခုခု လုပ်ရမှ ကျေနပ်တတ်သည်အလျောက် ညီ၏ အကြံအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူလိုက်လေ၏။

ထိုစဉ်အခါက ကန့်ဘလူ ဘူတာတွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ဆေးမီးရထား တစ်စင်း မှောက်ဖူးရာ ရွာသူရွာသားများသည် မီးရထားထဲ၌ ပါလာသော ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ကို သူ့ထက်ငါ သယ်ယူ ဝှက်ထားကြ၏။ မောင်ဖေဘသည်

၎င်းရွာသားများထံမှ ဆင်ကိုနာဆေးမှုန် ၄၉ ၃၀၀ ကျပ်ဖိုး ဝယ်ယူခဲ့၍ ကျွန်ုပ် အား ရန်ကုန်သို့ အစမ်းသဘောနှင့် သွားရောက် ရောင်းချရန် အကြံပေး လေ၏။ ခရီးသွားဖို့ ဦးမလေးတတ်သော ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်သို့ ကုန်ဝယ် သွားကြမည့် လူငယ်တစ်စုနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားလေသည်။ ဤလူငယ်များ အနက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယားကို ကြည့်မြင်တိုင်မှ ခေါ်လာခဲ့သည့် ညီဝမ်းကွဲ နှစ်ယောက်အနက် အငယ်ဖြစ်သူ မောင်ဘင်လည်း ပါလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကုန်သည် လေးငါးယောက်သည် (ကျွန်ုပ်လည်း ကုန်သည်ဖြစ်နေ လေပြီ။) ဝက်လက်ဘူတာမှ ပလိပ်ဘူတာသို့ရောက်အောင် မီးရထား တစ်တန်း၊ မြင်းလှည်း တစ်တန်း၊ လှေ တစ်တန်း၊ နွားလှည်း တစ်တန်းဖြင့် တစ်ညအိပ်ခရီး သွားကြရပြီနောက် (ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ အိပ်ကြသည်။) ညနေခင်းတွင်မှ ဆိုက်ရောက်သွားကြ၏။ အခြား လူငယ်များမှာ ကုန်ဝယ်သွားကြခြင်း ဖြစ် သောကြောင့် ဝန်စည် မပါ။ ဗလာ သွားကြလေရာ ကျွန်ုပ်မူကား ဆင်ကိုနာမှုန်ကို မုန့်သေတ္တာဘူးနှင့် ထည့်၍ လွယ်အိတ်ဖြင့် လွယ်လျက် ပါလာလေသည်။ ထိုအချိန်၌ လူ့လောကတွင် ကျွန်ုပ် ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းမှာ ဤဆင်ကိုနာ ဘူးသာ ရှိပေရာ (ဤသည်မှာလည်း ညီ မောင်ဖေဘက အရင်းအနှီး ထူထောင် ပေးလိုက်ရှာခြင်းဖြစ်သည်။) ကျွန်ုပ်သည် လမ်းခရီးတစ်လျှောက်တွင် ဤ ဆင်ကိုနာဘူးကို 'အသက်ဘူး' သဖွယ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လာခဲ့ပါသည်။ ပလိပ်ဘူတာမှ မီးရထားစီးကြ၍ တိရစ္ဆာန်တွဲ တစ်တွဲပေါ်၌ နေရာရကြ လေရာ ကျွန်ုပ်သည် ဆင်ကိုနာဘူးကို ခေါင်းအုံး၍ အိပ်ခြင်းအားဖြင့် စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ခဲ့၏။ မည်သည့်အရပ်သို့ တစ်ညအိပ် ခရီးသွားသည် ဖြစ်စေ၊ အိပ်ရာလိပ်မပါဘဲ သွားလေ မရှိသော ကျွန်ုပ်သည် မည်မျှ ကြာမည် မသိသော ဤခရီးဝေးကြီးကို မျက်နှာသုတ်ပဝါတစ်ထည်မျှနှင့် ထွက်လာ ခဲ့၏။ တိရစ္ဆာန်တွဲ ဆိုသော်လည်း နွားများ အိပ်ရန်အတွက်ထင်။ ကောက်ရိုးများ ခင်းထားသည်ကို တွေ့ရ၍ တော်ပါသေး၏။ သို့သော် နွားသေးစော် အနည်းငယ်တော့ နံသည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ပျဉ်ပုံကြီး ဘူတာသို့ ရောက်၍ ဂျပန်များက 'ရှေ့ဆက် မသွားတော့၊ ဆင်းကြတော့' ဟု ဆိုကာ မောင်းချသည်နှင့် ခရီးသည်အားလုံး ဆင်းကြရသည်။

သင်္ကန်းဝတ်များလည်း ပါသည်

ကျွန်ုပ်သည် ခရီးသည်များ၏ အခြေအနေကို ကြည့်လိုက်သောအခါ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သူများနှင့် မတူဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ လူစု ကဲ့သို့ စီးပွားရေးအတွက် အရောင်းအဝယ်သွားကြသည့် ကုန်သည်များ ဖြစ်ကြပုံရသည်။ ဤအထဲတွင် သင်္ကန်းဝတ်များလည်း ရာခိုင်နှုန်း ၁၀ ထက် မနည်း ပါရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ကြံရာမရ၍ ကုန်သည်ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်လေရာ

သင်္ကန်းဝတ်များမူကား ယခုမှ အကြံရပြီး ကုန်သည်ဖြစ်လာကြဟန် ရှိပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သင်္ကန်းဝတ်ဟူသော စကားကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်သုံးနှုန်းခြင်း ဖြစ်၏။ ဘူတာရုံမှ ထွက်လာကြပြီး ရန်ကုန် မန္တလေး လမ်းကြီးပေါ်တွင် ကားတစ်စီး ပေါ်သို့ တက်ကြရသည့် ခရီးသည် ၃၀ ခန့်အနက်တွင် (ဤမျှသာ ဆန့်၍ ကျန်လူများမှာ အခြားကားများကို စောင့်မျှော်ရစ်ကြသည်။) သင်္ကန်းဝတ် သုံးပါး ပါလာ၏။ ကားထွက်သောအခါ လမ်းတွင် ၁၂ နာရီခွဲသော်လည်း ထမင်းဆိုင်ရှိသော စခန်းသို့ မရောက်သေးသည်နှင့် အချို့ ခရီးသည်များက 'ကိုယ်တော်တွေ နေလွဲကုန်ရှာကြတော့မှာပဲ' ဆိုကာ ကရုဏာသံနှင့် ပြောကြ၏။ ဘတ်စ်ကားသည် နာရီပြန်တစ်ချက် ထိုးပြီးကာမှ ထမင်းဆိုင်ရှိသော စခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်လေရာ သင်္ကန်းဝတ် သုံးပါးတို့လည်း အနည်းငယ်မျှ တွန့်ဆုတ်ခြင်း မရှိဘဲ ထမင်းသုံးပွဲ မှာယူ၍ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ကြလေသည်။ ခမည်းတော် မယ်တော်များ မကျန်းမာ၍ ခရီးထွက်ခြင်း မဟုတ်။ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် အတွက် ကြွချီကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အတတ်သိရသော ကျွန်ုပ်မှာ ၎င်းတို့အား ကဲ့ရဲ့လိုသောစိတ် မဖြစ်ပေါ်ဘဲ သာသနာတော်အတွက်သာ ဝမ်းနည်းမိပါ တော့သည်။ သို့သော် ထိုခေတ်က ခရီးသွားရာ၌ ကျွန်ုပ် အထူးသတိပြုသော အခြင်းအရာ တစ်ခုမှာ ကျွန်ုပ်လည်း ၎င်းတို့အတွက် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုရမည် စိုးသောကြောင့် အနီး၌ မထိုင်ဘဲ တတ်နိုင်သမျှ ကွာလှမ်းအောင် ထိုင်မိခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ပထမတစ်ချိ ကော်ပါ၏

ဘတ်စ်ကားသည် စမ်းချောင်းရပ်ကွက် မြေနီကုန်းသို့ ညနေခင်းတွင် ဆိုက်ရောက်သွားလေရာ ဘဇံနှင့် အခြား ဝက်လက်သားကလေးများမှာ ဟင်္သာတသို့ သွားကြမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် သူတို့နှင့်အတူ မတည်းခိုဘဲ ယခင်က နေခဲ့ဖူးသည့် မင်းလမ်းထဲရှိ အိမ်နီးချင်းတစ်အိမ်သို့ သွား၏။ ညီတော်မောင်နှင့် ကိုအောင်ဘော်တို့ ရှိကြသည့် ဝေဠုဝန်ကျောင်း တိုက်သို့လည်း မသွား၊ သား စိုးနိုင်၏ အိမ်သို့လည်း မသွားချေ။ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့ မသွားခြင်းမှာ သူတို့လူစုက ထောင်ချီ၍ မြတ်စွန်းကြပြီး ဟုတ်လှပြီဟု ခြေဖျားထောက်နေကြသည့်အထဲတွင် ကျွန်ုပ်က ဆေးမှုန့် လွယ်အိတ်ကလေးနှင့် သွားရမည်ကို ရှက်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ သား၏အိမ်သို့ မသွားခြင်းကား 'ငါ့အဖေ စာရေးဆရာကြီး ဆေးမှုန့်သည် ဖြစ်လာလေပြီ'ဟု ရှက်များ ရှက်ဦးမည်ကို စိုးရိမ်မိသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ကံအားလျော်စွာ မင်းလမ်းမှ ပန်းထိမ်သည် လူငယ်နှစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်၏ အဖြစ်ကို မြင်ကြ၍ ကြင်နာစွာ လက်ခံကြပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်၏ ကုန်ကလေးကို ဆေးဆိုင်ရှင် ဒေါက်တာတစ်ယောက်အား ပြသ ရောင်းချပေးရာ ၁၀၀၀ ကျပ်နှင့် ဈေး

တည့်သည့်ပြင် နောင်ကိုလည်း ရသမျှဝယ်ယူပါမည်ဟု ကတိပြုလိုက်လေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်ကား ကုန်သည်အလုပ်သည် မဆိုးလှဟု ဝမ်းသာ ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်မိပါသေးသည်။ ဆေးရောင်းပေးသူ ညီနောင်တို့အား ထိုက်သင့်သလောက် ပေးကမ်းပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် ရွှေပုစွန်ခြောက် သုံးပိဿာဝယ်၍ ဝက်လက် သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ တစ်ရက် ဖြစ်၍ ဂျပန်က မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးပေးသည်ဆိုကာ ကျေညာသည်နှင့် အချို့လူများ အတော် ဝမ်းသာနေကြသောနေ့ ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချိန် တွင် သတင်းစာဘက်၌လုပ်လာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာခဲ့၍ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမနှင့်လည်း အလွန် နီးရင်းစွာ ဆက်ဆံခဲ့ဖူးပါလျက် ကျွန်ုပ်၌ အလုပ် လက်မဲ့ ဖြစ်ရခြင်း၊ အသွားအလာ ခက်ခဲခြင်းတို့လောက်ကိုသာ တွေ့ရသည် ဖြစ်သောကြောင့် လွတ်လပ်ရေးပေးသည် ဆိုခြင်းအတွက် စိုးစဉ်းမျှပင် ဝမ်းမသာ တတ်ကြောင်းကို ပွင့်လင်းစွာ ဝန်ခံပါသည်။

သစ္စာရှိသော ခွေး

ကျွန်ုပ်သည် ပုစွန်ခြောက် သုံးပိဿာကို လွယ်အိတ်တွင်ထည့်ကာ လွယ်လျက် ကွမ်းခြံဘူတာသို့ ထွက်လာခဲ့ရာ မီးရထားလက်မှတ် ရဖို့အရေး မှာ မလွယ်ကူကြောင်း တွေ့ရှိရလေပြီ။ အကြောင်းမူကား မီးရထားသည် ညနေ ၀၉:၃၀ နာရီမှ ထွက်ရန်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ် ရောက်သွားသည့် ၁၁ နာရီ အချိန်ကတည်းက ခရီးသည် ကျူတန်းကြီးသည် လူ ၈၀ ခန့် ရှိနေပြီကို တွေ့ရသောကြောင့် ပေတည်း။ ကျွန်ုပ်လည်း ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထုံးစံအတိုင်း နောက်ဆုံးမှ ဝင်၍ ရပ်ရပါသည်။ အသိမိတ်ဆွေဟူသည်မှာ (တကယ် ကြင်နာမှု ရှိခဲ့လျှင်) နိမ့်သည် မြင့်သည် မရွေး၊ အားကိုးရခြင်းကို ဤတစ်ကြိမ် ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် 'ကျူ'တန်းထဲတွင် ရပ်လျက်ရှိစဉ် ကျွန်ုပ်၏ နောက်မှ တဖျောက်ဖျောက် ရောက်လာကြသူများလည်း ဝင်၍ ရပ်ကြသဖြင့် ၁၀ ယောက်ထက်မနည်း ရှိနေကြလေပြီ။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆီမှ 'ဆရာကီး ဘယ်ကိုလဲ'ဟု မေးလိုက်သဖြင့် လှည့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ ပီမိုးနင်းနှင့် အဖွဲ့ကျ၍ တရုတ်တန်းဘက်တွင် ကျက်စားကြ စဉ်က ကျွန်ုပ်တို့၏ အခိုင်းအစေ ဖြစ်ဖူးသည့် တရုတ် 'ပြောင်းထိုးသမား' 'အုပ်ပေါင်း'ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ တရုတ်တန်းတစ်ခွင်၌ ကျက်စားဖူးစဉ်ကမူ အုပ်ပေါင်းသည် ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ 'သစ္စာရှိသော ခွေး'ပမာ ခင်မင်၍ ကျွန်ုပ် ခိုင်းစေသမျှကို သွက်လက်စွာနှင့် လိုလိုချင်ချင် ဆောင်ရွက်တတ်သည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်ကလည်း ဖောဖောသီသီ ပေးကမ်းထားဖူးသူ ဖြစ်လေသည်။ တရုတ်တန်း ရပ်ကွက်၌ တရုတ် ဘိန်းစားများအနက်တွင် ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ညိုလေးစားသူ အလွန်ပေါများသည်နှင့် တစ်နေ့သ၌ ကိုခင်မောင်တင့်က 'ဒီလူစုတွေထဲမှာတော့

ဘုရင်တစ်ပါးပါပဲ' (Uncrowned King) ဟု ပြောဖူးလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာမှာလည်း ကျွန်ုပ်ကို ခင်မင်လေးစားသောသူများ၏ နိမ့်ကျမှုကြောင့် ရှက်တတ်သည် မရှိ။ ကလေးများ (ယုတ်စွအဆုံး) ခွေးများက ချစ်ခင်ကြသည် ဆိုလျှင်လည်း ဝမ်းမြောက်စွာ ဂုဏ်ယူလိမ့်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

အုပ်ပေါင်းသည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာရာ ကျွန်ုပ်က အကျိုး အကြောင်းကို ပြောပြသောအခါ၌ 'ဒီလိုဆို ဆရာကီး ဖယ်ပါ။ ကျွန်တော် ရပ်နေပါမယ်' ဟု ပြောသည်နှင့် သူ့အား နေရာဖယ်ပေး၍ ကျွန်ုပ်မူ သစ်ပင်ရိပ် အောက်သို့ သွား၍ ထိုင်နေလေ၏။ ဤအတောအတွင်း ကျွန်ုပ်သည် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့သွား၍ ကိုယ်တိုင် သောက်ပြီးနောက် အုပ်ပေါင်းအတွက် လည်း တစ်ခွက်ဝယ်ယူကာ လာ၍ ပေးလိုက်သေးသည်။ ယုတ်ညံ့သော တရုတ်ဘိန်းစား တစ်ယောက်အတွက် ဝတ်ပြုရသည်ဆို၍ ကျွန်ုပ် မရှက်တတ်။ အုပ်ပေါင်းကလည်း ကျေးဇူးတင်ရှာသည်။ နာရီပြန်တစ်ချက်ခန့် ရှိလတ်သော် အချက်ပေး ဥဩဆွဲ၍ လေယာဉ်ပျံများ ပေါ်လာကြသည်တွင် လက်မှတ်ပေါက်၌ စောင့်နေကြသော လူ ၁၀၀ ခန့်ရှိ 'ကျူ'တန်းကြီးသည် ဖရီဖရဲ ကျဲ၍ ပြေးသူများ ပြေးကုန်ကြလေပြီ။ အုပ်ပေါင်းကမူ ထွက်မပြေးဘဲ ရှေ့မှ လူများ လစ်လပ်တိုင်း တက်၍ တက်၍ သွားလေရာ နောက်ဆုံးတွင် ကျူတန်းထဲ၌ တတိယနေရာသို့ ရောက် သွားခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်အားလည်း လွတ်ရာအရပ်သို့ သွားဖို့ ပြောလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ဘူတာ အဆောက်အဦနှင့် နီးကပ်လွန်းလျှင် အန္တရာယ်မကင်းဟု ထင်သည်နှင့် နှစ်ဖာလုံခန့်သို့ သွား၍ ရှောင်နေ၏။ လေယာဉ်ပျံများသည် (ဘာကြောင့်မသိ။) ဗုံးမချဘဲ ပျံသွားကြလေရာ အားလုံး ရှင်းပြီ ဆိုသော အချက်ပေး ဥဩဆွဲသောအခါမှ ကျွန်ုပ် ပြန်လာခဲ့သည်။ အုပ်ပေါင်းမူကား ကျူတန်းတွင် ထိပ်ဆုံးနေရာသို့ရောက်လျက် ရှိလေပြီ။

အုပ်ပေါင်း၏ ဇာတ်သိမ်းပုံ

ကျူတန်းတွင် ကျွန်ုပ်၏နေရာ၌ ဝင်၍ ရပ်ကတည်းက အုပ်ပေါင်းသည် 'ဆရာကြီး ကျွန်တော့် ပေးထား' ဟု ဆိုကာ ကျွန်ုပ်၏ လွယ်အိတ်ကို တောင်း ယူ၍ လွယ်ထားလေရာ ငါးနာရီထိုး၍ ကျွန်ုပ်အတွက် လက်မှတ်တစ်စောင် ဝယ်ပေးပြီးသောအခါမှ လွယ်အိတ်ရော လက်မှတ်ပါပေး၍ နေရာ ဖယ်ပေး လေသည်။ ကျွန်ုပ်က မုန့်ဖိုးငွေ ၁၀ ကျပ် ပေးလိုက်ရာ များလွန်းသည်ဆို၍ အတင်းပေးရသည်။ ဝမ်းသာစရာကောင်းသည်မှာ ထိုနေ့၌ ခရီးသည်များကို အားလုံး လက်မှတ်မရောင်းနိုင်ဘဲ လူတစ်ဝက်ခန့် ရောင်းပြီးသည်တွင် လက်မှတ် ပိတ်ပြီ ဆိုကာ ရပ်စဲလိုက်သဖြင့် အချို့လူများ ပြန်သွားကြလေရာ အကယ်၍သာ ကျွန်ုပ်သည် အုပ်ပေါင်း၏ အကူအညီ မရခဲ့ပါက ပြန်သွားရသည့် လူများထဲတွင် ကျွန်ုပ် ပါကောင်း ပါပေလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင်လည်း ပြန်တော့မည် ဆိုပြန်လျှင်

ပြန်ရမှ ကျေနပ်တတ်သော ကျွန်ုပ်၏ဝါသနာကြောင့် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရချေ ဦးတော့မည်။ ကျွန်ုပ်သည် လမ်းခရီးတစ်လျှောက်လုံး အုပ်ပေါင်းကို သတိရလျက် ရှိ၏။ နောက်တစ်ခေါက် ရန်ကုန်သို့ ဆေးမှုန့်ရောင်းရန် လာရသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်သည် တရုတ်တန်းသို့ ချက်ချင်းသွား၍ အုပ်ပေါင်းကို ရှာ၏။

ဤသို့သော တရုတ်ဂျပိုးများမှာ မကြာခဏ နေရာပြောင်းရွှေ့တတ်ကြ သောကြောင့် ရှာဖွေရန် မလွယ်ကူလှချေ။ နောက်ဆုံးတွင်မှ သတင်းရ၍ သူနေ သောနေရာသို့ ရောက်သွား၏။ အုပ်ပေါင်းသည် လတ္တာလမ်း၌ လူမရှိသော သုံးထပ်တိုက် တစ်တိုက် အပေါ်ဆုံးထပ်တွင် ဘိန်းခန်းဖွင့်၍နေရာ လေကြောင်း အချက်ပေးဥသြသံ ကြား၍ သုံးထပ်မှ ဆင်းပြေးလာသည်တွင် ဗုံးတစ်လုံးသည် လှေကားတစ်လျှောက် ဆင်းလာသော အုပ်ပေါင်း၏ မျက်နှာနှင့် ရင်ဘတ်တို့ကို ထိမှန်သဖြင့် လူရုပ်ပင် မပိတော့ဘဲ ပွဲချင်းပြီး သေရှာသည်ဟု ကြားသိရလေ သည်။ နောက်ပိုင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် လက်သပ်မွေးထားသည့် ခွေးနှစ်ကောင် သုံးကောင်မျှ သေဖူး၍ ငိုကြွေးရဖူးရာ ၎င်းတို့နှင့်အတူ အုပ်ပေါင်းတစ်ယောက် ကိုလည်း သတိရ၍ မျက်ရည်များ ဖြည့်စွက်ကျဆင်း ခဲ့ရဖူးပါသည်။ အုပ်ပေါင်း ကား သူထိုးပေးသည့် 'ပြောင်း' တံမှ ဘိန်းငွေများသဖွယ် ကွယ်ပျောက်သွားရှာ လေပြီတကား။

လောဘ နည်းလွန်းခြင်း

မန်ကျည်းတုံရွာသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ပါလာသော ပုစွန်ခြောက် သုံးပိဿာအနက် တစ်ပိဿာကို အိမ်သုံးအတွက် ထား၍ နှစ်ပိဿာကို ရောင်းစားဖို့အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ ရွာတွင် ပုစွန်ခြောက် ဆို၍ မမြင်ကြရချေ။ ကျွန်ုပ်၏ ပုစွန်ခြောက်များမှာ အလွန်ကောင်း၍ ရဲရဲနီသော ရွှေပုစွန်များ ဖြစ်သဖြင့် လူတိုင်းက ရောင်းပါတော့ဟု တောင်းပန်ကြ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ပုစွန်ခြောက် နှစ်ပိဿာကို ဆွေမျိုးများအား အနည်းငယ်မျှစီ ခွဲဝေရောင်းချဖို့ ဆုံးဖြတ်၏။ ပုစွန်ခြောက် ဝယ်ရင်းဈေးမှာ တစ်ပိဿာ ၁၂ကျပ် ဖြစ်၍ ၁၇ ကျပ်ဈေး ရောင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ သွက်သွက်လက်လက် ဝယ်ယူကြလေသည်။ ဤနောက်ပိုင်း၌ ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်ကား ရန်ကုန်မှ မန်ကျည်းတုံသို့ ကုန်းတစ်တန်း၊ ရေတစ်တန်း၊ လှေတစ်တန်း၊ လှည်းတစ်တန်းဖြင့် ခဲယဉ်းစွာ ကိုယ်တိုင် လွယ်ယူခဲ့ရပြီးနောက် ပုစွန်ခြောက်ဆို၍ မမြင်ရသည့် ဒေသသို့ ရောက်ရာတွင် ထိပ်ဆိုသော ပုစွန်ခြောက် တစ်ပိဿာကို အမြတ် ငါးကျပ်မျှ တင်ရောင်းရုံနှင့် ကျေနပ်နိုင်သော ငါသည် ကုန်သည်အလုပ်နှင့် ဘယ်တော့မှ ကြီးပွားနိုင်မည် မဟုတ်ဟု ရိပ်မိနိုင်ပါတော့သည်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ အသက်တာ တစ်လျှောက်လုံး၌ ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရောင်းသောအခါ၌ ဖြစ်စေ၊ အလုပ်အတွက် လခ သတ်မှတ်သောအခါ၌

ဖြစ်စေ၊ 'စာမူ' တစ်ခုအတွက် ဈေးဖြတ်သောအခါ၌ ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်တောင်းသော ဈေးနှုန်းကို ဆစ်သူဟူ၍ မကြုံခဲ့ရ။ တောင်းသည့်အတိုင်း ချက်ချင်း ပေးကြ သည့် ဝယ်သူများချည်း ကြုံခဲ့ရပါသည်။

ဘတ်စ်ကား ခရီး၏ဒုက္ခ

ရွာသို့ပြန်ရောက်သည်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဆေးကုန်သည်အလုပ်ဖြင့် မကြွယ်ဝနိုင်စေကာမူ အထိုက်အလျောက် စီးပွားဖြစ်နိုင်လောက်သည်ဟု မျှော်လင့်လျက် ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ တွက်ကိန်းကား ၃၀၀ ကျပ်ဖိုး ဝယ်သွားသည့် ဆေးမှုန့်ကို ၁၀၀၀ ကျပ်နှင့် ရောင်းရသည်ဆိုလျှင် ၃၀၀၀ ကျပ်ဖိုး ဝယ်သွား ပါက ၁၀၀၀၀ ကျပ် ရဖို့ သေချာသည်ဟု တွက်လိုက်၏။ အခြေအနေအရ ကြည့်လျှင်လည်း ဝယ်သူမရှား ဆိုသောကြောင့် ဤတွက်ကိန်းသည် မရိုင်းလှချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကန်ဘလူဘူတာသို့ လူစေလွှတ်၍ ဆင်ကိုနာ ဆေးမှုန့်များသာမက မီးရထား မှောက်ရာမှ ရလိုက်ကြသည့် ဆေးမျိုးစုံကို ဝယ်ယူစေ၏။ ဆွေမျိုးများလည်း အစုစပ် ပါကြ၏။ ဤတစ်ခေါက်၌မူ ကျွန်ုပ် တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်တော့ဘဲ ညီ မောင်ဖေဘအပြင် တပည့် ကလေး တစ်ယောက်ကိုလည်း ခေါ်ခဲ့၍ ရန်ကုန်သို့ ဆင်းကြလေသည်။ ဤ တစ်ကြိမ်၌မူ ပလိပ်ဘူတာသို့ ရောက်ကြသောအခါ ရန်ကုန်သို့ မီးရထား မထွက်တော့ ဆိုသောကြောင့် ဘတ်စ်ကားနှင့် သွားကြဖို့ စီမံကြ၏။ ပလိပ် ဘူတာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ ရန်ကုန်သို့သွားလိုသော ခရီးသည်များကို တွေ့ရ လေရာ (သင်္ကန်းဝတ်များလည်း ပါသည်။) လူ ၅၀ ခန့်သည် ဘတ်စ်ကား တစ်စီးကို ငှားကြ၍ တစ်ယောက် ၃၀ ကျပ်နှုန်းနှင့် ဈေးတည့်ကြ၏။ သို့ရာ တွင် လမ်းခရီး၌ သူလိုက်ချင် ငါလိုက်ချင်နှင့် တက်လာကြရာ စုစုပေါင်း လူ ၈၀ ထက် နည်းလိမ့်မည် မထင်ပေ။ ဘတ်စ်ကားသည် ညနေခင်းမှ ထွက်ရ၍ ကုမဲဘူတာတွင် ပထမည အိပ်ရ၏။ ကျွန်ုပ်အား ညီ - မောင်ဖေဘက လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် ကုလားထိုင်များကို ဆက်ခင်း၍ အိပ်ရာ ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပေးပေသည်။ ကုလားထိုင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဆက်များမှာ ညီညာ ပြေပြစ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ခိုးလိုးခုလုရှိသော်လည်း ကံပစ်ချရာ အထိုက်အလျောက်နေတတ်ဖို့ စိတ်ကို ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်သော ကျွန်ုပ်မှာ အိပ်ပျော်အောင် အိပ်တတ်ပါသည်။ နံနက်စောစော ခရီးထွက်ကြ၍ ထမင်းဆိုင် ရှိသော စခန်းများတွင် ထမင်းစားရုံမျှ ရပ်နားပြီး တစ်နေ့လုံး မောင်းကြရာ လူသုံးလေးဆယ်မျှသာ ဆန့်သော ဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် လူ ၈၀ ခန့် (အမိုးပေါ် မှာလည်း စီးကြသည်။) လိုက်ပါလာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကျပ်တည်း လိုက်ပုံ မှာ မလှုပ်သာအောင် ရှိတော့သည်။ ၎င်းနေ့ ညနေတွင် တပ်ကုန်းသို့ ရောက် ပြန်၍ ညအိပ်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်အား 'ရွှေဥဒေါင်း'ဟူ၍ သိသော

လူတစ်ယောက်က သူ၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်၏အိမ်သို့ ခေါ်သွား၍ အိပ်ရာ နေရာပေးသဖြင့် ချမ်းသာစွာ အိပ်ရပါပေသည်။

ကြောက်သော်လည်း မပြေး

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင်လည်း စောစောကြီး ထွက်ကြ၍ ပျဉ်းမနား ကို ကျော်လွန်သောအခါ အင်္ဂလိပ် လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘတ်စ်ကားဆီသို့ တည့်တည့်ကြီး ပျံလာသည်နှင့် ဘတ်စ်ကားရပ်ကာ လူတွေ အားလုံး ဆင်း၍ ပုန်းကြ၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ကသာဆိပ်ကမ်း၌ မစိုးနှင့် ကြိုရ စဉ်က နည်းတူ အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံ အပေါ်၌ သဘောထားကာ 'ပစ်ရက်လျှင် ပစ်စမ်းပါစေ၊ ဆယ်ပြန် သေလိုက်မည်'ဟု စိတ်ကို တင်းပြီး ဘတ်စ်ကား ပေါ်မှ မဆင်းဘဲ တစ်ယောက်တည်း ထိုင်နေရစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် လေယာဉ်ပျံကို မော့ကြည့်လျက်ရှိစဉ် လေယာဉ်ပျံသည် ဘတ်စ်ကားကို ကြည့်သည့်လက္ခဏာနှင့် တစ်ဖက်သို့ စောင်းငဲ့ကာ ခပ်နီးနီး ကပ်၍ ပျံ၏။ လေယာဉ်ပျံတို့မည်သည် စက်သေနတ်နှင့် ပစ်သည့်အခါ ခပ်စောင်းစောင်း ပျံတတ်သည်ဟု ပြောကြသောကြောင့် တကယ် ပစ်တော့ မည်ထင်မိသည်နှင့် မျက်စိကို မှိတ်ထားလိုက်၏။ သို့သော် မပစ်ဘဲ ဆက်လက် ပျံသွားလေသည်။ ဤသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် အချို့လူများသည် ဘုရား တရားကို အောက်မေ့တတ်ကြသည် ဆို၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ဘုရားတရားကို အချို့လူများထက်မက ယုံကြည်သူဖြစ်သည်ဟု ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိ၏။ သို့သော် ထိုလူများ အောက်မေ့ပုံ အောက်မေ့နည်းမျိုးကို ကျွန်ုပ် မလုပ်တတ်သည်နှင့် ကြီးစားခြင်းလည်း မပြုချေ။

ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးသည် (ကျွန်ုပ်ဖတ်ဖူးသော စာများ အရ) အဓိပ္ပာယ်မရှိသော ရက်စက်မှုမျိုးကို ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယုံကြည်သော စိတ်နှင့် ထိုင်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လေယာဉ်ပျံ စောင်းငဲ့လိုက်သောအခါ၌ ထိုယုံကြည်ချက် ပျက်၍ ပစ်လိုက်တော့မည် ထင်မိသော်လည်း ကျွန်ုပ်သည် လက်ရှိဘဝထက် ယုတ်ညံ့သော ဘဝမျိုးသို့ မရောက်နိုင်ဟု သိသည်ဖြစ်သော ကြောင့် (ယုံကြည်သည် ဆိုချင်ဆို) ကြောက်ပင် ကြောက်သော်လည်း မျက်လုံးပြူး မျက်ဆံပျာ မဖြစ်ခဲ့ပါ။ မည်သို့ဆိုစေ တရုတ်များက စက်သေနတ်နှင့် ချိန်ထားစဉ်ကကဲ့သို့ ထူပူသွားအောင်ပင် မဖြစ်တော့ပါ။ ဤသို့ ဖြစ်လာရ ခြင်းမှာလည်း စက်သေနတ်နှင့် ဗုံးတွေကြားထဲတွင် အတွေ့အကြုံများသော ကြောင့် ဖြစ်တန်ရာပေသည်။ လေယာဉ်ပျံ ထွက်သွား၍ လူများသည် ပုန်း အောင်းရာမှ ထွက်လာကြသောအခါ အချို့မှာ ဆူးချုံထဲသို့ အရမ်း တိုးဝင်မိ သောကြောင့် ဆူးခြစ်မိ၍ သွေးသံရဲရဲ ဖြစ်လိုဖြစ်၊ အချို့မှာ ချိုင့်ထဲသို့ လိုမ့်ချ

သောကြောင့် ပွန်းလှိပွန်း၊ ပဲ့လှိပဲ့၊ အချို့မှာ ခလုတ်တိုက်သဖြင့် ခြေနာသူနာ ဒဏ်ရာကလေးများ ပါလာကြလေသည်။ ကားပေါ်မှ ကျွန်ုပ် ဆင်းမပြေးသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်မှာလည်း ကျွန်ုပ်သည် ဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် ရှေ့ဆုံးမှ အကောင်းဆုံးသောနေရာကို ရရှိထားသည်ဖြစ်ရာ ဆင်းပြေးပြီး ပြန်တက်သော အခါ၌ လူကပ် တစ်ယောက်တလေက ကျွန်ုပ်၏ နေရာကို ယူထားခဲ့လျှင် ပြန်ရဖို့ ခက်ချင် ခက်မည်ဟု စိုးရိမ်သောကြောင့်လည်း တစ်ကြောင်း ဖြစ်လေသည်။ အလွန် လူကျပ်ပြီး ခရီးရှည်ကြီး သွားရမည့် ဤလမ်းမျိုးတွင် နေရာကောင်းရမှုမှာလည်း အလွန် အရေးကြီးလှပေသည်။

ထူးဆန်းသော ဂျပန်စိတ်ကူး

တောင်ငူသို့ ရောက်သောအခါ၌ ကျွန်ုပ်မှာ နေရာကောင်း ရထားသည့် အတွက်ပင် အခြားလူများကဲ့သို့ မဆင်းရဲဘဲ သက်သာရာရခြင်းကို တွေ့ရပေသည်။ တောင်ငူနယ်နိမိတ်သို့ မရောက်မီ ဆယ်မိုင်လောက်ကတည်းက ဂျပန်စစ်ကားအချို့နှင့် တွေ့၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘတ်စ်ကား တစ်ခုလုံးကို လုံအောင် ပိတ်စေ၏။ (ထိုကဲ့သို့ ပိတ်ရန်အတွက်လည်း ဘတ်စ်ကားသမားက မိုးကာအဝတ်ကြီးနှင့် ဖျာများ အသင့် ဆောင်ယူလာခဲ့သည်။) ဂျပန်စစ်သားများ၏ ထူးဆန်းပုံတစ်ခုမှာ ခြေလျင် ခရီးသည်များနှင့် ဘိုင်စကယ်သမားများသည် ၎င်းလမ်းမကြီးပေါ်တွင် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် ရှိကြသော်လည်း ခရီးသည်များ တင်ဆောင်သည့် ဘတ်စ်ကားများမူကား သည်အတိုင်း အလွတ်မသွားရဘဲ ကားတစ်စီးလုံးကို လုံအောင် ဖုံးအုပ်ပြီးမှ သွားရလေသည်။

ကားမောင်းသွားစဉ် လမ်းပေါ်တွင် ဘယ်နေရာ၌ ဘာရှိသည်ကို ကားပေါ်မှလူများ မြင်မည်စိုးသောကြောင့်ဟု ဆို၏။ ခြေလျင်သမားများနှင့် ဘိုင်စကယ်သမားများမူကား မြင်ချင် မြင်ကြစေ ဆိုသည့်သဘော ဖြစ်နေ၏။ ဘတ်စ်ကားကို အလုံ ပိတ်လိုက်သောအခါ နံဘေးသို့ မမြင်ရဘဲ ရှေ့တည့်တည့်သို့သာ မြင်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကားမောင်းသမားသည် ရှေ့တည့်တည့်သို့ ကြည့်ကာ မောင်းနိုင်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖုံးအုပ်၍ မောင်းနှင်ရသော ခရီးမှာ မိုင် ၂၀ ခန့် ရှည်လျားလေရာ မူလကတည်းက ပြုတ်သိပ်အောင် တင်ထားသည့် ကားပေါ်သို့ အမိုးပေါ်မှ လိုက်သည့်လူ ၁၅ ယောက်ခန့်ကို အောက်သို့ အတင်း ဖျစ်ညှစ် ထည့်သွင်းပေးလိုက်ပြန်လေရကား လေဝင်ပေါက် နည်းလှသော ဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် ခရီးသည်များမှာ ပျို့အန်မတတ် မွန်းကြရ၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ဘတ်စ်ကား ဦးပိုင်းတွင် နေရာရထားသည့်အတွက်ကြောင့်သာ မမူးမမေ့ဘဲ လိုက်နိုင်ပါတော့သည်။ လေကောင်းလေသန့်ကို အလွန်မြတ်နိုးသော ကျွန်ုပ်သည် အခြား ခရီးသည်များနည်းတူ အလယ်ကောင်မှ လိုက်ရမည် ဆိုပါမူကား အသက်မသေနှင့်ဦးတော့၊ မူးမေ့ပြီး နှာနှပ် ယူရဖွယ်ရာရှိပေသည်။ ၎င်းနယ်ကို ကျော်

လွန်၍ ဂျပန်စစ်သားတစ်စု စောင့်လျက်ရှိသော အခြားဘက်သို့ ရောက်သော အခါမှ ကားရပ်ပြီး ရွက်ဖျင်ကို လှုပ်လိုက်ရာ အချို့မှာ ရုတ်တရက် စကား မပြောနိုင်ဘဲ နှမ်းချို ပျော့ခွေလျက် ရှိကြလေသည်။

စိတ်၏ တန်ခိုးပေလော

ကျွန်ုပ် သင်္ကန်းဝတ်ခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်၏ စိတ်တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ဟန် တူသော အဖြစ်အပျက် သုံးခုကို ဖော်ပြခဲ့ဖူးရာ ဤနေရာ၌ အလားတူ ထူးဆန်းသော အခြင်းအရာတစ်ခုကို ဖော်ပြရပေဦးမည်။ မြို့တစ်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ ဂျပန်စစ်သားတစ်စုသည် ဘတ်စ်ကားကို ရပ်စေ၍ ပစ္စည်း များကို ရှာဖွေကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆင်ကိုနာမှုန့်များကို ဖာကြီး တစ်လုံးတွင်ထည့်၍ ဖာကြီးကို ကျွန်ုပ်၏ ထိုင်ခုံအောက်တွင် ထိုးထည့်လာခဲ့၏။ ပစ္စည်းများ ရှာမည်ဆိုကတည်းက ကျွန်ုပ်၏ ရင်ထဲ၌ ဒိတ်ခနဲ ဖြစ်သွား၍ ညီ မောင်ဖေဘလည်း မျက်နှာပျက်လျက် ရှိလေရာ ကျွန်ုပ်က 'ကိစ္စမရှိပါဘူးကွယ်' ဟု ဆိုကာ စိတ်ကို တင်းထားလိုက်ရ၏။ လူအားလုံးသည် ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ ဆင်းပေးရလေရာ ကျွန်ုပ် တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ကားပေါ်မှ မဆင်းဘဲ ထိုင်နေရစ်၏။ စိတ်ပူမိသည်မှာကား ဆင်ကိုနာမှုန့်များကို ဂျပန်များ တွေ့သွား လျှင် ယုတ်စွအဆုံး ဘယ်က ရသလဲ၊ ဘာလဲ၊ ညာလဲ မေးပြီး မသင်္ကာဘူး ဆိုကာ ဆေးမှုန့်များကို ယူထားလိုက်နိုင်သည်။ ယူထားရုံ ထားဦးတော့။ ကျွန်ုပ်တို့ ချမ်းသာသမျှကလေး ပြုတ်ရချေတော့မည်။ ထိုမျှမက သူခိုးထင်သည် ဆိုကာ ဖမ်းလား၊ ဆီးလား၊ စစ်လား၊ ဆေးလား၊ လက်သည်းခွဲ ခွာလားလုပ်လျှင် လည်း လုပ်နိုင်သေးသည်။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ကျွန်ုပ်သည် ထိုင်ရာ မှလည်း မထ၊ အောက်သို့လည်း မဆင်းဘဲ ဆေးမှုန့်ဖာ အထက်မှ ထိုင်လျက် နေရစ်သည်။ ခရီးသည်များ ဆင်းသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂျပန်စစ်သား သုံး လေးယောက် တက်လာ၍ ပစ္စည်းများကို လှန်လှော မွှေနှောက်ကာ ကြည့်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ဣန္ဒြေရရနှင့် ထိုင်လျက် သူတို့ကို ကြည့်နေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ကား 'ငါ့အနား မလာကြနဲ့'ဟု အပြင်းအထန် ဆန္ဒပြုလျက် ရှိ၏။ ရှေ့ဆုံးမှ တက်လာသော ဂျပန်စစ်သားသည် တဖြည်းဖြည်း ရွေ့လာ၍ ကျွန်ုပ်နှင့် အတော် နီးကပ်လာရာတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် မျက်လုံးချင်း ဆိုင်မိကြ၍ 'ဘာကြောင့် မဆင်းသနည်း'ဟု မေးသည့် မျက်နှာထားမျိုးနှင့် ကျွန်ုပ်အား ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်က ခြေထောက်ကို လက်နှင့်ပြုလျက် ခြေနာနေသည်ဟု ပြောလိုသော အမူအရာမျိုး ပြုလိုက်၏။ ဤတွင် ဂျပန်စစ်သားသည် ရှေ့သို့ မတိုးတော့ဘဲ ရောက်နေသော နေရာမှပင် လှည့်၍ ဆင်းသွားလေသည်။ ကျွန်ုပ် ဝမ်းသာလိုက်ပုံကား ပြောဖွယ်ရာ မရှိချေ။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ ဖြစ် လျက်ရှိသော အခြင်းအရာကို ဖော်ထုတ် ရေးရလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေရာမှ ဖယ်၍ အောက်သို့ ဆင်းသွားခဲ့လျှင် တားဆီးရန် တတ်နိုင်မည် မဟုတ်။

ထိုနေရာ၌ ထိုင်၍ အနီးသို့ မကပ်ခဲ့နှင့်ဟု ဆန္ဒပြင်းစွာ ပြုခဲ့လျှင် သူတို့ မကပ်နိုင်ဟု ယုံကြည်သည်အလျောက် မထဘဲ ထိုင်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ထင်သည့်အတိုင်းဖြစ်၍ အန္တရာယ်လွတ်ခြင်းကြောင့် တစ်မျိုး၊ အထင်မှန်ကန်ခြင်းကြောင့် တစ်မျိုး ဝမ်းသာလှပါဘိသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအပြုအမူမျိုးကို မကြာခဏ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည် မဟုတ်ဘဲ ဘယ်က ဘယ်လို အကြံပေါ်၍ လုပ်လိုက်မိလေသနည်းဟု အံ့ဩလျက် ရှိပါတော့သည်။

ချော်လေသည့် ဤတစ်ခေါက်

ထိုနေ့ညနေတွင် စခန်းတစ်ခုသို့ရောက်၍ ထမင်းစားကြသောအခါ ရန်ကုန်ဘက်မှလာသော ဘတ်စ်ကားများနှင့်တွေ့၍ ယမန်နေ့က ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းကို လေယာဉ်ပျံများက အကြီးအကျယ် ဗုံးချသွားသည် ဆိုသော သတင်းကို ကြားကြရ၏။ ဗုံးချလိုက်သည်မှာ တစ်မြို့လုံး အနှံ့အပြားဖြစ်၍ ဆိပ်ကမ်းကိုမူကား အများဆုံး ကြိချသည်ဟု ပြောပြ၏။ ထိုအတွက်ကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီးထဲတွင် နေဝံ့သူ မရှိတော့သလောက် ချောက်ချားလျက်ရှိသည် ဟူ၍လည်း ကြားသိရ၏။

ဤသတင်းများကို ကြားလိုက်ရကတည်းက ကျွန်ုပ်တို့မှာ အတော်ရင်လေးလျက် ရှိကြလေပြီ။ ထိုည ရှစ်နာရီလောက်တွင် မြေနီကုန်းရပ်ကွက်သို့ ဘတ်စ်ကား ဆိုက်ရောက်သွားသောအခါ ယခင် တစ်ခေါက်ကနှင့် မတူတော့ဘဲ အလွန် တိတ်ဆိတ် ခြောက်ကပ်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်နှင့် တပည့်ကလေးတစ်ယောက်သည် ယခင်တစ်ခေါက်က ကျွန်ုပ် တည်းခိုခဲ့သည့် မင်းလမ်း ပန်းထိမ်ဖိုသို့ လန်ချားနှစ်စီးကို ခဲယဉ်းစွာ ငှား၍ သွားကြသောအခါ စမ်းချောင်းတစ်ရပ်လုံးမှာလည်း အလွန် တိတ်ဆိတ်နေခြင်းကို တွေ့ရ၏။ သို့သော် ပန်းထိမ်ဖို၌ လူရှိ၍ တော်ပါသေးသည်။ အိမ်ရှင်များသည် မြို့အခြေအနေကြောင့် အားရှိကြပုံ မရသော်လည်း ကျွန်ုပ်အား သနားကြသည့်လက္ခဏာနှင့် ဝယ်သူတွေ့အောင် စပ်ဟပ် ရောင်းပေးပါမည်ဟု အားပေးစကား ပြောကြပါပေသည်။ ပြောမည့်သာ ပြောရှာကြသည်။ နံနက်လင်း၍ စုံစမ်းကြည့်သောအခါ ယခင်ဆေးတိုက်မှာ ဆိုင်းဘုတ်သာ ကျန်၍ လူတွေ ဘယ်ထွက်ပြေးကြသည် မသိရချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရန်ကုန်၊ ပုဇွန်တောင်၊ ကျောက်မြောင်းမကျန် ဆေးတိုက်များ လိုက်လံ ရှာဖွေကြသေးရာ မည်သည့်ဆိုင်မှ လူမတွေ့။ တစ်ဆိုင်တလေ တွေ့ပါတော့လည်း အရောင်းအဝယ် မလုပ်ဟု သိရှိရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တွက်ကိန်းမှာ ရန်ကုန်ရောက်လျှင် ဆေးရောင်းရလိမ့် မည်ဆို၍ ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရုံအတွက်မျှသာ စရိတ် ပါခဲ့ကြရာ ဆေးဝယ်သူမရှိဘဲ ဖြစ်သည်တွင် ပိုက်ဆံကုန်လျက် ရှိကြလေပြီ။ ဤအထဲတွင် ရန်ကုန်သို့လာရာ၌

မီးရထားခအတွက် တစ်ယောက် ၁၅ကျပ် မျှလောက်သာ မှန်းထားရာမှ ဘတ်စ်ကားကို တစ်ယောက် ၃၀ကျပ် ပေး၍ စီးခဲ့ရသောကြောင့် သာ၍ အောင့်သွားလေသည်။ အိမ်ရှင်က ထမင်းကျွေးရှာသော်လည်း စုံစမ်းရေး အတွက် လမ်းစရိတ်မရှိသောကြောင့် ချေးငှားရန် အလိုမရှိသည်နှင့် တစ်မြို့လုံးကို ခြေလျင်လျှောက်၍ ပတ်ကြရ၏။ ထို နှစ်ရက် သုံးရက်သည်ကား ကျွန်ုပ် အဖို့ရာ၌ အပင်ပန်းဆုံးသော အချိန်ပိုင်းပေတည်း။ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်ရှိ ညီတော်မောင်ထံမှ ပိုက်ဆံချေးလျှင် ရနိုင်လောက်သော်လည်း ဝက်လက်သို့ ခြေလျင် ပြန်လျှင် ပြန်မည်၊ မချေးလိုဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၌ ကွာနိုင်မှုန်အပြင် ဆေးအမျိုးမျိုးလည်း ပါရှိ၏။ နောက်ဆုံး၌ ရွှေတိဂုံကုန်းတော်ပေါ်တွင် လူတစ်ယောက်နှင့် စကားစပ်၍ ‘အက်တိဘရင်’ (အဖျားဖြတ်ဆေး) အနည်းငယ် ရောင်းရ၏။ ထိုလူက ၎င်းဆေးတစ်မျိုးတည်း အားလုံး ယူမည်ဟု ပြောသော်လည်း (လင်သေ ကြွေးပူ ရှာသော လူစားမျိုးနှင့် ကြုံနေရပြန်သဖြင့်) ဝယ်ရင်းဈေး သာသာကလေးမျှ ပေးရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝက်လက်သို့ ပြန်နိုင်လောက်ရုံ စရိတ်အတွက်မျှသာ ရောင်းချပြီး မီးရထားနှင့် ပြန်လာခဲ့ကြရလေ၏။ တည်းခိုရသော အိမ်ရှင်ကိုမူကား ထမင်းဖိုးကျေအောင် ပေးခဲ့ဖို့ သတိ မမေ့ခဲ့ပါ။

ထမင်း အခက်အခဲ

အပြန်ခရီး၌မူ ဂျပန်မီးရထား ခုတ်လျက် ရှိပြန်လေပြီ။ သို့ရာတွင် မီးရထားသည် ညအချိန်များ၌သာ ခုတ်မောင်း၍ နံနက် လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘူတာတစ်ခုခုတွင် ဆိုက်ထားပြီး မှောင်သည့်တိုင်အောင် ရပ်နား လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် ညအချိန်တွင် ရန်ကုန်မှ ရထားနှင့် လိုက်လာကြ၍ နံနက် လင်းသောအချိန် ဘူတာတစ်ခုသို့ ဆိုက်ရောက်ရာတွင် မီးရထားသည် ထိုနေ့၌ အချိန် နောက်ကျသောကြောင့် ဆိုက်နေကျ ဘူတာသို့ မရောက်မီ ရပ်နားလိုက်ပါတော့သည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည့်အတွက် အခက်အခဲ တစ်ခု ပေါ်လာခြင်းမှာ ရပ်နားနေကျ ဘူတာများ၌ ရွာသူရွာသား များသည် ခရီးသည်များအတွက် ထမင်းဟင်း ချက်ပြုတ်ထားပြီး လူတစ်ယောက် တစ်ကျပ် ရှစ်ပဲနှုန်းနှင့် ကျွေးကြသဖြင့် ကြက်သားကလေး ငါးကလေးနှင့် ဟန်ရပန်ရ စားကြရသည်။ ထိုနေ့မှာမူ နောက်ကျလွန်း၍ မိုးလင်းနေသဖြင့် လေယာဉ်ပျံ ကြောက်သည့်အတွက် ရပ်နားနေကျ ဘူတာသို့ ရောက်အောင် မခုတ်နိုင်တော့ဘဲ လမ်းခုလပ်၌ ရပ်နားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ ဆိုက်ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စက်ခေါင်းဖြတ်၍ တွဲများကို ဘူတာရုံ၌ ထားခဲ့ပြီး စက်ခေါင်း မူကား ဘူတာရုံ၌မနေဘဲ ဘူတာရုံနှစ်ခု အကြားရှိ တောထဲသို့ သွား၍ ပုန်းနေလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးသည်များသည် မီးရထားမှ ဆင်းလာကြ၍ လွယ်အိတ်ကလေး ကိုယ်စီနှင့် လေးယောက်တစ်ဖွဲ့၊ ငါးယောက်တစ်ဖွဲ့ စသည်ဖြင့် လူစုခွဲကာ ထမင်းအတွက် တစ်အိမ်တက်ဆင်း စုံစမ်းကြရ၏။ ရပ်နေကျ ဘူတာဖြစ်ခဲ့ပါမူ ရွာသူများသည် အဆင်သင့် ချက်ပြုတ် ပြင်ဆင်ထားသော ထမင်းပွဲများနှင့် ဟိုကခေါ် သည်ကခေါ် ပျူပျူငှာငှာ ရှိကြပေသည်။ ဤဘူတာမှာမူကား 'ဆိုက်နေကျဘူတာ မဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့် မည်သူမျှ ချက်ပြုတ်မထားချေ။ ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့ဝင် လူငါးယောက်သည် (လမ်း၌ သိကျွမ်းသော လူငယ်နှစ်ယောက် ပါသည်။) အိမ်ပေါက်စေ့ ရပ်၍ မေးကြရာ ကျွေးစရာမရှိဆိုကာ ငြင်းပယ်ကြသော ရွာသူများကိုသာ တွေ့နေရ၏။ ဟင်းကောင်းကလေး တစ်ခွက်ပါမှ စား၍ဖြစ်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ လူစုသည် တစ်အိမ်မေးတော့လည်း ငါးပိကောင်ကလေးသာ ရှိသည်။ အခြားတစ်အိမ်၌လည်း ကင်ပွန်းရွက်ကလေးသာရှိသည်။ တစ်အိမ်ကလည်း ချဉ်ပေါင်ရွက်၊ တစ်အိမ်ကလည်း ပဲဟင်း စသည်ဖြင့် တစ်လျှောက်ကြီး မေးလာကြ၏။ နောက်ဆုံး၌ မဖြစ်ချေဘူးဆိုကာ ခရမ်းချဉ်သီးကလေးနှင့် ပဲပုပ်တော့ ရှိသည် ဆိုသောအိမ်ကို လက်မလွတ်တော့ဘဲ 'ရှိတာပဲ ချက်ဗျာ၊ ငါးယောက်တွက် ချက်ဗျာ၊ ဆီကလေးတော့ ခပ်နိုင်နိုင်ကလေးလုပ်ဗျနော်' ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်၏။ ထိုအခါ အိမ်ရှင်မက 'နေဦးတော့၊ ကျုပ်ကြည့်လိုက်ဦးမယ်' ဟု ဆိုကာ လည်ပင်းတွင် ကြိုးချည်ထားသည့် ပိုင်ပုလင်းကလေးတစ်လုံးကို ကြိုးမှဆွဲကာ ထုတ်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ရှေ့၌ ထောင်၍ ပြသည်တွင် လက်နှစ်သစ်ခန့်လောက်ရှိသော ဆီအကပ်အသပ်ကို ပုလင်းထဲတွင် ရေးရေးကလေး မြင်ကြရသည်။ 'ဒီပြင်မရှိတော့ဘူလားဗျာ၊ ဝယ်ပါ၊ ကျုပ်တို့က ပိုက်ဆံပေးပါမယ်' ဟု ပြောရာတွင် 'ဝယ်ချင်တိုင်း ရတာ မဟုတ်ဘူးတော်ရေ၊ ဈေးနေ့မှ ဝယ်လို့ရတာ' ဟု ပြောသည်နှင့် 'ကိုင်း ရှိတာသာ ချက်ပါဗျာ' ဟု ပြောကြရလေသည်။

နေရာ သတ်မှတ်ခြင်း

အိမ်ရှင်မသည် ထမင်းဟင်း ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် ထင်းများ ဖြတ်တောက်၍ မီးမွှေးလျက်ရှိစဉ် ကျွန်ုပ်တို့လူစုသည် နေ့ခင်းအတွက် နေရာထိုင်ခင်း ကြည့်ရှုကြလေ၏။ ဤအိမ်မှာ အလွန် ဆင်းရဲသော တဲကုပ်ကလေးမျှသာဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လူစု တစ်ရေးတစ်မော အိပ်ရန်ပင် ကျယ်ကျယ်လွင့်လွင့် မရှိဘဲ ညစ်ပတ် ကျဉ်းမြောင်းလှသည်နှင့် ရွာထဲတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် စေတီ ပုထိုးရှိရာသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုကြလေ၏။ ကျေးလက်တောရွာများသည် မည်မျှပင် ဆင်းရဲ၍ တဲကုပ်များ မည်မျှ စုတ်ချာစေကာမူ ဘုန်းကြီးကျောင်းများမူကား သန့်ပြန့် ကျယ်ဝန်းကြသည်သာ များ၏။ ဤရွာမှာမူ

တစ်ကျောင်းတည်းရှိသော ဘုန်းကြီးကျောင်းသည်ပင် သေးငယ် ကျဉ်းမြောင်း လှသည့်ပြင် ရှိသမျှသော နေရာကလေးများကို ကျွန်ုပ်တို့ထက် အလျင်ဦး သော ခရီးသည်များက ယူထားပြီးကြလေပြီ။ သစ်ပင်ကြီးများ ရှိပြန်ပါတော့ လည်း အရိပ်တွင် လူပြည့်လျက်ရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ လူငါးယောက် အတွက် နေရာ မရနိုင်တော့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျောင်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းရှိ ဘုရားဝင်းထဲသို့ ဝင်ကြည့်ကြရာ သစ်လွင် သပ်ရပ်သော ဧရိပ်ဟူ၍ မရှိ။ အထက်ကပေါက် အောက်က ကွဲလျက်ရှိသော ဧရိပ်နှစ်ဆောင် ကိုသာ တွေ့ကြရ၏။ တစ်ဆောင်တည်းသော သစ်သားဧရိပ်မူကား ကြမ်းပျဉ် များ ပေါက်ကွဲနေသဖြင့် လူငါးယောက် အိပ်လောက်အောင် နေရာ မရှိချေ။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမံတလင်း ခပ်ပြောင်ပြောင်ရှိသော အုတ်ဧရိပ် တစ်ခု၌ စတည်းချရန် ရွေးချယ်သတ်မှတ်၍ အမှိုက်သရိုက် လှည်းကျင်း ပြီးလျှင် ထမင်းကျက်လောက်သော အချိန်၌ တဲကုပ်သို့ ပြန်လာကြလေ၏။

မကြံဖူးသော နေရာ

တဲကုပ်သို့ ပြန်ရောက်ကြ၍ ခဏတဖြုတ် စောင့်ဆိုင်းနေကြစဉ် အိမ်ရှင်မက 'ထမင်းတော့ ကျက်ပြီ၊ စားချင်ကြလျှင် ခူးလိုက်မယ်'ဟု ပြော လိုက်သောအခါ အချိန်မှာ ကိုးနာရီ သာသာမျှသာ ရှိသေးသော်လည်း အိပ်ရာမှ ထကတည်းက ဘာမျှ မစားကြရသော ကျွန်ုပ်တို့မှာ အူတကြုတ်ကြုတ်ဖြစ်အောင် ဆာလောင်လျက် ရှိကြသည်နှင့် 'ခူးပါတော့ဗျာ'ဟု တညီတညာတည်း ပြောလိုက်ကြ၏။ အိမ်ရှင်မလည်း ကိုးနှစ်ရွယ်ခန့်ရှိ သမီးကလေးတစ်ယောက်၏ အကူအညီဖြင့် ထမင်းခူးတော့မည် ပြုရာတွင် မိုးကလေး တဖျောက်ဖျောက် ကျလာလေ၏။ ဤတွင် ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်လာတော့သည်။ တဲကလေး၏ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းကို သိ၍ ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက်၌ ထမင်းစားကြဖို့ ရည်မှန်း ထားကြရာ မိုးရွာလာသဖြင့် အကြပ်တွေ့နေကြလေပြီ။ 'သိပ်လဲ မသည်းပါဘူး၊ ခဏနေ တိတ်သွားမှာပါ'ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးကြသော်လည်း မတိတ်နိုင်ဘဲ တဖွဲဖွဲကလေး ကျလျက်ရှိသောကြောင့် 'သစ်ပင်ကြီးက ဒီမိုးလောက်တော့ လုံပါတယ်၊ ခူးသာ ခူးပါဗျာ'ဟု အားလုံး ဝိုင်း၍ ပြောကြ၏။ သစ်ပင်အောက် တွင် ဖျာခင်း၍ ထမင်းတစ်လုပ် နှစ်လုပ် စားဆဲတွင် မိုးသည်းလာပြီး သစ်ပင် ကို ဖောက်ကာ မိုးပေါက်များ ကျလာလေပြီ။ ဤတွင် အိမ်ရှင်ယောက်ျား သည် တဲကလေးထဲမှ ဖျာနှစ်ချပ် သုံးချပ်ကိုယူ၍ မီးဖိုချောင်အနီးရှိ လှည်းပေါ် တွင် ဖျာများကို ခပ်ခုံးခုံးဖြစ်အောင် တောင်းခု၍ အုပ်လေ၏။ ထို့နောက် ထမင်းပွဲကို လှည်းအောက်သို့ ရွှေ့ပေးရာ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးယောက်သည် လှည်း အောက်သို့ ဝင်၍ အလွန် ကျဉ်းကြုတ်စွာနှင့် ကတ်ကတ်သတ်သတ် ထိုင်စား ကြ၏။ ဟင်းမှာ ပဲပုပ်နှင့် ခရမ်းချဉ်သီးချက်၊ ဘူးရွက်ဟင်းချို ဖြစ်လေသည်။

ရင်ထုမနာ ဖြစ်ရခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ဆေးကုန်သည်အဖြစ်နှင့် ထိုကဲ့သို့ ခရီးသွားလျက်ရှိစဉ် မိမိကိုယ်ကို 'ရွှေခေါင်း'ဟူ၍ ဘယ်တော့မှ မပြော။ ညီ မောင်ဖောအားလည်း မပြောဖို့ မှာထား၏။ သို့ရာတွင် မောင်ဖောခေါ်ခဲ့သည့် တပည့်ကလေးက အသိ လူငယ်နှစ်ယောက်တို့အား ကျွန်ုပ် ရွှေခေါင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောထားနှင့် လေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ လှည်းအောက်၌ ထမင်းစားလျက်ရှိကြစဉ် တစ်ယောက်သော လူငယ်က 'နေဦး ဦးလေး'ဟု ဆိုကာ ကျွန်ုပ်၏ ထမင်းပန်းကန်ပြားကို ဆွဲယူ၍ မီးဖိုချောင်ထဲသို့ ဝင်သွား၏။ အခြားလူများကား ဆက်လက်၍ စားနေကြရာ ကျွန်ုပ်မှာမူ တန်းလန်းကြီး စောင့်နေရ၏။ တစ်ခဏကြာသောအခါ မီးဖိုထဲမှ တဒုန်းဒုန်း ထုသောအသံကို ကြားရ၍ အနံ့တစ်မျိုးလည်း ထွက်လာသဖြင့် ကျွန်ုပ် ရိပ်မိခဲ့လေပြီ။ များမကြာမီ ထိုလူငယ်သည် ကျွန်ုပ်၏ ပန်းကန်ပြားကို ကိုင်လျက် ပြန်လာလေရာ ပန်းကန်ပြားထဲ၌ လက်လေးသစ် ခန့်ရှိသော ငါးပုပ်ပြားခြောက် တစ်ခုပါလာသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အတွေး မှန်ကန်ခဲ့လေပြီ။

လူငယ်သည် ပန်းကန်ပြားကို ကျွန်ုပ်၏ ရှေ့တွင် တည်ခင်းပေးရင်း အခြားလူများအား 'ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့က ကိစ္စ မရှိဘူး၊ ဦးလေးက လူကြီးဆိုတော့ အငန်ကလေး မပါလျှင် စားနိုင်ရှာမှာ မဟုတ်ဘူး၊ များများလဲ မပါလို့ပါဗျ'ဟု ပြောလေ၏။ မိုးကလည်း တဖွဲဖွဲ၊ ဝမ်းကလည်း အလွန် ဆာလှသည်နှင့် လှည်းအောက်တွင် ကတ်သီးကတ်သတ် ထိုင်ရသော်လည်း ဘူးရွက်ဟင်းချို၊ ပဲပုပ်ချက်နှင့် ငါးပုပ်ပြားတစ်ခွက် အားကိုး၍ စားရသော ဤထမင်းတစ်နပ်မှာလည်း တစ်သက်တာတွင် မမေ့နိုင်သော ထမင်းတစ်နပ် အပါအဝင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

စားသောက်ပြီးကြသောအခါ၌ ငါးပုပ်ပြား ဖုတ်ပေးသော လူငယ်က 'ကျွန်တော့်အမေကြီးက မှာလိုက်တဲ့ ငါးပုပ်ပြားပါဗျာ၊ များများလဲ မပါပါဘူး၊ လွယ်အိတ်ဆန်ရုံ အစိတ်သားထဲ ဝယ်ခဲ့တာ၊ ဟောဒီဦးလေးကို ကြည့်ညိုလွန်းလို့ ကျွန်တော်တောင် မစားဘဲ ဖုတ်ပေးတာကို ခင်ဗျားတို့ သည်းခံကြဗျာ'ဟု ပြောလေ၏။ မျက်ရည်ထွက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်သည် လူတစ်မျိုး ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာလောကတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ မိခင်ကို အချစ်ဆုံး အကြည်ညိုဆုံးဖြစ်သော်လည်း မိခင် သေဆုံးစဉ်က ကျွန်ုပ် မျက်ရည် မကျခဲ့ပါ။ ထိုလူငယ်က သူ့အမေကြီးအတွက် ငါးပုပ်ပြားကို သူလည်း မစားဘဲ ကျွန်ုပ် အား ခွဲ၍ကျွေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကြားရသော အခါ၌ကား ရင်ထဲ၌ဆို၍ မျက်ရည်များ ဝိုင်းလာပါသည်။ အကယ်၍ သူသည် ထမင်းပွဲ၌ ဤအကြောင်းကို ပြော၍ ကျွန်ုပ် သိရပါမူ ရင်ဆို့သည့်အတွက်ကြောင့် အမြိန်ဆုံးသော ထမင်း တစ်နပ် စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းရတော့မည် မဟုတ်ပါ။

ကျွန်ုပ်ကို သိနှင့်သကိုး

ထမင်းစားသောက်ပြီးကြ၍ ညစာအတွက်လည်း မှာထားပြီးသဖြင့် စာရင်းရှင်းကြသောအခါ ထိုလူငယ်သည် ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်အတွက်ပါ ထည့်၍ ပေး၏။ ကျွန်ုပ်က ငြင်းသော်လည်း သူ မျက်နှာပျက်သည်နှင့် လက်လျှော့လိုက်ရ၏။ ထို့နောက် ဘုရားဝင်းထဲသို့ သွားကြရာတွင် ထိုလူငယ်သည် သူ့လွယ်အိတ်ပေါ်တွင် ဖုံးလျက်ပါလာသော စောင်ကလေးတစ်ထည်ကို သမံတလင်းပေါ်တွင်ခင်း၍ ကျွန်ုပ်အတွက် အိပ်ရာပြင်ပေး၏။ ခဏတာမျှ နားနေပြီးနောက် ရေချိုးရန်အတွက် ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲသို့ ကျွန်ုပ်အား ခေါ်သွားပြီးလျှင် သူ့ကိုယ်တိုင် ရေငင်၍ ပေး၏။ နေ့လယ်ခင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် ညီမောင်ဖေဘအား 'ငါ့အကြောင်းကို မင်း ပြောထားသလား ဟော့ကောင်' ဟု မေးရာ 'ကျွန်တော် မပြောဘူး အစ်ကိုကြီး၊ ဘာလို့ငါ ပြောတာ' ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ (ဘာလို့ငါကား သူ့ယောက်ဖ ဖြစ်သည်။)

ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို သိပြီးအတူတူ ဖြစ်သည်နှင့် ထိုလူငယ်အား ကျွန်ုပ်၏ စာများအနက်မှ မည်သည့်စာအုပ်များကို ဖတ်ဖူးပါသနည်း မေးရာ လူငယ်က ကျွန်ုပ်ရေးသော ဝတ္ထုမှန်သမျှ အားလုံး ဖတ်ဖူး၍ အားလုံး သိမ်းထားကြောင်း၊ ဤခေတ်ကြီးတွင် ကျွန်ုပ်၏ စာအုပ်များ ပျောက်ပျက်၍ အလိုရှိသော စာအုပ်ရှိလျှင် သူ့ထံ မှာယူနိုင်ကြောင်း ပြောလေသည်။ (ကျွန်ုပ်သည် သူ၏လိပ်ကို ရေးမှတ်ထား၍ ယခင်တလောက 'လွမ်းအောင်ဖန်' ဝတ္ထု ရှိပါသလောဟု စာရေး၍ မေးကြည့်ရာ ထိုလူငယ်မှာ ကွယ်လွန်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြန်စာတစ်စောင် ရရှိဖူးပါသည်။ ဤနောက်ပိုင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် ငါးပုပ်ပြား စားရတိုင်း ထိုလူငယ်၏ မျက်နှာကလေး ပေါ်၍ ပေါ်၍ လာပါသေးသည်။) ညနေပိုင်းတွင် ခပ်စောစော ထမင်းစားကြ၍ ဘူတာရုံသို့ သွားကြရာ မမှောင်သေးမီပင် တောထဲ၌ ပုန်းနေရသော စက်ခေါင်း ရောက်လာ၍ တွဲများ ဆက်လျက်ရှိစဉ် ဟိုနေရာ သည်နေရာမှ ခရီးသည်များ ထွက်ပေါ်လာကြ၍ တွဲပေါ်သို့ တက်ကြလေသည်။

လူတိုင်း မျက်စိတတ်ကြခြင်း

တစ်ညလုံးခုတ်မောင်း၍ နောက်နေ့နံနက်တွင် ယမန်နေ့ကနည်းတူ ဘူတာတစ်ခုသို့ ဆိုက်ရောက်ရာတွင် ခရီးသည်အားလုံး ဆင်း၍ စက်ခေါင်း ဖြုတ်ပြီး ပုန်းရပြန်၏။ ဤရွာ၌မူ ရပ်နေကျ ဘူတာဖြစ်သည်နှင့် အိမ်တိုင်း လိုပင် ထမင်းဆိုင် ဖွင့်နေကြသဖြင့် ကြိုက်ရာကို ရွေးစားနိုင်ကြ၏။ ဆိုင်တိုင်း လိုပင် ကြက်သားဟင်း၊ ဝက်သားဟင်း၊ (အချို့မှာ) အစိမ်းကြော်၊ ဆူးပုပ်ရွက်ဟင်းချို၊ ငါးပိချက် စသည်များနှင့် စားစချင့်ဖွယ် ရှိပါပေသည်။ နှုန်းမှာမူ ဂျပန်ငွေ တန်ဖိုး မကျသေးသည်နှင့် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး တစ်ကျပ်

ရစ်ပဲပင် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းနယ်တွင် ငါးရက်တစ်ဈေး ထုံးစံရှိ၍ ဈေးနေ့ ကြိုသည်နှင့် ခရီးသည်များ ဝယ်ချမ်းကြသဖြင့် ဈေးသည်များ ရောင်းကောင်း လှသည်။ ခရီးသည်အားလုံးလိုပင် ကုန်သည်များဖြစ်ကြ၍ အမြတ်နှင့်ရောင်းဖို့ လာဘ်မြင်သူများ ဖြစ်သည့်အလျောက် (ပြန်ကုန်သဘော)နှင့် ဝယ်ခြမ်းလိုက် ကြသည်မှာ ဈေးသည်များ ဆိုင်လုံးကျွတ်မတတ် ရောင်းရ၏။ နေ့လယ်ခင်း တွင် သစ်ပင်ကြီးများအောက်၌ ခရီးသည်များ နားနေရင်း ‘မျက်စိစူး’သူ အချင်းချင်း ကုန်ချင်း ဖလှယ်လိုက်ကြသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေ၏။ လူတိုင်းသည် (သင်္ကန်းဝတ်များ မကျန်) ကုန်သည်နှင့်ပတ်သက်၍ မျက်စိ တတ်လိုက်ကြသည်မှာ ဂျပန်ခေတ်၏ ဖန်တီးချက်တစ်ခု ဖြစ်၏။ ဤဘက်၌ အလွန်နု သော ကျွန်ုပ်ပင် တစ်ခုတလေ ဖလှယ်ခဲ့ပါသေးသည်။

စိတ်ပျက်စရာကြီးပေတကား

ကျွန်ုပ်တို့လူစုသည် ညကြီးမင်းကြီးတွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးရှိ ချောင် တစ်ချောင်သို့ ရောက်ကြ၍ ၎င်းချောင်မှ အစုစပ် ပါဝင်လိုက်သော မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်၏ အိမ်၌ တည်းခိုကြရာ အနည်းဆုံး သုံးဆယ့်လေးမည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် သွားကြသော ကျွန်ုပ်တို့မှာ စရိတ်အနိုင်နိုင်နှင့် ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မျက်နှာပန်းမလှဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် စစ်ကိုင်းတောင် ရိုးမှ မိတ်ဆွေများ အပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ရွာသို့ ရောက်သောအခါ၌ဆွေမျိုးများ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း မျက်နှာကောင်းမရအောင်ဖြစ်၍ (သူတို့၏ လောဘ နှင့် သူတို့ အစုဝင်ကြခြင်းဖြစ်သော်လည်း) အလွန် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ မိမိ၏ အပြစ်ဟူ၍ တစ်ရွေးသားမျှ မပါသည့်ပြင် တပင်တပန်းနှင့် ဖုံးများ၊ စက်သေနတ်များအကြားတွင် စွန့်စား၍ သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါလျက် သူတို့၏ မျှော်လင့်ချက်ကလေးတွေကို ပြည့်ဝအောင် ဆောင်ရွက်မပေးနိုင်ခြင်းအတွက် အနေခက်လျက် ရှိပါတော့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် သူတစ်ပါး၏ တာဝန်ကို ထမ်းရသည့် ကုန်သည်အလုပ်မျိုးကို ဆယ်ဆ ဆယ်ထမ်းပိုး မြတ်စေဦးတော့ မလုပ်တော့ပြီဟု စိတ်ပျက်သွားပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖာကြီးနှင့်တစ်လုံး အပြည့်ရှိသော ကွာနိုင်မှုန်းများကို စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၌ ထားခဲ့၍ ငယ်စဉ်က ဘလီခုံတွင် ဂေါ်လီရှုံး၍ ပြန်ခဲ့ရသည့် စိတ်အနေအထား မျိုးနှင့် မန်ကျည်းတုံရွာသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့လေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက် မှာ ရန်ကုန်မြို့ အခြေအနေ ကောင်းလာသည်အခါတွင်မှ တစ်ဖန် သွား၍ ရောင်းချရန် ဖြစ်လေသည်။

လည်ပတ်လှသော ဘဇံ

ထို့နောက် ငါးလခန့်ကြာသောအခါ ရန်ကုန်မြို့၌ အခြေအနေကောင်းပြီဟု သတင်းရသည်နှင့် ညီ မောင်ဘဇံသည် ကျွန်ုပ်ထံလာ၍ သူနှင့်အတူ ရန်ကုန်

ဆင်းဖို့ပြောရာ ကျွန်ုပ်မှာ ဤအကြိမ်၌ စိတ်ခပ်လေးလေး ရှိနေလေပြီ။ ပထမအခေါက်၌ ကျွန်ုပ် မြတ်ခဲ့သော ငွေကလေးမှာ ဆေးထဲ၌ မြုပ်နေသော်လည်း စွန့်လွှတ်ဖို့ ကျွန်ုပ် ဝန်မလေးပါ။ သို့ရာတွင် ဆွေမျိုးများ၏ ငွေရင်းနှင့် အထူးသဖြင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှ မိတ်ဆွေ၏ ငွေများအတွက် တာဝန်ရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် မလိုက်လျှင်လည်း ဆေးရောင်းဖို့ မည်သူမျှ မတတ်ချေ။ အမှန်အတိုင်း ပြောရလျှင် ကျွန်ုပ် မြတ်ချင်သောကြောင့် မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်က သွေးဆောင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ သူတို့၏ လောဘအလျောက် ထည့်ဝင်ကြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ ငွေကို ကျွန်ုပ် အဆုံးခံနိုင်လျှင် သူတို့၏ ငွေလည်း အဆုံးခံနိုင်ရမည်သာ ဖြစ်ပါလျက် ကျွန်ုပ်သည် သူတို့ကို သနားသည်နှင့် ရန်ကုန်သို့ဆင်းဖို့ သဘောတူလိုက်ပါသည်။ ဤတစ်ခေါက်၌ ညီအကြီး ဖေဘနှင့် မဟုတ်ဘဲ ညီအငယ် ဘဇံနှင့် သွားရမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း သဘောကျသော အချက်ရှိ၏။ ဘဇံသည် ခရီးသွားရာတွင် အလွန်လည်ပတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဖေဘသည် လက်မှတ်ခံရာ၌ ကျူတန်းထဲသို့ ဝင်၍ စိတ်နိုးဖို့သာ နားလည်ရာ (ကျွန်ုပ်လည်း ဤမျှလောက်သာ လုပ်တတ်သည်။) ဘဇံကား ဘယ်ဆီက ဘယ်လိုနည်းနှင့် ရလာသည် မသိ။ လက်မှတ်တစ်စောင်မျှ မရောင်းသေးမီ လက်မှတ် ရလာခဲ့လေပြီ။ (ဂျပန်ခေတ်၌ ခရီးသွားရာတွင် လက်မှတ်ရမှုသည် လွန်စွာ အရေးကြီးလှသည်။) တပို့တွဲလဆန်း၌ ကျွန်ုပ်နှင့် ဘဇံတို့သည် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းကြဖို့ ပြင်ဆင်လေရာ ဘဇံက ညီကလေးတစ်ယောက် ခေါ်လာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သယ်ယူဖို့ အတော် ဝန်လေးသော ဆင်ကိုနာမှုန့်များကို စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးမှ မယူသေးဘဲ ထားခဲ့၍ ပေါ့ပါးသည့် အက်တီဘရင်၊ ဆာလ်ဖာနီလာမိုက်၊ အမ်ဘီ ၆၃၉ စသော ဆေးလုံး ဆေးပြား လေးငါးခြောက်မျိုးလောက်သော ယူလာခဲ့သည်။ ထိုခေတ်၌ မီးရထားသည် မန္တလေးဘူတာမှ မထွက်ဘဲ ပလိပ်ဘူတာမှ စ၍ ထွက်သည်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် ပလိပ်ဘူတာသို့ ခါတိုင်းနည်းတူ သွားကြ၍ နေဝင်စအချိန်တွင် မီးရထား စီးကြ၏။ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အခြားခရီးသည်များ စိတ်နိုးလျက်ရှိစဉ် ဘဇံက လက်မှတ်သုံးစောင် ယူခဲ့လေပြီ။ ဤဘူတာ၌သာ မဟုတ်။ ရောက်လေသမျှသော ဘူတာတိုင်းတွင် ဤနည်းနှင့်လုပ်တတ်လေသည်။

ထိတ်လန့်ရသော ည

ပလိပ်ဘူတာမှ မှောင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မီးရထားထွက်ခဲ့၍ ပျော်ဘွယ်သို့ ဘယ်အချိန်ရောက်သည် မသိ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မီးရထား ဆိုက်လျက်ရှိစဉ် အနောက်အရပ်မှ အရှေ့အရပ်သို့ လာသည့် လေယာဉ်ပျံသံကြီးသည် ကောင်းကင်၌ တဝိဝိ မြည်လျက် ပေါ်လာခဲ့လေပြီ။ 'လေယာဉ်ပျံဟ၊ လေယာဉ်ပျံ

လာပြီ၊ ဆင်းကြ ဆင်းကြ၊ မြန်မြန်လုပ်လေ၊ ဘယ်သူရေ၊ ဘယ်ဝါရေ ဟူသော အသံများဖြင့် ပွက်ပွက် ရိုက်လျက်ရှိရာ မီးရထားစက်ခေါင်းသည်လည်း တရှဲရှဲ မြည်သော စက်သံထွက်ရစေအောင် မီးများ ငြိမ်းသတ်ထားဟန် တူ၏။

ခရီးသည်များသည် လေးလံသော ဝန်စည်အထုပ်အပိုးများကို ထားခဲ့၍ အဖိုးတန်သည့် သားရေအိတ် စသော ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပစ္စည်းမျိုးလောက်မျှသာ ဆွဲကိုင်လျက် တွဲပေါ်မှ ခုန်ချပြီးလျှင် ဤအကြံ ထိုအကြားများသို့ တိုးလျှိုးသူ များက တိုး၊ ဘူတာနှင့် ဝေးမှ တော်မည်ဆို၍ တုတ်နိုင်သမျှ ဝေးအောင် လျှောက်ပြေးသူက ပြေးကုန်ကြလေပြီ။ ဤသို့သော အရေးတွင် သူ့လူ ကိုယ့်လူ မရွေးနိုင်။ အဖော်လည်း မရှာနိုင်။ တစ်ယောက် တစ်ဉာဏ်စီ ကိုယ်လွတ် ရုန်းကြလေတော့သည်။

ထိုအခါ ပျော်ဘွယ် ဘူတာရုံအနီးတွင် ဗုံးထိ၍ ပြိုကျနေသည့် အုတ် တိုက်ပျက်ကြီးများရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် အခြားလူ လေးငါးယောက်နှင့်အတူ တိုက်ပျက်ကြီးထဲသို့ ဝင်ပြေးမိ၏။ အပြင်၌ လသာသော်လည်း တိုက်ပျက်ထဲ ၌မူ မှောင်မည်းလျက်ရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ မြွေမှန်းမသိ ကင်းမှန်းမသိ အုတ်ချပ်ကြီး အုတ်ချပ်ကြားသို့ မျက်စိမှိတ်ကာ ခြေချရပါတော့သည်။ အချို့ လူများမှာ အုတ်တိုက်ပျက် အကြားထဲသို့ ရောက်သော်လည်း မကျေနပ်သေးဘဲ ချောင်ကြီး ချောင်ကြားကို တမင်ရှာ၍ တိုးလျှိုးရှာကြသေးသည်။

‘ဝိ ဝိ ဝိ ဝိ’ လေယာဉ်ပျံသည် အနောက်မျက်နှာမှ အရှေ့သို့ ပျံလာ၍ တရွေ့ရွေ့နီးလာပြီး ဦးခေါင်းထက် တည့်တည့်သို့ ရောက်နေလေပြီ။ ‘ချလိုက် တော့ မလားဟဲ့’ ဟု ကျွန်ုပ် စိတ်ထဲ၌ အောက်မေ့နေခိုက်တွင် တစ်နေရာမှ တတွတ်တွတ်ရွတ်သော အသံများ ကြားရသည်။ ‘ဝိ ဝိ ဝိ ဝိ’ အသံများသည် တဖြည်းဖြည်းလျော့သွား၍ အရှေ့ဘက်သို့ ကျော်လွန်သွားလေပြီ။ တိုက်ပျက် အကြားမှ ချောင်းကြည့်လိုက်သောအခါ ကောင်းကင်၌ မီးနီကလေးတစ်လုံး ရွေ့နေသည်ကိုမြင်ရာမှ အရှေ့ဘက် တောင်တန်းများသို့ ချဉ်းကပ်သွားလေပြီ။

ကျွန်ုပ်သည် မီးနီကို မြင်ရကတည်းက မျက်ခြည်ပြတ် မခံတော့ဘဲ ရွေ့ရာသို့ လိုက်ကြည့်နေ၏။ တောင်တန်းသို့ ရောက်သောအခါ မြောက်ဘက်သို့ ချိုးပြီး အနောက်ဘက်သို့ တစ်ဖန် လှည့်လာပြန်၏။ ‘ဝိ ဝိ ဝိ ဝိ’ ကြားရ ပြန်လေပြီ။ သို့သော် ဦးခေါင်းပေါ်မှ တည့်တည့်မဟုတ်ဘဲ မြောက်ဘက် ခပ်ယွန်းယွန်း ပျံလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနောက် အနောက်တည့်တည့် ဆက်လက် ပျံသွားရာ အသံပျောက်၍ မီးနီကိုလည်း မမြင်ရတော့ချေ။

ခရီးသည်များသည် ပုန်းအောင်းရာမှ ထွက်၍ မီးရထားပေါ်သို့ တက် လာကြလေပြီ။ မီးရထား ထွက်ချေတော့မည်လောဟု မျှော်လင့်နေကြ၏။ မီးရထားလည်း တရှဲရှဲ မြည်စ ပြုလာ၏။ ‘ထွက်ပါတော့နော်’ ဟု စိတ်ထဲ၌ ကျွန်ုပ်နည်းတူ ဆုတောင်းကြပေမည်။ ‘ဟော ဘာသံလဲ’ ဟု နားပါးသူများက

ပြောသည်နှင့် နားစွင့်နေကြသည်။ ‘ဝိ ဝိ ဝိ ဝိ’ သဲ့သဲ့ကလေး ပေါ်လာ၏။
 ‘လာပြန်ပြီဟ၊ လေယာဉ်ပျံ၊ လာပြန်ပြီ’ ဆိုကာ မီးရထားပေါ်မှ ဆင်းပြေးကြ
 ပြန်ပြီ။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်ကား ရုတ်တရက် ဆင်းမပြေးဘဲ အရိပ်အကဲ
 ကြည့်နေသေးသည်။ ‘ဝိ ဝိ ဝိ ဝိ’ အနောက်မှ အရှေ့သို့ ပျံလာခြင်းကား
 အမှန်ဖြစ်သည်။

‘ကျုပ်တော့ မဆင်းတော့ဘူးဗျာ’ဟု တစ်ယောက်က ပြောလိုက်၏။
 ကျွန်ုပ်သည် အသံကြားရာသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ အထုပ်ကြီး
 တွေ အကြား၌ လူတစ်ယောက်ကို မြင်ရ၏။ ဟန်ဇားဘူတာမှ အထည်ထုပ်
 ကြီးများနှင့် တက်လာသော လူတစ်စုကို သတိရသည်။

နပ်။ ‘ခင်ဗျား ဘာကြောင့် မဆင်းသလဲ’

အသံ။ ‘လေယာဉ်ပျံက ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မယ်၊ အထည်ထုပ်တွေ
 လူဆွဲသွားကုန်မှဖြင့် သောက်ကျိုးနဲ့တော့မယ်’

ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်ကား တိုက်ပျက်ထဲ၌ မြွေပေါက်နိုင်ခြင်းနှင့်
 မီးရထားပေါ်သို့ ဗုံးကျနိုင်ခြင်းသည် အတူတူပင် ဖြစ်နိုင်သည် ထားဘိဦး၊
 တိုက်ကြို တိုက်ကြား၌ ချေးပုံများ နင်းမိဖို့ကား သေချာသည်။ ခုတင်က
 တစ်ခေါက်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်သာ ကံကောင်း၍ လွတ်ခဲ့သည်။ ညည်းသံ
 ညှဿ်များကြား၍ ဖိနပ်ကို တုတ်နှင့် ခြစ်ခွာချသူများကို မြင်ခဲ့ရသည်။ ထို့
 အတူတူ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်စေ မီးရထားပေါ်မှ မဆင်းတော့ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး
 နောက်

နပ်။ ‘ဗျိုဆရာကြီး၊ ခင်ဗျား မဆင်းဘူးလားဗျို’

အသံ။ ‘မဆင်းတော့ဘူးဗျာ၊ ကံအတိုင်းပဲ’

နပ်။ ‘ကျုပ်လဲ မဆင်းဘူးဗျာ’

အသံ။ ‘ဒါဖြင့် ဟန်ရပြီ၊ ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်နဲ့ နေရစ်ကြစို့’

ထိုအချိန်တွင် အခြားလူများသည် တွဲပေါ်မှ ခုန်ချ ပြေးကြပြီဖြစ်၍
 ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်တော့သည်။ ရထားတွဲမှာ လူစီးတွဲ
 မဟုတ်။ ကုန်တွဲမျှသာဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် အပေါက်အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍
 ‘ဝိဝိ ဝိဝိ’ ကြားရသော နေရာသို့ ရှာကြည့်လိုက်သည်။ မီးနီကလေးတစ်ပွင့်သည်
 ကျွန်ုပ်တို့၏ အနောက်တောင်ဘက်ဆီမှ အရှေ့ဘက်သို့ တရွေ့ရွေ့ သွားလျက်
 ရှိရာ ဤလမ်းအတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း သွားမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့
 ဦးခေါင်းပေါ်သို့ တည့်တည့်မရောက်ဘဲ တောင်ဘက်နားမှ ပွတ်ကပ်သွားလိမ့်
 မည်ဟု ကျွန်ုပ် ခန့်မှန်းမိသည်။ သို့နှင့် ကိစ္စ မရှိနိုင် ဆိုကာ နေမြဲတိုင်း
 နေလိုက်ရာ ‘ဝိဝိ ဝိဝိ’ အသံသည် မြည်သည်ထက် မြည်လာသော်လည်း မီးနီ
 ပွင့်ကလေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တောင်ဘက် တစ်တောင်ခန့်တွင် ပွတ်သီလျက်
 အရှေ့ဘက်သို့ ရွေ့သွားတော့သည်။ ကောင်းကင်၌ တစ်တောင်လောက်

ဟူသည်မှာ မြေပြင်ပေါ်၌ ကိုက်ပေါင်းများစွာ ဝေးသည်ဟု ကျွန်ုပ် နားလည်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပြောပလောက်အောင် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ။ လမ်းမပြောင်းပါ စေနှင့် ဟူ၍သာ ဆုတောင်းမိပါတော့သည်။

တော်ပါသေး၏။ ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း မီးနီပွင့်ကလေးသည် လမ်းပြောင်းလွှဲခြင်း မရှိဘဲ အရှေ့စူးစူးသို့ တရွေ့ရွေ့သွားလျက်ရှိရာ မကြာမီ အရှေ့တောင်တန်းသို့ ရောက်သွားခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်ကား မျက်ခြည်ပြတ် မခံဘဲ မီးနီကိုစိုက်၍ လိုက်ကြည့်နေ၏။ တောင်တန်းသို့ရောက်သော် မီးနီပွင့် ကလေးသည် မြောက်ဘက်သို့ ကွေ့ချိုး၍ အနောက်ဘက်သို့ လှည့်ပြန်လာ ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်၏ မျက်မှန်းအရ ကျွန်ုပ်တို့ မြောက်ဘက်ဆီမှ ပွတ်ကပ်သွားလိမ့် မည်ဟု ထင်မိသည်။ ဤတစ်ခေါက်တွင် မီးနီပွင့်ကလေးသည် ဖြောင့်တန်းစွာ မလာဘဲ တောင်ဘက်သို့ တစ်လှည့်၊ မြောက်ဘက်သို့ တစ်လှည့် ဦးလှည့်ကာ ရွေ့လာလေရာ ကျွန်ုပ်မှာ လမ်းကြောင်း လွတ်မည် မလွတ်မည်ကို ခန့်မှန်းရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိတော့သည်။

မီးနီပွင့်ကလေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အရှေ့ဘက်တွင် ကောင်းကင်၌ ငါးတောင်ခန့် ကွာလှမ်းတော့သည် ထင်ရ၏။ ထိုနေရာမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးခေါင်းပေါ် တည့်တည့်သို့ ရောက်အောင် အချိန် ၁၀ စက္ကန့် လာကောင်း လာရပေမည်။ ယခု လမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်တည့်ကြီး လာမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးခေါင်းထက်သို့ ရောက်လာတော့မည် ဧကန်ဖြစ်၏။ ငါးတောင် ခန့်မှ လေးတောင်၊ ထို့နောက် သုံးတောင်မျှ ကွာလှမ်းတော့ရာ ကျွန်ုပ်သည် မီးနီပွင့်ကို မော်ကြည့်နေစဉ် ဗုံးကြဲချလျှင် ကြိုကြိုတင်တင် ဖြုတ်ချရသည်ဟု ဖတ်ရဖူးသောကြောင့် ပျော်ဘွယ်ဘူတာရုံကို ဗုံးချလျှင် ယခုအချိန်၌ ဖြုတ်ချ နေတော့မည်ဟု သတိရ၏။ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာ မြင်ရချေမည်လောဟု စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်မိပါသေးသည်။ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မမြင်ရချေ။ သို့ရာတွင် မမြင်ရသောကြောင့် ဗုံးမချဟူ၍ မဆိုနိုင်သေးရကား ရင်ထဲ၌ တဒိန်းဒိန်း လှုပ်ခတ်လျက် ရှိပါတော့သည်။ သုံးတောင် ကွာလှမ်းရာမှ နှစ်တောင်၊ ထို့နောက် တစ်တောင် ကွာလှမ်းရာမှ ခေါင်းပေါ်သို့ တည့်တည့်ကြီး ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် 'ဗုန်း ဝုန်း ဂျန်း' ဟူသော အသံကြီးဖြစ်ပေါ်၍ 'ဟိုက် သွားပဟံ၊ သောက်ကျိုးနဲပြီ' ဟု လွတ်ခနဲ ဆိုလိုက်မိပါသေးသည်။ သို့သော် ဘယ်ဆီကမှ ဘာမှ မဖြစ်ဘဲ အသံစဲသွားခဲ့သည်နှင့် အနီး၌ရှိသော အထည်သည်ကြီးအား 'ဘာဖြစ်တာလဲဗျ လန့်လိုက်တာ' ဟု မေးရာ 'ခင်ဗျားလန့်တာ တော်တော်၊ ကျုပ်ဖြင့် လိပ်ပြာထွက်သွားပြီတောင် ထင်လိုက်တော့တာပဲ' ဟု ပြန်ပြော၏။ စုံစမ်းကြည့်သောအခါ တွဲတစ်တွဲတွင် မှီလျက်ထောင်ထားသော သံပြားကြီး တစ်ချပ်ကို ထိုအချိန်တွင် အလန့်တကြား ဆင်းပြေးသော လူတစ်စုက တိုက်မိသောကြောင့် လဲပြုကျခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရပါတော့သည်။

ငိုအားထက် ရယ်အားသန်

လောက၌ ရယ်စရာများနှင့် ငိုစရာများသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် လက်တွဲ၍ ပေါ်လာတတ်သည်ဖြစ်ရာ ငိုစရာနှင့် ကြုံရသော ကာယကံရှင်သည် ရယ်စရာကို မမြင်တတ်ဘဲ နံဘေးက လူများကသာ မြင်တတ်ကြ၏။ အချို့မှာ ငိုစရာကြုံခိုက်တွင် ရယ်စရာကို လုံးဝ မမြင်တတ်။ အချို့လည်း မြင်တတ်၏။ ငိုစရာကြုံရဆဲတွင် ရယ်ရန် မဖြစ်နိုင်စေကာမူ ရယ်စရာဟူ၍ လှမ်းမြင်နိုင်သော လူများသည် လူတော်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုရမည် ထင်သည်။

ပျော်ဘွယ်ဘူတာ၌ လေယာဉ်ပျံသွားပြီး၍ စက်ခေါင်းကို မီးထိုးပြီး မီးရထား ထွက်တော့မည်ပြုရာတွင် ခရီးသည်များသည် ကိုယ့်တွဲသို့ ကိုယ်အသီးသီး ရောက်ကြသော်လည်း ဘဇံ၏ညီ ချစ်ဆွေတစ်ယောက်ကား မရောက်လာသေးချေ။ ဘဇံသည် တွဲပေါ်မှ တကျော်ကျော် ဟစ်ခေါ်လျက် ရှိ၏။ သို့သော် ချစ်ဆွေကား မပေါ်လာချေ။ ဤတွင် ဘဇံသည် အလွန်စိတ်ပူလာ၍ တွဲပေါ်မှ ခုန်ဆင်းပြီးလျှင် မီးရထားနံဘေးမှ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်လျှောက်ကာ 'ချစ်ဆွေရေ၊ ဟေ့ ချစ်ဆွေ၊ ချစ်ဆွေရေ'ဟု ခေါင်းမှ အမြီးရောက်အောင် အသွားအပြန် ဟစ်ခေါ်လျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်ရှိသော တွဲအနီးသို့ ရောက်သောအခါ၌မူ 'တယ်ခွကျတဲ့ ကောင်ကလေးကိုး၊ ဘယ်ဆီများ လျှောက်သွားနေပါလိမ့်၊ ခက်လိုက်တာဗျာ' စသည်ဖြင့် ညည်းသေး၏။ ဤနည်းဖြင့် နှစ်ခေါက်၊ သုံးခေါက် လျှောက်၍ ဟစ်ခေါ်ပြီးလတ်သော် ဘဇံ၏ ညည်းညူခြင်းများသည် ကျွန်ုပ်၏ နားထဲ၌ ရယ်စရာတစ်ခု ထင်လာတော့၏။ 'ဟေ့ကောင် လာပါလိမ့်မယ်ကွာ၊ ငယ်တဲ့ကလေးမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒီလောက် ဟစ်ခေါ်နေပါနဲ့'ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောသော်လည်း ဘဇံက 'ခွကျလိုက်တာ အစ်ကိုကြီးရာ၊ ဘယ်ဆီ ထိအောင်များ သွားပုန်းပါလိမ့်၊ ခုတောင် ပေါ်မလာသေးဘူး၊ ချစ်ဆွေရေ၊ ဟေ့ ချစ်ဆွေ'ဟု ဆက်လက် ဟစ်ခေါ်ပြန်လေရာ ကျွန်ုပ်မှာ အူယားလာသဖြင့် အသံထွက်၍ ရယ်မိမည်စိုးသောကြောင့် အတော် ချုပ်ထားရ၏။

ဘဇံနှင့် ချစ်ဆွေမှာ ညီအစ်ကိုအရင်းဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့်ကား ဝမ်းကွဲမျှသာ တော်ကြသည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်အဖို့မှာမူ ညီအစ်ကိုအရင်းပင် ဖြစ်စေဦးတော့ အသက် ၂၀ ကျော်ပြီဖြစ်သော ယောက်ျားကလေးတစ်ယောက် အတွက် ဤအခြေအနေမျိုး၌ ဘဇံကဲ့သို့ သောကရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ လေယာဉ်ပျံက ဗုံးချခဲ့သည်လည်း မဟုတ်သောကြောင့် စိုးရိမ်ကြီးစရာ မရှိ။ တစ်တွဲတွဲသို့ တက်လိုက်ခဲ့လိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း တစ်နည်းနည်းနှင့် ဝက်လက်သို့ ပြန်သွားနိုင်လောက်သည်ဟု တွက်ယူလိမ့်မည် ဖြစ်လေသည်။

ကြောက်အားကြီးသော ချစ်ဆွေ

ဘဇံတို့အဖို့ ကံကောင်းသည်မှာ မီးရထားစက်ခေါင်းသည် မိပေါင် မပြည့်သေးသောကြောင့် လေးငါးခေါက်မျှ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ဘဇံ လျှောက်ပြီးသည် တိုင်အောင် ချစ်ဆွေ မပေါ်လာသေးသော်လည်း မီးရထား မထွက်သေးချေ။ ‘ချစ်ဆွေရေ ဟေ့ချစ်ဆွေ၊ ဘယ်ကလဲဟ၊ သေနေပြီလားဟ’ စသည်ဖြင့် ဘဇံက ဆူလျက်ရှိရာ အခြားခရီးသည်များလည်း ရယ်ကုန်ကြပြီ ထင်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ မီးရထားအမြီးဘက်ဆီမှ ‘ခင်ဗျာ’ ဟူသော အသံ ကလေး သဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရ၍ မောကြီးပန်းကြီးနှင့် ပြေးလာသော ချစ်ဆွေကို မြင်ကြရသည်။ ‘တယ် ငါလုပ်လိုက်ရကွာ’ ဟု ဘဇံက လက်သီးနှင့် ရွယ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်က ဟန့်တားလိုက်ရပြီး ‘ဟဲ့ကောင်လေး ဘယ်ဆီပျောက် နေတာလဲ’ ဟု မေးရာ လေယာဉ်ပျံလာသည် ဆိုကတည်းက မီးရထားလမ်းအတိုင်း တန်းပြေးပြီး ရေအိုင်တစ်ခုတွေ့၍ ဆင်းငုပ်နေကြောင်း၊ မိမိအား ဟစ်ခေါ်သံများကို လုံးဝ မကြားမိကြောင်း ပြော၍ ကျွန်ုပ်က ‘ဘယ်လောက် ဝေးဝေး ပြေးသနည်း’ ဟု မေးရာ ကြေးနန်းဆယ်ခန်း (မိုင်တစ်ဝက်)လောက် ဝေးကြောင်း ပြောသည်နှင့် ‘ဝက်လက်ထိအောင် ပြန်မပြေးဘဲကိုးကွ’ ဟု ပြောလိုက်ရသေးသည်။ ထိုခေတ်က မီးရထားများ ထုံးစံအတိုင်း နေ့တွင်နား၍ ညတွင် ခုတ်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ရက် မြောက်သော ညတွင် ရန်ကုန်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏။

ခြားနားချက်တစ်ခု တွေ့ရပုံ

ဤတစ်ခေါက်တွင် မည်သူ့အိမ်၌မျှ မတည်းဘဲ ကျုံးကြီးလမ်း တရုတ် ဟိုတယ်တစ်ခု၌ တည်းခိုကြပြီးလျှင် နံနက်တွင် ဆေးဆိုင်များကို စုံစမ်းကြည့် ကြ၏။ ရန်ကုန်မြို့သည် ယခင်တစ်ခေါက်ကထက် စည်ကားသည်မှန်သော် လည်း ဆေးဆိုင်များမူကား ပြန်၍ မဝင်ကြသေးချေ။ စုံစမ်းကြည့်သောအခါ ကျွန်ုပ်၌ပါသော ဆေးလုံး ဆေးပြားများကို သထုံမြို့၌ လိုလျက်ရှိသည်ဟု တစ်ယောက်က ပြော၏။ ဘဇံကလည်း (မည်သည့်ပစ္စည်းမျိုးကို လိုချင်သည် ဟူ၍ ကျွန်ုပ် မေးနေပြီ။) သထုံမြို့၌ရှိတတ်သည်ဟု သတင်းကြားသည်နှင့် သထုံသို့ သွားကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် မီးရထားနှင့် လိုက်သွားကြ၍ တပို့တွဲလပြည့်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ကျိုက်ထို ဘူတာသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏။ မိုးလင်းပြီဖြစ်၍ မီးရထား ဆက်လက် မခုတ်သောကြောင့် ဤဘူတာ၌ ဆင်းကြရသည်။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်အဖို့ အလွန် အံ့ဩမိသော အခြင်းအရာတစ်ခု ကြုံတွေ့ရခြင်းကို ဖော်ပြရဦးမည်။ ဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်၌ တည်ခင်းထားသည့် အသီးအနှံများအနက်တွင် ဝါဝါဝင်း၍ ကွမ်းသီးလုံး ပမာဏရှိသော သစ်သီးများကို မြင်ရ၍ ‘မရမ်းသီး

မှည့် နှင့် တူလေခြင်းဟု ကျွန်ုပ် တွေးဆမိ၏။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်ကြည့်သော အခါ မရမ်းသီးမှည့်များပင် ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အံ့ဩမိပါသည်။ မရမ်းသီးမှတ် ထင်ပြီးမှ မရမ်းသီးမှည့်ပင် ဖြစ်နေပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် အံ့ဩရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရာ ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ အထက်မြန်မာပြည်တွင် မရမ်းသီးဟူသည်မှာ တပေါင်းလတိုင်ရောက်မှ အကင်းကလေးများလောက်သာ ပေါ်သေး၍ ထောင်းစားရန်အတွက် ဖိုးကြီးရင်းထိုက်ပေးပြီး ဝယ်ယူကြရလေရာ ဤဒေသ၌မူ တပို့တွဲလပြည့်ရုံရှိသေး၍ တစ်လ စောနေပါသေးလျက် အကင်း သာမက ဝါဝါဝင်းလျက်ရှိသော အမှည့်များပင် ရောင်းလျက်ရှိသောကြောင့် အံ့ဩရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤဒေသနှင့် အထက်မြန်မာပြည်မှာ တစ်ပြည်တည်း ဖြစ်ပါလျက် တစ်ပြည်စီ တည်ရှိသည့်နှယ် ခြားနားခြင်း ရှိသည်ဟု အမှတ်ပြုမိခဲ့ရာ အလားတူ ခြားနားခြင်းရှိသော အခြားအချက်ကလေးများကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ နေရာတွင် ဖော်ပြရပါဦးမည်။

ကောင်းသည်ထင်သော စနစ်တစ်ခု

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤဘူတာမှ သထုံသို့ရောက်အောင် ဘတ်စ်ကားဖြင့် ဆက်လက်သွားကြ၍ သထုံသို့ ရောက်သောအခါ နံနက်စာ စားချိန်တိုင် ရောက်နေလေပြီ။ သထုံမြို့တွင် ယခင်က ကျွန်ုပ် တည်းခိုခဲ့ဖူးသည့် တူ (နှမ၏ သား) ဖိုးထူး၏ အိမ်၌ တည်းခိုကြရန် ရည်မှန်းထားသော်လည်း တရုတ် ထမင်းဆိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ဝင်ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာတစ်ခုမှာ မည်သူ့ အိမ်၌ တည်းခိုရသည်ဖြစ်စေ ကြိုတင် အကြောင်းကြားထားခြင်း မရှိခဲ့လျှင် ယုတ်စွအဆုံး ပထမ ထမင်းတစ်နပ်အတွက် အိမ်ရှင်မကို ဒုက္ခ မပေးချင် သောကြောင့် ထမင်းဆိုင်၌ စားတတ်သည်ဖြစ်ရာ၊ ဤအပြုအမူသည် ကောင်းသော အပြုအမူတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု အထပ်ထပ် သဘောကျခဲ့ ပါသည်။ အိမ်ရှင်များက 'ကျွန်တော်တို့ ရှိလျက်သားနဲ့ ထမင်းဆိုင်မှာ စားခဲ့တာ အံ့ဩ ပါရဲ့' ဟု လောကွတ်စကား ပြောတတ်ကြသော်လည်း ကြိုတင် အကြောင်း ကြားခြင်း မရှိဘဲ ထမင်းစားချိန်၌ ဆိုက်ရောက်သွားသော ဧည့်သည်များအတွက် အိမ်ရှင်မ အဖို့တွင် ဘယ်မျှလောက် စိတ်ဒုက္ခ ရောက်ရသည်ကို ကျွန်ုပ် ကောင်းကောင်းကြီး ရိပ်မိသည်။ မိမိ၌ ကုန်ကျရသော ထမင်းဖိုးသည် အိမ်ရှင်မအား ရုတ်တရက် ရှာဖွေချက်ပြုတ်ရသော ဒုက္ခမှ လွတ်ငြိမ်းစေသဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး ကာမိသည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။ သားသမီးနှင့် မိဘ များမှတစ်ပါး (ညီအစ်ကို မောင်နှမအရင်းပင် ဖြစ်စေ) ကျွန်ုပ်၏ စနစ်သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ဟု ယနေ့တိုင် ယုံကြည်လျက်ပင် ရှိသည်။ အချို့က ဖစ္စည်းများကို တည်းအိမ်သို့ ပို့ထားပြီးမှ တစ်ဖန် ထွက်၍ စားမည် ကြိုတတ် ကြ၏။ သို့ဆိုပါက အိမ်သို့ ရောက်ပြီးကာမှ ထွက်၍ စားခြင်းကို အိမ်ရှင်က

ကြည့်နေလျှင် စိမ်းကားရာကျမည် ဖြစ်သောကြောင့် အတင်း တားရတော့သည် ဖြစ်ရာ ဤသို့သော ဧည့်သည်မျိုးသည် အားနာ ချင်ယောင် ဆောင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်နှင့် မတွေ့လှချေ။ အိမ်ရှင်မကို ဒုက္ခ မပေးချင်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် တစ်ခါတည်း ကိစ္စပြီးအောင် မလုပ်ခဲ့သနည်း။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်မှာ မိတ်ဆွေပေါများသူတစ်ယောက် မဟုတ်သော်ငြားလည်း အလိုက် မသိတတ်သော ဧည့်သည်တစ်ယောက် ဟူ၍မူကား မည်သည့် အိမ်ရှင်ကမှ စွပ်စွဲနိုင်ကြသည် မထင်ပါ။ မကြည်သာဘူး ဆိုလျှင် ချက်ချင်း သိတတ်၍ ချက်ချင်း ပြောင်းပြေးတတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယ ခြားနားချက်

တရုတ်ထမင်းဆိုင်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သုံးယောက်သည် ဗုံးတွေအကြား၌ စွန့်စား သွားကြရသူများဖြစ်၍ ဝမ်းကလေးတော့ ကောင်းကောင်း စားထိုက်သည် ဆိုကာ ကောင်းပေဆိုသော စားစရာများကို မှာယူ စားသောက်ကြ၏။ ဘဲကင်တစ်ခြမ်း၊ တောက်တောက်ကြော်၊ အစိမ်းကြော်၊ ၁၂ မျိုး ဟင်းချို၊ အသဲကင်၊ ဝက်သားကင်၊ ဝက်အူချောင်း စသော ဟင်းကောင်းများ ပါရှိ၏။ စာရင်းရှင်းသောအခါ၌ အားလုံးအတွက်မှ ခြောက်ကျပ်သာ ကျသင့်သောကြောင့် အံ့အားသင့်နေကြ၏။ မန္တလေး၌ဆိုလျှင် ထိုအချိန်က ဘဲကင်တစ်ကောင် ခုနစ်ကျပ်နှုန်းဖြစ်နေရာ ဤနေရာ၌ တစ်ကောင် သုံးကျပ်၊ တစ်ခြမ်း တစ်ကျပ် ရှစ်ပဲသာ ပေးရ၍ ၁၅ ကျပ် လောက် ကျမည့် ထမင်းပွဲကို ခြောက်ကျပ်မျှသာ ပေးခဲ့ရလေသည်။ ဤအခြင်းအရာကို ထောက်သဖြင့်လည်း ဤဒေသနှင့် အညာဒေသမှာ တစ်ပြည် တစ်နိုင်ငံစီ တည်နေသည့်နှယ် အံ့ဖွယ်ရာ ခြားနား လှသည်ဟု အမှတ်ပြုခဲ့ရပေသည်။

ဘဝဟောင်းကို နှမြောခြင်း

ဖိုးထူး၏ နေအိမ်သို့ ရောက်သွားကြသောအခါ ဖိုးထူး၏ ဖခင် (ကျွန်ုပ် ၏ယောက်ဖ)နှင့် သမီးကလေးများသည် ဖိုးထူး၏ အိမ်သို့ ရောက်နေကြခြင်း ကို တွေ့ရ၏။ မန္တလေးမြို့၌ သူတို့၏အိမ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ လင်မယား တည်းခိုကြကတည်းက မတွေ့ရတော့ဘဲ ယခုမှပင် တွေ့ကြရခြင်း ဖြစ်၏။ ‘ထမင်းစားခဲ့ကြပြီလား’ဟု မေး၍ စားပြီးခဲ့ကြောင်း ပြောခြင်းအားဖြင့် စိတ် သက်သာခွင့် ပေးလိုက်၏။ ထိုအိမ်တွင် ယောက်ဖ၏ မြေးကလေးများ (ကျွန်ုပ်နှင့်လည်း မြေး တော်ပါသည်။) ကျောက်ပေါက်လျက်ရှိကြခြင်းကို တွေ့ရ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ထမင်းစားခဲ့ခြင်းမှာ အဆင်သင့်လှသည်ဟု ကျွန်ုပ် သတိရသေးသည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဆေးဝယ်မည့်သူများ စုံစမ်းရန် အတွက် ဖိုးထူးကို ခေါ်သွားရာ သွားခါနီးတွင် ညစာအတွက် ကျွန်ုပ်တို့အတွက်

မချက်ကြရန်ကိုလည်း ပြောခဲ့ဖို့ သတိမမေ့ချေ။ စုံစမ်းကြသောအခါ သထုံ မြို့တွင် ယခင်တစ်လောက ဆေးများလိုဖူးသည် မှန်သော်လည်း ယခုမှာ ဆေး ဆိုင် အလွန်နည်း၍ ဆရာဝန်များလည်း မရှိသလောက် ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏တူ ဖိုးထူးမှာလည်း သာမန် ဈေးသည်ကလေးတစ်ယောက် မျှသာဖြစ်၍ နှံ့စပ်ရေလည်သော လူငယ်တစ်ယောက် မဟုတ်လှချေ။ သို့ဖြစ် ရကား ကျွန်ုပ်၏ ဆေးပြားကလေးများ ရောင်းဖို့ မျှော်လင့်ချက်မှာ ရေဖြစ်၍ သွားခဲ့လေပြီ။ နေ့လယ်ခင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် ဖိုးထူး၏ နေအိမ် အောက်ထပ်သို့ ဆင်း၍ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ခန့်က 'ရှောလမုန်သိုက်' ဝတ္ထုကို ဘာသာပြန်ခဲ့ သော နေရာကလေးကို ကြည့်မိသေး၏။ စာရေးဆရာဘဝမှ နယ်လှည့် ဆေးကုန်သည် ဘဝသို့ ရောက်နေရခြင်းကို သတိရ၍ ဝမ်းနည်းသလိုလို ဖြစ်မိသေး၏။ ဟိုတုန်းကဆိုလျှင် ငွေလိုချင်ပါက ဖိ၍ အလုပ် လုပ်လိုက်လျှင် ရနိုင်သော အဖြစ်၌ရှိခဲ့ရာ ယခုမှာ ဗုံးတွေကြားထဲ လျှောက်သွားနေရပါလျက် ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမှ ရောင်းရမည် မသိအောင် ဖြစ်နေသဖြင့် အားလျော့ သလိုလို ဖြစ်ခဲ့မိပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် အားလျော့သောစိတ်မျိုးကို ကြာရှည်အောင် လက်ခံသည့်ဝါသနာ မရှိသည့်အတိုင်း ချက်ချင်းပင် နှင်ထုတ် နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖိုးထူး၏ အိမ်တွင် တစ်ညအိပ်ပြီး နက်ဖြန်နံနက်တွင် ဘတ်စ်ကားနှင့် မော်လမြိုင်သို့ ဆက်လက်သွားကြရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်၏ညီ ဘဇံမှာ ကုန်ရောင်းရန်လာခြင်း မဟုတ်။ ကုန်ဝယ်ရန်သက်သက် လာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ရောက်လေရာအရပ်တွင် သင့်တော်သော ကုန်စည်များအကြောင်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းလျက်ရှိရာ မော်လမြိုင် မြို့သို့ သွားဖို့ကိုလည်း သွက်လက်စွာ သဘောတူလေသည်။

သူများနှင့်မတူသော အချက်

ထိုည၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖိုးထူး၏အိမ်၌ တစ်ည အိပ်ကြရလေရာ အချို့လူများနှင့်မတူသော ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာတစ်ခုကို ဖော်ပြရပါဦးမည်။ အချို့လူများသည် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါကို မကြောက်လှ။ ဗုံးကြဲ လေယာဉ်ပျံများကို သာ၍ ကြောက်တတ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံ ထက် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါကို ပို၍ကြောက်၏။ လေယာဉ်ပျံဟူသည်မှာ လာခိုက်ကလေးတွင် ရှိန်းခနဲလန့်ရ၍ ပြန်သွားသောအခါတွင် ပြေပျောက် သွား၏။ ကူးစက်တတ်သောရောဂါမျိုး ဟူသည်မှာကား တစ်မိမိနှင့် ကြာရှည်စွာ နှံ့စပ်၏။ ဘာသံမှလည်း မကြားရ။ ဘယ်ကလာမည်ဟူ၍လည်း မသိနိုင်ချေ။ ထိုအိမ်တွင် ကျွန်ုပ် အိပ်ရသောည၌ ဘဇံတို့ ညီအစ်ကိုမှာ တရားရှားနှင့် အိပ်ကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်မှာမူ ကျောက်ပေါက်သော မြေးကလေးများနှင့် အခန်းခင်းကပ်၍ အိပ်ရသောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး၌ ဟိုက ယားသလိုလို။

သည်က ယားသလိုလိုဖြင့် တော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်နိုင်အောင် ရှိပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမိသည်မှာကား ကျွန်ုပ်၏ ဆေးများကို နောက်တစ်ည စောင့်လျှင် အားလုံးကုန် ကြိုက်ဈေးပေး၍ ဝယ်ပါမည်ဟု ပြောသူရှိလျှင်လည်း ဤအိမ်၌ တစ်ညမအိပ်တော့ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် မော်လမြိုင်သို့ ဘတ်စ်ကားနှင့် လိုက်သွားကြလေ၏။

မရောင်းရချင် နေစေ

ကျွန်ုပ်သည် မင်းကြီး၏ တောလိုက်စာရေး လုပ်ခဲ့စဉ်က မြန်မာပြည် အတွင်း အတော်နဲ့အောင် ရောက်ခဲ့သော်လည်း တနင်္သာရီတိုင်းတစ်ခု ကျန်နေသဖြင့် မော်လမြိုင်သို့ ရောက်ရမည့်အတွက် မျှော်လင့်ချက်တစ်ခုနှင့် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မုတ္တမဘက်မှ မော်လမြိုင်ဘက်သို့ သမ္ဗန်နှင့် ကူးကြပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် တရုတ်ဟိုတယ်တစ်ခု၌ တည်းခိုကြ၍ ဘဇံသည် သူတွေ့သော ပစ္စည်းများအနက်မှ ရောင်း၍စွဲမည့် ပစ္စည်းမျိုးကို ရွေးချယ်ဝယ်ယူရာ အထုပ်လေးထုပ် ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ညီ ဘဇံကား အတော် မျက်စိတတ်သော ဈေးသည်တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဘာပစ္စည်းမဆို သူတွေ့ခဲ့လျှင် ရောင်း မရောင်း၊ အဖိုး မည်၍ မည်မျှဆိုသည်ကို မေးမြန်း စုံစမ်းလိုက်သည်ချည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း သူ့မှာ ဂျပန်ခေတ်အတွင်းက အတော်ကလေး စီးပွားဖြစ်ခဲ့ရာ လောင်းကစား ဝါသနာကြောင့် ပစ္စည်း အဖတ် မတင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မော်လမြိုင်သို့ ရောက်ကြ ပူးသူများ မဟုတ်သည့်အလျောက် အတော်နဲ့အောင် လည်ပတ်ခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ် အဖို့ရာ၌ စိတ်ဝင်စားဆုံးသော အခြင်းအရာတစ်ခုမှာ ကမ်းခြေ၌ ပြုလုပ်ထားသည့် စင်္ကြံရှည်ကြီးပေတည်း။ ကျွန်ုပ်မှာ ဤအရာမျိုးရှိသော မြို့သို့ မရောက်ဘူးသည်နှင့် ညနေခင်းတွင် စင်္ကြံကို ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်၍ မဝနိုင်အောင် ရှိပါတော့သည်။ ဘဇံအဖို့ကား ပစ္စည်းများ ရပါ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့မူကား ဆေးများ ဝယ်မည့်သူ တစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မူလကတည်းက မျှော်လင့်ကြီး မျှော်လင့်လာခဲ့သူ မဟုတ်သောကြောင့် မရောင်းရခြင်းအတွက် စိတ်မပျက်လှပါ။ မရောက်ဘဲ ကျန်နေသည့် မြို့တစ်မြို့သို့ ရောက်ရသည်ဆိုရုံနှင့်ပင် ကျေနပ်နိုင်သူ ဖြစ်ပါ သည်။ ဘဇံကမူ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း မသိသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို သနားပုံရသည်။ အမှန်ကို ဖော်ပြရလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ဒုတိယ တစ်ခေါက်၌ ဗုံးတွေကျ၍ ခြောက်ကပ်သော ရန်ကုန်ကို တွေ့လိုက်ရကတည်းက ပထမ တစ်ခေါက်ကကဲ့သို့ အမြတ်ကြီး မြတ်ဖို့ မျှော်လင့်ချက်ကို တစ်ခါတည်း စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီးဖြစ်ရာ တတိယ တစ်ခေါက်လာခဲ့ခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် အမြတ်ရဖို့ ထက် ဆွေမျိုးများနှင့် မိတ်ဆွေများ စိတ်ကျေနပ်မှုအတွက် မျှလောက်သာ

သဘောထားလျက် ရှိပါတော့သည်။ တစ်ကြောင်းမှာလည်း မန်ကျည်းတုံ၌ စားရ သောက်ရခြင်းထက် ဟိုတယ်တွေ လျှောက်ပြီး တည်းခို စားသောက် ရခြင်းသည် ကျေနပ်စရာကောင်းသည်ဟု သဘောထားတတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။

မကြံပူးသော အခြေအနေ

မော်လမြိုင်က ဟိုတယ်မှာ သထုံက ဆိုင်ကဲ့သို့ ဈေးနှုန်း မချောင်လှ စေကာမူ မန္တလေးနှင့် နှိုင်းစာလိုက်လျှင် အလွန် သက်သာပါသေးသည်။ အမှန်မှာ သထုံနှင့် မန္တလေးတို့၏ အလယ်ကြားတွင် ရှိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ကောင်းကောင်း မြန်မြန် စားရ သောက်ရခြင်းသည်သာ အမြတ်ဟု သဘောထားကာ အကောင်းဆုံးသော စားစရာများကို ဝဝကြီး မှာယူ စားသောက် ကြပြီးနောက် စကားတပြောပြောနှင့် ဆယ်နာရီခန့်တိုင်အောင် ထိုင်နေကြပြီးမှ အိပ်ရာသို့ ဝင်ကြ၏။ ဟိုတယ်ဟု ခေါ်ရသော်လည်း အိပ်ရာ နေရာများမှာ သန်သန်ရှင်းရှင်းကြီး မဟုတ်လှ။ သင့်တင့်ရုံမျှသာ ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်ကမူ တရုတ်ပြည်၌ ခမ်းနားသော ဟိုတယ်ကြီးများသို့ လှည့်လည် တည်းခိုရဖူးသေးသည် မဟုတ်သောကြောင့် စိတ်ကြည်နူးခြင်းမှ တစ်ပါး ဘာမျှ မရှိချေ။ မည်သည့်နည်းမဆို မန်ကျည်းတုံရှိ ဖခင်၏ အိမ်ခန်းကလေးနှင့် နှိုင်းလျှင် အပြောင်းအလဲ သဘောနှင့် ကျေနပ်နိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။ အိပ်ရာသို့ ဝင်ကြ၍ ဘာမျှ မကြာသေးမီ လေကြောင်းအချက်ပေး ဥဩ ဆွဲလေရာ ကျွန်ုပ်မှတစ်ပါး ဘဇံတို့နှင့် အိမ်သားများသည် အလူးအလဲ ထ၍ ပြူးတူးပြိတ် ဖြစ်ကုန်ကြလေပြီ။ ဤဟိုတယ်၌ ၎င်းညတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်မှတစ်ပါး အခြားဧည့်သည် မရှိချေ။

ကျွန်ုပ်သည် အိပ်ရာမှထ၍ အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာသောအခါ ဘဇံတို့ ညီအစ်ကိုလည်း မတွေ့။ ဆိုင်ရှင်များလည်း မတွေ့သည်နှင့် နောက်ပေးဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါ တရုတ်မတစ်ယောက်သည် ကလေးတစ်ယောက်ကို လက်ဆွဲကာ ကလေးတစ်ယောက်ကို ချီလျက် မှုန်တီ မှုန်များရှိသော မီးရောင်တွင် ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ပြေးလာ၍ ကျွန်ုပ်ကို ဝင်တိုက်မိ၏။ ဤတွင်မှ 'လာ လာ ဆရာကြီး၊ ဒီမှာ ဗုံးကျင်းရှိတယ်'ဟု ပြောကာ ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထင်းပုံများအကြားမှ လျှောက်သွားကြ၍ ကမ်းပါးထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ ဗုံးကျင်းတစ်ခု တွေ့၍ တရုတ်မက ရှေ့မှ ဆင်းသွားသဖြင့် ကျွန်ုပ် လက်ဆွဲခေါ်လာခဲ့သည့် ကလေးအကြီးကို ကျင်းထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထုံးစံအတိုင်း ကျင်းဝတွင် ထိုင်လျက် ကောင်းကင်သို့ ကြည့်နေ၏။ လေယာဉ်ပျံများကား ကောင်းကင်သို့ ရောက်နေ ကြ၍ တဝီဝီနှင့် လှည့်လည် ပျံသန်းလျက် ရှိကြလေပြီ။ တစ်ခဏကြာလတ် သော် 'ဝုန်း အုန်း အုန်း အုန်း'မည်သော အသံကြီးနှင့် ဗုံးတစ်လုံး ကျလာရာ

ဗုံးသည် ကမ်းနားတစ်လျှောက်သို့ ချခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မဝေးခြင်းကို မြင်ရ၏။ နောက်တစ်ခဏ၌ တရုတ်မသည် ကြောက်ရှာသည့် လက္ခဏာနှင့် သူ၏ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်၏ရင်ခွင်ထဲသို့ တွန်းထိုးထည့်သွင်းပြီး ကျွန်ုပ်အား ဗုံးကျင်းထဲသို့ ဆွဲခေါ်၏။ ဖြစ်ရပ်မှာ ဗုံးကျင်းထဲ၌ တစ်ယောက် တည်းလည်း မနေဝံ့။ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ဗုံးကျင်းပေါ်၌လည်း မနေဝံ့ ဖြစ်နေရှာ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကလေးအငယ်ကို သူ့လက်သို့ပေးပြီး ကလေးအကြီးကို လက်ဆွဲလျက် တရုတ်မနှင့်အတူ ဗုံးကျင်းထဲသို့ ဆင်းရတော့သည်။ ဗုံးများ သည် ၁၀ စက္ကန့်လောက်တွင် တစ်လုံး၊ ၁၅ စက္ကန့်လောက်တွင် တစ်လုံး ဆက်ကာ ဆက်ကာ ကျလေရာ တရုတ်မသည် ဗုံးသံတစ်ချက်ကြားတိုင်း ကလေးရော သူပါ ကျွန်ုပ်၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ ပစ်လွဲ၍ တွန်းခနဲ တွန်းခနဲ ဖြစ်သွားခြင်းကို ကျွန်ုပ် သိရသည်။ ကျွန်ုပ်ကား မည်သို့မျှ မရှိခြင်း မှန်ပါ သည်။ သို့ရာတွင် သူ့ယောက်ျားမြင်လျှင် မည်သို့များရှိချေမည်နည်းဟူသော စိတ်ကူးကား ဖြစ်ပေါ်လာမိပါသည်။

ကျေးဇူးတင်ခံရပုံ

နာရီဝက်ခန့်ကြာသောအခါ လေယာဉ်ပျံများ ပြန်သွား၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟိုတယ်ထဲသို့ ပြန်ဝင်ပြီး မိများ ဖွင့်လိုက်သည်တွင်မှ ဘဇံ ညီအစ်ကိုနှင့် ဟိုတယ် အလုပ်သမား တရုတ်များ ဝင်လာကြသည်။ ဖြစ်ပုံမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အိပ်ရာသို့ ဝင်ကြသောအချိန်တွင် ဟိုတယ်ရှင်သည် မာဂျောင်း (ဖဲဝိုင်း) သို့ သွား၍ အလုပ်သမားများလည်း ခဏတဖြုတ် ထွက်၍လည်ကြရာ ဘဇံ ညီအစ်ကိုမူကား ကမ်းနားသို့ ဆင်းပြေးကြသည် ဆို၏။ စင်စစ်မှာ ဘဇံသည် ကမ်းနားသို့ သူ့ညီ ချစ်ဆွေကြောင့် လိုက်ရခြင်းဖြစ်ရာ ချစ်ဆွေသည် လေယာဉ်ပျံ လာတိုင်း (ပျော်ဘွယ်ဘူတာမှာကဲ့သို့) ရေထဲတွင် ၎င်းလျှိုးနေရမှ လုံခြုံသည်ဟု ထင်တတ်သော ဝါသနာအတိုင်း ရေအောက်တွင် ၎င်းလာခဲ့သည်နှင့် သူ၏ အဝတ်များ ရွဲရွဲစိုလျက် ရှိလေသည်။ ချစ်ဆွေ၏ လုပ်ပုံကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ ဒုတိယအကြိမ် ရယ်ခဲ့ရပြန်ပါသေးသည်။ ထိုအတောအတွင်း တရုတ်မသည် ကျွန်ုပ်အား မေး ငေါ့ကာ ငေါ့ကာဖြင့် သူ့ယောက်ျားအား တရုတ်လိုပြောလျက် ရှိရာ မာဂျောင်းဝိုင်းမှ ပြေးလာခဲ့ရသည့် သူ့ယောက်ျားက ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်ပုံ မှာလည်း ကျေးဇူးတင်သည့် အမူအရာပင် ဖြစ်သည်။ တရုတ်မသည် ကျွန်ုပ်၏ စောင့်ရှောက်ကူညီခြင်းအကြောင်းကို ပြောပြဟန် ရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ လှဲ၍အိပ်ခြင်းအကြောင်းကိုမူ ပြောပြပုံ မရချေ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ဆိုင်ရှင် ပေါက်ဖော်သည် တရုတ်မ၏ စကားအဆုံး၌ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ထလာ၍ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်အား ချက်အရက် တစ်ပုလင်းနှင့် အသားကင်များဖြင့် ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးပေးသော ကြောင့်တည်း။

တတိယ အံ့ဩစရာ

နောက်တစ်နေ့နံနက်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထမင်းစားပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပြန်ခရီး ဆက်ကြလေ၏။ သမ္ဗန်နှင့် ကူးကြ၍ မုတ္တမဘက်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ဘင်၏ ပစ္စည်းလေးထုပ်ကို သယ်ယူရန် ကူလီငှားကြရာ၌ အံ့ဖွယ်ရာတစ်ခု ကြုံခဲ့ရသေး၏။

ရေဆိပ်နှင့် မီးရထားဘူတာရုံမှာ တစ်ဖာလုံခန့် ကွာလှမ်းသည်ထင်ရာ ကူလီတစ်ယောက်အား စုံစမ်းသောအခါ သုံးမတ် (၇၅ ဆင့်) ပေးရမည် ဆို၏။ ကျွန်ုပ် အံ့ဩလျက်ရှိစဉ် ကုန်သည် ပီသသော ဘင်က ဆင့် ၅၀ နှင့် ဆစ်လိုက်သေးရာ ကူလီများလည်း သဘောတူ လက်ခံကြလေသည်။ အထုပ်လေးထုပ်ကို ကူလီနှစ်ယောက် သယ်ယူကြ၍ တစ်ယောက် ၂၅ ဆင့်စီ ခွဲဝေယူကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ ငါတို့အညာဆိုလျှင် မီးရထားကူလီများသည် တစ်ဖာလုံခရီးရောက်အောင် သယ်ပေးရမည်ဆိုပါက ဘယ်လောက်များ တောင်းလေမည် မသိဟု အံ့ဩလျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် ထင်သည့်အတိုင်းပင် ပလိပ်ဘူတာသို့ ရောက်ကြသောအခါ မီးရထားပေါ်မှ ဤအထုပ် လေးထုပ်ကိုပင် လှည့်ပေါ်သို့ တင်ပေးရုံအတွက် (တစ်ထုပ် တစ်ကျပ်) လေးကျပ်တောင်း၍ သုံးကျပ်နှင့် ခဲယဉ်းစွာ ဆစ်ယူရလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကူလီခအတွက် နှမြောသောကြောင့် ဤကဲ့သို့ အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်။ တစ်ပြည်တည်းအတွင်းဖြစ်လျက် အရပ်ရပ်ဈေးနှုန်းများ ဤမျှလောက် ကွာခြားခြင်းကို အံ့ဩမိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ လက္ခဏာမှာ အညာတွင် စက္ကူပေါ်ပြီး ပစ္စည်းရှား၍ ဤအပိုင်းတွင် ပစ္စည်းပေါ်ပြီး စက္ကူတန်ဖိုးရှိသည့် အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပေမည်။ ကျွန်ုပ်၏ လက်ထဲ၌ ပိုက်ဆံ အသင့်တင့်ရှိလျှင် သထုံသို့လာ၍ ထိုင်စားနေနိုင်ပါက တော်လိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးဖြစ်မိသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ယောက်ဖသည် ဤအကြောင်းကို သိသောကြောင့် ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ဟန်မတူ။ သူ၏သား ဖိုးထူး ရှိသောကြောင့် ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း (ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကံကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အတိုင်း) သူ လုပ်လေသမျှ ဟန်ကျခြင်းကို တွေ့ရသည်။

စိုးရိမ်မိသော တံတားကြီး

ဤခရီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လမ်း၌ တစ်ရက် ရပ်နားရသေးလေသလော မမှတ်မိတော့။ ရန်ကုန်သို့ ည ၁၀ နာရီ အချိန်ခန့်တွင်မှ မီးရထား ဆိုက်ရောက်သွားခြင်းကိုသာ မှတ်မိပါတော့သည်။ ဤအချိန်တွင် တည်းခိုရန် ဟိုတယ်များလည်း ပိတ်ကုန်ကြပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သိမ်ကြီးဈေးဘက်သို့ သွားကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ကူလီလည်း မတွေ့။ လန်ချားလည်း မရှိသောကြောင့် ဘင်တို့ ညီအစ်ကိုသည် အထုပ် လေးထုပ်ကို

နှစ်ထုပ်စီ ခွဲဝေထမ်းယူလာကြရာ ကျွန်ုပ်မူကား ဆေးလွယ်အိတ်ကလေးကိုသာ လွယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ဆူးလေ ဘုရားလမ်း ခုံးတံတားကြီးပေါ်သို့ ရောက်ကြ၍ ကျွန်ုပ်သည် ရှေ့မှ တချို့၊ နောက်မှတချို့ လျှောက်လာကြသော ခရီးသည် များကို ရပ်ကြည့်လိုက်သောအခါ ခရီးသည်ပေါင်း ၅၀ ခန့် ရှိခြင်းကို မှတ်မိ ပါသေးသည်။ အားလုံးသည် အထုပ်အပိုး ကိုယ်စီနှင့် ရှိကြ၏။ ရန်ကုန်မြို့သည် ထိုအခါက ညတိုင်း မီးမထွန်းဘဲ မှောင်မည်းလျက်ရှိရာ အဖော်တွေများများနှင့် လျှောက်ကြရခြင်းကြောင့် အားရှိခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ် မှတ်မိ၏။ ဤသို့ရှိစဉ် ဘဇံက 'ကျွန်တော်တော့ လေးလှပြီ အစ်ကိုကြီးရယ်၊ ခဏလောက် နားဦးမှ ဖြစ်မယ်'ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်ကလည်း မကူညီနိုင်သဖြင့် အထုပ်များကို ချ၍ ရပ်နားဖို့ သဘောတူလိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ကား အလွန် လူပြတ်သည့် ဤတံတားကြီးပေါ်တွင် အခြားခရီးသည်များနှင့် ခွဲပြီး ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်တည်း ချန်နေရစ်ရမည့် အရေးကြောင့် စိတ်နှောင့်နှေးခြင်း ရှိ၏။ အခြား ခရီးသည်များ သွားကုန်ကြ၍ ကျွန်ုပ်တို့ချည်း ငါးမိနစ်ခန့် ချန်နေရစ် ရစေကာမူ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မဖြစ်သည်နှင့် ဘေးပါသေး၏။ ဘဇံ အပန်းပြေ သောအခါ ဆက်လက်၍ သွားကြပြန်ရာ သိမ်ကြီးဈေးသို့ မရောက်မီ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရပ်နားကြရလေသည်။ နာရီစင်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် အထုပ်များကိုချ၍ အိပ်ဖို့နေရာအတွက် စုံစမ်းကြလေ၏။ အုပ်ပေါင်း ရှိခဲ့ပါမူ ကျွန်ုပ်သည် တွေ့အောင်ရှာ၍ အကူအညီတောင်းလိမ့်မည် ဖြစ်ရာ အုပ်ပေါင်းကား ဒုတိယတစ်ခေါက် ကျွန်ုပ် ရောက်စဉ်ကတည်းက ဗုံးထိမှန်၍ သေပြီးခဲ့လေပြီ။ ဘယ်မှာ အိပ်ကြရပါမည်နည်း။

မမျှော်လင့်သော အိပ်ရာ

ရှေးယခင် အခါများကမူ တရုတ်တန်းရပ်ကွက်သည် ဓာတ်မီးတွေ ထိန်လျက် မိုးလင်းအောင် ရောင်းသော စားစရာဆိုင်များဖြင့် စည်ကားစွာ ရှိခဲ့ရာ ယခုမှာမူ အချို့သော တိုက်များမှ မီးကလေး တစ်ပွင့်ထလေမှတစ်ပါး တစ်ရပ်လုံး မှောင်မည်းလျက် ရှိ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့မှာ လမ်းပေါ်တွင် အိပ်ရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ နာရီစင် အနီးအပါးတစ်ဝိုက်၌ နေရာ စုံစမ်းကြရာ နာရီစင်၏ တောင်ဘက်တွင် လမ်း၏ အရှေ့ဘက်ရှိ ပလက်ဖောင်းပေါ်၌ သံပြားကြီး နှစ်ချပ် ချထားခြင်းကို တွေ့ရ၏။ မြေကြီးပေါ်၌ အိပ်ရခြင်းထက် သံပြား ပေါ်၌ အိပ်ရခြင်းက တော်သေးသည်ဆိုကာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အထုပ်များကို သံပြားပေါ်တွင်ချ၍ အိပ်ဖို့နေရာ ပြင်ကြလေ၏။ ပြင်သည် ဆိုရသော်လည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ လုံချည်တစ်ထည်ကို ခင်းပြီး ဆေးလွယ်အိတ်ကို ခေါင်းအုံး ပြုလုပ်ရခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ဘဇံတို့ နှစ်ယောက်

မှာ မာချာသော သံပစ္စည်းထုပ်ကြီးများကို ခေါင်းအုံးကြရ၍ ကျွန်ုပ်ထက်ပင် ဆိုးသေး၏။ များမကြာမီ တစ်တိုက်တလေမှ ထွက်လာသော မီးရောင်ပင် ငြိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်၍ မှောင်အတိ ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီ။ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် သုံးရက်နေ့ည လရောင်မှာလည်း (အရှေ့ဘက်မှ) တိုက်ကြီးများ ကွယ်လျက် ရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ မမြင်နိုင်ချေ။ ဘဇံမှာ ကုန်ဝယ်လာသူဖြစ်၍ ငွေ အတော်အတန် ပါသောကြောင့် စိုးရိမ်သည့် လက္ခဏာနှင့် အိပ်ပျော်ဟန် မရှိပေရာ ကျွန်ုပ်၏ ဆေးအိတ်မှာမူ ခေါင်းအုံးထားသည့်အတွက်ကြောင့် ခိုးယူ၍ မဖြစ်နိုင်။ လူယူမှ ရနိုင်မည်။ သို့နှင့်လည်း ဘိန်းစား အလွန်ပေါသော ရုပ်ကွက်ဖြစ်သောကြောင့် စိုးရိမ်ရသေးသည်။ ကျွန်ုပ်မှာမူ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ရှိစွဲစု သာမက သူတစ်ပါး၏ပစ္စည်းများလည်း ပါသေးသောကြောင့် တော်တော် ကလေး များပါ၏။ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းအတွက် စိုးရိမ် မဖက်တတ်သော ဝါသနာကြောင့် သောက မရောက်လှပါ။ ကျောအောက်မှ သံပြားကြောင့် ကျောနာသည့်အတွက်သာ မအိပ်နိုင်ဘဲ ရှိနေပါသည်။ သံပြားပေါ်တွင် ပက်လက်လှန်ရင်း 'ငါသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၌ ဤနေရာတွင် အိပ်ရလိမ့်မည်ဟု တစ်ယောက် ယောက်က ဗေဒင် ဟောငြားအံ့၊ ထိုသူအား လူရူးဟူ၍ ဆိုမိ လိမ့်မည်ဖြစ်ရာ ဘယ်တုန်းကမှ မထင်ခဲ့သည့် နာရီစင်ကြီးအနီး ပလက်ဖောင်း ပေါ်၌ အိပ်ရသည်ဆိုခြင်းမှာ အလွန်ဆန်းကြယ်သည့် ကံတရားပေတကား' ဟု ကံအကြောင်းတရားကိုသာ အံ့ဩလျက် ရှိပါတော့သည်။ (ဤနောက်ပိုင်း၌ ၎င်းနေရာတစ်ဝိုက်သို့ ရောက်သွားသည့်အခါတိုင်း သံပြားကြီးများ ခင်းထား ဖူးသည့် နေရာသို့သွား၍ ထိုစဉ်က အိပ်ခဲ့ရဖူးခြင်းအကြောင်းကို စမြို့ မပြန်ဘဲ မနေနိုင်အောင် 'ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။) နံနက်လင်းသောအခါမှ ယခင် တစ်ကြိမ် တည်းခိုခဲ့ဖူးသည့် တရုတ်ဟိုတယ်သို့ ထသွားကြရပါသည်။

အကြွေးပေး ရဲလိုက်ပုံ

တရုတ်ဟိုတယ်၌ နေရာရကြပြီးနောက် ဘဇံ ညီအစ်ကိုသည် ဝယ်စရာ ပစ္စည်းများ လိုက်လံရှာဖွေ စုံစမ်းလျက် ရှိကြစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့နှင့် အတူ မလိုက်ဘဲ မြို့ထဲသို့ လည်ရင်း ပတ်ရင်း တစ်ယောက်တည်း ထွက်လာ ခဲ့၏။ ယင်းသို့ လည်ပတ်စဉ် ဘယ်နည်းနှင့် ဘယ်လို အဆက်ဖြစ်သွားသည်ဟု ကျွန်ုပ် မမှတ်မိတော့။ ရိုးသားပုံရသော လူတစ်ယောက်နှင့် ဆေးဝါးအကြောင်း စကားစပ်မိကြသည်နှင့် သူ၏ အိမ်သို့ အလည်ခေါ်သွား၏။ ထိုလူသည် ဆေးလုံး ဆေးပြားများ အရောင်းအဝယ်လုပ်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် သိရ၏။ သူ၏ သားမယားများလည်း ရိုးသားပုံရသည်ဟု ကျွန်ုပ် အကဲခတ်မိ၏။ ကျွန်ုပ်၌ ဆေးများပါကြောင်း ပြောပြရာတွင် ထိုလူသည် ဟိုတယ်သို့လိုက်လာ၍ ကျွန်ုပ်၏ ဆေးများကိုကြည့်ရာ ၎င်းတို့ကို သူ ဝယ်လို

သော်လည်း သူ့လက်ထဲ၌ ပိုက်ဆံမရှိသေးကြောင်း ပြော၏။ အခြားလူများ သည် ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ဆေးများကို ပြန်၍ သိမ်းလိမ့်မည် ထင်၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ပိုက်ဆံအတွက် ကိုစွမရှိချေ။ နှုန်းတည့်ဖို့သာ အရေးကြီးသည် ဟုပြော၍ ဈေးနှုန်းအကြောင်း စကားပြောကြရာ သူပေးသော ဈေးနှုန်းမှာ မူလက ကျွန်ုပ်တို့ မှန်းထားသလောက် မဟုတ်စေကာမူ လက်ရှိ အခြေအနေအရ ရောင်းမည်ဆိုက ရောင်းထိုက်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ်၏။ သူ ရွေးယူသော ဆေးများအတွက် ကျသင့်ငွေ ၁၅၀၀ ကျပ်ခန့်ရှိရာ ကျွန်ုပ်က စရိတ်အတွက် ယခု လက်ငင်း ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ပေးလိုက်လျှင် ကျန်ငွေကို ကျွန်ုပ်ထံသို့ တစ်လအတွင်း ပို့လိုက်နိုင်သည်ဆိုကာ လိပ်ပေးခဲ့မည်ဟု ပြော၏။

ထိုလူက ငွေ ၃၀၀ ကျပ်ကို ရှာ၍ ပေးလိုက်ရန် သဘောတူသည်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ဆေးအိတ်ကိုလွယ်လျက် သူ့အိမ်သို့ လိုက်သွားရာ ငွေ ၃၀၀ ကျပ် ရသည်နှင့် ဆေးများကိုခွဲပေး၍ ပြန်လာခဲ့၏။ ငွေပို့ရန် လိပ်ကိုလည်း 'ဝက်လက် စာတိုက် မန်ကျည်းတုံရွာ'ဟု ပေးထားခဲ့လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းငွေဖြင့် ပုစွန်ခြောက်၊ ငါးပုပ်ပြား၊ ဒူးရင်းယို စသည့် ကုန်ကလေးများ ဝယ်လာခဲ့သည်။

ဘဇံ အံ့သြခြင်း

ဘဇံတို့ပြန်လာ၍ ဤအကြောင်းကို ပြောပြသောအခါ ဘဇံက 'လုပ်မှ လုပ်ပလေ အစ်ကိုကြီးရယ်'ဟု ဆိုရာ ကျွန်ုပ်က 'အေးလေကွယ်၊ ဒီဆေးတွေ ရှိနေသမျှ ငါ့ကို ရန်ကုန်ဆင်းဖို့ တိုက်တွန်းနေကြဦးမှာပဲ၊ လက်လွတ်သွားမှ အေးတော့မှာကွ၊ တစ်ကြောင်းကလဲ ငါ့လူကို ငါက ရိုးသားတယ်ထင်လို့ 'လက်လွတ်စပယ် လုပ်လိုက်တာပဲ'ဟု ပြော၏။

- 'အရင်ကအသိ မဟုတ်ဘူးလား'
- 'ခုမှ တွေ့ဖူးတာပဲ'
- 'အံ့သြပဗျာ၊ သူနေတာက ဘယ်မှာလဲ'
- 'ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်ပဲကွ၊ အိမ်ကိုတော့ ငါသိပါတယ်၊ လမ်းကိုတော့ ငါ မသိဘူး'
- 'လမ်းနာမည်ကိုတောင် မသိဘူးလား'
- 'ဘာလုပ်ဖို့လဲကွ၊ ငါ့လိပ်ကို သူသိလျှင် ပြီးတာပဲ၊ သူက ငွေပို့ရမယ့် လူကွ၊ ငါက သိဖို့မလိုပါဘူး'
- 'သူက မပို့လျှင်ကော အစ်ကိုကြီးရယ်'
- 'မပို့လျှင်လဲ မရရုံပေါ့ကွာ'
- 'လိုက်မတောင်းတော့ဘူးလား ခင်ဗျာ'
- 'လိုက်တောင်းလျှင် စားရိတ်ကုန်ရုံ ရှိမှာပေါ့ကွာ၊ သူပို့လျှင် ငါ ရမယ်၊ မပို့လျှင် မရဘူး၊ ဒါရှိတာပဲ'
- 'လုပ်လိုက်လေ အစ်ကိုကြီးရယ်'

‘ရမှာပါကွ၊ လူရိုးပါ၊ ငါသိပါတယ်’

ငွေ ၁၅၀၀ ကျပ် အနက် ၃၀၀ ကျပ် ရရှိခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် ၁၂၀၀ ကျပ် ကျန်သေးပေရာ ၎င်းကို ၁၂၀ ကျပ်နှင့် ဝယ်မည့်သူ တော်တော်ရှားပေလိမ့်မည် ထင်သည်။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ဆေးအတွက်ကြောင့် စိတ်ပျက်လျက်ရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို မောင်စံရှား လုပ်ပြီး လူကဲခပ်လိုက်သည် တစ် ကြောင်း၊ ဆုံးလျှင်လဲ ပြီးတာပဲဟု သဘောထားသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် လုပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လက်မှတ် အခက်အခဲ

ဘဇုံမှာလည်း ကုန်များ ဝယ်ပြီး၍ ငွေကုန်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ် တို့သည် နောက်တစ်နေ့တွင် ရွာသို့ပြန်ကြရန် ပြင်ဆင်ကြလေ၏။ မီးရထား သည် သယ်နီးကျွန်း ဘူတာမှ ထွက်မည်ဖြစ်၍ ၎င်းဘူတာသို့ သွားကြရ၏။ ရောက်သောအခါ ဂျပန် အရာရှိများကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ်၍ လက်မှတ်ရောင်း လျက်ရှိသောကြောင့် လက်မှတ်ရဖို့အရေးမှာ ‘ကျူ’တန်းထဲ၌ ရပ်ရုံမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မမြင်တော့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က ချစ်ဆွေအား ‘ကျူ’တန်း ထဲ၌ အရပ်ခိုင်းဖို့ ဘဇုံကိုပြောရာ အခက်အခဲတစ်ခု ပေါ်လာပြန်၏။ ရုံပိုင်က လူတစ်ယောက်လျှင် လက်မှတ် တစ်စောင်စီသာ ရောင်းဖို့ အမိန့်ထုတ်ထား ကြောင်း ကြားသိရ၏။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်လုံး ဝင်ရပ်ဖို့ လိုသည်ဖြစ်ရာ ပစ္စည်းများကို မည်သူစောင့်၍ နေချေမည်နည်း။ ‘နေပါစေ ကိုကြီးရာ၊ ထိုင်သာ နေပါ’ဟု ဘဇုံက ပြော၍ ကျွန်ုပ်သည် ပစ္စည်းထုပ်များနှင့် သစ်ပင်အောက်၌ ထိုင်လျက်ရှိရာ ဘဇုံသည် ဟိုပုလိပ်ကို ချဉ်းကပ်လိုက်၊ ဒီဂျပန်ကို စီးကရက်တည်လိုက်၊ ဘူတာရုံထဲသို့ ဝင်သွားလိုက်၊ ထွက်လိုက်နှင့် ယောက်ယက်ခတ် ဖြစ်နေ၏။ ‘ကျူ’တန်းထဲမှ လူအချို့ကား လက်မှတ်ကိုယ်စီ နှင့် ထွက်လာကြလေပြီ။ ၁၅ မိနစ်ခန့် ကြာလတ်သော ဘဇုံသည် ပြုံးရွှင်သော မျက်နှာနှင့် ထွက်လာခြင်းကို မြင်လိုက်ရ၍ နေရာကျခဲ့ပြီဟု ကျွန်ုပ် ထင်လိုက်ရာ ထင်သည့်အတိုင်းပင် လက်မှတ်များကို မြှောက်၍ ပြလေသည်။ ဘဇုံကား သူ လိုသောအရာကို ရရှိရေးအတွက် ငွေလိုလျှင် ငွေပေးသည်၊ ဆလဲကြိုက်လျှင် ဆလဲ ပေးသည်။ တတ်နိုင်လျှင် ခြေထောက်ကို ကိုင်မှရမည် ဆိုလျှင်လည်း ခြေထောက်ကို ကိုင်မည်ဆိုသည့် လူစားမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်လေရကား ဂျပန် ခေတ်တွင် အတော် အပေါက်အလမ်းတည့်သော လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုခေတ်က တစ်လအတွင်း ရအောင်ရှာခဲ့သည့် ငွေတစ်ထောင်ကို တစ်ရက်တည်းနှင့် ရှုံးချင် ရှုံးပစ်တတ်သူဖြစ်၍ မကြီးပွားဘဲ ရှိခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤတစ်ခေါက်၌ လမ်းခရီးတွင် တစ်စုံတစ်ရာ အဆန်းတကြယ် မကြုံခဲ့ရဘဲ နှစ်ည ခုတ်ပြီးနောက် ရွာသို့ ပြန်ရောက်ကြလေ၏။

လုပ်မှ လုပ်ပလေ ငါ့ညီရယ်

ရွာသို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ မိထွေး ကွယ်လွန်နှင့်၍ ညီတော်မောင်နှင့် ခယ်မတို့လည်း မိုးကုတ်မှ အလည်အပတ် လာရောက်ကြခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ညီတော်မောင်မှာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ အလုပ်အကိုင် အတော်ကြီးပြီးမှ ဂျပန်များနှင့် ဘာဖြစ်ကြသည် မသိ။ အလုပ်ကို ရုပ်သိမ်းပြီး ခယ်မ၏ ဇာတိဖြစ်သော မိုးကုတ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်ကမူ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ပင် ရှိကြသေးသည် ထင်လျက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ် ဝင်ဖို့ စိတ်မကူးခဲ့သည့်အတွက် ခြေညောင်း သက်သာသေး၏။

ညီတော်မောင် လုပ်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ် ဖော်ပြလိုသော အချက်ကလေး တစ်ခုရှိ၏။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်၌ မိခင်နှင့် ဖခင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ အလည်လာကြ၍ လေးငါးလမျှ နေထိုင်လျက် ရှိကြ၏။ တစ်နေ့သ၌ ဖခင်က မှတ်စုများ ရေးဖို့ အတွက် စာအုပ်တစ်အုပ် လှလှကောင်းကောင်း လိုချင်သည် ဆိုသောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် အဘိအမ် ပုံနှိပ်တိုက်သို့သွားပြီး မော်ရကို သားရေဖုံးနှင့် ရွှေမင် ချထားသည့် စာအုပ်ကလေး တစ်အုပ် ဝယ်ခဲ့၍ ဖခင်အား ကန်တော့ လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဖခင်၏ လက်ရေးနှင့် ရေးထားသော ဤစာအုပ်ကလေးကို ကျွန်ုပ် အမွေခံဖို့ ဖြစ်သည်ဟု ဖခင်အားလည်း ဖွင့်ပြောထား၍ ညီတော်မောင်လည်း သိ၏။ ဖခင်၏ လက်ရေးမှာ လှပသပ်ရပ်လှ၍ ဆယ်နှစ်ခန့်မျှ ရေးမှတ်ထားသည့် မှတ်စုများသည် စာအုပ်ကလေးနှင့် ပြည့်လှမတတ် ရှိ၏။ ဖခင် ကွယ်လွန်သောအခါ၌ ကျွန်ုပ်သည် စာအုပ်ကလေးကို ဘီရိုထဲ၌ ရှာကြည့်ရာ မတွေ့ရတော့ချေ။ ညီတော်မောင် လင်မယားလာစဉ်က ဖခင်၏ စာအုပ်ဘီရိုကို မွေနှောက်သွားပုံကြောင်း ပြောကြ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် ညီတော်မောင်၏ လက်ထဲ၌ စာအုပ်ကလေးကို မြင်မိသော်လည်း မေးလည်း မမေး။ ယနေ့တိုင်လည်း ဘာမျှ မပြောခဲ့ဖူးချေ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌မူကား နှစ်ပေါင်းများစွာက ကြိုတင်စီမံထားခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်၏ အစီအစဉ်ကို ဖျက်ရလေခြင်း ဆိုကာ ဘာနှင့်မျှ မတူအောင် အောင့်လှပါသည်။ ကျွန်ုပ်က အကြီးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ် သေသောအခါ၌ ရပါရစေဟု တောင်းထားလျှင် ဟုတ်ပါသေး၏။ ဤသို့ ပြုခြင်းမူကား တစ်ခါမျှ ဖွင့်မပြောဖူးသော်လည်း လားလားမျှ မကျေနပ် နိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ကား ဖခင်ကို သူချစ်၍ ယူခြင်းသာ ဖြစ်ရမည်ဆိုကာ အနိုင်နိုင် ဖြေဆည်လိုက်ရပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်ကိုမူကား ထောက်ထားညှာတာသည့် သဘောထားလက္ခဏာ လုံးဝ ရှာမရချေ။

ကျွန်ုပ်၏ ကံကောင်းခြင်းတစ်ချက်

မိထွေး ကွယ်လွန်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဖခင်၏ ဆွေမျိုးများသည် ဝမ်းနည်းသော အထိမ်းအမှတ် အရိပ်နိမိတ် မဖော်ပြကြချေ။ ဤအကြောင်းကို

mgyc.com

ဖခင် သိ၍ ကျွန်ုပ်လည်း ရိပ်မိ၏။ ဖခင်သည် မိခင်နှင့် မတူ၊ စိတ်ထိခိုက်လွယ်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်၍ ညှိုးငယ်လျှင်လည်း ညှိုးငယ်ခြင်းကို ဖော်ပြတတ်၏။ ဆွေမျိုးများသည် နဂိုကတည်းက သူတို့၏ ဆွေမျိုးဖြစ်သော ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်ထက် မိခင်အား ပိုမိုလေးစားကြသည့်ပြင် ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက်က ကြီးတောင့်ကြီးမှ မယားယူချေသလော ဆိုကာ မကျေနပ်ခဲ့ကြ၍ သေဆုံးသော အခါ၌လည်း ဝမ်းနည်းကြောင်းကို ပရိယာယ်ဖြင့်ပင် ဖော်မပြကြချေ။ ဤသို့ သော အခြေအနေတွင် ကျွန်ုပ်သည် အလိုက်သိသော သားတစ်ယောက် အနေဖြင့် ဖခင်ဘက်မှလိုက်ကာ ဆွေမျိုးများကို ခုခံတိုက်ခိုက်ပေး၏။ (အရေးနိမ့်သောဘက်မှလိုက်၍ တိုက်ပေးချင်တတ်သည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာလည်း ဖြစ်၏။ ဤဝါသနာအတွက်ကြောင့် တစ်သက်တာတွင် အနစ်နာခံရခြင်းများ ရှိသော်လည်း နောင်တ မရခဲ့။ ရှေ့အဖို့တွင်လည်း နောင်တ ရလိမ့်မည် မထင်ပေ။) ဆွေမျိုးများက မိထွေး သေဆုံးသွားခြင်းကြောင့် ဖခင်အတွက် ကောင်းသည့် အနေမျိုး ပြောချင်ကြရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မိထွေး၏ ကောင်းသော အချက် အလက်ကလေးများကို ရှာရှာဖွေဖွေ ဖော်ထုတ်၍ အနည်းငယ် ချဲ့ထွင်ကာ ပြောပြလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဆွေမျိုးများက ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ ဘယ်ကဲ့သို့ သဘောထားကြသည် မဆိုနိုင်။ ဖခင်ကမူ ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်ရှာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အဖို့ရာ၌ကား ထိုအချိန်တွင် မိထွေးနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စများ၌ ဖခင် ကျေနပ်မှုသည်သာ ပဓာန ဖြစ်လေသည်။ ဖခင်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် တစ်သက်ပတ်လုံး သဘောကွဲလွဲချက်ကလေးတွေ အတော်များခဲ့သော်လည်း ဤ နောက်ပိတ်ဆုံး အချိန်ကလေး၌ ဖခင် နှစ်သိမ့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ ခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ ကံကောင်းခြင်းတစ်ရပ်ဟူ၍ ယူဆပါသည်။

လူကဲခတ် မဝေးခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ဆေးအချို့ကို ရန်ကုန်၌ အကြွေးရောင်းခဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေမျိုးများအား ပြောပြရာတွင် ဘဇံအား ပြောပြသကဲ့သို့ ပစ်ပစ်ခါခါ မဟုတ်ဘဲ ဖေးဖေးမမ အကြောင်းပြ၍ ပြောပါလျက်နှင့်ပင် ဆွေမျိုးများကမူ ဆုံးပါလေပြီဟု သဘောထားကြပုံ ရသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်အားမူ မည်သို့မျှ မပြောကြဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေကြသည်။ ကျွန်ုပ် ပြန်ရောက်ပြီးသည့်နောက် တစ်လခန့် ကြာသောအခါ ရန်ကုန်မှ မန်နီအော်ဒါတစ်စောင် ရောက်လာ၍ ငွေ ၁၂၀၀ ကျပ်ကို ချောမောစွာ ရရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာကား ကျွန်ုပ်အတွက် ဝေစုကလေး ရရှိခြင်းထက် မောင်စံရှားလုပ်၍ အကဲခတ်ခြင်း မှန်ကန်သည့် အတွက် သာ၍ ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက် ဖော်ပြလိုသေးသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် တစ်သက်တာ တစ်လျှောက်လုံး

တွင် လူကဲခတ် မှားသည်ဟု အလွန် ကြံခဲလှပါသည်။ ကျွန်ုပ်အား မကြည်ဖြူသူ၊ မနာလိုသူ၊ မလေးစားသူတို့နှင့် တွေ့လျှင် ချက်ချင်း သိတတ်သည့်နည်းတူ လေးစားသူ၊ ကြည်ညိုသူ၊ ခင်မင်သူ၊ ကြင်နာသူများနှင့် တွေ့ရသောအခါ၌လည်း တစ်ထိုင်တည်းနှင့်ပင် အကဲခတ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် (ဆေးရောင်းခဲခြင်း ကိုစွဲကဲ့သို့) တစ်ထိုင်တည်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့သည်ချည်းကား မဟုတ်ပါ။ ဆိုလိုခြင်းမှာ ပထမ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း နောင်အရှည်တွင်လည်း အတည် ပြုရသည်သာ များခြင်းကို ဖော်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်စဉ်ကမူ ပထမ ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ရဲရဲကြီး ဆုံးဖြတ်ချက် မချဝံ့သည့်အကြောင်းကို စံဒေဝီ အကြောင်း လေ့လာခဲ့သူတို့ ရိပ်မိနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ စံဒေဝီအကြောင်းကို ၎င်း ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက် စကားစပ်မိ၍ မိခင်က ပြောပြရာတွင်မှ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်နှလုံး တုံးတုံးချနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာများနှင့် ပတ်သက်၍ နိဂုံးချုပ်အခန်းတွင်မှ ဝေဖန် ရေးသားပါဦးမည်။

ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်

ဆေးကုန်သည် အလုပ်ကို စိတ်ပျက်စွာနှင့် စွန့်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် တရားဘက်သို့ စိတ်ညွတ်ပြန်သည်နှင့် ဥပုသ်ရက်ရှည် စောင့်ပြီး ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်သို့ နေ့တိုင်းသွား၍ အားထုတ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ် ကလည်း ဥပုသ်စောင့်၍ ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ဟု ရှိနေခြင်းမှာ အလွန် အဆင်ပြေလှသည်ဟု ပြောစရာ ဖြစ်နေပါသည်။ မန်ကျည်းတုံရွာ၏အရှေ့ဘက် (ဖခင်၏ ခြံကြီးမြောက်ဘက်)၌ သောက်ရေကန်ကြီး နှစ်ကန်ရှိရာ ၎င်းတို့ အကြားတွင် အထိကရ မန်ကျည်းပင်ကြီး တစ်ပင်ရှိ၍ ‘ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်’ဟု ခေါ်ကြ၏။

ဤအပင်ကြီးအကြောင်းကို အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က ပြောဖူးသည်မှာ ‘ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်တုန်းကလဲ ဒီအပင်ကြီးဟာ ဒီလောက်ပဲဗျ၊ ကျုပ်တို့ အဖေ၊ ကျုပ်တို့ အဘိုးကလဲ ပြောဖူးတယ်၊ သူတို့ ငယ်ငယ်တုန်းကလဲ ဒီလောက်ပဲ တဲ့ဗျ၊ ဒီအပင်ကြီး ဒီလောက်ကြီးနေတာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာလောက်ရှိနေပြီ၊ သူ့အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလို့ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး’ဟု ပြောဖူးလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိခင် ရှိစဉ်ကလည်း (လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ခန့်က) ကျွန်ုပ် အပါအဝင် မိခင်နှင့် တပည့်များသည် ဥပုသ်နေ့များတွင် ဤသစ်ပင်ကြီးအောက်၌ တရား ဆွေးနွေးကြဖူး၏။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ (မိုးလုံ စေရန်အတွက်) ထန်းရွက် တဲကလေးဆောက်ကာ ဝတ္ထုများ ရေးခဲ့ဖူး၏။ အတိုချုံးရလျှင် မန်ကျည်းပင်တွေ ပေါများလှသော ဤနယ် တစ်လျှောက်တွင် ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်သည် အကြီးဆုံးဖြစ်၍ မန်ကျည်းတုံရွာကို အဝေးမှ မျှော်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကို အလျင်ဆုံး မြင်ကြ

ရသည်။ လက်ဝဲသုန္ဒရ ရှိနေသေးလျှင် 'ငါတို့ငယ်ငယ် ကလဲ ဒီအပင်ကြီးဟာ ဒီလောက်ပဲကွယ့်'ဟု ပြောမည်ကို ကြားယောင်မိပါသေးသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ရွက်ဖျင်ကုလားထိုင်တစ်လုံး ယူသွား၍ နံနက်စာ စားပြီး သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ ထိုင်ကာ တရား အားထုတ်ခဲ့ရာ နေ့လယ်စာအတွက်မူ ဇနီး မစိုးက လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနှင့် မုန့်ပဲသရေစာများ လာပို့၏။ တရားအားထုတ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း၌ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့ဖူးပြီဖြစ်၍ အကျယ်တဝင့် မဖော်ပြတော့ဘဲ ထူးဆန်းသော အခြင်းအရာ တစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြပါတော့မည်။ ဤသစ်ပင်ကြီး အောက်၌ သစ်သားဆိုလျှင် ဘာမျှ မခံနိုင်။ ခြစားသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ယခုခင်က တဲကလေးဆောက်ပြီး ဝတ္ထု ရေးခဲ့စဉ်ကလည်း ထန်းသားတိုင်များကို ခြစား၍ နောက်ဆုံး၌ ပြိုကျ မတတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ရွက်ဖျင်ကုလားထိုင်ကို ခြစား မည်စိုးသည်နှင့် ညနေတိုင်း အိမ်သို့ ပြန်ယူရန် အစီအစဉ် ရှိ၏။ ယူလည်း ယူခဲ့၏။ တစ်နေ့သော် သမာဓိ အထူး ကောင်း၍ ပြန်ခါနီးတွင် စမ်းသပ် ကြည့်ဖို့တစ်ခု သတိရ၏။ စမ်းသပ်လိုခြင်းမှာကား ရွက်ဖျင် ကုလားထိုင်ကို အိမ်သို့ မယူဘဲ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ထားခဲ့လျှင် ခြစား မစား သိလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ် ခဏလိုက်သည်မှာကား 'ကျွန်ုပ် အားထုတ်လျက် ရှိသော တရား မှန်ကန်ခဲ့လျှင် ကုလားထိုင်ကို ခြမစားနိုင်ပါစေသတည်း' ဟူသည်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ကုလားထိုင်ကို ခေါက်၍ သစ်ပင် ခွကြား၌ထားခဲ့ရာ နောက်တစ်နေ့နံနက် ပြန်လာသောအခါ၌ ဘာမျှ မဖြစ်။ ခြတစ်ကောင်မှ မတက်ခြင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် ကုလားထိုင်ကို အိမ်သို့ မယူတော့ဘဲ ဤနည်းအတိုင်း ထားပစ်ခဲ့ရာ လုံးဝ ခြ မတက်ခြင်းကို တွေ့ရ၍ အလွန်တရာ အားရကျေနပ်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အားကိုးရသော ဌာနကြီး

ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ အခြားသော ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၌ လက်ဝဲသုန္ဒရ အမတ်ကြီး မွေးဖွားရာ ဇာတိနှင့် ပတ်သက်၍ မုံရွေးက လူများနှင့် အငြင်းအခုံ ဖြစ်ကြရာတွင် ဤ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားသော မိတ်ဆွေနှစ်ယောက်က ကျွန်ုပ် အား မန်ကျည်းတုံသို့ လိုက်ခဲ့ဖို့ခေါ်သဖြင့် ကျွန်ုပ် လိုက်သွား၏။ (ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် အဖို့မူကား တရားအားထုတ်ခဲ့သော အချိန်မှစ၍ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ မွေးဖွားရာ ဇာတိချက်မြို့ကို မဆိုထားဘိ။ မွေးသမိခင်၊ မွေးသဖခင်တို့၏ ဇာတိချက်မြို့ဆိုသော ဌာနအကြောင်းကိုပင် စိတ်ဝင်စားမှု

အလွန်နည်းပါးလျက် ရှိပါလေပြီ။) မန်ကျည်းတုံသို့ ရောက်ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေနှစ်ယောက်တို့အား နှမများနှင့် လွဲထားခဲ့၍ ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်သို့ တစ်ယောက်တည်း သွားခဲ့ပါသည်။ ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ရေကန်ဘက်သို့ ဆင်းသွားသည့် သစ်မြစ်ကြီးပေါ်တွင် ထိုင်လျက် ၁၉၂၁ ခုနှစ်မှစ၍ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တိုင် ဤရွာသို့ ကျွန်ုပ် ရောက်သည့် အခါတိုင်း ဤမန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်၌ တရား ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် အကြိမ်များနှင့် ၎င်းဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် သွားလေသူ မိခင်၊ ဖခင်၊ အရီး၊ အဒေါ်၊ ဦးလေး၊ နှမ၊ ညီ၊ တူ၊ တူမ စသည်တို့၏ မျက်နှာများသည် စိတ်ထဲတွင် တစ်ယောက်စီ ပေါ်လာ၍ အောက်မေ့ လွမ်းဆွတ်ရာမှ လူ့ဘဝ ကလေး၏ တာမရည်ခြင်း၊ မရေရာခြင်း အစရှိသော သင်္ခါရ သဘောတရား အကြောင်းကို စဉ်းစားမိသည်နှင့် စိတ်၏ ဖြူစင်ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ဤစိတ်မျိုးကား လိုချင်သောအရာကို ရခြင်းကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရသည့် ပျော်စရာကြီးမျိုး မဟုတ်သော်လည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိ၍ စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်၊ စိတ်ကြီးစိတ်မြင့်တို့ ဝင်လာတတ်ခြင်းကို လူတိုင်း သိမှ သိကြပါလေ၏လောဟု စဉ်းစားမိပါသေးသည်။ ဖော်ပြခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ်ခန့် အတွင်း (၁၉၂၁ - ၁၉၄၆) ကျွန်ုပ်သည် ဤရွာ၌ တစ်ဆက်တည်း နေခဲ့ခြင်းကား မဟုတ်။ တစ်တုံ တစ်တုံရောက်၍ တစ်ခေါက် ခေါက်တွင် ရက်ပိုင်းမှ နှစ်ပေါက်အောင် နေခဲ့ဖူးသည်ဖြစ်ရာ ရောက်လေ သမျှသော အခေါက်တိုင်း၌ အလိုမကျမှု အသေးအဖွဲမှ အကြီးအကျယ်များ တိုင်အောင် ကြုံရသော အခါများတွင် ဤသစ်ပင်ကြီးအောက်သို့ သွား၍ ၁၅ မိနစ်မှ နာရီတစ်ဝက်ခန့်တိုင်အောင် ထိုင်လိုက်ရလျှင် ဖြူစင်ငြိမ်းအေးသော စိတ်မျိုး ဝင်လာရသည်ချည်း ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏ အားကိုးရာသော ဌာနကြီး၊ အာဝါသကြီးတစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါပေသည်။

စိတ်ပြောင်းလဲပြန်ခြင်း

၁၉၄၄ ခုနှစ်၌ ကျွန်ုပ်သည် ဆေးကုန်သည်အလုပ်ကို ငြီးငွေ့၍ ဥပုသ် ရက်ရှည်စောင့်ပြီး တရားအားထုတ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ (ထိုအကြိမ်၌) တစ်ခါတည်း ပေါက်ရောက်ဖို့ မမှန်းထားဘဲ 'အငြီးပြေ' မျှလောက်သာ သဘောထားခဲ့ပါသည်။ 'အငြီးပြေ' ဆိုခြင်းမှာ သွားရလာရ၍ နောက်ကျိသော စိတ်မျိုးဖြစ်လာခြင်းကို ပယ်ထုတ်ရန်မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ တစ်လခန့်ကြာလတ်သော် ထိုစိတ်မျိုး ပျောက်ပြယ်သွား၍ သူလိုငါလို နေချင်သော စိတ်မျိုး ဖြစ်လာပြန်ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ငွေရအောင် မည်သို့ လုပ်ရပါမည်နည်းဟု အကြံ ဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါက မန်ကျည်းတုံ ရွာသားများသည် လေးကောင်ဂျင် ကစားဖို့ ဝါသနာ ပါကာစ ဖြစ်၍ နေ့ရော

ညပါ အကြီးအကျယ် ကစားလျက်ရှိရာ ကျွန်ုပ်၏ ငုပ်နေသော ဝါသနာဟောင်းကလေးသည် ဦးခေါင်းပြု၍ ထလာလေ၏။ လေးကောင်ဂျင် ကစားလျှင် မည်သို့ ကစားရသည်ဆိုသော စနစ် (System)ကို ကျွန်ုပ် တွေ့ထားဖူးသည် ဖြစ်၍ ၎င်းအတိုင်း လောင်းကစားရာ ငါးခါလောက်အနက်တွင် လေးခါလောက် နိုင်လျက် ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့် ငါးခါလုံး မနိုင်ရသနည်းဟု မေးခဲ့လျှင် လောင်းကစားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အလုပ်ဟူသမျှတွင် လိမ်လည် ညစ်ပတ်ခြင်းမပါဘဲ ကံသက်သက်ဖြင့် ကစားမည်ဆိုပါက ရာခိုင်နှုန်း တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် နိုင်သည်ဟု မဖြစ်နိုင်။ အကြိမ်ပေါင်း ၁၀၀ လျှင် ၈၀ မျှ နိုင်သည် ဆိုပါက 'စနစ်'ကောင်းဟူ၍ ဆိုကြပေသည်။ ရွာသားများသည် ကျွန်ုပ်ချည်း အနိုင်များခြင်းကို တွေ့ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ကစားပုံကစားနည်းနှင့် ပတ်သက်၍ စနစ်၊ သို့မဟုတ် မူသေနည်းတစ်ခု ရှိပါသလောဟု မေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကောင်းသောစနစ် သို့မဟုတ် နည်းတစ်ခု တွေ့ခဲ့လျှင် လျှို့ဝှက်မထားဘဲ သင်ပြချင်တတ်သည့်အတိုင်း ၎င်းတို့အား သင်ပြပေးရာ စိတ်ကို ချုပ်တည်းရသည့် အလုပ်တစ်ခုလည်း ပါဝင်သောကြောင့် အချို့သာ အောင်မြင်၍ အများအားဖြင့် မအောင်မြင်ကြပေ။ လောင်းကစား ခြင်းဖြင့် ငွေရှာသော ဝါဒသည် ကောင်းသော ဝါဒတစ်ခု မဟုတ်သောကြောင့် ဤအကြောင်းကို သင်ပြရန် နှောင့်နှေးခြင်း ရှိပါ၏။ သို့သော် မကစားဖူးသည့် လူများ ကစားစေဖို့ တိုက်တွန်းရန် မဟုတ်ဘဲ ကစားကြသည့် အတူတူ နည်းနည်း ရှုံး၍ များများ နိုင်စေခြင်းငှာ ကျွန်ုပ် တွေ့ထားသည့် စနစ်တစ်ခုကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဖော်ပြလိုက်ပါဦးမည်။

မူလ စိတ်ထားတစ်ခု

ရှေးဦးစွာထားရှိဖို့ လိုအပ်သော စိတ်ထားတစ်ခုမှာ 'ငါသည် လောင်းကစားခြင်းအားဖြင့် သူ့ငွေဖြစ်ဖို့ မရည်ရွယ်၊ စားဖို့သောက်ဖို့ သုံးစွဲဖို့ရလျှင် တော်လောက်ပြီ' ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ထားရမည်။ ဤအချက်သည် လွန်စွာ အရေးကြီး၏။ ကစားသမားများအနက် ငွေ ၁၀၀ နှင့် အရင်းပြုပြီး လေးငါးရာ နိုင်ပြီးမှ လောဘကို မသတ်နိုင်ဘဲ ဆက်လက် ကစားခြင်းကြောင့် အားလုံး ပြောင်ခဲ့ခြင်းကို ကြုံရဖူးသူ အမြောက်အမြား ရှိကြပေသည်။ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို လက်ကိုင်ပြု၍ ၂၀၀ ကျပ်၊ သို့မဟုတ် ၃၀၀ ကျပ်မျှ နိုင်သည် ဆိုလျှင် တော်လောက်ပြီဟု ယူဆသင့်၏။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် (ကိုခင်မောင်တင့်) မှာ ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ကို အရင်းတည်၍ ကစားရာမှ ၁၀၀၀ ကျပ် နိုင်သော်လည်း မတော်နိုင်သည့် အတွက်ကြောင့် အားလုံး ပြန်ရှုံးရသော အဖြစ်မျိုးနှင့် (သူ့တစ်သက်တာတွင်) မကြာခဏ ကြုံရရှာသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် မှာလည်း (အဝါး မဝမိက) ဤနည်းအတိုင်း အကြိမ်ကြိမ် ခံခဲ့ရဖူးသည်။

ကံတရား၏ သဘာဝမှာ (ဤနေရာ၌ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို မဆိုလို။ ဖြစ်ချင်သလို အရမ်းမဲ့ ဖြစ်တတ်သည့် Chance အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုလို သည်။) တစ်လျှောက်တည်း တစ်ဆက်တည်း အလွန် ကြာရှည်စွာ မဖြစ်တတ်၊ အပြောင်းအလဲရှိတတ်သည့် သဘာဝ ရှိ၏။ ဥပမာ ပိုက်ဆံတစ်ပြားကို လှည့် လိုက်သည်အခါ ခေါင်းချည်းလည်း မကျတတ်။ ပန်းချည်းလည်း မကျတတ်။ မျှမျှတတ ကျတတ်သော သဘာဝရှိ၏။ သို့သော် တိတိကျကျ တစ်လှည့်စီ ကျရမည်ဟု မဆိုနိုင်။ ‘မျှမျှတတ ကျတတ်ခြင်း’ဟု ဆိုလိုခြင်းသာ ဖြစ်၏။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ‘ကြွေလမ်း’ အမျိုးမျိုး ရှိသည့်အနက် တစ် ကောင်တည်း ဝပ်နေသည် ဖြစ်စေ၊ လေးအိမ်ကြက်ခြေ သွားနေသည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ ပတ်ကြွေ သွားနေသည့်အခါ၌ ဖြစ်စေ ကြုံရပါမူကား အောထိုးခြင်းသည် လွန်စွာ အရာရောက်၏။ ထိုးတိုင်းတည့်အောင် နွယ်သောအခါများ၌လည်း အောထိုးခြင်းသည် ကျေးဇူး ရှိပါ၏။ သို့မဟုတ်ပါက ကြိုးနှင့် ရံကိုသာ ထိုးသင့်ပေသည်။ ရံထိုး၍ ခဏခဏ ဖင်ချည်း တိုက်နေပါလျှင်လည်း ကြိုးကစားခြင်းသည် ကောင်းသော စနစ်တစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ လောင်းကစား ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဇွတ်လုပ်ချင်တတ်သော ဝါသနာသည် ရုံးတတ်ခြင်း၏ လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု နားလည်သင့်ပေသည်။ ဇွတ်လုပ်၍ ရခြင်းမျိုး လည်း တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံရတတ်ပါ၏။ သို့သော် စနစ်သမားသည် ဤဝါသနာကို စွန့်ပယ်ပါမှ ဟန်ကျပေလိမ့်မည်။

တစ်ဖန် လောင်းကစားခြင်းအလုပ်သည် မကောင်းသော အလုပ်ဖြစ် သည်ဟု ယုံကြည်ပါလျက် လောင်းကစားနည်းကို ဖော်ပြပါက ဝါဒဖြန့်ရာ ရောက်မည်ဟု သိသော်လည်း အဘယ့်ကြောင့် ထည့်သွင်း ဖော်ပြရပါသနည်း ဟု မေးဖွယ်ရာ ရှိ၏။ ဤမေးခွန်းကို ကျွန်ုပ် ရိုးသားစွာ ဖြေဆိုပါမည်။ (၁) နှစ်ပေါင်းများစွာ အနစ်နာခံ၍ လေ့လာခဲ့ပြီးနောက် ကျေးဇူးရှိသည်ဟု ယုံကြည်သော (သို့မဟုတ် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သော) စနစ်တစ်ခုကို ပညာပေးသော အနေဖြင့် သင်ပြလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင်လည်း အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝါသနာ မရှိသူများအား သွေးဆောင် တိုက်တွန်းဖို့ မရည် ရွယ်။ ဝါသနာရှိ၍ လောင်းကစားနေကြသည့် အတူတူ ရုံးစရာရှိလျှင် နည်းနည်း ရုံး၍ နိုင်စရာရှိလျှင် များများနိုင် နိုင်သော စနစ်အနေဖြင့် တင်ပြ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ‘ဆေးသေပေါက်’ နိုင်သော စနစ်ဟူ၍ မဆိုလိုပါ။ (၂) လေးကောင်ဂျင် ကစားနည်းတွင် ဒိုင်ကား တစ်ဖက် ထိုးသားများကား တစ်ဖက်ဟူ၍ ကျွန်ုပ် မြင်မိရာ ဒိုင်သည် (အကောက်ဖြင့် ဖိစီးထားသူ ဖြစ်၍) ခွန်အားရှိသူ အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုးသားများသည် (အကောက် ဖြင့် ဖိစီးခြင်း ခံရသူများဖြစ်၍) ခွန်အားနည်းသူများအနေဖြင့် လည်းကောင်း ကျွန်ုပ် မြင်မိသည်။